

คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของฮานนาห์ ฮอค

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศุภริน ทิพย์ธนสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ - ศิลปะสมัยใหม่

มีนาคม 2550

คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของฮานนาห์ ฮอค

บทคัดย่อ

ของ

ศุภริน ทิพย์ธนสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ - ศิลปะสมัยใหม่

มีนาคม 2550

ศุภริน ทิพย์นสาร. (2550). *คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค*. ปริญญาโทศิลป. ศป.ม. (ทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย, รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ.

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ฉบับนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อศึกษาลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ใน ประเด็นที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของภาพ กลวิธีการสร้างสรรค์ การใช้สื่อวัสดุ การจัดโครงสร้างภาพ และการใช้สี โดยศึกษาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างของ ฮานนาห์ ฮอค ที่สร้างขึ้นในช่วงปีคริสต์ศักราช 1889-1978 จำนวน 19 ภาพ และนำผลจากการศึกษามาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยบูรณาการกระบวนการพิมพ์ กลวิธี และระนาบรองรับใหม่ตามที่มาของแนวคิดและการนำเสนอ ความคิดภายใต้บริบทของสังคมไทย

ผลการศึกษาพบว่า ในประเด็นที่มาของแนวคิดและเนื้อหาในการสร้างผลงานได้เป็น 3 กลุ่ม แนวความคิด ซึ่งแนวความคิดทั้งหมดล้วนมาจากการรวบรวมข้อมูลและอัตถิภาวะประวัติของศิลปินทั้งสิ้น แนวความคิดที่ผู้วิจัยได้แบ่งออกไว้ มีดังนี้

1. เรื่องราวที่เป็นเรื่องส่วนตัว
2. เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง
3. เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยม

เรื่องราวที่เป็นเรื่องส่วนตัวเป็นการรวบรวมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของ ฮานนาห์ ฮอค ตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก จนถึงช่วงที่ฮอคได้เข้ามาสร้างผลงานเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับราอูล ฮอสมานน์ และกับคนอื่น ๆ ที่เป็นรักร่วมเพศกับเธอ ก็จะมีแนวคิดและเนื้อหาในการสร้าง ผลงานที่แตกต่างกันออกไป

เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งเป็นชีวิต ภายใต้อิทธิพลชาตินิยมของรัฐบาลเผด็จการ ฮานนาห์ ฮอค สร้างผลงานโดยมีแนวคิดต่อต้าน ปฏิวัติศิลปะ จากอดีตและคัดค้านสงคราม โดยฮอคค้นพบกระบวนการทัศนในการทดลองภาพถ่ายปะติด โดยใช้ภาพถ่าย จากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ และสื่อวัสดุ 2 มิติอื่น ๆ มาจัดวางเรียบเรียงเข้าด้วยกัน

เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยม เป็นการนำเสนอแนวคิดท้าทายแบบแผนทางสังคม ต่อต้านความเชื่อในเรื่องของความเป็นธรรมชาติสามัญ เรื่องราวของผู้หญิงชนชั้นกลางในสมัยหลัง

สงครามโลกครั้งที่ 2 อันเนื่องมาจากมีความกดดันทางการเมือง โดยฮอคใช้ภาพถ่ายปะติดเรียกธงสิทธิและความเสมอภาคในสังคม

การใช้สื่อวัสดุ จากการวิเคราะห์ภาพทั้งหมดที่นำมาศึกษาพบว่า ฮานนาห์ ฮอคใช้สื่อวัสดุที่มาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร กระดาษสี และสื่อวัสดุอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็น 2 มิติ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างผลงาน

ด้านกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค นั้น เธอได้กำหนดโครงสร้างภาพ โดยใช้ลักษณะแบบอย่างของรูปแบบรูปตัดแปลง 3 ชนิด คือ รูปตัดทอนหรือบิดเบี้ยว คือ รูปที่ตัดทอนรายละเอียดต่าง ๆ ออก เหลือไว้เพียงลักษณะที่พอเข้าใจได้ รูปตัดแปลงให้เหนือความเป็นจริง คือ รูปที่เกิดจากการใช้จินตนาการและความคิดฝันของศิลปินดูแล้วมีความงดงาม น่าเกลียด แปลกตา มากกว่าความเป็นจริง และรูปสลับตำแหน่ง คือ รูปที่เกิดจากการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนด้านหรือมุม เพื่อให้ดูต่างไปจากความเป็นจริง นอกจากนี้ฮอคได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรมากที่สุด จัดให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน คือ จัดวางภาพที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง จัดวางตามลักษณะแนวนอน จัดภาพที่มีระยะและบริเวณว่าง และจัดที่ศูนย์กลางภาพ ทำให้ดูแล้วเป็นภาพที่มีระบบในการจัดอย่างมีระเบียบ

ด้านการใช้สี จากการศึกษาวเคราะห์ภาพทั้งหมดที่นำมาศึกษาพบว่า ภาพส่วนใหญ่เป็นการใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน เพื่อสร้างเป็นจุดน่าสนใจและให้พื้นหลังเป็นสีที่มีค่าน้ำหนักที่ตัดกัน เพื่อดึงดูดความสนใจมากขึ้น และสีวรรณะร้อนนี้ช่วยให้เกิดการกระตุ้นหรือรื้อฟื้น และปลุกเร้าอารมณ์

เมื่อนำผลงานที่ได้จากการศึกษาวเคราะห์มาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบของผู้จัดภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทยแล้ว ผลงานที่ได้ทั้งหมด 11 ภาพ โดยเป็นรูปแบบคอมพิวเตอร์กราฟิก อาร์ต ที่อิงเนื้อหาในสังคมไทยในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2549-2550 ซึ่งยังคงลักษณะรูปแบบของการจัดวางโครงสร้างภาพโดยใช้หลักการจัดวางองค์ประกอบให้มีความเป็นเอกภาพ จัดดุลยภาพแบบสมมาตร และสมมาตรมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดวางรูปทรง การใช้วรรณะสีของศิลปินมาใช้ โดยใช้สีวรรณะเดียวและต่างวรรณะ ความกลมกลืนของสี จากแผนสีกลมกลืน และสีแยกตรงข้ามมาประยุกต์พัฒนาสร้างสรรค์ให้เข้ากับรูปแบบและเนื้อหา แต่ได้เปลี่ยนกลวิธีการสร้างสรรค์ที่แทนกรอบสีเหลี่ยมของผลงานศิลปินด้วยช่องฟิกเชลของคอมพิวเตอร์ รวมถึงกระบวนการพิมพ์และการใช้วัสดุสมัยใหม่ ที่ให้ผลลัพธ์ที่แน่นอนและรวดเร็วกว่า ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้จัดที่ต้องการนำศิลปะเข้าหาผู้คนได้รวดเร็วและง่ายขึ้น

Computer Graphic Art: A case Study of Hannah Höch 's Photomontage

AN ABSTRACT

BY

SUPARIN THIPTANASARN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Fine Arts Degree in Visual Art - Modern Art
at Srinakharinwirot University
March 2007

Suparin Thiptanasarn. (2007). *Computer Graphic Art : A case study of Hannah Hoch 's Photomontage*. Master Thesis, M.F.A. (Visual Art : Modern Art). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Amnaj Yensabuy, Assoc. Prof. Prit Supasetsiri.

The purpose of this research on the Computer Graphic Art: A case Study of Hannah Hoch's Photomontage in 1889-1978 at 19 art work for study to conceptual and activity of Hannah Hoch. A case study for develop to computer art in concept Thai culture context.

The purpose of this research catch Hoch's art work evolved from the propagandistic banner into a reflection on the politics of the self. Her views concerning women and the idea of beauty were seeds for many pieces that used mass media images to fracture canonical concepts of

1. The "primitive"
2. And "exotic"
3. As opposed to the "civilized."

The context in the images and biography of Hannah Hoch. Her art works have ancient regime story .Her affair and artistic partnership with Raoul Hausmann and her group. And then after the First World War, with political radicalism. Hoch herself expressed herself less politically than many of the others homosexual in the group. In her work, she used photos, other paper objects, pieces of machines and various other objects to produce images, usually quite large and two dimensions

The context in Hoch was a social archaeologist working in reverse story. Her montages break down what we see and know, and put the fragments back together in a way that makes us question the concepts of identity, culture, and subjectivity. Hoch found the self in the Other in order to deconstruct racism, sexism, and politics. In her work, she used photos, other paper objects, pieces of machines and various other objects to produce images, usually quite large and two dimensions in her art work.

The context in technique and creative of Hannah Hoch. She created startling and often jarring photo collages. Never before published, Album can be considered to represent a heretofore unknown aspect of Hoch's work, since its style of collage differs strongly from her well-known photomontages. This publication presents the entire in an exquisite facsimile reproduction, maintaining the filmic quality of its order and layout. In an accompanying essay, the styles and color techniques analysis were then experimented in the contemporary creative art work development. In the first experiment, the researcher used various styles of material to color. In the second experiment, the researcher used creative texture and creative color in mix media works.

The researcher creative photomontage artworks of Thailand in 2006 - 2007. Photomontage story in Thai custom for 11 artwork, with emphasis on outstanding and important symbols of structure and characteristics. The color techniques applied were harmony and plain photomontage art, layered with colors mixed in advance, with soft materials. A computer interactive multimedia art was designed and developed using Author ware. The control group received instruction via the traditional instructor demonstration method while the experimental group utilized the constructed multimedia art. I was which became to identity widely acknowledged till now.

คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของฮานนาห์ ฮอค

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศุภริน ทิพย์นสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ - ศิลปะสมัยใหม่

มีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค

ของ

ศุภริน ทิพย์ธนสาร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เรื่อง คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนาจ เย็นสบาย ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ พงษ์สิทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ เสนอแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน จนทำให้การศึกษามีความสมบูรณ์และสำเร็จ ล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ อารี สุทธิพันธุ์ ที่ได้ให้ความกรุณากระตุ้นสมองให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ และรองศาสตราจารย์ วรณรัตน์ ตั้งเจริญ ที่ให้ความกรุณาชี้แนะข้อบกพร่อง เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สุดท้ายขอขอบคุณ อาจารย์ณรงค์จิตต์ สิงห์จันทร์ ที่เป็นผู้ช่วยเหลือทางด้านเอกสารต่างประเทศ มาโดยตลอด อาจารย์สวนศรี เตียวสกุล ผู้ให้การสนับสนุนทุกประการในการศึกษา ครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดวิชาในแขนงต่าง ๆ ตลอดจนบิดา มารดา คุณลุงและคุณย่า ที่ให้ความห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณ คุณสุณี สุขสองห้อง ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกี่ยวกับโปรแกรมกราฟิกมาโดยตลอด คุณวรินทร์ สลับแก้ว ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ศุภริน ทิพย์ธนสาร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	15
วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะดาดา (Dada).....	18
ความเป็นมาของศิลปะดาดา.....	18
ความหมายของศิลปะดาดา.....	21
แนวคิดและเนื้อหาของศิลปะดาดา.....	22
กลวิธีการสร้างสรรค์ของศิลปะดาดา.....	26
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะป๊อป.....	34
ประวัติทั่วไปของ ฮานนาห์ ฮอค.....	34
แนวคิดและเนื้อหาการสร้างสรรค์ผลงาน.....	45
กลวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	50
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ.....	56
ที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของภาพ.....	56
กลวิธีการสร้างสรรค์.....	59
การใช้สีวัสดุ.....	59
การจัดโครงสร้างของภาพ.....	62
การใช้สี.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต.....	70
ความหมายและพัฒนนาการของคอมพิวเตอร์.....	70
การสร้างสรรค์ผลงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต.....	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
การศึกษาวิเคราะห์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค.....	85
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Heads of State.....	85
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Da Dandy.....	87
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany.....	90
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Dada Ernst.....	94
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Beautiful Girl.....	96
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ And When You Think the Moon is setting.....	98
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ My Domestic mottoes (Meine Haussprüche).....	100
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Dada Dance.....	103
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Coquette 1.....	105
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Monument 1 (Denkmal1)	107
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Kids.....	109
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Abduction (Entfuhrang)	111
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Love (Liebe)	113
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Tamar (Domteuse)	115
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ German Girl (Deutsches Madchen)	117

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)	119
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Mariene (Marlene)	121
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Strong Men.....	123
การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Bride C. (Die Braut).....	125
สรุปผลการวิเคราะห์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค.....	135
4 การพัฒนาสร้างสรรค์.....	136
ช่วงการศึกษและพัฒนาผลงาน.....	138
ผลงานชื่อ Beautiful popcorn.....	138
ผลงานชื่อ Louis.....	140
ผลงานชื่อ Fire man.....	142
ผลงานชื่อ High Fashion.....	144
ผลงานชื่อ Hi! My dear.....	146
ผลงานชื่อ Beautiful woman.....	148
ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin.....	150
ผลงานชื่อ Flower and the peace.....	152
ผลงานชื่อ Alcohol for you.....	154
ผลงานชื่อ Go to Slimming.....	156
ผลงานชื่อ Where is my brain?.....	158
ช่วงการพัฒนาผลงานในขั้นสุดท้าย.....	160
ผลงานชื่อ Beautiful popcorn.....	160
ผลงานชื่อ Louis.....	162
ผลงานชื่อ Fire man.....	164
ผลงานชื่อ High Fashion.....	166

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4 (ต่อ)		
	ผลงานชื่อ Hi! My dear.....	168
	ผลงานชื่อ Beautiful woman.....	170
	ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin.....	172
	ผลงานชื่อ Flower and the peace.....	174
	ผลงานชื่อ Alcohol for you.....	176
	ผลงานชื่อ Go to Slimming.....	178
	ผลงานชื่อ Where is my brain?.....	180
5	สรุปผล และการอภิปรายผล.....	182
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	182
	ความสำคัญของการวิจัย.....	182
	ขอบเขตการวิจัย.....	182
	ผลการศึกษาวิเคราะห์.....	184
	การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย.....	186
	การอภิปรายผลการศึกษาวิเคราะห์.....	188
	ข้อเสนอแนะ.....	190
	บรรณานุกรม.....	191
	ภาคผนวก.....	195
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	202

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แนวคิดและเนื้อหาของภาพ.....	127
2 การใช้สีวัสดุ.....	129
3 การจัดโครงสร้างภาพ.....	131
4 การจัดดูดยภาพ.....	132
5 การจัดวางดูดยภาพแบบอสมมาตร.....	135

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Heads of State.....	85
2 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Da Dandy.....	87
3 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany.....	90
4 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Dada Ernst.....	94
5 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Beautiful Girl.....	96
6 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ And When You Think the Moon is setting.....	98
7 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ My Domestic mottoes (Meine Haussprüche).....	100
8 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Dada Dance.....	103
9 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Coquette 1.....	105
10 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Monument 1 (Denkmal1)	107
11 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Kids.....	109
12 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Abduction (Entfuhrang)	111
13 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Love (Liebe)	113
14 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Tamar (Domteuse)	115
15 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ German Girl (Deutsches Madchen)	117
16 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)	119
17 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Mariene (Marlene)	121
18 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Strong Men.....	123
19 การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Bride C. (Die Braut).....	125
ช่วงการศึกษาและพัฒนาผลงาน	
20 ผลงานชื่อ Beautiful popcorn.....	138
21 ผลงานชื่อ Louis.....	140
22 ผลงานชื่อ Fire man.....	142
23 ผลงานชื่อ High Fashion.....	144

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
24 ผลงานชื่อ Hi! My dear.....	146
25 ผลงานชื่อ Beautiful woman.....	148
26 ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin.....	150
27 ผลงานชื่อ Flower and the peace.....	152
28 ผลงานชื่อ Alcohol for you.....	154
29 ผลงานชื่อ Go to Slimming.....	156
30 ผลงานชื่อ Where is my brain?.....	158
ช่วงการพัฒนาผลงานในขั้นสุดท้าย	
31 ผลงานชื่อ Beautiful popcorn.....	160
32 ผลงานชื่อ Louis.....	162
33 ผลงานชื่อ Fire man.....	164
34 ผลงานชื่อ High Fashion.....	166
35 ผลงานชื่อ Hi! My dear.....	168
36 ผลงานชื่อ Beautiful woman.....	170
37 ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin.....	172
38 ผลงานชื่อ Flower and the peace.....	174
39 ผลงานชื่อ Alcohol for you.....	176
40 ผลงานชื่อ Go to Slimming.....	178
41 ผลงานชื่อ Where is my brain?.....	180

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การสร้างผลงานของศิลปินหรือนักสร้างสรรค์นั้น บริบทและความเชื่อมโยงของสังคมรอบข้างมีส่วนสำคัญต่อกระบวนการคิดสร้างสรรค์ เห็นได้ว่าแต่ละช่วงของผลงานมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง สังคมล้วนมีบทบาทต่อแนวความคิดซึ่งส่งผลต่อกระบวนการทัศน์ รูปแบบ การถ่ายทอดผลงาน รวมทั้งทัศนคติของศิลปินทั้งสิ้น จากอดีตมนุษย์ต้องพึ่งพาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเป็นพลังอำนาจเหนือการควบคุมของมนุษย์ ผลงานในยุคนั้นจึงแสดงออกมาในเรื่องราวของพลังอำนาจในธรรมชาติ ความเชื่อต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว จนกระทั่งศาสนาเข้ามามีบทบาทและควบคุมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ให้เป็นไปตามผู้ชี้นำทางศาสนา ไม่เว้นแต่ศิลปะซึ่งต่างก็รับใช้ศาสนาเช่นเดียวกัน ผลงานจะถ่ายทอดความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อศาสนา ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบเคารพภาพวาดทางศาสนา หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่จะเป็นตัวแทนของศาสนา แต่เมื่อมนุษย์ใช้ความคิดที่มีเหตุและผลมากขึ้น เริ่มมองเห็นว่ามนุษย์สามารถควบคุมทุกสิ่งได้ มิใช่เพียงผู้นำทางศาสนาเท่านั้น ความคิดของผู้คนจึงเปลี่ยนไป การกบฏต่อความคิดเก่า กระแสของเหตุและผลมีมากขึ้น ศิลปินมีอิสระที่จะคิดและสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมากมายตามแนวทางหรือทัศนคติของตนซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงออกมาในผลงาน

เมื่อความคิดที่เป็นอิสระของศิลปินถูกปลดปล่อยจากพันธนาการความคิดเดิม ๆ ก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางศิลปะ จนมีผู้จัดหมวดหมู่ให้กับแนวความคิดต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อศิลปะ เป็นลัทธิของศิลปะที่มีทัศนคติต่อความงามแตกต่างกันไป แต่ก็ยังมีจุดเชื่อมต่อทางแนวความคิดของแต่ละยุคสมัยอยู่โดยไม่ถึงกับแยกโดยชัดเจน ถึงในยุคปัจจุบันในโลกที่ไร้พรมแดนไม่มีเส้นขีดแบ่งกระแสการหลั่งไหลทางวัฒนธรรมต่อชนชาติต่าง ๆ ทำให้ผู้สร้างสรรค์หรือศิลปินมีอิสระที่จะคิดและเลือกเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน เมื่อโลกพัฒนาทางด้านวิทยาการไปอย่างก้าวหน้า ทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในสังคม ชีวิตได้รับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องปรับตัวให้ทันกับกระบวนการพัฒนาที่ไม่มีวันหยุด ซึ่งสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และสถานะทางเศรษฐกิจ สาเหตุเหล่านี้ทำให้เกิดความคิดใหม่เกี่ยวกับรูปแบบของศิลปกรรมที่ถูกสร้างขึ้นมา ดังนั้นศิลปะตามแนวความคิดใหม่ ถือว่า “ศิลปะคือการถ่ายทอดรูปแบบตามความรู้สึกของศิลปินในช่วงสมัยนั้น ๆ” กล่าวได้ว่าศิลปกรรมได้มีการพัฒนาไปในทางที่ดี และมีความหลากหลายมากขึ้น ก่อให้เกิดรูปแบบ สื่อและวัสดุรวมทั้งกลวิธีที่แปลกใหม่ น่าสนใจยิ่งขึ้น

การเกิดแนวทางใหม่ที่เป็นการแสวงหาที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง อยู่ในช่วงระยะเริ่มต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทั้งนี้ จีระพัฒน์ พิตรปรีชา กล่าวว่า “ศิลปะในคริสต์ศตวรรษที่ 20 นับตั้งแต่ต้นศตวรรษเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน มีกระแสความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญที่เปลี่ยนโฉมหน้าของศิลปินยุคก่อน ๆ อย่างต่อเนื่องและส่งผลในวงกว้างให้กับวงการศิลปะโลก ... ลัทธิทางศิลปะแต่ละลัทธิก็จะเป็นที่ยอมรับของมหาชนจะต้องผ่านการวิพากษ์วิจารณ์ตรวจสอบคุณค่าอย่างหนัก จากนักวิจารณ์และนักวิชาการศิลปะ ...” (จีระพัฒน์ พิตรปรีชา. 2545 : 6) ศิลปะสมัยใหม่ถือกำเนิดขึ้นพร้อมกับสภาพสังคมใหม่ในยุโรป การประยุกต์วิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรมและเสรีภาพของประชาชนที่มีมากขึ้น ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ศิลปะพัฒนาเข้าสู่กระบวนการค้นคว้าใหม่

สอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ ที่กล่าวว่า

... จากศิลปะเพื่อผู้มีอำนาจทางการเมืองและเพื่อความสำเร็จทางศาสนาได้พัฒนามาสู่ศิลปะสมัยใหม่ (Modern Art) ในสังคมใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมที่พัฒนามาสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยโลกก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม เศรษฐกิจแบบทุนนิยมและปรัชญาที่เชื่อมั่นในเสรีภาพของมนุษย์ ศิลปะสมัยใหม่ได้สะท้อนโลกที่ประจักษ์ สะท้อนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ สะท้อนสังคมและเศรษฐกิจแบบทุนนิยม สะท้อนความคิดความเชื่อและการแสดงออกที่หลากหลาย ... (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2544ค: 9)

ศิลปะสมัยใหม่ในสังคมตะวันตกถือกำเนิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต่อต้านและปฏิเสธศิลปะจากอดีต ทั้งนี้ อารี สุทธิพันธุ์ กล่าวว่า “เมื่อสงครามสงบ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดา พวกเขาก็ต้องพยายามพัฒนาประเทศ หรือให้กลับไปอยู่ในสภาพเดิมหรือดีกว่า แต่ขณะที่สงครามกำลังดำเนินอยู่นั้น เจตคติของประชาชนส่วนใหญ่มุ่งไปทางทำลายล้างผลาญกัน เราอยู่ฝ่ายใดก็สนับสนุนฝ่ายนั้น ระยะเวลาที่สงครามโลกครั้งที่ 1 กำลังดำเนินอยู่ มีศิลปินกลุ่มหนึ่งได้พยายามต่อต้านสงคราม ศิลปินกลุ่มนี้มีชื่อว่า กลุ่มดาดา (Dada)” (อารี สุทธิพันธุ์. 2528ข : 237) “ดาดา มีเป้าหมายในการต่อต้านสงครามและต้องการทำลายค่านิยมทุกชนิดของชนชั้นกลาง ซึ่งเชื่อว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดสงคราม” (พิชัย ตรงคินานนท์ . 2546 : 142) ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า ดาดา (Dada) เป็นกระแสศิลปะสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมีแนวคิดที่ต่อต้าน ปฏิวัติศิลปะจากอดีตและคัดค้านสงครามอย่างรุนแรง

ดาดา ซิโน(Dada Cino.1920) ภาพถ่ายปะติดของดาดา (Dada Photomontage) ถูกสร้างขึ้นจากเศษเล็กเศษน้อยของภาพถ่ายและรูปภาพอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยคำ วลี และถ้อยคำจากสื่อที่ไม่ใช่เป็นสิ่งของ แต่เป็นการชี้บ่ง เทคนิคนี้เป็นต้นแบบของความคิดและวิธีการสมัยใหม่ในเวลาต่อมา ที่สามารถพบเห็นได้ในป๊อปอาร์ต (Pop Art) และพัฒนาขึ้นในเน็ต อาร์ต (Net Art) ในเวลาต่อมา โดยทำให้เกิดการขยายตัว เชื่อมโยง และครอบคลุมไปทั่วโลก มีการสร้างสรรค์เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยนำมาผสมผสานใหม่ และข้อมูลข่าวสารที่ตัดออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยได้ถูกเรียบเรียงแต่งใหม่ เป็นผลงานชิ้นใหม่ที่สอดแทรกเหตุการณ์อื่นเข้าไป

Dada Photomontages เป็นการปะติดปะต่อภาพที่นำมาจากเศษเล็กเศษน้อยจากรูปภาพและข้อความจากวัฒนธรรมในยุคหนึ่งที่เป็นที่นิยม ไม่เพียงแต่คำเท่านั้น แต่ดาดา โฟโตมอนทาจยังเป็นการตัดเศษเล็กเศษน้อยจากหนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ แคตตาล็อก ตั๋ว จดหมาย และของปลอมที่ถูกทำขึ้นจากของเดิม พัฒนาการของกระบวนการพิมพ์ แกะสลักด้วยการถ่ายภาพบนโลหะ (Photogravure) ที่ใช้กระบวนการถ่ายภาพด้วยการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์หิน ถ่ายภาพจากภาพผ่านฉากหรือจอแล้วแกะหรือกัดกร่อน เพื่อให้รายละเอียดของภาพถูกแทนที่ด้วยจุด และการพิมพ์ระบบออฟเซตซึ่งดูเหมือนจะเป็นการทะลักของภาพถ่ายเข้าสู่หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร นักโฆษณาได้รวบรวมภาพถ่ายหลาย ๆ ภาพ ไว้ในโปสเตอร์หรือในโฆษณา ซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในอเมริกา

ในปีคริสต์ศักราช 1919 ฮานนาห์ ฮอค กำลังทำงานให้กับนิตยสารที่มีภาพประกอบฉบับใหม่ฉบับหนึ่ง ฮอคงับราฮูล์ได้คิดว่าเทคนิคของวัฒนธรรมมวลรวมนี้ สามารถเปลี่ยนแปลงให้สังคมโลกมีความสันติ หรือ ทำให้ระบบการเมืองเกิดความสับสนได้

ศิลปินกลุ่มดาดาที่มีบทบาทสำคัญ อาทิเช่น ทริสแตน ซาร่า (Tristan Tzara) ฮันส์ อาร์ป (Hans Arp) มาเซล ดูซองปี (Marcel Duchamp) ริชาร์ด ฮวลเซนเบค (Richard Huelsenbeck) ราฮูล ฮอสมานน์ (Raoul Hausmann) ฮานนาห์ ฮอค (Hannah Höch) จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ (John Heartfield) เคิร์ต ชวิตเตอร์ส (Kurt Schwitters) และจอร์จ กรอสซ์ (George Grosz) เป็นต้น ศิลปินกลุ่มนี้ใช้กลวิธีหลากหลาย เช่น สื่อประสม (Mixed media) ภาพปะติด (Collage) รูปต่อประกอบ (Assemblage) และภาพถ่ายปะติด (Photomontage) เป็นต้น

ฮานนาห์ ฮอค (Hannah Höch) เป็นศิลปินหญิงผู้หนึ่งของกลุ่มดาดาในเบอร์ลิน ที่ใช้ภาพถ่ายปะติด (Photomontage) เป็นกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีแนวคิดต่อต้านปฏิกิริยาจากอดีตและคัดค้านสงคราม จุดมุ่งหมายเป็นแนวนามธรรมและการหยอกเล่นสนุกสนาน ซึ่งพยายามที่จะหนีจากอุดมการณ์เครียด ๆ เกี่ยวกับผู้หญิงชนชั้นกลางในยุคหนึ่ง ฮอคได้

ค้นพบกระบวนการทัศนในการทดลองภาพถ่ายปะติด โดยขยายแนวทางที่ทำให้ภาพถ่ายสามารถใช้ในการแสดงความคิดเห็นไม่ได้เป็นเพียงเฉพาะเครื่องมือที่ใช้บันทึกอีกต่อไป

ใน Thacher Gallery กล่าวถึงภาพถ่ายไว้ว่า

“...ดา วินชี (Da Vinci) , โจเซฟ ไนฟอว์ไนเอป (Joseph Nicéphore Niépce) (1765-1833) และฌาค มังเด้ ดาเกอ (Jacques Mandé Daguerre) (1789-1851) นักประดิษฐ์กล้องถ่ายภาพแบบพื้นฐาน ได้มองการถ่ายภาพในความหมายของการพัฒนาระบบการทางศิลปะ เป็นสื่อใหม่ที่ต้องมาพร้อมกับเครื่องจักร ซึ่งสะท้อนทั้งการปฏิวัติอุตสาหกรรมและการแสวงหาความเคลื่อนไหวของลัทธิโรแมนติค (Romanticism) ซึ่งมีจุดกำเนิดในศตวรรษที่ 18 โดยมีลักษณะต่อต้านลัทธินีโอคลาสสิก (Neoclassicism) ...ตั้งแต่นั้นมา การถ่ายภาพได้ถูกใช้ข้ามหลักการและกฎเกณฑ์ จากวิทยาศาสตร์ไปสู่การแพทย์ ไปสู่นักสืบ ไปสู่ศิลปะ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบันทึก อนุรักษ์ จำลอง ศึกษาและยอมรับ เนื่องจากบทบาทมากมายของมันและความสัมพันธ์โดยตรงกับวิชา (Subject) สถานภาพของภาพถ่ายในทางศิลปะจึงท้าทายและสับสน ภาพถ่ายเป็นสิ่งที่ถูกประกอบขึ้นจากแสงและสารเคมี และยังสามารถประกอบเป็นจินตนาการ ประกอบและสร้างสรรค์โดยศิลปิน ซึ่งใช้กลไกและแสงเป็นสื่อกลาง ... ในหนังสือ “On Photography” ซูซาน ซอนแท็ก (Susan Sontag) เขียนว่า “ภาพถ่ายไม่ได้เป็นเพียงภาพ (Image) เหมือนกับภาพเขียน หรือเป็นการอธิบายความจริง แต่เป็นร่องรอยแห่งความเป็นจริง เหมือนรอยเท้า หรือใบหน้าที่ไม่มีชีวิต” ... (ไม่ปรากฏ.2004ก: แปล)

การที่ฮอคให้ความสำคัญกับภาพถ่ายและนำมาใช้กับภาพถ่ายปะติด เป็นการทำให้บทบาทของภาพถ่ายขึ้นมาเป็นจุดศูนย์กลางและเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานของเธอ ภาพถ่ายปะติดกำเนิดขึ้นจากการเคลื่อนไหวของศิลปินดาดา หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยปรากฏออกมาเป็นเทคนิคการทดลองทางศิลปะของการสร้างภาพโดยการรวบรวมหรือการวางเป็นระดับชั้นของภาพ (Juxtaposing) ที่ได้จากการถ่ายภาพ

ฮานนาห์ ฮอค เป็นศิลปินหญิงชาวเยอรมันผู้ยิ่งใหญ่ในยุคนั้น และอาจเป็นศิลปินหญิงเพียงคนเดียวที่ถูกจดจำได้ของกลุ่มดาดา เธอเป็นศิลปินผู้ที่ไม่กลัวที่จะบอกข้อความ และทำสิ่งใหม่ๆ ที่ยังไม่มีผู้ใดทำมาก่อน ผลงานของเธอสร้างขึ้นจากเศษชิ้นส่วนของนิตยสารที่นำมาเย็บปะติด ต่อก และระบายสีด้วยมืออย่างชาญฉลาดและประณีต ฮอคโดดเด่นในฐานะศิลปินผู้ท้าทายค่านิยมของสังคมและวงการศิลปะในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 รวมถึงการที่เธอต้องทำงานอย่างหนักเป็นสองเท่าเพราะเป็นศิลปินหญิง และจากความซับซ้อนภายในจิตใจ ซึ่งได้ส่งผ่านให้เห็นออกมาในผลงานของเธอ

ศิลปินกลุ่มดาดาเป็นกลุ่มต้นแบบของการเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ทำทลายความหมายของความเป็นสุนทรียศาสตร์และทำลายแบบแผนทางสังคมทุกกลุ่ม เริ่มจัดตั้งขึ้นที่เมืองซูริก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในช่วงเวลาหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 ไม่นานนัก ฮานนาห์ ฮอค ทำงานอยู่ท่ามกลางกลุ่มดาดาหัวรุนแรง ซึ่งเป็นพวกที่ต่อต้านความเชื่อในเรื่องของความเป็นธรรมตามสามัญหรือพวกร่วมสไตน์มีรสนิยมในศิลปะ ศิลปินกลุ่มดาดาไม่เพียงแต่จะแสดงออกในการต่อต้านสังคมอย่างรุนแรงในงานทัศนศิลป์เท่านั้น หากยังรวมถึงแวดวงละคร ดนตรีและกวีนิพนธ์อีกด้วย

ในช่วงทศวรรษที่ 1920 ในช่วงที่เกิดความขัดแย้งทางสังคมและความไม่สงบทางการเมืองในเยอรมัน ศิลปินกลุ่มดาดาในเยอรมันได้แสวงหาการลบหล้างความสับสนวุ่นวายของสงครามและการปฏิวัติสังคม โดยใช้วิธีการปฏิเสธ ไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่ครอบงำทางการเมืองของสาธารณรัฐไวมาร์ (Weimar Republic) ฮอคและศิลปินดาดาให้ความสนใจในการรักษาคุณสมบัติเฉพาะตัวและอิสรภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงออกอย่างชัดเจนในงานของเธอ

ศิลปินกลุ่มดาดามีแนวคิดและต้องการที่จะต่อต้านวัฒนธรรมที่เป็นที่นิยมแพร่หลาย และมีความปรารถนาที่จะปลุกปั่นผู้ดู ผู้ชมของพวกเขา โดยงานของพวกเขาส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน โดยใช้ภาพถ่าย และภาพถ่ายปะติด งานของฮอคส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของเพศ ประกอบด้วยแบบสมัยนิยม ในยุคที่พรรคไวมาร์ในเยอรมันปกครองประเทศ ฮอคเป็นหนึ่งในจำนวนผู้หญิงที่มีอยู่น้อยมากในกลุ่มเบอร์ลิน ดาดา (Berlin Dada) เธอมักจะไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิก อันเนื่องมาจากความเป็นผู้หญิง แต่ผลงานศิลปะของเธอกลับแสดงถึงความกล้าหาญ อันเนื่องมาจากเธอได้รับการศึกษาทางศิลปะและการมีจิตใจที่ละมุนละไม ทำให้ ฮานนาห์ ฮอคสามารถแสดงผลงานพร้อมกับเหล่าศิลปินชายในกลุ่มดาดา ซึ่งมีอิทธิพลเหนืออยู่ก่อนหน้านี้นานปีได้ รวมถึงมีส่วนร่วมในงานแสดงศิลปะและการแสดงที่แปลกประหลาด การเล่นกับเครื่องใช้ในครัวแบบแอนตี้ ซิมโฟนี (Anti-symphony) ของกลุ่มดาดา

ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค มีแนวคิดและเนื้อหาที่ไม่กลัวการอภิปรายในหัวข้อปัญหาที่รุนแรง และมักจะทำให้ผู้คนคิดว่าความกดดันแบบไหนที่สังคมกระทำต่อบุคคล โดยการใช้ภาพถ่ายปะติด เรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคในสังคม นำสื่อวัสดุต่าง ๆ มาวางรวมกันและเกิดแนวความคิด จากนั้นจึงสร้างสรรค์ตามบริบททางสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ทำให้ผลลัพธ์ดูแปลกประหลาด โดยบ่งบอกจุดมุ่งหมายและใช้เนื้อหาในสังคมที่เป็นอยู่ในช่วงเวลานั้น

ในเวลากลางวัน ฮานนาห์ ฮอค จะทำงานเป็นผู้ออกแบบลวดลายอันแสนซับซ้อนสำหรับงานเย็บปักถักร้อยให้กับนิตยสารเพื่อแม่บ้าน ในขณะที่เวลากลางคืนเธอจะก่อกำทลายโลก แต่งแต้มสีสันให้กับวงการการเมืองและสร้างผลงานศิลปะอันน่าทึ่งจากการระบายสีด้วยมือให้กับเศษชิ้นส่วนซึ่งเธอนำมาจากนิตยสารเหล่านั้น

การเข้าร่วมกับกลุ่มดาดาของฮอค เริ่มจากการที่เธอมีความรักกับ ราอูล ฮอสมานน์ (Raoul Hausmann) ซึ่งเป็นสมาชิกรุ่นแรก ๆ ของกลุ่มดาดา หลังจากนั้นฮอคได้สนิทสนมและมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับศิลปินโมเดิร์น อาร์ต (Modern Art) รุ่นบุกเบิกคนสำคัญอย่าง เคิร์ต ชวิตเตอร์ส (Kurt Schwitters) ซึ่งเป็นศิลปินคอลลาจ รวมถึงประติมากรและจิตรกรอย่าง ชอง อาร์ป (Jean Arp)

ชีวิตและผลงานของฮอคเป็นการบอกให้รู้ล่วงหน้าถึงพลังที่ขัดแย้งในตัวของผู้สตรีชาวยุโรป และวัฒนธรรมตะวันตกโดยรวม เริ่มตั้งแต่ช่วงทศวรรษแรกของปี 1900 และดำเนินเรื่อยมา ฮอคสร้างงานศิลปะที่วิพากษ์วิจารณ์ทฤษฎีของสังคมว่าผู้หญิงที่แท้จริงควรจะเป็นอย่างไร ตัวอย่างหนึ่งคือผลงานชื่อ “Dada Dance” เป็นการสร้างสรรค์ภาพถ่ายปะติด โดยผลงานชิ้นนี้ฮอคใช้เป็นคำแถลงถึงผู้หญิง โดยบอกว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องนำแพ้น้ำเพื่อให้สวยงามมาก นอกจากนี้ฮอคได้เข้าร่วมกับพวกก่อการจลาจลที่รุนแรงอย่างต่อเนื่อง สวมใส่เครื่องแต่งกายของผู้ชาย และกลายเป็นพวกหัวรุนแรงทางการเมืองในช่วงการปกครองที่เสื่อมโทรมและไร้ระเบียบของไวมาร์ รีพับลิค (Weimar republic)

ตอนต้นทศวรรษที่ 1920 ผลงานของฮอค นำเสนอความงามและความเยาว์วัย การควบคุมบทบาทและเจาะถึงการผลิตสินค้าจำนวนมาก รวมทั้งการเมืองและการจำกัดทัศนียภาพของชาวยิว คนดำ และสตรี ในภาพ “The Coquette 1” (ปีคริสต์ศักราช 1923-1925) เป็นภาพล้อที่ฮอคนำเสนอลักษณะจำเพาะของเพศหญิงที่สัมพันธ์กับการเมืองโลก ผลงาน “The Strong Men” ในปีคริสต์ศักราช 1931 ฮอคได้ตั้งคำถามถึงบทบาทของทั้งเพศหญิงและชายโดยสื่อผ่านภาพนักเพาะกายที่ตัดจากนิตยสารชื่อดัง นำมาสร้างความขัดแย้งด้วยการใส่หน้ากากผู้หญิงที่น่ากลัวซึ่งทำขึ้นจากการนำภาพถ่ายของสาวงามมารวมกัน

ในยุคของฮิตเลอร์ ฮานนาห์ ฮอค ได้ย้ายออกไปอาศัยอยู่ชานเมือง รอคอยให้สงครามสิ้นสุดลง เธอเลี้ยงไก่และฝังเอกสารที่ก่อให้เกิดการโต้แย้งทั้งหลายของดาดา

ผลงานทั้งหมดของฮอคซึ่งรวมถึงงานเขียนและบันทึกปาฐกถาของเธอจบจนกระทั่งถึงแก่กรรมในปีคริสต์ศักราช 1978 ส่งผลให้เธอเป็นหนึ่งในตัวแทนที่ยาวนานที่สุดของกลุ่มดาดา ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเรื่องราวบางหัวข้อเช่นการนำเสนอรูปร่างของผู้หญิงอย่างเป็นทางการ หรือบทบาทที่เป็นสัญลักษณ์ทางเพศ ไม่ได้ถูกคิดค้นขึ้นโดยทฤษฎีเกี่ยวกับสตรีทิสต์ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1970-1980 แต่ประเด็นเหล่านี้ได้ถูกนำเสนออย่างชัดเจนมากกว่า 70 ปีก่อนหน้านี้

กล่าวได้ว่า การแสดงผลงานที่ทำให้ผิดรูป ผิดส่วนของมนุษย์ เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร และหนังสือที่ฮานนาห์ ฮอคได้ทำเอาไว้ ในปัจจุบันนี้สามารถทำได้โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โฟโต้ช็อป (Photoshop) เพียงแต่งานของเธอดำเนินการด้วยมือ เธอได้เป็นผู้นำ

ของยุคของเธอ และได้ปูทางบทบาทของผู้หญิงให้หลุดออกจากทัศนคติทั่วไปของกลุ่มสังคมแบบ ยอมจำนน ไปสู่บทบาทที่โดดเด่นมากขึ้น โดยท้าทายวิถีทางที่สื่อว่าผู้หญิงควรจะเป็นอย่างไร เธอ เป็นตัวอย่างของศิลปินที่ใช้อำนาจของเครื่องมือแสดงความคิดเห็นที่สำคัญอย่างมาก

ดังนั้นการศึกษาวิจัยผลงานภาพถ่ายปะติดครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาผลงานของศิลปิน คือ ฮานนาห์ ฮอค ด้วยเหตุผลที่ว่า ฮอคเป็นศิลปินหญิงกลุ่มดาดาผู้มีผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติด ที่สร้างผลงานด้วยแนวคิด กระบวนทัศน์ และการบูรณาการกลวิธีที่มีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวน ทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในศิลปินและผู้สนใจคนอื่น ๆ ให้ศึกษาเป็นแนวทางอยู่เสมอ การศึกษาวิจัยผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ในครั้งนี้ จึงศึกษาวิจัยด้านต่าง ๆ และนำผลการวิจัยมาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ในบริบททางสังคมและ สภาวะแวดล้อมในปัจจุบันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนทัศน์ผลงานศิลปะดาดา (Dada) ที่ใช้เทคนิคการ สร้างสรรค์กระบวนแบบภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ของ ฮานนาห์ ฮอค (Hannah Höch) ในประเด็นดังนี้

- 1.1 ที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของภาพ
- 1.2 กลวิธีการสร้างสรรค์
 - 1.2.1 การใช้สื่อวัสดุ
 - 1.2.2 การจัดโครงสร้างภาพ
 - 1.2.3 การใช้สี

2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาสร้างสรรค์คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ใน บริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนทัศน์ของผลงานในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี

2. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาและวิจัยผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค มาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

3. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทางทัศนศิลป์ตามกระบวนการทัศนการสร้างสรรค์ศิลปะภาพถ่ายปะติด และศิลปะแนวทางอื่นที่มีผลเกี่ยวเนื่องกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้เลือกผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค มาวิเคราะห์และคัดเลือกผลงานการสร้างสรรค์ในรูปแบบภาพถ่ายปะติด ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1889-1975 โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive samples) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพบว่า มีผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่เผยแพร่ในหนังสือต่างประเทศ เอกสาร วิชาการ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จำนวนทั้งสิ้น 67 ภาพ ดังนี้

1. ผลงานชื่อ **Dois em mil** , 1889-1978
Photomontage
2. ผลงานชื่อ **Military memento** , 1907
Photomontage
3. ผลงานชื่อ **Heads of State** , 1918-1919
Photomontage
4. ผลงานชื่อ **Da Dandy**, 1919
Photomontage, 30x23 cm.
5. ผลงานชื่อ **Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany**, 1919
Collage, 114x90 cm.
6. ผลงานชื่อ **Dada Panorama**, 1919
Photomontage
7. ผลงานชื่อ **Dada Ernst**, 1920
Photomontage
8. ผลงานชื่อ **The Beautiful Girl (Das schone Madchen)**, 1920
Photomontage
9. ผลงานชื่อ **And When You Think the Moon is Setting**, 1921
Photomontage

10. ผลงานชื่อ **My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)**, 1922

Collage on cardboard, 32x41 cm.

11. ผลงานชื่อ **Dada Dance**, 1922

Photomontage, 32x23 cm.

12. ผลงานชื่อ **Hoch finanz (High Finance)**, 1923

Photomontage with collage, 36x31 cm.

13. ผลงานชื่อ **Resination**, 1930

Photomontage

14. ผลงานชื่อ **The Coquette 1**, 1923-1925

Photomontage

15. ผลงานชื่อ **The Coquette 2**, 1923-1925

Photomontage

16. ผลงานชื่อ **Monument 1 (Denkmal 1)**, 1924

Photomontage

17. ผลงานชื่อ **Monument 2 (Denkmal 2)**, 1924

Photomontage

18. ผลงานชื่อ **Half Caste**, 1924

Photomontage

19. ผลงานชื่อ **Abduction (Entfuhrang)**, 1925

Photomontage

20. ผลงานชื่อ **Kids**, 1925

Photomontage

21. ผลงานชื่อ **Equilibre (Balance)**, 1925

Photomontage with collage and watercolor, 30.5x20.3 cm.

22. ผลงานชื่อ **Sadness**, 1925

Photomontage

23. ผลงานชื่อ **Love in the Bush**, 1925

Photomontage

24. ผลงานชื่อ **Balance**, 1925

Photomontage

25. ผลงานชื่อ **The Sweet One**, 1926
Photomontage
26. ผลงานชื่อ **Love (Liebe)**, 1926
Photomontage
27. ผลงานชื่อ **Augen**, 1929
Photomontage
28. ผลงานชื่อ **Tamar (Domteuse)**, 1930
Photomontage
29. ผลงานชื่อ **Mutter**, 1930
Photomontage
30. ผลงานชื่อ **German Girl (Deutsches Madchen)**, 1930
Photomontage
31. ผลงานชื่อ **Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)**, 1930
Cut and pasted printed-paper and metallic foil on paper,
25.7x22.4 cm.
32. ผลงานชื่อ **Mariene (Marlene)**, 1930
Photomontage
33. ผลงานชื่อ **The Strong Men**, 1931
Photomontage
34. ผลงานชื่อ **The Little**, 1931
Photomontage
35. ผลงานชื่อ **The Bride (Die Braut)**, 1933
Photomontage
36. ผลงานชื่อ **Made For a Party**, 1936
Photomontage
37. ผลงานชื่อ **Sea Serpent**, 1937
Photomontage
38. ผลงานชื่อ **Light Sails**, 1943
Photomontage

39. ผลงานชื่อ **Boa Perlina**, 1945
Photomontage
40. ผลงานชื่อ **Glue Drawing**, 1955
Photomontage
41. ผลงานชื่อ **Burst Unity**, 1955
Photomontage
42. ผลงานชื่อ **Fata Morgana**, 1957
Photomontage
43. ผลงานชื่อ **Grotesque**, 1963
Photomontage
44. ผลงานชื่อ **Der Straub**, 1929/1965
Photomontage
45. ผลงานชื่อ **The Tree Girdler**, 1966
Photomontage
46. ผลงานชื่อ **Little Sun**, 1969
Photomontage
47. ผลงานชื่อ **Degenerated**, 1969
Photomontage
48. ผลงานชื่อ **Dedicated to the men**, 1969
Photomontage
49. ผลงานชื่อ **Das ewig Weibliche**, 1889-1978
Photomontage
50. ผลงานชื่อ **Space ball**, 1889-1978
Photomontage
51. ผลงานชื่อ **Befruchtung**, ไม่ปรากฏ
Photomontage
52. ผลงานชื่อ **Das ewig Weibliche**, ไม่ปรากฏ
Photomontage
53. ผลงานชื่อ **Die Journalisten**, ไม่ปรากฏ
Photomontage

54. ผลงานชื่อ **Gall**, ไม่ปรากฏ
Photomontage
55. ผลงานชื่อ **Geld**, ไม่ปรากฏ
Photomontage
56. ผลงานชื่อ **English Dancer**, ไม่ปรากฏ
Photomontage
57. ผลงานชื่อ **Kubus**, ไม่ปรากฏ
Photomontage
58. ผลงานชื่อ **Resination**, 1931
Photomontage
59. ผลงานชื่อ **Vase of flowers**, 1964
Photomontage
60. ผลงานชื่อ **Liebe (Amor)**
Photomontage
61. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 1, ไม่ปรากฏ
Photomontage
62. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 2, ไม่ปรากฏ
Photomontage
63. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 3, ไม่ปรากฏ
Photomontage
64. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 4, ไม่ปรากฏ
Photomontage
65. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 5, ไม่ปรากฏ
Photomontage
66. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 6, ไม่ปรากฏ
Photomontage
67. ผลงานไม่มีชื่อ ชิ้นที่ 7, ไม่ปรากฏ
Photomontage

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ในการวิจัยเรื่องคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค นั้น ผู้วิจัยได้นำผลงานของศิลปินมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive samples) โดยผลงานศิลปะในกลุ่มตัวอย่างนั้นได้มาจากหนังสือต่างประเทศ คือ Dadaism ของ Dietmar Elger เอกสารวิชาการ และข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องจำนวน 67 ภาพ เมื่อจำแนกและวิเคราะห์แล้วเหลือกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนในการศึกษาวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ เป็นผลงานภาพถ่ายปะติด จากนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกผลงานตามวิธีดังกล่าวข้างต้น จนได้กลุ่มตัวอย่าง อันเป็นงานที่แสดงถึงการสร้างสรรค์ของ ฮานนาห์ ฮอค ซึ่งข้อมูลภาพผลงานศิลปะที่นำมาทำการศึกษาวิเคราะห์นั้น เป็นข้อมูลภาพพิมพ์ 4 สี จำนวนทั้งสิ้น 19 ภาพ ดังนี้

1. ผลงานชื่อ **Heads of State**, 1918-1919
Color Photograph, 525x367 Pixels
2. ผลงานชื่อ **Da Dandy**, 1919
Color Photograph, 15.8x21 เซนติเมตร
3. ผลงานชื่อ **Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany**, 1919
Color Photograph, 16.5x20.9 เซนติเมตร
4. ผลงานชื่อ **Dada Ernst**, 1920
Color Photograph, 6.4x9 เซนติเมตร
5. ผลงานชื่อ **The Beautiful Girl**, 1920
Color Photograph, 255x346 Pixels
6. ผลงานชื่อ **And When You Think the Moon is Setting**, 1921
Color Photograph, 220 x 305 Pixels
7. ผลงานชื่อ **My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)**, 1922
Color Photograph, 16.5x14 เซนติเมตร
8. ผลงานชื่อ **Dada Dance**, 1922
Color Photograph, 5.2x9.6 เซนติเมตร
9. ผลงานชื่อ **The Coquette 1**, 1923-1925
Color Photograph, 400x357 Pixels

10. ผลงานชื่อ **Monument 1 (Denkmal1)**, 1924
Color Photograph, 250x214 Pixels
11. ผลงานชื่อ **Kids**, 1925
Color Photograph, 150x213 Pixels
12. ผลงานชื่อ **Abduction (Entfuhrang)**, 1925
Color Photograph, 312x331 Pixels
13. ผลงานชื่อ **Love (Liebe)**, 1926
Color Photograph, 393x252 Pixels
14. ผลงานชื่อ **Tamar (Domteuse)**, 1930
Color Photograph, 249x350 Pixels
15. ผลงานชื่อ **German Girl (Deutsches Madchen)**, 1930
Color Photograph, 572x1094 Pixels
16. ผลงานชื่อ **Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)**, 1930
Color Photograph, 309x342 Pixels
17. ผลงานชื่อ **Mariene (Marlene)**, 1930
Color Photograph, 201x340 Pixels
18. ผลงานชื่อ **The Strong Men**, 1931
Color Photograph, 224x400 Pixels
19. ผลงานชื่อ **The Bride (Die Braut)**, 1933
Color Photograph, 322x326 Pixels

2. ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์กระบวนการทัศน์ผลงานภาพถ่ายปะติด ในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี

3. ผลที่ได้จากการศึกษาผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ในประเด็นแนวคิด และเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี จะนำมาสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคอมพิวเตอร์กราฟิก อาร์ต ในบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต (Computer Graphic Art) หมายถึง ผลงานศิลปะ อันเกิดจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อป (Photoshop) และโปรแกรมคอร์เรลดรอว์ (Corel Draw) ในการสร้างทั้งหมด หรือช่วยสร้างบางส่วน

2. **ภาพถ่ายปะติด (Photomontage)** หมายถึง งานศิลปะที่มีการนำภาพถ่ายหรือภาพจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ มาปะติดทับซ้อนกัน สอดประสานสัมพันธ์กันหรือรวมกันบนพื้น สร้างเป็นภาพขึ้นมา โดยจัดองค์ประกอบและสาระให้น่าสนใจ

3. **ที่มาของแนวความคิด** หมายถึง พื้นฐานทางความคิด ความเชื่อ ซึ่งหล่อหลอมขึ้นมาจากวัฒนธรรม สังคม และสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยโดยรวมที่ส่งผลมายังแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของศิลปิน

4. **เนื้อหาของภาพ (Content)** หมายถึง ความหมายของเรื่องราวที่ศิลปินต้องการนำเสนอ โดยปรากฏให้รับรู้และเข้าใจ ผ่านภาพที่ปรากฏออกมาในลักษณะผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติด

5. **กระบวนแบบ (Style)** หมายถึง ที่รวมของแนวความคิด กรรมวิธี และโครงสร้างภาพเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงลักษณะแบบอย่างเฉพาะของผลงานศิลปะ

6. **กลวิธีการสร้างสรรค์ (Techniques)** หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติด ซึ่งเป็นการผสมผสานด้วยวิธีการที่หลากหลาย

7. **การจัดวางเป็นระดับชั้นของภาพ (Juxtaposing)** หมายถึง เทคนิคของการทดลองทางศิลปะการสร้างภาพโดยการรวบรวมหรือการวางเรียงเป็นระดับชั้นของภาพที่ได้มาจากการถ่ายภาพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ผู้วิจัยได้นำภาพผลงานที่เป็นภาพพิมพ์สี จากหนังสือศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ เอกสารวิชาการ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งล้วนเป็นข้อมูลชั้นรอง (Secondary data) มาทำการศึกษาวิจัย ที่เชื่อได้ว่าจะมีความเหมือนหรือใกล้เคียงผลงานจริงมากที่สุด

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาแหล่งข้อมูลภาพจากหนังสือศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ เอกสารวิชาการ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะภาพถ่ายปะติดของฮานนาห์ ฮอค จากเอกสารต่าง ๆ จากข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 2.2 หอสมุดประชาชนเทศบาลเมืองภูเก็ต

2.3 เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปิน

3. ศึกษาวิเคราะห์กระบวนการทัศน์ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค จำนวน 19 ภาพ ในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี
4. นำผลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ในรูปแบบของผู้วิจัย
5. สรุปเรียบเรียงผลของการศึกษาวิจัยผลงานภาพถ่ายปะติดแบบดาดา กรณีศึกษา ศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค เพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ในบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะดาดา (Dada)
 - 1.1 ความเป็นมาของศิลปะดาดา
 - 1.2 ความหมายของศิลปะดาดา
 - 1.3 แนวคิดและเนื้อหาของศิลปะดาดา
 - 1.4 กลวิธีการสร้างสรรค์ของศิลปะดาดา
2. เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะป๊อป
 - 2.1 ประวัติทั่วไปของ ฮานนาห์ ฮอค
 - 2.2 แนวคิดและเนื้อหาการสร้างสรรค์ผลงาน
 - 2.3 กลวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน
3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ
 - 3.1 ที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของภาพ
 - 3.2 กลวิธีการสร้างสรรค์
 - 3.2.1 การใช้สีวัสดุ
 - 3.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ
 - 3.2.3 การใช้สี
 - 3.3 คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต (Computer Graphic Art)
 - 3.3.1 ความหมายและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์
 - 3.3.2 การสร้างสรรค์ผลงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต

1. เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะดาดา (Dada)

1.1 ความเป็นมาของศิลปะดาดา

ศิลปะดาดาเป็นกลุ่มต้นแบบของการเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ทำทลายความหมายของความเป็นสุนทรียศาสตร์และทำลายแบบแผนทางสังคมทุกกลุ่ม โดยเริ่มจัดตั้งขึ้นที่เมืองซูริค ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในช่วงเวลาหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 ไม่นานนัก
 ทั้งนี้ จีระพัฒน์ พิตรปรีชา กล่าวถึงศิลปะดาดาไว้ว่า

ศิลปะดาดาต่อต้านศิลปะแบบแผนเดิม (Anti-art) โดยมีทริสตัน ซาร่า (Tristan Tzara) และเพื่อน ๆ ซึ่งชุมนุมกันเย็น วันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1916 ที่คาเฟ่ เทอราสซ (Café Terrasse) เพื่อร่างคำแถลงการณ์ลงในวารสารและแผ่นพับ ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญของดาดาในซูริค ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซาร่าเองเป็นผู้นำแนวคิดของเขาและเพื่อน ๆ นี้ไปเผยแพร่ยังปารีส และนับตั้งแต่ ค.ศ. 1915 เป็นต้นมา กลุ่มศิลปินจำนวนหนึ่งก็พบปะกันเป็นประจำในนิวยอร์ก โดยมีฟรานซิส ปิกาเบีย และมาร์เซล ดูชองปี เป็นแกนนำ (จีระพัฒน์ พิตรปรีชา.2545: 191)

นอกจากนี้ ฮานส์ ริชเตอร์ ได้กล่าวถึงศิลปะดาดาไว้ว่า

คลับดาดา (Club Dada) ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นในกรุงเบอร์ลิน ปีคริสต์ศักราช 1918-1928 จากการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เพิ่มมากขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1917 ริชาร์ด ฮวลเซนเบค (Richard Huelsenbeck) ได้เดินทางจากเมืองซูริค ไปที่กรุงเบอร์ลิน และที่นั่นเขาได้พบกับ ฟรานซ์ จังก์ (Franz Jung) วิลเลียม ฮาร์ทฟิลด์ (Wieland Heartfield) กับน้องชายของเขา จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ (John Heartfield) ฮานนาห์ ฮอค (Hannah Hoch) วอลเตอร์ เมห์ริง (Walter Mehring) และราอูล ฮอสมานน์ (Raoul Hausmann) ซึ่งเป็นศิลปินดาดาในเบอร์ลิน (Berlin group) โดยศิลปินกลุ่มนี้ได้กระตุ้นสังคมแสดงความคิดเห็นลงในนิตยสาร “Club Dada Der Dada” และ “Dada Almanach” ที่ประกอบด้วยผลงานศิลปะแบบภาพถ่ายปะติด (Photomontage) การประกาศนโยบายและวัตถุประสงค์ทางการเมือง ภาพล้อเลียน และเสียดสีบุคคล ซึ่งมีแนวคิดที่ต่อต้านกลุ่มคนชั้นกลาง พ่อค้า นักธุรกิจ ดังจะเห็นได้ในผลงานของ จอร์จ กรอสส์ (George Grosz) (Hans Richter.1964: แปล)

สมาชิกสำคัญของกลุ่มดาดาส่วนใหญ่เป็นกวีและนักเขียน ไม่ว่าจะเป็น มาร์เซล ดูชองปี (Marcel Duchamp) แมน เรย์ (Man Ray) อองเดร เบรอตง (André Breton) หลุยส์ อารากง (Louis Aragon) ปอล เอลูอาร์ (Paul Eluard) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม นิลนุช ไทยศิริ กล่าวถึงบริบทและความเคลื่อนไหวทางสังคมและการเมืองในประเทศเยอรมันไว้ว่า

...ก่อนหน้าจะสิ้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ประเทศเยอรมนีได้มีการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด

จากการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงเกิดปัญหาตามมามากมาย ได้เกิดระบบทุนนิยม จำพวกชนชั้นกลางเริ่มเอาเปรียบกดขี่แรงงานชนชั้นกรรมาชีพมากขึ้น อาชีพในระบบเกษตรกรรมได้เปลี่ยนเป็นระบบอุตสาหกรรม เมื่อมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ก็สามารถทำให้อัตราการเกิดในจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จากนั้นปัญหาสุขภาพอนามัย การว่างงาน ความยากจน ปัญหาโสเภณี และปัญหาสังคมจึงมีเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เมื่อระบบอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเข้ามามีบทบาทแทนที่มนุษย์ในโรงงานอุตสาหกรรม จึงเกิดปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง เมื่อปัญหาทุกสิ่งได้สะสมรวมกันมากขึ้นจึงได้เกิดปะทุขึ้นมา เป็นการประท้วงการกดขี่และการเรียกร้องความยุติธรรม แต่ในสังคมนายทุนมันถึงแต่เรื่องของเศรษฐกิจการอุตสาหกรรมมากจนละเลยเพิกเฉยไม่ใส่ใจปัญหาของลูกจ้างและปัญหาสังคมที่จะตามมาจึงกลายมาเป็นปัญหาในโครงสร้างของสังคมและประเพณีของประเทศเยอรมนี ...

...สภาพทางการเมืองในเยอรมนีนั้นก็เกิดปัญหากับประชาชนในเยอรมนี ซึ่งได้เห็นว่าสาธารณรัฐไวมาร์เกิดขึ้นมาโดยความไม่ชอบธรรมด้วยกฎหมายของประชาชนพวกขวาจัด คือ พวกชาตินิยมเยอรมนี (German Nationalist) คือ ต้องการระบบกษัตริย์ต่อไปและกล่าวว่าสาธารณรัฐไวมาร์ว่าทรยศต่อกษัตริย์ ส่วนพวกซ้ายจัดนั้นต้องการระบบคอมมิวนิสต์ก็ได้กล่าวว่าสาธารณรัฐไวมาร์ว่าทรยศต่อมวลชน ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้ก็จะคอยคัดค้านการบริหารประเทศของรัฐบาลเสมอ ซึ่งผลทุกอย่างที่ตามมา ก็ย่อมกระทบต่อการบริหารประเทศชาติ ... (นิลนุช ไทยศิริ.2545 : 9-10)

นอกจากนี้ วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กล่าวว่า

ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ศิลปินในยุโรปหนีภัยสงครามไปรวมตัวกันอยู่ในสแกนดิเนเวีย ศิลปินเหล่านี้ต่อต้านสงคราม ต่อต้านเหตุผลอย่างเก่า ... เมื่อมนุษย์คิดว่าตนเองมีเหตุผล แล้วทำไมจึงเกิดสงคราม ทำไมจึงต้องฆ่าทำลายกัน ศิลปะอาจไม่จำเป็นต้องมีเหตุผล สิ่งที่ไม่ใช่เหตุผลอาจช่วยให้มนุษย์คิดได้ว่าแล้วเหตุผลคืออะไร ศิลปินกลุ่มนี้คือ Dadaism (ชื่อ ดาดา ที่ไม่จำเป็นต้องมีเหตุผล) คนตรีของดาดา ใครจะเล่นดนตรีอะไรก็ได้ ร้องเพลงภาษาอะไรก็ได้ เล่นกันทันทีโดยไม่ต้องนัดหมาย การออกแบบห้องที่ผิดปกติ ห้องนิทรรศการที่แขวนกระสอบถ่านหินไว้บนเพดาน ผลงานศิลปะที่ใช้เศษวัสดุปะติด ถ้วย กาแฟขนมสตรว์ ฯลฯ

ดาดาเสนอโลกทัศน์ใหม่ในการสร้างสรรค์และสื่อสาร ศิลปะดาดาไม่ใช่ความงดงามของแนวคิดไม่ใช่กระบวนการแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ใช่การสร้างสรรค์กลวิธีที่น่าสนใจ แต่อาจเป็นการเสนอความคิดในเชิงปฏิกริยาหรือในเชิงลบ (Negative approach) เพื่อผลในทางบวก อาจกล่าวได้ว่า ดาดาคือกระบวนการทัศน์ใหม่ทางศิลปะในช่วงครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2544ค: 15-16)

คำว่า “Dada” ได้ถูกนำมาใช้เป็นชื่อนิตยสาร “ดาดา” ในปี ค.ศ. 1917 ซึ่งมีทริสตัน ซา รา เป็นบรรณาธิการ และมีการเปิด “Galleries Dada” ขึ้นที่ Bahnhofstrasse อีกด้วย (สงวน รอด บุญ.2533: 55)

นอกจากนี้ศิลปินดาดายังได้ร่วมกันก่อตั้งคลับ ดาดา (Club Dada) และร่วมกันทำ นิตยสารเพิ่มอีกหลายฉบับ ทั้งนี้ พิชัย ตุงครินานนท์ กล่าวว่า

ในปี ค.ศ.1921 แมน เรย์และมาร์เซล ดูซง ได้ร่วมกันออกหนังสือ “New York Dada” แต่เนื่องจาก แนวคิดทางด้านศิลปะนี้ยังใหม่และไม่ใช่ที่ยอมรับในวงการศิลปะของนิวยอร์กขณะนั้น จึงทำให้ทั้งคู่ รู้สึกผิดหวังเป็นอย่างมาก ต่อมา มาร์เซล ดูซง ได้ย้ายไปอยู่ที่ปารีสและชักชวนให้แมน เรย์ ย้ายมาอยู่ ปารีสด้วยกัน ขณะนั้นปารีสถือว่าเป็นแหล่งรวมของนักคิดนักเขียนและศิลปินหัวก้าวหน้าที่สำคัญ ทั้ง ยังเป็นศูนย์กลางของโลกศิลปะและการเคลื่อนไหวของศิลปะลัทธิดาดา แมน เรย์ จึงตัดสินใจย้ายไปอยู่ ปารีสตามคำชักชวนของดูซง (พิชัย ตุงครินานนท์.2546: 142)

“ต่อมาในนิตยสาร “Littérature” เบรอตงได้เชิญซาราเข้าร่วมกลุ่ม ซึ่งตามความคิดของ เขาจิตวิญญาณของดาดาอยู่ที่การแสดงออกอนาธิปไตย ดังเช่นการที่ ซาร์กส์ เวเช่ (Jacques Vaché) ฆ่าตัวตายโดยเสพยาเสพติดเกินขนาด เบรอตงก็เอามาเขียนให้กลายเป็นเรื่องตลกร้ายว่า เป็นความต้องการที่จะแสดงตลกเป็นการหลอกลวงครั้งสุดท้าย” (จิระพัฒน์ พิตรปรีชา.2545: 192) แต่อย่างไรก็ตามซารากลับมีความคิดที่ขัดแย้งไม่เห็นด้วยกับความคิดของเบรอตง

ในประเด็นการขัดแย้งทางความคิดนี้ สดชื่น ชัยประสาธน์ กล่าวว่า

เบรอตงเริ่มเห็นว่ากิจกรรมของซาราช่วงหลัง ๆ ไร้แก่นสารมากขึ้นทุกที เขาอยากทำอะไรที่จริงจังกว่านั้น เช่น เชิญบุคคลจากหลายสาขามาประชุมกัน เพื่อพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับแนวโน้มต่าง ๆ ของความคิด จิตใจสมัยใหม่ ซาราไม่เห็นชอบเพราะที่ประชุมนี้ไม่พิจารณาเรื่องการต่อต้านศิลปะเป็นสำคัญ และได้ ก่อวุ่นจนทำให้การประชุมล้มเหลว เบรอตงจึงชวนเพื่อน ๆ ออกจากกลุ่มดาดาทั้งหมด ทำให้ดาดาที่ ปารีสสลายตัว ในวารสาร “Littérature” ที่ออกในเดือนมีนาคม 1922 ปีกาเบียในนามของกอง บรรณาธิการ เขียนว่า: อย่าหลงตัวเอง อย่าซังตัวเองในสำนักปฏิวัติจนกลายเป็นคนที่ติดอยู่กับ กฎเกณฑ์ไปในที่สุด อย่ายอมรับการหวังกำไรทางการค้า อย่าหาเกียรติยศที่เป็นทางการ จงหาแรงบันดาลใจจากชีวิตเท่านั้น จงมีแต่อุดมคติที่จะพัฒนาสติปัญญาของตนอย่างต่อเนื่อง (สดชื่น ชัย ประสาธน์.2532: 22)

สอดคล้องกับที่จิระพัฒน์ พิตรปรีชา ที่กล่าวว่า

ชาวฝรั่งเศสมีแนวคิดแบบซูริคเคยสร้างกระแสความขัดแย้งไม่เห็นด้วยกับการงาน Littérature ของกลุ่มเบรอตง เมื่อ ค.ศ. 1920 โดยชาวและปีกาเปียเป็นแกนนำจัดงาน Dada Movement Matinée เพื่อบอกกล่าวในสารจากดาดาว่า งานครั้งนี้ที่เป็นดาดา คือ การต่อต้านดาดา (The Dada was Anti-Dada) โดยตั้งข้อสังเกตต่องานของดาดากลุ่มเบรอตงว่าเป็นงานที่เป็นไม่เข้าท่า

จากการตอบโต้ของเบรอตง อาราก อีลูอาร์ด (Éluard) และโซโปลท์ (Soupault) ต่อชาวก็รุนแรงไม่แพ้กัน และในที่สุดทั้งสองฝ่ายก็แยกทางกัน (จิระพัฒน์ พิตรปรีชา.2545: 192)

ต่อมาในช่วงต้นสงครามโลกครั้งที่ 2 ศิลปินดาดาชาวยุโรปจำนวนมากได้หลบหนีหรือถูกขับออกนอกประเทศไปสหรัฐอเมริกา บริบททางการเมืองเคลื่อนไหวลดน้อยลง เนื่องจากผู้ก่อตั้งค่อย ๆ ตายไปทีละคน และช่วงหลังของสงคราม กลุ่มที่มองโลกในแง่ดีได้นำไปสู่การเคลื่อนไหวทางศิลปะ และวรรณกรรมใหม่ ๆ คาบาเรต์ วอลแตร์ (Cabaret Voltaire) เสื่อมลงจนกระทั่งถูกครอบครองโดยกลุ่มที่อ้างว่าเป็น Neo-Dadaists ในเดือนมิถุนายน – สิงหาคม ปีคริสต์ศักราช 2002 หลังจากการขับไล่ คาบาเรต์ วอลแตร์ กลายเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ใช้แสดงประวัติ และการเคลื่อนไหวของดาดา

1.2 ความหมายของศิลปะดาดา

ความหมายของคำว่า “ดาดา” (Dada) ไม่ชัดเจน บางคนเชื่อว่าเป็นคำที่ไม่มี ความหมาย บางคนเชื่อว่าเป็นคำที่กลุ่มศิลปินที่รวมตัวกันในปีคริสต์ศักราช 1916 ในเมืองซูริค ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อต้องการสร้างความเคลื่อนไหวทางศิลปะ โดยเลือกคำจากการสุ่มจาก พจนานุกรมภาษาฝรั่งเศส-เยอรมัน “ดาดา” ในภาษาฝรั่งเศสเป็นคำของเด็ก ๆ หมายถึง ม้าโยก สำหรับเด็กเล่น (Hobbyhorse)

ทั้งนี้ วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวว่า

คำว่า “ดาดา” ได้มาจากวิธีการเดาสุ่ม โดยที่ศิลปินใช้มีดตัดของจดหมาย สอดเดาสุ่มเข้าไปอย่างไร เหตุผล ในพจนานุกรมภาษาเยอรมัน-ฝรั่งเศส “ดาดา” มีความหมายว่า “ม้าโยกสำหรับเด็กเล่น” ศิลปินยอมรับคำนี้เพราะทั้งความหมายและเสียงให้ความรู้สึกเป็นทารกดี ศิลปะดาดาถือกำเนิดมาจาก ทรรศนะที่ต่อต้านสงคราม ต่อต้านความงามจากอดีต และต่อต้านความงามที่ชื่นชมกันอยู่ สังคมและ สงครามแสดงให้เห็นถึงความไร้เหตุผล ศิลปะของศิลปินกลุ่มนี้มีลักษณะแตกตัน เย้ยเยาะ ถากถาง เหมือนเป็นความพยายามที่จะลบล้างสุนทรียศาสตร์แบบเดิม อย่างไรก็ตาม จากความเก็บกดและ ต่อต้านที่ศิลปินกลุ่มนี้แสดงออก อาจจะเป็นสื่อที่สะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์ไร้สาระเพื่อก้าวไปสู่ “สาระ” อันเป็นแก่นสารก็ได้ (วิรุณ ตั้งเจริญ . 2544ค : 62-23)

เช่นเดียวกับที่ มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ ซึ่งกล่าวว่า

Dada คตินิยมดาดา ขบวนการศิลปะเกิดขึ้นที่เมืองซูริคในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 ขึ้นตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1916 โดยการสุ่มเอาคำมาจากหนังสือพจนานุกรม ขบวนการเผยแพร่ไปทั่วยุโรปและอเมริกา ผู้บุกเบิกศิลปะคตินิยมนี้ได้แก่ ศิลปิน ฮันส์ อาร์ป และกลุ่มนักประพันธ์ทิสตัน ซารา ฮูโก บัลด์ และริชาร์ด ฮวลเสนเบค มีคติประจำกลุ่มว่า “ทุกสิ่งที่ศิลปินถ่มออกมาเป็นผลงานศิลปะทั้งสิ้น” ก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง รวมทั้งการต่อต้านต่อวิธีการประหลาด ๆ ในการสร้างศิลปะ ที่ดูราวกับขีดเขียนหรือวาดออกมาโดยอัตโนมัติปราศจากการวางแผนไตร่ตรอง กลุ่มผู้สร้างงานในคตินิยมดาดานี้ นำเอาคุณสมบัติของสิ่งเก็บตกและวัสดุสำเร็จรูปมาใช้ (Found object และ Ready-made) รวมทั้งกลวิธีปะติด (Collage) รวมทั้งวัตถุและกลวิธีที่ยังไม่เคยได้รับการยอมรับจากวงการศิลปะมาก่อนในอดีต ขบวนการนี้เป็นปฏิปักษ์ต่อรูปแบบและวัตถุที่เคยทำกันมาแต่เดิมในวงการศิลปะ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนะที่พวกนักวิจารณ์เรียกกันว่า “ต่อต้านศิลปะ” นักศิลปะในกลุ่มคตินิยมดาดานี้ ได้แก่ มาร์เซล ดูชองปี มักซ์ แอร์นส์ ฮันส์ อาร์ป ฟรานซิส ปิกาเบีย แมน เรย์ และเคิร์ท ชวิทเทอร์ส งานตามคตินิยมดาดา แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายของการเชิดชูสามัญวัตถุให้ผิดไปจากฐานะเดิมที่เป็นอยู่ และต่อต้านรูปเคารพ หรือต่อต้านสิ่งที่เป็นที่นิยมกันมาแต่เดิมในแบบกระเช้าเข้าเหย้า (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2545 :151)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คำว่า “ดาดา” ตั้งขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1916 ได้มาจากวิธีการเดาสุ่ม มีความหมายว่า “ม้ายอกสำหรับเด็กเล่น” โดยมีแนวคิดที่ต่อต้านสงครามต่อต้านความงามจากอดีต มีคติประจำกลุ่มว่า “ทุกสิ่งที่ศิลปินถ่มออกมาเป็นผลงานศิลปะทั้งสิ้น” ศิลปะของศิลปินกลุ่มนี้มีลักษณะแฉกดัน เย้ยเยาะ ถากถาง ลบล้างสุนทรียศาสตร์แบบเดิมโดยใช้คุณสมบัติของสิ่งเก็บตกและวัสดุสำเร็จรูป รวมทั้งกลวิธีปะติด วัตถุและกลวิธีที่มิเคยได้รับการยอมรับมาก่อนในอดีตมาใช้โดยต่อต้านรูปแบบและวัตถุที่เคยทำกันมาแต่เดิม สะท้อนให้เห็นถึงทัศนะที่ว่า “ต่อต้านศิลปะ (Anti-Art)”

ศิลปินดาดา ได้แก่ มาร์เซล ดูชองปี มักซ์ เอิร์นส์ ฮันส์ อาร์ป ฟรานซิส ปิกาเบีย แมน เรย์ ฮานนาร์ ฮอค และเคิร์ท ชวิทเทอร์ส

1.3 แนวคิดและเนื้อหาของศิลปะดาดา

สงวน รอดบุญ กล่าวถึงที่มาของแนวคิดศิลปะดาดาว่า “ดาดาเห็นว่าสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในยุโรปภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นั้น มีอยู่หลายแง่มุม เช่น ต้องประสบปัญหาเงินเฟ้อ ความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจ การก่อตัวของลัทธิฟาสซิสต์ อันเป็นลัทธิชาตินิยมและใช้ระบบเผด็จการ

จึงเป็นแหล่งก่อให้เกิดความรู้สึกแนวใหม่ขึ้น และมีความคิดรวบยอดว่า “... มนุษย์เป็นเครื่องจักรกลที่ปราศจากจิตใจหรือความหมาย ...” (สงวน รอดบุญ.2533: 54)

อย่างไรก็ตาม วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวว่

ศิลปินลัทธิดาดา เป็นศิลปินหัวก้าวหน้าต่อต้านศิลปะแบบแผนเดิม (Anti-art) อย่างถอนรากถอนโคน เป็นการประกาศสุนทรียศาสตร์ใหม่ ที่ศิลปะไม่ใช่ “วิจิตรศิลป์” ที่วิจิตรบรรจง ไม่ใช่ “ทัศนศิลป์” ที่รับแรงบันดาลใจจากโลกภายนอกแล้วแสดงออกเป็นผลงานศิลปะ แสดงออกด้วยแนวคิด เนื้อหา รูปแบบที่สะท้อนปรากฏการณ์เหล่านั้น รวมทั้งการสร้างสรรค์ด้วยทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เป็นปรากฏการณ์ทางความคิดจากภาพในสมองหรือจินตภาพ (Image) แล้วเลือกสรรวัตถุ (Found Object) วัสดุสำเร็จรูป หรือสื่อต่าง ๆ เป็นการแสดงออกอีกมิติความคิดหนึ่งในทางสุนทรียศาสตร์ แล้วแนวคิดในเส้นทางใหม่นี้ก็ส่งผลมาสู่ศิลปะยุคหลังสมัยใหม่ในปัจจุบัน (วิรุณ ตั้งเจริญ.2544ค : 64)

นอกจากนี้การที่ทริสตัน ซาร่า (Tristan Tzara) ได้แลกเปลี่ยนจดหมาย บทกวี นิตยสารและร่างคำแถลงการณ์ลงในวารสารและแผ่นพับ ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญของดาดาในเมืองซูริก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ไว้กับ อพอลลิแนร์ (Guillaume Apollinaire) อังเดร เบรอตง (André Breton) แมกซ์ จาคอบ (Max Jacob) นักเขียน นักวิจารณ์ และศิลปินชาวฝรั่งเศสคนอื่น ๆ ทำให้เขาได้นำแนวคิดของเขาและเพื่อน ๆ นี้ไปเผยแพร่ยังปารีส โคโลญจ์ เบอร์ลิน และนิวยอร์ก

การเคลื่อนไหวต่อต้านงานศิลปะ (Anti-art movement) ศิลปินกลุ่มนี้ถือว่าดาดาไม่ใช่งานศิลปะ แต่เป็นงานต่อต้านศิลปะ เนื่องจากดาดาจะเป็นตัวแทนในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับศิลปะทุกอย่าง ในขณะที่ศิลปะให้ความสนใจกับสุนทรียศาสตร์ แต่ศิลปินดาดาไม่สนใจ อย่างน้อยถ้าหากศิลปะจะมีการแสดงนัย หรือชี้บ่งถึงความสามารถพิเศษ ดาดาก็มุ่งมั่นที่จะไม่แสดงความหมาย ทั้งนี้การตีความของดาดาขึ้นอยู่กับผู้ชมแทบทั้งสิ้น ถ้าหากศิลปะก่อให้เกิดความซาบซึ้งถึงอารมณ์ ดาดาจะทำให้ขุนเคืองประชด เย้ยหยัน ดาดาจะเป็นผู้นำศิลปะสมัยใหม่ ดาดาจะกลายเป็นข้อคิดเห็น คำวิจารณ์ศิลปะและโลก จากนั้นก็กลายมาเป็นศิลปะเอง

สอดคล้องกับ อัสนีร์ ชูอรุณ ที่กล่าวว่า

ลัทธิดาดาเป็นลัทธิที่ปฏิเสธความเชื่อทางศาสนา ความมีเหตุผลและความมีระเบียบ ลัทธิดาดาเป็นผลพวงมาจากการหลุดพ้น จากภาวะหลอกลวงของสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง กลุ่มดาดาชนชายที่จะทำลายความคิดเก่า ๆ ด้วยการหัวเราะ เย้ยหยันคุณลักษณะ จุดหมาย และมาตรฐานศิลปะเก่า ๆ เพื่อที่จะได้สร้างมาตรฐานใหม่ให้กับงานศิลปะ ด้วยการสร้างความนิยมให้กับศิลปะทางการฝันเฟื่อง และทางความไร้เหตุผล ศิลปินดาดาใช้ประติมากรรม จิตรกรรมและภาพถ่ายอัดซ้อนแสดงการรวมกัน

ของวัตถุธรรมดาอย่างผิดวิธิตธรรมดา ด้วยวิธีนี้ จึงเป็นการทำลายความหมายตามสัญนิยมของวัตถุต่างๆ และเป็นการเปิดทางให้ผู้ดูได้ตีความศิลปะในแบบวิธีใหม่ ลัทธิดาดาสะท้อนให้เห็นว่ามีบทบาทของความไร้เหตุผลได้รับความนิยมมากขึ้น ซึ่งวิชาโรจิตก็ได้เปิดเผยเรื่องนี้ด้วยเหมือนกัน แนวนิยมนี้ได้แพร่หลายไปอย่างรวดเร็วสู่เมืองโคโลญจ์ กรุงเบอร์ลิน กรุงปารีส และนครนิวยอร์ก ความเคลื่อนไหวของกลุ่มมีอยู่ในช่วงเวลาอันสั้น (พ.ศ. 2449 – 65) (อัศนีษฐ์ ชูอรุณ.2530: 233-234)

อย่างไรก็ตาม มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ กล่าวว่า

Dada ... มีคติประจำกลุ่มว่า “ทุกสิ่งที่ศิลปินถ่มออกมาเป็นผลงานศิลปะทั้งสิ้น” ก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง รวมทั้งการต่อต้านต่อวิธีการประหลาด ๆ ในการสร้างศิลปะ ที่ดูราวกับขีดเขียนหรือวาดออกมาโดยอัตโนมัติปราศจากการวางแผนใด ๆ กลุ่มผู้สร้างงานในคตินิยมดาดานี้ นำเอาคุณสมบัติของสิ่งเก็บตกและวัสดุสำเร็จรูปมาใช้ (Found object และ Ready-made) รวมทั้งกลวิธีปะติด (Collage) รวมทั้งวัตถุและกลวิธีที่ยังไม่เคยได้รับการยอมรับจากวงการศิลปะมาก่อนในอดีต ขบวนการนี้เป็นปฏิปักษ์ต่อรูปแบบและวัตถุที่เคยทำกันมาแต่เดิมในวงการศิลปะ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่พวกนักวิจารณ์เรียกกันว่า “ต่อต้านศิลปะ” นักศิลปะในกลุ่มคตินิยมดาดานี้ ได้แก่ มาร์เซล ดูชองปี มักซ์ แอร์นส์ ฮันส์ อาร์ป ฟรานซิส ปิกาเบีย แมน เรย์ และเคร์ท ขวิทเทอร์ส งานตามคตินิยมดาดา แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายของการเชิดชูสามัญวัตถุให้ผิดไปจากฐานะเดิมที่เป็นอยู่ และต่อต้านรูปเคารพ หรือต่อต้านสิ่งที่เป็นที่นิยมกันมาดั้งเดิมในแบบกระเช้าเข้าเหย้า (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2545 :151)

จากข้อความข้างต้น กล่าวได้ว่าแม้สิ่งที่ดูเหมือนไร้สาระ ความขี้เล่น กระเช้าเข้าเหย้าของศิลปินดาดาแท้จริงกลับมีคุณค่าและให้สาระแก่นสารทางความคิดอันส่งผลต่อเนื่องมายังบทบาททางสังคมและศิลปกรรมหลังสมัยใหม่เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ วิลเลียม เอส รูบิน (William S. Rubin) ได้กล่าวถึง ดาดาโดยยกคำพูดของ โดยทริสตัน ซาร่า (Tristan Tzara) ว่า “การเริ่มต้นของดาดา มิใช่เป็นการเริ่มต้นของศิลปะ แต่เป็นการเริ่มต้นของความเกลียดชัง รังเกียจ ขยะแขยง” (William S. Rubin.1968:12)

ทั้งนี้ ทริสตัน ซาร่า กล่าวถึงแนวคิดของดาดาไว้ว่า

ดาดาและลัทธิการทำลายโดยสิ้นเชิง (Nihilism-ลัทธิยกเลิกกฎหมายและองค์การบริหารทั้งหลาย) นี้ มีแนวคิดที่ผิดหวังในศิลปะ ประวัติศิลปะ และประวัติศาสตร์ทั่วไป ศิลปินดาดาจำนวนมากเป็นทหารผ่านศึกในสงครามโลกครั้งที่ 1 และได้กลายเป็นคนที่ชอบเยาะเย้ย ถากถาง เหยียดหยามมนุษย์หลังจากที่ได้เห็นว่ามนุษย์สามารถกระทำต่อกันในสนามรบแห่งสงครามในยุโรป ดังนั้นพวกเขาจึงหันมาให้ความสนใจรศนะการยกเลิกกฎหมายของโลกและสร้างงานศิลปะที่โอกาส และความบังเอิญเป็น

พื้นฐานของการสร้างงาน หลักสำคัญพื้นฐานของดาดา คือ สิ่งไร้สาระ อันเนื่องจากโลกถูกสงครามโลกครั้งที่ 1 ทำลาย ดาดากลายเป็นแนวทางที่แสดงความรู้สึกสับสนของผู้คนจำนวนมาก เนื่องจากโลกของพวกเขาถูกพลิกเปลี่ยนเป็นตรงกันข้าม ไม่มีใครพยายามที่จะค้นหาความหมายของความสับสนไม่เป็นระเบียบ แต่จะยอมรับในความไม่เป็นระเบียบว่าเป็นธรรมชาติของโลก หลายคนอ้าแขนรับความสับสนไม่เป็นระเบียบนี้ผ่านทางดาดา ใช้ดาดาเป็นเครื่องมือที่จะแสดงความไม่พอใจของพวกเขา ในสุนทรียศาสตร์ของความเป็นระเบียบที่เคยเป็นมา และรับผิดชอบต่อแทน การฆ่าหมู่ของสงคราม โดยการปฏิเสธวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ พวกเขาหวังว่าจะเข้าใจถึงธรรมชาติที่แท้จริงของโลกที่ล้อมรอบพวกเขา (Tzara.2004)

ต่อมา หลังจากที่มาร์เซล ดูซง แนะนำให้แมน เรย์ รู้จักและเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มดาดา ทำให้แมน เรย์ มีโอกาสร่วมทำงานในฐานะช่างภาพ ให้แก่นิตยสาร “Littérature” และมี อองเดร เบรอตง เป็นบรรณาธิการ ซึ่ง “... วารสารฉบับนี้เป็นกระบอกเสียงในการเผยแพร่แนวคิดและกิจกรรมของกลุ่มดาดาเกี่ยวกับการต่อต้านสงครามและความต้องการที่จะทำลายค่านิยมทุกชนิดของชนชั้นกลางซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดสงคราม ...” (พิชัย ตูรงคินานนท์.2546 : 143) “งานศิลปะชิ้นแรกที่ศิลปินดานานำสู่สาธารณะชนชาวปารีส จัดขึ้นที่ The Salon des Independent ในปี ค.ศ.1921 ของ โครติ (Jean Crotti) แสดงผลงานที่เกี่ยวข้องกับดาดารวมถึงผลงานที่มีชื่อว่า “Explicatif” ซึ่งสัมพันธ์กับคำว่า “Tabu” ” (Crottietching. 2004)

อย่างไรก็ตาม การเข้าร่วมกลุ่มดาดาของเบรอตงและเพื่อน ๆ นั้น สดชื่น ชัยประสาธน์ ได้กล่าวว่า

เบรอตงและเพื่อน ๆ ได้ยินกิตติศัพท์เกี่ยวกับแนวคิดของดาดา ซึ่งแพร่กระจายไปในเยอรมนีและประเทศอื่นๆ ในยุโรปมาบ้างแล้ว และเห็นว่าเป้าหมายของกลุ่มดาดาที่ต่อต้านสงครามและต้องการทำลายค่านิยมทุกชนิดของชนชั้นกลางตลอดจนผลิตผลของอารยธรรมตะวันตกให้สิ้นซากเพื่อขจัดเหตุปัจจัยมิให้เพาะเชื้อที่จะทำให้เกิดสงครามขึ้นอีกนั้น สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของพวกเขา จึงชวนกันไปหาซาร่าเพื่อสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มดาดา และเสนอให้พวกเขาดาดาใช้วารสาร “Littérature” เป็นกระบอกเสียงเผยแพร่ความคิดและกิจกรรมของกลุ่มด้วย (สดชื่น ชัยประสาธน์.2532: 21)

โดยปกติภาพถ่ายปะติดของดาดา (Dada Photomontage) เป็นงาน 2 มิติ เช่นเดียวกับรูปแบบของโปสเตอร์ เพื่อให้ได้ภาพที่มีสัดส่วนเช่นเดียวกับที่เห็นด้วยตาจริง ดังนั้นจึงไม่มีลักษณะเฉพาะให้ผู้ชมถือเป็นบรรทัดฐาน บางทีสิ่งที่สำคัญในภาพถ่ายปะติดของดาดา คือ ผลงานที่มีขนาดใหญ่และประกอบไปด้วยเศษชิ้นส่วนจำนวนมากที่มีรูปแบบกระจายออกไปอย่างไม่เป็นระเบียบ

ทั้งนี้ มาร์ธา รอสเลอร์ (Martha Rosler) ซึ่งเป็นนักการเมืองร่วมสมัยและเป็นศิลปินดาตา ได้เขียนบันทึกถึงศิลปะภาพถ่ายปะติดดาตาว่า “เป็นเสมือนการทาบโฉมภายนอกออกเพื่อเปิดเผย หรือแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางศีลธรรมจรรยาและสังคมใน Weimar Germany” (Dillon.2004)

นอกจากนี้ ราอูล ฮอสมานน์ได้เขียนถึงผลงานภาพถ่ายปะติดของดาตา ไว้ว่า “เป็นศิลปะชุดแรกที่ใช้ภาพถ่ายมาสร้างสรรค์เอกลักษณ์ใหม่ที่เปิดเผยหรือแสดงให้เห็นภาพใหม่ที่ได้เห็นได้ด้วยตาและความคิดของความสัมพันธ์วุ่นวายในยุคสงครามและการปฏิวัติ จากปัจจัยและช่องว่างที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง และแสดงให้เห็นว่าวิธีการแบบนี้มีอิทธิพลต่อเป้าหมายในการโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งคนร่วมสมัยเดียวกับดาตาไม่กล้าที่จะใช้เพื่อหาประโยชน์” (John Heartfield.2004:7)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถกล่าวสรุปถึงแนวคิดและเนื้อหาของศิลปะดาตาได้ว่า ศิลปะ ดาตามีแนวคิดและกิจกรรมที่แสดงออกด้วยแนวคิด เนื้อหา รูปแบบที่เกี่ยวกับการต่อต้านสงครามและความต้องการที่จะทำลายค่านิยมทุกชนิดของชนชั้นกลางซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดสงคราม สร้างมาตรฐานใหม่ให้กับงานศิลปะ ด้วยการสร้างความนิยมให้กับศิลปะทางการเมืองและทางความไร้เหตุผล

ดาตาเป็นแนวทางที่แสดงความรู้สึกสับสนของผู้คนจำนวนมาก เนื่องจากโลกของพวกเขาถูกพลิกเปลี่ยนเป็นตรงกันข้าม ดาตายอมรับในความไม่เป็นระเบียบว่าเป็นธรรมชาติของโลก และใช้ดาตาเป็นเครื่องมือที่จะแสดงความไม่พอใจ ในสุนทรียศาสตร์ตามที่เคยเป็นมา โดยการปฏิเสธวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ โดยหวังเข้าใจถึงธรรมชาติที่แท้จริงของโลกที่ล้อมรอบอยู่ อันเป็นที่มาของการที่ศิลปินดาตาใช้ประติมากรรม จิตรกรรมและภาพถ่ายอัดซ้อนแสดงการรวมกันของวัตถุธรรมดาอย่างผิดวิธีธรรมดาในการแสดงออกทางแนวคิดและเนื้อหา

1.4 กลวิธีการสร้างสรรค์ของศิลปะดาตา

ศิลปะแบบดาตาถูกกล่าวถึงและเป็นที่รู้ดีกันว่าเป็นการเคลื่อนไหวที่ต่อต้านศิลปะการใช้เทคนิคภาพถ่ายปะติดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วและใช้กันอย่างแพร่หลายในโลกของการโฆษณาแบบกราฟิก ดีไซน์ (Graphic Design) นอกจากนี้มีคนบางกลุ่มมองว่าเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ในการโฆษณาเผยแพร่ หรือสำหรับเป็นเครื่องหมายการค้าเท่านั้น

มีนักวิจารณ์ที่เคร่งและเจ้าระเบียบคนหนึ่งชื่อ ทีโอฟิล กอติเยร์ (Theophile Gautier) เชื่อว่าสิ่งที่ไม่มีความหมายเท่านั้น ที่มีความสวยงามจริง ๆ โดยยกเหตุผลมาประกอบคำพูดของเขาว่า “ไม่รวมถึงงานภาพถ่ายปะติดจำนวนมากมาย รวมถึงงานของ ปีเตอร์ เคนนาร์ด (Peter Kennard) ภาพเหล่านี้ห่างไกลจากความไม่มีประโยชน์ ที่มักจะมีข้อความรุนแรงสะท้อนอารมณ์ติดมาด้วย”

วอลเตอร์ ปาเตอร์ (Walter Pater) กล่าวว่า “ศิลปะมักจะพยายามมุ่งมันอย่างหนักที่จะเป็นอิสระของเขาวนปัญญาที่บริสุทธิ์ เพื่อที่จะได้เป็นเรื่องของความเข้าใจการรับรู้ที่ไม่มีสิ่งใดเจือปน” ดังนั้น ภาพถ่ายปะติดจึงถูกกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องในฐานะที่เป็นศิลปะเท่า ๆ กับงานบางชิ้นที่ถูกผลิตในปัจจุบัน ภายใต้ชื่อว่าเป็น “ดิจิทัล อาร์ต” (Digital Art) ก็เผชิญและประสบกับภาวะความยากลำบากและปัญหาคล้าย ๆ กัน ถึงแม้ว่าเหตุผลที่สำคัญ คือ วิธีการผลิตผลงานที่ไม่เป็นที่ยอมรับโดยการผลิตจากเครื่องคอมพิวเตอร์

เนื่องจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ของคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ความเป็นอุตสาหกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาของเศรษฐกิจและลักษณะความเป็นนครหรือเมืองใหญ่ ในช่วงต้นศตวรรษนี้ ทำให้ผู้คนมีความรู้สึกถึงความไม่มั่นคงแน่นอน ความไม่มีเสถียรภาพควบคู่ไปกับความกลัวและความตื่นเต้น สื่อมวลชนตอบสนองต่อสิ่งเหล่านี้โดยการสร้างภาพยนตร์ ภาพถ่าย และศิลปะแบบภาพถ่ายปะติด ไม่ได้หมายความว่าเพียงแค่การใช้เทคนิคปะติดเศษชิ้นวัสดุต่าง ๆ กับภาพถ่าย ให้เป็นผลงานศิลปะเท่านั้น แต่ความจริงแล้วได้ครอบคลุมไปถึงวิธีการอันหลากหลายทั้งหมดในการผลิตผลงาน

จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ เรียกกานทั้งหมดของเขาว่าเป็นภาพถ่ายปะติด โดยไม่คำนึงหรือสนใจถึงเนื้อหาในผลงาน ทั้งนี้ “เซอร์จอร์ เทรตยาคอฟ” (Sergir Tretyakov) ได้เขียนบทความถึงจอห์น ฮาร์ทฟิลด์ โดยกล่าวว่า “มันสำคัญที่จะต้องหมายเหตุว่า ภาพถ่ายปะติดนั้น ไม่จำเป็นว่า จะต้องเป็นเทคนิคการซ้อนภาพถ่าย (montage of photos) เท่านั้น มันอาจเป็นรูปภาพหรือภาพถ่าย ข้อความ สี ภาพถ่ายหรือภาพวาดก็ได้” นอกจากนี้ นักวิจารณ์ ชื่อ วิลเลียม รูบิน กล่าวในสุจิตตรของงานนิทรรศการ ในปีคริสต์ศักราช 1968 ว่า “การสนับสนุนกลุ่มเบอร์ลิน (Berlin Group) ที่มีลักษณะสำคัญที่สุด คือ ผลงานที่ทำอย่างปราณีตจากวิธีการที่เรียกว่า ภาพถ่ายปะติด ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเทคนิคการปะติดปะต่อภาพถ่าย (Photo-Collage) เนื่องจากผลงานการซ้อนภาพถ่ายไม่ได้ทำในห้องมืด”

ปัจจุบันนี้ ภาพถ่ายปะติด รวมถึงการผสมผสานของภาพ ล้วนมีกลวิธีที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทำในห้องมืดหรือจากคอมพิวเตอร์ รวมทั้งวิธีการดั้งเดิมในการผลิตชิ้นงานแบบที่ศิลปินกลุ่มดาดาทำ

อย่างไรก็ตาม จิระพัฒน์ พิตรปรีชา กล่าวว่า

เมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 1 ในช่วงปี ค.ศ. 1918-1919 กลุ่มดาดาห์ก็เริ่มสลายตัว ศิลปินดาดาได้อาศัย ฝรั่งเศสและเยอรมนีเป็นฐานสำหรับการทำงาน แต่กลุ่มเบอร์ลิน ดาดานั้น มีความคิดที่แตกต่างไปจาก คำประกาศของดาดาทั่วไป อันเนื่องมาจากปฏิกิริยาที่มีต่องาน Merzbild ของเคิร์ต ชวิทเตอร์ส ผู้ซึ่งใช้ วัสดุแปลก ๆ และของที่หมดสภาพแล้วหาอยู่ที่พบจากบาทวิถีริมถนน สร้างงานที่มีส่วนผสมระหว่าง แอ สแซม บลาจและคอลลาจ งานและความคิดแบบนี้ได้รับการปฏิเสธจากกลุ่มดาดาในเบอร์ลิน ซึ่งมองว่า การสร้างงานแบบชวิทเตอร์สเป็นงานที่เป็นแบบแผนและเอาใจชนชั้นกลางที่ผสมผสานลักษณะคอนสตรัคติวิซึมเข้าไป (จิระพัฒน์ พิตรปรีชา.2545:192)

ทั้งนี้ วิรุณ ตั้งเจริญกล่าวว่า

ในขณะที่ศิลปินดาดากำลังมีบทบาทในซูริค ศิลปินชาวฝรั่งเศส ดูซอง (Marcel Duchamp) และฟิคาเบีย (Francis Picabia) ศิลปินอเมริกัน (Man Ray) และเอเรนเบิร์ก (Arenberg) ก็สร้างสรรค์ศิลปะต่อต้านทำนองนี้ขึ้น การรวมตัวในกรุงโคโลญ ประเทศเยอรมนี ได้เริ่มขึ้นในปี 1919 โดยความช่วยเหลือของอาร์ป แล้วนิทรรศการครั้งหนึ่งก็ถูกตำรวจปิดในกรุงแอนโนเวอร์ ศิลปิน ชวิทเทอร์ส (Kurt Schwitters) ได้สร้างภาพขยะขึ้นในทศวรรษ 1920 ศิลปะลัทธิดาดาได้แผ่ขยายอย่างกว้างขวางทั่วยุโรป แล้วนิทรรศการดาดาดานานาชาติก็เกิดขึ้นที่แกลเลอรีมงเตญูในกรุงปารีส ปี 1922 (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2544 ค : 63)

จากข้อความข้างต้น กล่าวได้ว่า ในช่วงทศวรรษที่ 1920 เป็นช่วงที่เกิดความขัดแย้งทางสังคมและความไม่สงบทางการเมืองในเยอรมัน ศิลปินกลุ่มดาดาในเยอรมันได้แสวงหาการปลดปล่อยความสับสนวุ่นวายของสงครามและการปฏิวัติสังคม โดยใช้วิธีการปฏิเสธ ไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่ครอบงำทางการเมืองของไวมาร์ รีพับลิค ศิลปินกลุ่มดาดานี้ต้องการที่จะต่อต้านวัฒนธรรมที่นิยมแพร่หลาย และมีความปรารถนาที่จะปลุกปั่นผู้ดู ผู้ชมของพวกเขา โดยงานของพวกเขาส่วนใหญ่ มักจะเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน โดยใช้ภาพถ่าย และภาพถ่ายปะติด

ภาพถ่ายปะติด เป็นสื่อกลางของยุคต่อสู้ของความคิดสมัยใหม่ เช่น Dada Surrealism และ Constructivism โดยใช้เป็นประเพณีนิยมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏเป็นปกติในโปสเตอร์ และรูปภาพ งานภาพถ่ายปะติดของดาดานั้น ถูกสร้างขึ้นจากส่วนของรูปถ่าย ส่วนของหนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ แคตตาล็อก ตัว จดหมายและรูปประเภทอื่น ๆ ควบคู่กับคำและประโยคจากสื่อต่าง ๆ เทคนิคนี้ได้บุกเบิกการสร้างสรรครูปแบบของงานแนวใหม่ โดยในอเมริกาเป็นที่แรกที่เริ่มนำรูปถ่ายหลาย ๆ ใบมารวมกันในโปสเตอร์หรือสื่อโฆษณา ดังที่เห็นในงานป๊อปอาร์ตและในงานศิลปะ

รูปแบบอื่น โดยเป็นที่แพร่หลายในการเชื่อมโยง การจัดสรรรูปแบบใหม่ การผสมผสานและการแบ่งข้อมูลออกเป็นชิ้น ๆ สื่อเหล่านี้ได้ถูกสร้างให้เป็นงานใหม่แต่มีจุดประสงค์เพื่อแสดงรูปแบบใหม่จากสิ่งที่ถูกตัดออกมา

ทั้งนี้ จีระพัฒน์ พิตรปรีชา กล่าวว่า

การนำรูปถ่ายมาใช้ปะติดเข้าด้วยกันแบบ Photomontage มีลักษณะการพัฒนาก่อตั้งสองกระแส กระแสหนึ่งมาจากการเสนอของสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชนในสหรัฐฯ และขยายออกไปโดยกลุ่มดาดาและกลุ่มสำแดงพลังอารมณ์ เป็นการโฟกัสทิศทางของรูปทรง อีกกระแสหนึ่งเกิดจากการเมืองในสหภาพโซเวียตเป็นวิธีการทางศิลปะที่เกิดขึ้นใหม่ระหว่างปี ค.ศ. 1919-1920 อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถที่จะชี้ขาดลงไปว่าโฟกัสทิศทางเกิดขึ้นที่ใดก่อน แต่ทั้งสองกลุ่มนี้ก็เป็นผู้ริเริ่มพัฒนางานโฟกัสทิศทางไปก่อนใคร ๆ กลุ่มที่ใช้โฟกัสทิศทางในการก่อกระแสการเมืองในเชิงกลางประชดประชัน คือ German Dadaist (จีระพัฒน์ พิตรปรีชา.2545: 111)

อย่างไรก็ตาม วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กล่าวว่า

ดาดานับว่ามีความสำคัญต่อศิลปะและปรัชญาในคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นอย่างมาก เพราะว่าพวกเขาได้ตั้งคำถามในความหมายที่เกี่ยวกับการทำลายคุณค่าและพฤติกรรมที่เคยถือปฏิบัติกันมา ดูของปี (Marcel Duchamp) นิทรรศการผลงานศิลปะด้วยวัตถุหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น ล้อรถจักรยาน โถปัสสาวะ ที่คว่ำขวิด ทำลายต่อเกณฑ์ซึ่งเรานิยามและขีดวงไว้ให้กับศิลปะ ดูของปีกล่าวว่า “ข้าพเจ้าสนใจในความคิด ไม่ใช่สิ่งที่เห็นตามความเป็นจริง ข้าพเจ้าต้องการสร้างจิตรกรรมต่อไปอีก เพื่อเป็นสิ่งที่ตอบสนองทางจิตใจ (I was interested in ideas-not merely in visual products. I wanted to put painting again at the service of the mind”

อพอลลิแนร์ (Guillaume Apollinaire) กวีดาดา ได้สร้างสรรค์บทกวีภาพ “Calligrammes” ช่วงปี 1918 ซึ่งได้ผ่าแบบแผนความคิดจากเดิม หนังสือเล่มหนึ่งของดาดาชื่อ “Der Dada” ได้นำเสนอภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ซึ่งเป็นงานที่เจตนาให้เกิดความไร้ระเบียบแบบแผน มีตัวอักษรฝรั่งเศส ภาพประกอบพจนานุกรม ผสมผสานไว้กับประโยค “ผู้ที่กินดาดาย่อมตาย ถ้าเขาไม่ใช่ดาดา” (He who eats of Dada dies if he is not Dada) ภาพที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างเสรี อิสระจากธรรมเนียมที่เคยถือปฏิบัติกัน มา เรย์ (Man Ray) ได้สร้างสรรค์ภาพถ่ายที่ให้ความรู้สึกเหมือนมีแสงหรือรังสี เรียกว่า “rayograph” ได้ส่งผลมาสู่การออกแบบกราฟิกเป็นอย่างมาก ชวิตแทร์ส (Kurt Schwitters) ศิลปินดาดาอีกคนหนึ่ง ได้บูรณาการศิลปะป๊อปและดาดาเข้าด้วยกัน และได้สร้างภาพปะติด (Collage) ขึ้น และส่งผลต่อการสร้างสรรค์ศิลปะมาจนถึงวันนี้ พิคาเบีย (Francis Picabia) ได้สร้างสรรค์งานออกแบบชิ้นสำคัญโดยบูรณาการภาพกับภาพถ่ายเข้าไว้ด้วยกัน ในลักษณะของภาพเหมือนวัตถุ (Object-portrait) (วิรุณ ตั้งเจริญ.2545จ : 83-84)

ทั้งนี้ George L. Dillon กล่าวว่า

Dada Photomontage ทำขึ้นจากเศษชิ้นส่วนเล็ก ๆ ของภาพถ่าย (Photos) และรูปภาพ (Images) อื่นๆ ผสมผสานกับคำและวลีจากสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งถูกประกอบขึ้นมาเป็นภาพรวมใหม่ แต่จะชี้หรือแสดงให้เห็นเป็นเหตุการณ์หรือภาพอื่น ที่ต่างไปจากภาพที่ถูกตัดเป็นเศษชิ้นเล็ก ๆ ออกมา ดังนั้น Dada Photomontage จึงเป็นเหมือนแผนที่ที่บอกสถานที่ (Sitemap) ทั้งหมด รูปภาพเหตุการณ์หนึ่งที่เศษเล็กน้อยทั้งหมดนั้นถูกประกอบขึ้นมา ไม่เหมือนกับสิ่งของที่กลุ่มดาดาได้รวบรวมไว้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบันทึกเหตุการณ์หรือรายละเอียดธรรมดา หรือเป็นแฟ้มเมนูที่เสริมจุดประสงค์ของนักวิจัยเท่านั้น ไม่ได้เสนอแนะหรือบอกเป็นนัยความสัมพันธ์พิเศษของแต่ละหน่วยหรือภาพรวมทั้งหมด และเป็นเพียงการทำภาพอีกครั้งมากกว่าที่จะลบล้างสิ่งธรรมดาของแบบแผนและความสัมพันธ์

Dada Photomontage และงานปะติดสร้างขึ้นจากเศษชิ้นเล็กชิ้นน้อยของรูปภาพและต้นฉบับจากวัฒนธรรมที่เป็นค่านิยม ไม่เพียงแต่ประโยค หรือคำเท่านั้นที่ถูกตัดเป็นส่วนเล็กส่วนน้อย ยังมีหนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ แคตตาล็อก ตั๋ว จดหมายและเรื่องที่ถูกขึ้นมา พัฒนาการของ "Photogravure" (กระบวนการพิมพ์ แกะสลักด้วยการถ่ายภาพบนโลหะ) ในลักษณะ "Halftone" (เงาสีเทาที่เกิดขึ้น ส่วนเข้มที่สุดและสว่างที่สุดของรูปภาพ) และการพิมพ์แบบออฟเซต (offset printing) ทำขึ้นมาอย่างหลวม ๆ ไม่แน่น ซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นความล้มเหลวของภาพถ่ายในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร และนักโฆษณาได้เริ่มผสมผสานรูปภาพหลายๆ ภาพในโปสเตอร์ 1 แผ่น หรือเพื่อหันเหความสนใจที่เกิดขึ้นใหม่เป็นครั้งแรกในอเมริกา (Dillon.2004)

จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ เป็นศิลปินคนหนึ่งที่ใช้ภาพถ่ายปะติด ในการโฆษณาชวนเชื่อต่อต้านนาซี (anti-Nazi) อย่างชัดเจนและเปิดเผยมาก เมื่อเขาทำโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาทางการเมือง วิธีการหลักของเขา คือ การบรรยายได้ตอบให้เห็นภาพ ใช้องค์ประกอบทั้งหมดของงานศิลปะจัดเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน เขาใช้ภาพของมีด หมู คนที่ไม่ซื่อสัตย์ เชือกแขวนคอ เหยื่อทองจำนวนมากมาย ที่ถือและเต็มไปด้วยพลัง จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ สร้างสรรค์งานศิลปะที่มีความคล้ายคลึงกับผลงานของจอร์จ กรอสส์ เป็นอย่างมากมาก คือ เขา ได้ตัดภาพที่แสดงถึงความเป็นชายออก ปืนพก รีโวลเวอร์ (revolver) เป็นแขนด้านขวา หลอดไฟเป็นหัว พันปลอมเป็นอวัยวะสืบพันธุ์ และตกแต่งด้วยไม้กางเขนเหล็กบนหน้าอก (ซึ่งทำเป็นพิเศษให้กับตัวแทนของพรรค Social Democratic ที่ลงคะแนนเสียงให้ทำสงคราม) ภาพนี้แสดงอยู่ในงานนิทรรศการของดาดา และใช้วัสดุเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์หรือหลักฐานที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติโดยเฉพาะ

อย่างไรก็ตาม Dada Photomontage มีความขี้เล่น สนุกสนาน และน่าฉงนสนเท่ห์ที่ไม่ยอมให้ตัวเองถูกนำไปใช้ในโฆษณาชวนเชื่อ แต่เป็นส่วนผสมที่ลงตัวของความไร้สาระและการวิพากษ์วิจารณ์ที่มีเค้าโครงชัดเจน นอกจากนี้ในใบหน้าที่จ้องมองทำให้รู้สึกหวาดกลัว ศิลปินดาดา

มีความมั่นใจในความสามารถของผู้ชมที่จะเข้าใจความหมายของการอุปมา การสื่อความหมายที่ทำให้ผู้ชมมองภาพที่จำสภาพเก่าไม่ได้ และนำเอาความหมายไปใช้ ความสามารถเหล่านี้ไม่เป็นเพียงแค่เจตนารมณ์ของรูปภาพ การเรียบเรียงองค์ประกอบ สี และอื่น ๆ เท่านั้น แต่ยังต้องประกอบด้วยความรู้ในวัฒนธรรมที่นิยมปฏิบัติกัน ในเวลาเกือบ 80 ปี ของความเป็นเอกลักษณ์ของคนในแต่ละชาติภาษาและท้องถิ่น ผลงานที่เกิดจากความมานะของศิลปินผู้เชี่ยวชาญหลากหลายที่แสดงให้เห็นถึงชิ้นส่วนที่มีการจัดวางองค์ประกอบอย่างเป็นทางการ และสามารถมองย้อนกลับไปถึงความหมายและที่มาของชิ้นส่วนเหล่านั้นได้ ไม่ว่าจะเป็นชิ้นส่วนประกอบเดิมจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารก็ตาม

กลุ่มศิลปินดาดาได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยการนำเศษวัสดุชิ้นเล็กชิ้นน้อยมาปะติดปะต่อกัน จนเป็นรูปแบบที่ดูดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสรรครูปร่างและใบหน้าของมนุษย์ การสร้างสรรค์งานในลักษณะเช่นนี้มักจะแสดงออกถึงความน่าตกใจและอีกทีก็ครึกโครม ในกรณีงานของดาดา ในยุคของไวมาร์ (Weimar) ในประเทศเยอรมัน ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ให้ความสนใจต่องานของศิลปินผู้เชี่ยวชาญที่ได้สร้างสรรค์รูปแบบผลงานภาพถ่ายปะติดเพื่อสร้างสรรค์ชิ้นใหม่

George L. Dillon กล่าวถึงรูปแบบผลงานของดาดาว่า

“เป็นวิธีการที่ไม่ธรรมดาของการสร้างภาพโดยการรวบรวมหรือการวางเรียงเป็นระดับชั้นของภาพที่ได้มาจากการถ่ายภาพ (Juxtaposing) และวิธีการ “fragmentation” ซึ่งทั้งสองเป็นวิธีการที่ตรงกันข้ามกับรูปแบบดั้งเดิมของการโฆษณาและเป็นสิ่งประดิษฐ์ด้วยมือที่คิดค้นขึ้นเอง ทำลายธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ที่สร้างซึ่งจากจินตนาการ เน้นในเรื่องของความหมายและสัญลักษณ์ของวิธีการ “Juxtaposing” คำพูดก็สามารถถูกตัดออกจากหัวเรื่องหรือหน้าต่าง ๆ ในนิตยสาร หรือข้อเขียนบทความที่ขัดแย้งกับคุณภาพอันเป็นที่ยอมรับของสินค้า ซึ่งทำให้เกิดความไม่ชัดเจนของสินค้าที่มีรสนิยมสูงต่อความสัมพันธ์กันของภาพที่เห็นและถ้อยคำที่ใช้บรรยาย เช่น ป้าย (label) ภาพประกอบ (Illustration) ผลิตภัณฑ์ (Product) สถานที่แสดงหรือระดับตำแหน่ง (Pitch) ในงานหนังสือพิมพ์ และการโฆษณา” (Dillon.2004)

โดยตามธรรมเนียมปฏิบัติแล้ว รูปภาพไม่สามารถอ้างสิทธิหรือบอกเรื่องราวได้มากนัก ดังนั้นการถอดความว่ารูปภาพมีความหมายเป็นเพียงการบรรยายว่ารูปภาพต้องการสื่ออะไร เป็นการมองแบบถูกบังคับและไม่เป็นธรรมชาติเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม โจฮานนา ดร็คเกอร์ (Johanna Drucker) กล่าวว่า

“ภาพที่เห็นนั้นมีความหมายเท่ากับความเป็นไปที่ศิลปะสมัยใหม่ (modern art) ได้เติมเต็มจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นวิชาการสมัยใหม่ ผ่านสภาพที่มีประสิทธิผลสมบูรณ์ในปัจจุบันและผูกรวมกันด้วยการเขียนหนังสือแบบวิธีการของวรรณคดีหรือความสำคัญในเรื่องทางภาษาศาสตร์ ในแนวคิดแบบศิลปะสมัยใหม่นั้นรูปภาพมิได้หมายถึงการบันทึกโลกในเหตุการณ์ปกติ แต่เป็นการนำเสนอสิ่งที่เป็นไปได้ ช่างภาพทั้งหลายได้ต่อต้านแนวคิดแบบนี้โดยตรงไปตรงมา การปะติดปะต่อด้วยเศษชิ้นเล็ก ๆ แบบภาพถ่ายปะติด ได้ถูกนำขึ้นมาใช้สร้างสรรค์และถ่ายทอดเหตุการณ์ปกติ ซึ่งเป็นกลวิธีที่เป็นที่นิยม เนื่องจากสามารถนำมาสร้างด้วยรูปแบบที่มีความหมาย และขนาดใหญ่ขึ้น เนื่องจากการนำเอารูปภาพต่างๆ มาใช้ในผลงาน ดังนั้นการตีความถึงภาพถ่ายปะติด จึงต้องติดตามที่มาของเศษชิ้นส่วนเล็ก ๆ ที่ใช้ในผลงานและต้องจัดกลุ่มโดยแหล่งกำเนิด”

อีกทัศนะหนึ่งถือว่ารูปภาพอาจมีความหมายที่ถอดความหรือแปลความหมายได้มีความเด็ดขาดแน่นอนน้อยกว่าข้อความ แต่ทว่ามีความหมายหลากหลายมากกว่าข้อความ เนื่องจากรูปภาพไม่สามารถพูดได้และมีปัจจัยที่ต่างจากคำในบทความรูปภาพไม่ใช่ภาษา จึงไม่เชื่อมโยงกับตัวของบทความที่ให้อ่านและตีความ ดังนั้นความหมายของรูปภาพควรมีการแนะ และนำเสนออย่างละเอียดอ่อน รอบคอบ แน่ใจว่ารูปภาพบางภาพค่อนข้างยากที่จะเข้าใจได้ หรือมีความเป็นส่วนตัวเป็นอย่างมาก (Johanna Drucker: 2547.แปล)

ทั้งนี้ โทบี คลาร์ก (Toby Clarke) กล่าวถึง ภาพถ่ายปะติด ไว้ว่า

เป็นองค์ประกอบหรือส่วนประกอบของภาพที่ไม่มีข้อสรุป ได้สะท้อนกลับด้วยสภาพที่แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวในระบบสังคมของประเทศเยอรมัน หลังสงครามโลก ศิลปินกลุ่มดาดาได้มีทัศนคติที่เป็นแนวตรง แสดงความหมายเป็นนัย ในระบบและหลักการที่ใช้เหตุผล ซึ่งมีความเกี่ยวพันกันอย่างเหนียวแน่นกับการตัดสินใจด้วยเหตุผล และวรรณคดีที่มีผลประโยชน์เป็นสำคัญในระบบทุนนิยมตะวันตก (Western capitalism) วรรณคดีต่อจุดมุ่งหมายของพวกเขาได้ลดจำนวนชนชั้นทำงานไปเป็นทาสค่าจ้างแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ พวกเขายังได้ให้ข้อคิดเห็นต่อกลุ่มที่นิยมความจริง (Realism) ในผลงานของพวกเขาว่าเป็นการนำเอาความสัมพันธ์ที่ไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบ ต่อโลกมาใช้เพียงการคัดลอกเท่านั้น ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลง ทว่าในทางตรงกันข้ามภาพถ่ายปะติด ได้เชื่อมรวมความใกล้เคียงกันของภาพถ่าย วัตถุจริงกับกระบวนการที่นำการเรียงลำดับใหม่ ซึ่งมีการแสดงให้เห็นถึงการจัดระบบระเบียบใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ของสังคม อย่างน้อยที่สุดก็เป็นการสมมุติขึ้นเองอย่างมีพลัง (Toby Clarke : 2004 . แปล)

วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวถึงสื่อวัสดุของศิลปะดาดาว่า

“... ถ้าพิจารณาทางด้านทัศนศิลป์ ศิลปินกลุ่มนี้นิยมใช้สื่อซึ่งเป็นภาพปะติด วัสดุต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งของสำเร็จรูป (Ready-made Object) นำมาเป็นสื่อในการแสดงออก ตัวอย่างผลงานศิลปะดาดา เช่น “น้ำพุ” (Fountain) ของดูชอง ซึ่งนำมาจากโถปัสสาวะเครื่องเคลือบดินเผา ชุดกาแฟและช้อนชนสัตว์ “กระรอก” (Squirrel) ของออปเปินฮาม (Merret Oppenheim) “วัตถุที่ทำลายได้” (Indestructible Object) ของเรย์ ซึ่งตัดภาพถ่ายตาเป็นวงรีติดบนก้านเครื่องวัดจังหวะดนตรี ...” (วิรุณ ตั้งเจริญ.2544 ค : 63-64)

อย่างไรก็ตาม เด่นพงษ์ วงศาโรจน์ ได้กล่าวว่า

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 สื่อวัสดุสำเร็จรูป (Ready made) ได้มีบทบาทในฐานะสื่อวัสดุใหม่สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยเริ่มปรากฏให้เห็นจากการที่ศิลปินนำวัสดุผสมผสานเข้ากับผลงานศิลปะ ด้วยกลวิธีการปะติด (Collage) ซึ่งมีที่มาจากคำว่า Coller ในภาษาฝรั่งเศส หมายถึง การปะติดด้วยกาว และได้ถูกนำมาใช้เรียกกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสองมิติ ด้วยวิธีการนำเอาวัสดุสำเร็จรูปชนิดที่มีรูปลักษณ์เป็นแผ่นบาง จำพวกเศษกระดาษ วอลเปเปอร์ ภาพถ่าย เศษผ้า หรือภาพจากนิตยสารซึ่งมี พื้นผิว ขนาด หรือสีสันทัน ที่แตกต่างกันมาปะติดผสมผสาน สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปร่างหรือเนื้อหาที่แปลกใหม่ขึ้น

กลวิธีการปะติดได้ปรากฏให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม ในผลงานของปาโบล ปิกัสโซ (Pablo Picasso, 1881 – 1973) ที่มีชื่อว่า “Still Life with Chair Canning” ซึ่งสร้างขึ้นในเดือนพฤษภาคม ปีคริสต์ศักราช 1912 ด้วยการนำเอาเศษชิ้นส่วนของกระดาษและเส้นน้ำมันที่พิมพ์เป็นลวดลายสายของเก้าอี้หวาย มาปะติดลงบนกระดาษรองรับรูปวงรี ผสมผสานเข้ากับการระบายสีน้ำมันที่แสดงให้เห็นเป็นรูปด้านต่าง ๆ ของวัตถุ ซึ่งมาจากบางส่วนของหนังสือพิมพ์ แก้วไวน์ กล้องยาสูบ มีด และผลไม้ที่วางทับซ้อนกัน โดยมีเชือกที่ขดล้อมเป็นกรอบของผลงาน

จากผลงานชิ้นดังกล่าวเกิดขึ้นจากการนำเอาวัสดุสำเร็จรูปหลายหลายชนิด มาปะติดผสมผสานให้เข้ากับการระบายสีน้ำมัน ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวิถีคิดที่มีต่อสื่อวัสดุ ตลอดจนการทดลองเลือกสรรวัสดุที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ กันมาอยู่รวมในที่เดียวกัน จนเกิดเป็นกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ต่างไปจากอดีตอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่า กลวิธีการปะติดไม่ได้เป็นแต่เพียงโอกาสในการเลือกวัสดุในการสร้างสรรค์ศิลปะได้หลากหลายมากขึ้นเท่านั้น หากแต่มีส่วนช่วยผลักดันให้ความเชื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในอดีต ได้มีโอกาสก้าวห่างออกจากเงื่อนไขทางทักษะเชิงช่างไปสู่กระบวนการทางความคิดมากขึ้น (เด่นพงษ์ วงศาโรจน์. 2544: 89 – 90)

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ในช่วงทศวรรษที่ 1920 เป็นช่วงที่เกิดความขัดแย้งทางสังคมและความไม่สงบทางการเมืองในเยอรมัน ศิลปินกลุ่มดาดาในเยอรมัน

ได้แสวงหาการลบหล้างความสับสนวุ่นวายของสงครามและการปฏิวัติสังคม โดยใช้วิธีการปฏิเสธ ไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่ครอบงำทางการเมืองของไวมาร์ รีพับลิค (Weimar Republic) ศิลปินกลุ่มดาดาจำเป็นต้องการที่จะต่อต้านวัฒนธรรมที่นิยมแพร่หลาย และมีความปรารถนาที่จะปลุกปั่นผู้ดู ผู้ชมของพวกเขา โดยงานของพวกเขาส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน โดยใช้ภาพถ่าย และภาพถ่ายปะติด

2. เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปิน

2.1 ประวัติทั่วไปของ ฮานนาห์ ฮอค

ฮานนาห์ ฮอค เกิดที่ธูริงเกียน (Thuringian) เมืองกอทธา (Gotha) เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน ปี ค.ศ. 1889 มารดาเป็นศิลปินที่มีฝีมือไม้ดีนัก ส่วนบิดาเป็นผู้จัดการบริษัทประกันภัย ฮอคเริ่มการศึกษาที่ School of Art and Crafts ในเบอร์ลิน

ปี ค.ศ. 1912 เข้าเรียนเรียนกลาส ดีไซน์ (Glass design) ที่ Kunstgewerbeschule, Berlin Charlottenbourg ในชั้นของฮาร์โรลด์ เบ็นเกิน (Harold Bengen)

ปี ค.ศ. 1914 เกิดการจลาจลในสงครามโลกครั้งที่ 1 และฮอคได้มีโอกาสเดินทางไปดูงานนิทรรศการ Werkbund

ปี ค.ศ. 1915 ย้ายไปกรุงเบอร์ลิน เพื่อเรียนเกี่ยวกับภาพเขียนกับเอมิล ออร์ลิก (Emil Orlik) ที่ Staatlichen Lehnranstalt des Kunstgewerbemuseum และในปีเดียวกันนี้เองฮอคได้พบคู่รักของเธอ คือ ราอูล ฮอสมานน์ (Raoul Hausmann) ซึ่งเป็นศิลปินภาพถ่ายปะติดกลุ่มดาดาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง โดยทั้งสองเป็นศูนย์กลางของกลุ่มดาดาในเบอร์ลิน และได้ร่วมกันบุกเบิกพัฒนาหลักการของภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ในเวลาต่อมา

ปี ค.ศ. 1916/1926 ทำงานที่ Ullstein Verlag โดยออกแบบงานฝีมือให้กับนิตยสาร Illustrierte และนิตยสารอื่นๆ อีกมากมาย

ปี ค.ศ. 1917 เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มดาดาในกรุงเบอร์ลิน

ปี ค.ศ. 1919 เข้าร่วมงาน First International Dada Fair ในเบอร์ลิน

ปี ค.ศ. 1920 แสดงนิทรรศการครั้งแรกในงานประจำปีของโนแวมเบอร์กรุ๊ป (Novembergruppe) ต่อมาได้เข้าร่วมงานกับกลุ่มนี้เป็นระยะเวลา 10 ปี

ปี ค.ศ. 1921 เข้าร่วมใน “แอนตี้ ดาดา เมิร์ซ ทัวร์” (Anti-Dada-Merz Tour) ซึ่งทำให้เธอได้ไปกรุงปราก (Prague) พร้อมกับราอูล ฮอสมานน์ เฮลมา (Helma) และเคิร์ท ชวิตเทอร์ส หลังจากที่ยกทางกับราอูล เธอได้ร่วมงานกับฮานส์ อาร์ป และเคิร์ท ชวิตเทอร์ส แสดงนิทรรศการที่กรุงเบอร์ลิน และได้มีส่วนร่วมใน Mers-Bau ในปี 1922

ปี ค.ศ. 1924 เดินทางไปกรุงปารีสเป็นครั้งแรกและได้พบกับปีแอร์ มอนเดรียน (Piet Mondrain) นอกจากนี้ยังได้แสดงนิทรรศการที่สหภาพโซเวียต (Soviet Union) ในปีนี้อีกด้วย

ปี ค.ศ. 1925 แสดงนิทรรศการใน Deutschen Kunstgemeinschaft Berlin และเป็นครั้งที่ 2 ที่ได้เดินทางไปกรุงปารีส

ปี ค.ศ. 1926 ได้พบกับนักเขียนชาวดัตช์ ซึ่งเป็นผู้หญิง ชื่อ ทิล เบิร์กแมน (Til Brugman) และใช้ชีวิตร่วมกันจนกระทั่งถึงปี คริสต์ศักราช 1929

ปี ค.ศ. 1928 แสดงนิทรรศการในประเทศเนเธอร์แลนด์และเมืองอื่น ๆ อีกในประเทศเยอรมัน

ปี ค.ศ. 1929 แสดงนิทรรศการเดี่ยวเป็นครั้งแรก “Kunsthuis de Bron” ในเมือง Hague กรุง Rotterdam และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเคลื่อนไหวศิลปะกระบวนแบบ (De Stijl movement) ในปีเดียวกันนี้ เธอได้กลับไปเบอร์ลินและมีส่วนร่วมในงานนิทรรศการ Werkbund “Film und foto” ในสตูดิโอ

ปี ค.ศ. 1930/1931 ย้ายกลับกรุงเบอร์ลินพร้อมกับเบิร์กแมน แสดงนิทรรศการที่ Grosse Berliner Kunstausstellung และร่วมแสดงนิทรรศการภาพถ่ายปะติดในกรุงเบอร์ลิน

ปี ค.ศ. 1932/1933 แสดงนิทรรศการที่อเมริกาและบรัสเซลส์ (America and Brussels)

ปี ค.ศ. 1932 เธอวางแผนจัดนิทรรศการแสดงเดี่ยวผลงานภาพถ่ายปะติด และภาพเขียนสีน้ำที่เบาเฮาส์ (Bauhaus) ในเดสส์เซา (Dessau) แต่ถูกยกเลิกเนื่องจากเบาเฮาส์ถูกปิดต่อมาเธอรอดตายจากยูกนาซี เก็บตัวตัดขาดจากโลกภายนอกอยู่ในชานเมืองทางทิศเหนือของเบอร์ลิน

ปี ค.ศ. 1934 แสดงเดี่ยวนิทรรศการที่ Kunstzaal d'Audretsch ใน เมือง Hague และที่ เช็กโคสโลวาเกีย (Czechoslovakia)

ปี ค.ศ. 1935/1937 แยกทางกับเบิร์กแมน

ปี ค.ศ. 1938 แต่งงานกับเคิร์ต แมททีส์ (Kurt Matthies)

ปี ค.ศ. 1942 แยกทางกับเคิร์ต แมททีส์ (Kurt Matthies)

ปี ค.ศ. 1945 แสดงนิทรรศการในกรุงเบอร์ลินและที่ Museum of Modern Art (MoMa) กรุงนิวยอร์ก

ปี ค.ศ. 1976 มีการแสดงผลงานศิลปะในช่วงชีวิตของเธอ โดยถูกจัดขึ้นที่เนชั่นแนลแกลเลอรี (Nationalgalerie) ในเบอร์ลิน และที่ Musee d'Art Moderne de la Ville ในปารีส

ฮานนาห์ ฮอค เสียชีวิตเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม ในปีคริสต์ศักราช 1978

ฮานนาห์ ฮอค เด็กผู้หญิงเย็บ ๆ จากเมืองเล็ก ๆ ชื่อกอทธา (Gotha) เป็นนักเรียนตัวอย่างของออร์ลิก (Orlik) ขึ้นชอบบงานศิลปะประยุกต์ มากกว่าจิตรศิลป์ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ปฏิบัติได้ง่ายกว่าสำหรับผู้หญิงในยุคนั้น “Ullstein Verlag” ซึ่งเป็นหนังสือโฆษณาบ้าน ซึ่งผลิต “Berliner Illustrierte Zeitung” หรือ “BIZ” รวมทั้งหนังสือ “Der Querschnitt” และ “Uhu” ได้จ้างให้เธอผู้เป็นออกแบบชุดและออกแบบลวดลายอันแสนซับซ้อนสำหรับงานเย็บปักถักร้อยให้กับนิตยสารเพื่อแม่บ้าน (“Die Dame” และ “Die praktische Berlinerin” (The Practical Berlin Woman – ผู้หญิงที่มีคุณค่าชาวเบอร์ลิน)) ดังนั้นการที่ฮอคได้ทำงานให้กับบริษัทที่พิมพ์หนังสือ BIZ จึงทำให้เธอได้แหล่งวัตถุดิบสำหรับงานภาพถ่ายปะติดของเธอ โดยในสตูดิโอมีภาพประกอบที่เป็นภาพถ่ายดั้งเดิมที่ฮอคใช้สำหรับงาน ภาพถ่ายปะติดบางชิ้น ซึ่งทำให้เราได้เห็นถึงความฉลาดของเธอ โดยเป็นรูปแบบและทรวดทรงที่มีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมอย่างซับซ้อน

การเข้ามาเกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวของกลุ่มดาตาของ ฮานนาห์ ฮอคนั้น เดิมทีในการแสดงนิทรรศการครั้งแรกในเบอร์ลิน ฮอคเพียงแค่นับสนุนงานศิลปะแบบปะติด เสียงเล็ก ๆ ของเธอควรจะถูกข่มโดยเสียงส่วนใหญ่ของเพื่อนร่วมงานผู้ชาย แต่เมื่อเธอเข้าร่วมการประชุมที่สตูดิโอของฮอสมานน์ ฮอคทำตัวให้เป็นที่ต้องการและน่าสนใจได้อย่างรวดเร็ว โดยทั้งบุคลิกความตรงกันข้ามอย่างชัดเจนและรุนแรงระหว่าง “ความนุ่มนวลเหมือนแม่ชีของเธอและความท้าทายอย่างหนัก” ที่แสดงออก ฮอคเป็นที่ปรึกษาที่ชาญฉลาดและไวใจได้เสมอ เห็นได้จากการที่เธอสามารถจัดการหาแซนด์วิช เบียร์ และกาแฟ มาให้สมาชิกดาตาได้ด้วยเหตุผลบางประการทั้ง ๆ ที่ในขณะนั้นพวกเธอขาดแคลนเงินเป็นอย่างมากและในคำคืนเหล่านั้นเธอก็สามารถทำให้เสียงเล็ก ๆ ขัดถ้อยขัดคำของเธอเป็นที่ได้ยิน เมื่อฮอสมานน์ ประกาศหลักทฤษฎีของการต่อต้านศิลปะ ฮอคก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ เพื่องานศิลปะและเพื่อตัวเธอเอง

ทั้งนี้ ฮานส์ ริชเตอร์ กล่าวถึง ฮานนาห์ ฮอค ว่า

งานศิลปะภาพถ่ายปะติดของฮอคบางครั้งเป็นเรื่องการเมือง บางครั้งเป็นเรื่องสารคดี (เธอเอากลุ่มดาตาในเบอร์ลินและพรรคพวกเพื่อน ๆ ทั้งหมดที่มีทัศนคติที่สำคัญใส่ลงไปในงานศิลปะสไตล์ภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ขึ้นมโหฬาร ซึ่งปัจจุบันอยู่ใน Dahlem Art Gallery กรุงเบอร์ลิน) บางครั้งเป็นบทกวีเร้าอารมณ์ (เช่นที่เธอเคยเป็นเด็กผู้หญิงตัวเล็ก ๆ) ในงานนิทรรศการและการอ่าน เธอจะปรากฏตัวและลักษณะธรรมชาติที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงของเธอ จะทำให้เธอมีน้ำหนักเสียงเพิ่มจากเสียงเล็ก ๆ ของเธอ ต่อมาเธอมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากกับชวิตเทออร์ส และเช่นเดียวกับเพื่อนผู้หญิงคนอื่น ๆ ของผู้หญิงใหญ่อย่างเขา ฮอคต้องเปลี่ยนชื่อของเธอ เขาเติมตัว H ลงท้ายชื่อ จากเดิม “Hanna Höch” เป็น “Hannah Höch” เหมือนกับ Anna (Blume) ซึ่งควรจะเป็น “Hannah” แต่ความสัมพันธ์ของฮอคกับชวิตเทออร์สก็ไม่ง่ายเสมอไป ฮอคเขียนเรื่องนี้ลงในสตูดิโอการแสดงผลงานนิทรรศการดาตา ปี ค.ศ. 1958 ที่เมือง Düsseldorf พร้อมกับแผนที่เจียบาตรุนแรงซึ่งเป็นตัวของเธอเองทั้งหมด (Hans Richter.1997 : 132 แปล)

ฮานนาห์ ฮอค เริ่มเข้าเรียนที่ Kunstgewerbeschule ในกรุงเบอร์ลิน ปีคริสต์ศักราช 1912 ต่อมาฮอคย้ายไปที่ Staatliche Lehranstalt des Kunstgewerbemuseums ในปีคริสต์ศักราช 1915 ฮอคได้พบกับราอูล ฮอสมานน์ ซึ่งในขณะนั้นทั้งคู่มีส่วนร่วมอยู่กับศูนย์กลางที่ Herwarth Walden's gallery der Sturm ต่อมาฮอคได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับศิลปินดาดาในเบอร์ลิน โดยมีราอูลเป็นผู้ชักนำ โจฮานเนส แบดเดอร์ ได้ให้คำแนะนำชื่อของฮอคว่า "Dadasophess" และการพาดพิงอย่างเป็นกันเองถึงคนรักของฮอค โดยใช้คำแนะนำชื่อว่า "Dadasopher" Raoul Hausmann ส่วนอักษร "h" ทำยี่ห้อของฮานนาห์ ฮอค นั้น เคิร์ท ชวิตเทิร์ส ได้เติมลงไปในปีคริสต์ศักราช 1921 ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อให้ชื่อของเธอเป็นลักษณะของชื่อที่อ่านตามหรืออ่านกลับก็มีความหมายเหมือนกัน ดังเช่นชื่อของ Anna ในผลงานเมอร์ซ (Merz) ของเขาที่ชื่อว่า "An Anna Blume"

ทั้งนี้ ไดเอทมาร์ เอลเจอร์ (Dietmar Elger) ได้กล่าวถึง ฮานนาห์ ฮอค ไว้ว่า

"ที่ Kunstgewerbeschule ฮานนาห์ ฮอค ได้ศึกษาวิชาการออกแบบการตกแต่งภายใน (interior decorative design) เป็นพิเศษ ดังนั้นผลงานศิลปะชิ้นแรกของเธอจึงมีแนวคิดที่เป็นการกลับมาของนามธรรม พร้อมกับการใช้รูปแบบที่มีการประดับตกแต่งและโครงสร้างที่ซ้ำ ๆ หลายครั้ง แต่ในทางตรงกันข้าม สภาพสังคมในสมัยนั้นการดำเนินการเป็นไปด้วยความยากลำบาก เธอมีความคิดเห็นว่าเป็นบ้านเมืองในสมัยนั้นไม่ควรมีรัฐบาลและเธอได้ร่วมเดินขบวนประท้วงทางการเมืองกับศิลปินดาดาคนอื่น ๆ และในขณะเดียวกัน ราอูล ฮอสมานน์ ได้พยายามสร้างสรรค์ให้งานศิลปะของเขาเป็นผลงานที่มีทฤษฎีและสิทธิด้วยชอบตามกฎหมาย แต่ ฮานนาห์ ฮอค ค่อย ๆ ทำให้ผลงานของเธอเป็นตัวของตัวเอง โดยธรรมชาติ ชี้เส้น และเย็บหยักระดาษ เหน็บแนม อย่างดงาม" (Dietmar Elger.2004:42)

ในปีคริสต์ศักราช 1919 ช่วงที่ ฮานนาห์ ฮอค กำลังทำงานให้กับนิตยสารที่มีภาพประกอบฉบับใหม่ฉบับหนึ่ง ฮอค กับราอูล ฮอสมานน์และศิลปินดาดาคนอื่น ๆ ได้คิดว่าเทคนิคของวัฒนธรรมมวลรวมนี้อาจเปลี่ยนแปลงให้สังคมโลกมีความสันติ หรืออาจทำให้ระบบการเมืองเกิดความสับสนได้

ฮานนาห์ ฮอค เป็นสมาชิกกลุ่มดาดา ในเบอร์ลินที่โดดเด่น โดยแสดงความรู้สึกที่รุนแรงเกี่ยวกับความสับสนและสิ่งที่เห็นจริงที่เป็นผลต่อเนื่องจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในงานภาพถ่ายปะติด สมาชิกกลุ่มดาดา ในเบอร์ลิน อันได้แก่ ฮานนาห์ ฮอค ราอูล ฮอสมานน์ และ จอร์จ กรอสส์ มิได้ภาคภูมิใจในตัวเองในฐานะที่เป็นศิลปิน แต่ในฐานะที่พวกเขาเป็นผู้รวบรวมผลงานศิลปะ

ฮานนาห์ ฮอค เป็นศิลปินหญิงผู้หนึ่งของกลุ่มดาดาในเบอร์ลิน ที่ใช้ภาพถ่ายปะติดเป็นกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีแนวคิดต่อต้าน ปฏิวัติศิลปะจากอดีตและคัดค้านสงคราม มีจุดมุ่งหมายเป็นแนวนามธรรมและมีการหยอกเล่นสนุกสนาน ซึ่งพยายามที่จะหนีจากอุดมการณ์เครียด ๆ เกี่ยวกับผู้หญิงชั้นกลางในยุคนั้น โดยฮอคได้ค้นพบกระบวนการทัศนในการทดลองภาพถ่ายปะติด โดยขยายแนวทางที่ทำให้สามารถใช้ภาพถ่ายในการแสดงความคิดเห็น ไม่ได้เป็นเพียงเฉพาะเครื่องมือที่เป็นบันทึกสำคัญพื้นฐานอีกต่อไป

ดังนั้น การที่ฮอคให้ความสำคัญกับภาพถ่าย นำมาประยุกต์ใช้กับกลวิธีภาพถ่ายปะติด ทำให้บทบาทของภาพถ่ายขึ้นมาเป็นจุดศูนย์กลางและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายปะติด ของเธอเป็นอย่างมาก ภาพถ่ายปะติดนี้ กำเนิดขึ้นจากการเคลื่อนไหวของศิลปินดาดา หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยปรากฏออกมาเป็นเทคนิคการทดลองทางศิลปะของการสร้างภาพโดยการรวบรวมหรือการวางเป็นระดับชั้นของภาพที่ได้จากการถ่ายภาพ

ศิลปินดาดามีแนวคิดที่ต้องการต่อต้านวัฒนธรรมที่นิยมแพร่หลาย และมีความปรารถนาที่จะปลุกปั่นผู้ดู ผู้ชมของพวกเขา โดยงานของพวกเขาส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน โดยใช้ภาพถ่าย และภาพถ่ายปะติด งานของฮอคส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของเพศประกอบด้วยแบบสมัยนิยมใน ยุคที่สาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ในเยอรมันปกครองประเทศ ฮานนาห์ ฮอค เป็นหนึ่งในจำนวนผู้หญิงที่มีอยู่น้อยมากในกลุ่มเบอร์ลิน ดาดา และมักจะไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิก อันเนื่องมาจากความเป็นผู้หญิง แต่ผลงานศิลปะของเธอกลับแสดงถึงความกล้าหาญ เนื่องจากฮอคได้รับการศึกษาทางศิลปะและการมีจิตใจที่ละมุนละไม ทำให้ฮานนาห์ ฮอคสามารถแสดงผลงานพร้อมกับเหล่าศิลปินชายในกลุ่มดาดา ซึ่งมีอิทธิพลเหนืออยู่ก่อนหน้านี้ นานปีได้ รวมถึงมีส่วนร่วมในงานแสดงศิลปะและการแสดงที่แปลกประหลาด การเล่นกับเครื่องใช้ในครัวแบบ แอนตี้ ชิมโฟนี ของกลุ่มดาดา

ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์งานศิลปะหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น งานวาดเขียน สีน้ำ การเขียนภาพลายเส้น และนอกจากนี้ ฮอคยังเป็นผู้ริเริ่มการสร้างศิลปะภาพถ่ายปะติด ที่มีความซับซ้อนทางจินตนาการ สะท้อนชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ของเธอ ซึ่งเป็นผู้หญิงที่อยู่ภายใต้การเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ผู้ชายมีอิทธิพลครอบงำในช่วงสังคมทั้งก่อนและหลังสงครามโลก ฮอคมีแนวคิดที่ไม่เห็นด้วยกับประเพณีนิยมและลัทธิจารีตนิยมในเยอรมนี

ทั้งนี้การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มดาดาของฮอคเริ่มจากการที่เธอมีความรักกับราอูล ฮอสมานน์ ซึ่งเป็นสมาชิกรุ่นแรก ๆ ของกลุ่มดาดา ทั้งสองพบกันในช่วงฤดูใบไม้ผลิปี ค.ศ.1915 โดยปรากฏในบทกวีสำคัญที่มีชื่อว่า “Zwei Tage erinere ich” (ฉันยังจดจำสองวันนั้น) ที่ราอูลให้ไว้กับฮอคสำหรับวันเกิดครบรอบ 26 ปีของเธอ เขาบรรยายความรู้สึกที่มีต่อนักเรียนสาว ในวันที่ 28

เมษายน ในการสอนที่พิพิธภัณฑ์ Kanstgewerbe museum ในกรุงเบอร์ลิน รวมถึงการเดินทางอันแสนโรแมนติกไปยังเมือง Wannsee ในเดือนกรกฎาคมต่อมา โดยฮอคได้พรรณนาว่า “มันเป็นวันที่ฉันได้เก็บเอาใจเธอมาไว้ในมือของฉันเป็นครั้งแรก เต็มไปด้วยความกลัวและความสั่นไหวทั้งความรู้สึกและความต้องการ โชคชะตาของเราทั้งหมดได้ถูกกำหนดไว้ให้ขึ้นอยู่กับ 2 วันนี้” จากข้อความนี้เห็นได้ว่าฮอคมีความสุขเป็นอย่างมาก หลังจากนั้นฮอคได้สนิทสนมและมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับศิลปินโมเดิร์น อาร์ต รุ่นบุกเบิกคนสำคัญอย่างเคิร์ท ชวิตเทอร์ส ซึ่งเป็นศิลปินปะติด รวมถึงประติมากรและจิตรกรอย่าง ชอง อาร์ป

ฮอคเป็นศิลปินผู้ที่มีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนอย่างอิสระ กล้าที่จะถ่ายทอดบอกข้อความ และกล้าที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ และสิ่งที่ยังไม่มีใครทำมาก่อน ผลงานของเธอได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นจากเศษชิ้นส่วนของนิตยสารที่นำมาเย็บปะ ติด ต่อ และระบายสีด้วยมืออย่างชาญฉลาดและประณีต ฮอคโดดเด่นในฐานะศิลปินผู้ท้าทายค่านิยมของสังคมและของวงการศิลปะในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 รวมถึงการที่เธอต้องทำงานอย่างหนักเป็นสองเท่าเพราะความเป็นศิลปินหญิง และจากความซับซ้อนภายในจิตใจ ซึ่งได้ส่งผ่านให้เห็นออกมาในผลงานของเธอ

ฮานนาห์ ฮอค และ ราอูล ฮอสมานน์ ได้พัฒนาความคิดแบบภาพถ่ายปะติด ในขณะที่พักผ่อนในแถบทะเลบอลติก เมือง Heidebrück ในปีคริสต์ศักราช 1918 ที่นั่นพวกเขาได้พบเทคนิคการแกะสลักที่วางภาพเหมือนของหัวคนพื้นเมืองในสงครามไว้บนรูปแกะสลักเฉพาะส่วนลำตัว ที่แต่งเครื่องแบบ แต่อันที่จริงแล้วฮอคและราอูลได้แนวคิดนี้มาจากเจ้าพนักงานช่างภาพของกองทัพบาฬโรคของปรัสเซีย (Prussian Army) ซึ่งเป็นภาพพิมพ์น้ำมันที่แขวนอยู่บนผนังในกระท่อมของนักตกปลา พวกเขาต่อภาพแบบการพิมพ์ภาพบนผ้าเพื่อเลียนแบบภาพเขียนสีน้ำมัน ที่ประณีตซับซ้อน แสดงเป็นตัวแทนของกลุ่มคนในเครื่องแบบ โดยในภาพแสดงภาพของทหาร 5 คน ยืนเรียงกันในชุดเครื่องแบบที่แตกต่างกัน มีพื้นหลังเป็นค่ายทหาร หรือภาพลักษณะภูมิประเทศ แต่ตัดส่วนใบหน้าออก ภาพนี้ถูกสร้างขึ้นด้วยฝีมือของลูกชายคนโตของนักตกปลา ติดกาวลงแต่ละชิ้นส่วน และถ่ายรูปลงเพียงครั้งเดียว จากนั้นระบายสีด้วยมือภายหลัง การทำภาพอย่างง่าย ๆ นี้เป็นเครื่องเตือนให้กับลูกชายของเขาเรื่องการเป็นทหาร และเคยแขวนในห้องรับแขกหลาย ๆ ห้องในเยอรมัน ภาพนี้ทำให้ราอูลนำเอาความคิดนี้ไปทำการถ่ายรูปและนำมารวมเข้าไว้ด้วยกัน

พวกเขานำมาบูรณาการวัสดุจากโลกของเครื่องจักร เครื่องยนต์ และอุตสาหกรรมในโลกแห่งศิลปะ การเรียงพิมพ์ภาพศิลปะแบบ Collage หรือ montage แสดงเพื่อให้บรรลุผล โดยกำหนดว่าต้องเป็นสิ่งที่ผลิตได้ด้วยมือเท่านั้น สิ่งที่ปรากฏของอะไรก็ตามที่เคยถูกประกอบด้วยเครื่องจักร เอาสิ่งทีมาจากหนังสือ หนังสือพิมพ์ ไปสเตอร์ หรือโปสเตอร์ เอามาเรียบเรียงเข้าด้วยกันในลักษณะที่เครื่องจักร เครื่องยนต์ ยังไม่เคยทำ

ผลกระทบอย่างหนึ่งที่รูปแบบงานภาพถ่ายปะติดได้สร้างขึ้น ก็คือ ภาพล้อหรือการ์ตูนล้อเลียน โดยการตัดภาพบางส่วนของมนุษย์หรือสัตว์สลับตำแหน่ง ผสมการเพิ่มขยายให้ดูว่าส่วนๆ นั้น มีขนาดใหญ่กว่า หรือน้อยลงกว่าปกติ เห็นได้ว่างานของ ฮานนาห์ ฮอค ได้เป็นพื้นฐานหลักสำคัญที่มีอิทธิพลในยุคภาพถ่าย ทั้งนี้ฮอคมีความรู้สึกสนุกกับชุดแต่งกายแบบพิธีการ หมวกที่เรียกว่า “Top hats” และส่วนประกอบอื่นๆ ที่แสดงถึงอำนาจและความมั่งคั่งเป็นพิเศษ ผลงานภาพถ่ายปะติดของฮอคจึงทำหน้าที่เหมือนข้อคิดเห็น การวิเคราะห์วิจารณ์ และเสียดสีเหน็บแนม เพราะภาพถ่ายที่ฮอคนำมาใช้ล้วนมีความเชื่อมต่อกับเวลา วัตถุ และบุคคลในโลกที่สามารถอ้างถึง และมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในขณะนั้นได้ ภาพถ่ายได้ใช้คุณสมบัติของตัวมันเองเชื่อมโยงกับสิ่งเหล่านั้น ในลักษณะของรูปทรงที่สามารถมองเห็นได้ และมีเนื้อหาสาระในการแสดงออกที่สามารถเปลี่ยนทิศทางในยุคปัจจุบันได้ โดยมีได้เปลี่ยนแปลงรูปทรง สี หรือองค์ประกอบอื่นๆ

ในเวลากลางวัน ฮานนาห์ ฮอค ทำงานเป็นผู้ออกแบบลวดลายอันแสนซับซ้อนสำหรับงานเย็บปักถักร้อยให้กับนิตยสารเพื่อแม่บ้าน ในขณะที่เวลากลางคืนเธอทำทลายโลกด้วยการแต่งแต้มสีสันให้กับวงการการเมืองและสร้างผลงานศิลปะอันน่าทึ่งจากมือให้กับเศษชิ้นส่วนซึ่งเธอนำมาจากนิตยสารเหล่านั้น

ทั้งนี้ มารีน่า โดนอฮ์ก (Mariena Donohue) กล่าวว่า

ชีวิตและผลงานของฮอคเป็นการบอกให้รู้ล่วงหน้าถึงพลังที่ขัดแย้งในตัวของผู้สตรีชาวยุโรปและวัฒนธรรมตะวันตกโดยรวม เริ่มตั้งแต่ช่วงทศวรรษแรกของปี 1900 และดำเนินเรื่อยมา ฮอคสร้างงานศิลปะที่วิพากษ์วิจารณ์ทศวรรษของสังคมว่าผู้หญิงที่แท้จริงควรจะเป็นอย่างไร ตัวอย่างหนึ่งคือผลงานชื่อ “Dada Dance” เป็นการสร้างสรรค์ภาพถ่ายปะติด โดยผลงานชิ้นนี้ฮอคใช้เป็นคำแถลงถึงผู้หญิง โดยบอกว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องนำแฟชั่นเพื่อให้สวยงามมาก นอกจากนี้ฮอคได้เข้าร่วมกับพวกก่อการจลาจลที่รุนแรงอย่างต่อเนื่อง สวมใส่เครื่องแต่งกายของผู้ชาย และกลายเป็นพวกหัวรุนแรงทางการเมืองในช่วงการปกครองที่เสื่อมโทรมและไร้ระเบียบของสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ (Weimar republic) (Mariena Donohue.2004: แปล)

ทั้งนี้ จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ ได้กล่าวถึง ฮานนาห์ ฮอค ว่า

ในขณะที่ภาพเขียน ภาพสีน้ำ และภาพลายเส้น เป็นที่แพร่หลายฮอคได้กลายเป็นผู้ริเริ่มภาพถ่ายปะติดที่เป็นที่รู้จักดีที่สุด และเป็นสมาชิกเพศหญิงเพียงคนเดียวของกลุ่ม Berlin Dada ที่ประท้วง คัดค้านการฆาตกรรมหมู่ของสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยเรียกร้องให้เลิกล้มกฎระเบียบ ประเพณี และจารีตประเพณีนิยม ฮอคได้สร้างรูปแบบภาพที่พิงระลึกและควรจดจำที่สุด และเป็นรากฐานของการตัดภาพถ่ายจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และอื่นๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่เธอใช้ตลอดการเป็นศิลปิน ภาพขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน ชื่อภาพ Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany ปี ค.ศ.1919-20 วางเรียงชิดกับภาพของ 'anti-dada' (ตัวแทนของกลุ่มคนที่มีอำนาจและอิทธิพลของประชาชนในการดำเนินชีวิต) พร้อมกับภาพของผู้ที่มีสติปัญญาสูงและศิลปิน สะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระยุคใหม่ของเยอรมัน จะเคลื่อนไหวอย่างฉับพลัน ออกจากวัฒนธรรมของผู้ชายที่พุ่งเต็มไปด้วยเบียร์ (beer-belly) (John Heartfield.2004 : แปล)

อย่างไรก็ตาม ลัค ซองท์ กล่าวถึงผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ว่า

“Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany” เป็นหนึ่งในจำนวนงานชิ้นแรก ๆ แบบดาดาของฮอคที่เป็นที่รู้จักดีที่สุด สร้างขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1919-1920 โดยสามารถมองเห็นความโกรธเคืองและความร้นเริงของยุคนั้นได้ ผลงานมีขนาดใหญ่ เกือบ 3 ฟุต คูณ 4 ซึ่งเต็มไปด้วยล้อรถและฝูงชน และหัวที่มีตาที่ถูกแทนด้วยสิ่งอื่น เช่น สีเหลืองของกระดากที่ใช้ทำหนังสือพิมพ์ มีสีน้ำเงินปะอยู่ที่ด้านบนซ้ายเพื่อทำให้มีสีสัน น่าสนใจ น่าตื่นเต้นมากขึ้น ความเร็วของการดำเนินการที่ทำโดยไม่มีการเตรียมการของงานเห็นได้จากพื้นผิวของภาพที่ทาการยังเป็นระลอกคลื่นไม่เรียบ กระแสแนวโน้มที่เห็นเด่นชัดระหว่างดาดาและแอนตี้ ดาดา (Anti-Dada) ทั้งในภาพรวมทั่วไปและความสำเร็จ อย่างไรก็ตามหากมองอย่างละเอียดรอบคอบ จะสังเกตเห็นสาระสำคัญย่อย ๆ ของผู้สนับสนุนความเสมอภาคของสิทธิสตรีแฝงอยู่ลึก ๆ อาทิเช่น เกรตา การ์โบ (Greta Garbo), คาเธ่ โคลลวิทซ์ (Kathe Kollwitz) และบรรดาผู้หญิงที่ปลดปล่อยจากการควบคุมของคนอื่น ๆ โดยแสดงออกเป็นภาพวาดได้อย่างมีนัยสำคัญ ด้านล่างของภาพเป็นแผนที่ยุโรปที่มีประเทศต่าง ๆ ที่ให้สิทธิสตรีในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นสีขาว ที่ขอบของแผนที่ ฮอคได้ติดภาพเล็ก ๆ ของเธอเองเอาไว้

การศึกษาภาพถ่ายปะติดส่วนใหญ่ จำลองงาน Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany และหนึ่งหรือสองชิ้นอื่น ๆ ของฮอคที่เขียนตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1920 ฮอคทำงานอย่างต่อเนื่องในสื่อนี้ ในช่วงทศวรรษ 1970 ฮอคขยายงานในสไตส์ของเธออย่างต่อเนื่อง และขยายพื้นที่ของสื่อ ในขณะที่งานของราอูล เป็นรูปแบบและวิธีการมากขึ้น นอกจากนี้ ฮาร์ทฟิลด์กลายเป็นศิลปินที่สร้างงานเกี่ยวกับการยุงและโฆษณาชวนเชื่อที่ได้ผลมากที่สุดในยุโรป ฮอคกลายเป็นที่ชื่นชอบมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันเธอทำงานที่มองเป็นเรื่องเหลวไหลสไตส์ประชดประชันแบบดาดา

ตัวอย่างเช่น เธอทำงานที่ละเอียดอ่อนโดยยึดรูปแบบงานการเย็บปักถักร้อยเป็นพื้นฐาน ซึ่งทั้งเป็นการแสดงความเป็นผู้หญิง และเป็นการโต้ตอบทันควันกับการยึดติดกับเครื่องจักรแบบผู้ชายในยุคนั้น ซึ่งความจริงเหมือนกับเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติของแรงหรือของพลังงานของมัน มันยังเป็นงานแนวนามธรรม ที่บริสุทธิ์กว่าชิ้นใด ๆ ที่ใคร ๆ กำลังทำอยู่ในขณะนั้น สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับงานทั้งหมดของเธอที่จัดแสดง (มากกว่า 100 ชิ้น) คืออิสรเสรีภาพของเธอ งานชิ้นอื่น ๆ ฮอคได้สละมาตราส่วน ความจริงจัง ความต่อเนื่อง และการใช้เทคนิคแบบ illusion โดยเจตนา แม้กระทั่งงานที่ต้องใช้ความอุตสาหะอย่างคร่ำเคร่งส่วนใหญ่ของเธอ เธอก็ทำให้ดูเหมือนเป็นงานที่เป็นไปตามธรรมชาติที่ไม่ได้มีการเตรียมการ และไร้กังวล

แม้ว่าจะเป็นในช่วงยุคมีดของสงคราม ซึ่งฮอคกำลังจมอยู่ในโลกที่บริสุทธิ์จากรูปแบบ และสีสัน เวลาผ่านไปหลายทศวรรษ มันได้กลายเป็นเรื่องยุ่งยากขึ้นเรื่อย ๆ ที่จะจินตนาการหรือคาดคะเนได้ว่ารูปทรงหรือองค์ประกอบที่ปรากฏในงานภาพถ่ายปะติดของเธอว่าน่าจะมาจากต้นตอดั้งเดิมอะไร หรือเป็นตัวแทนของอะไร ในช่วงทศวรรษ 1940 เธอได้ปล่อยงานชิ้นล่าสุดออกสู่สายตา ซึ่งเป็นงานสไตน์ ไวมาร์ (Weimar) ที่มีความเยียบคม และแสดงเรื่องราวของเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism-แบบศิลปะในศตวรรษที่ 20 ที่เน้นเรื่องจิตใต้สำนึก และสิ่งเหนือความจริง) ซึ่งเป็นงานของเธอเองทั้งหมด งานชิ้นนี้เต็มไปด้วยสัตว์ปีก เช่น แมลง และนก และพืชพันธุ์ไม้เลื้อย แต่ในศตวรรษต่อมางานชิ้นนี้ต้องหลีกเลี่ยงให้กับงานที่ไม่เป็นตัวแทนของอารมณ์ ความรู้สึกที่ตื่นเต้นอย่างบริสุทธิ์ เป็นงานที่เกิดอย่างฉับพลันและจุใจมากจนภาพเหล่านั้นทำให้คุณอยากที่จะใช้คำว่า “paintery” (จิตรกร) และ “gestural” (การให้สัญญาณ) (oxymoronic-รูปแบบของสำนวนที่ใช้ถ้อยคำที่ขัดกัน)

ภาพเหล่านี้ดูเหมือนจะเป็นประเภทของแอบสแตรก เอกซ์เพรสชันนิสม์ (Abstract Expressionism-ศิลปะช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ที่มุ่งแสดงความรู้สึกมากกว่าแสดงให้เหมือนของจริง แบบนามธรรม) ที่สร้างจากการตัดภาพเล็ก ๆ อย่างระมัดระวังด้วยกรรไกร จากภาพในนิตยสาร ภาพเหล่านี้บางครั้งปรากฏออกมาแบบไม่มุ่งจุดสนใจในความรุนแรง เช่น มีเสียงมากเกินไปกลายเป็นเสียงสีขาว (too many sounds turning into white noise) แต่กระนั้นเธอก็ยังคงมีงานที่ออกมาอย่างสวยงาม เช่น ภาพที่มีชื่อสำคัญว่า Glue Drawing ปี ค.ศ.1955 ภาพ New Vision ในช่วงทศวรรษที่ 1920 เป็นภาพถ่ายของบ่อน้ำมัน ซึ่งถูกแยกออกจากกัน แล้วกลับเข้ามารวมกันใหม่ด้วยระยะเวลาที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน แหล่งข้อมูลเป็นปัจจุบันอย่างสมบูรณ์แบบ และถูกทำให้ยิ่งใหญ่ขึ้น ความรุนแรงที่ทำให้เกิดขึ้น เป็นบริการของความตั้งใจเดิมของมัน คือ “an ode to the ellipse” (บทกวีสรรเสริญวงรี – วงรูปไข่ (สำนวน)) (Luc Sante.2004 : แปล)

ต่อมาหลังจากนั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้ทราบความจริงที่ราอูลปิดบังไว้ นั่นคือแท้งจริงแล้ว ราอูลได้แต่งงานและมีลูกสาววัย 8 ขวบแล้ว ฮอคจึงได้เดินทางไปหาพ่อแม่ของเธอที่เมืองกอทธา และเมื่อหลังจากความจริงนี้ปรากฏ ราอูลก็ได้เขียนจดหมายหาเธอเป็นจำนวนนับไม่ถ้วน จนในที่สุดก็ประสบความสำเร็จในการติดต่อ อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์อันซับซ้อนนี้ก็ดำเนินต่อไป และในที่สุดเมื่อทั้งคู่แยกจากกันก็ได้ส่งผลทางด้านศิลปะในชีวิตของศิลปินทั้งคู่ ในช่วงวัยชราของ

ฮอคคงความเป็นกลางและลดความริษยาคงเหลือไว้เพียงความเป็นคนมีชื่อเสียงของการค้นพบการสร้างสรรคงานภาพถ่ายปะติดนี้ แต่ในทางกลับกัน ทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยทำร่วมกันมาราอุลได้ตั้งชื่อฮานนาร์ ฮอค โดยเชื่อมโยงกับเพื่อนศิลปินดาตาคนอื่น ๆ เช่น จอร์จ กรอสส์ โจฮานเนส แบดเดอร์ และจอห์น ฮาร์ทฟิลด์ ว่าเป็นผู้ค้นพบร่วมในการสร้างค่านิยมที่นำมาใช้ในการอธิบายเทคนิคการทำภาพถ่ายปะติดแบบใหม่

ฮานนาร์ ฮอค พักอยู่ในเยอรมันในช่วงยุคนาซี โดยหลบตัวอยู่ในกระท่อมในชานเมืองของกรุงเบอร์ลิน สร้างงานที่เกี่ยวกับเรื่องปรับปรุงสังคมน้อยลงและงานที่เป็นธรรมชาติเป็นส่วนตัวมากขึ้น เน้นจินตนาการและความคิดเกี่ยวกับสรีระของเพศหญิงเป็นลักษณะสำคัญ งานชุดนี้เป็นตัวแทนที่บอกได้ว่าเธอถอนตัวจากขอบเขตของสังคมเพื่อเน้นในเรื่องของธรรมชาติ และการจินตนาการ

หลังสงคราม ฮอคผลิตงานเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และแสดงผลงานบ่อย ๆ แม้ว่าเธอยังคงใช้ชีวิตแบบแยกตัวออกไป งานของเธอจากปลายทศวรรษ 1940 และ 1950 มีลักษณะพิเศษเฉพาะโดยรวมเป็นนามธรรมและพ้อฝัน แต่บางครั้งเป็นการผสมรวมระหว่างเรื่องของสรีระกับความคิดในทางอุตสาหกรรมการที่กลับมาอีกอย่างมือคิต

ในทศวรรษ 1960 ฮอคได้กลับมาเน้นงานที่เกี่ยวกับภาพพจน์ของผู้หญิงในกลุ่มทำงานต่าง ๆ ซึ่งงานในช่วงทศวรรษนี้มีระดับของความหมายและจุดมุ่งหมายที่โหดร้ายน้อยลงในเรื่องของจารีตประเพณีของคนกลุ่มใหญ่แทน ผลงานของเธอจะเป็นรูปแบบที่ทะลึ่ง ใ้อวด และเต็มไปด้วยสติปัญญาความรอบรู้ อันเนื่องมาจากสายตาที่แย่งทำให้เธอต้องหยุดการสร้างงานศิลปะในปีคริสต์ศักราช 1973

ในยุคของฮิตเลอร์ เธอได้ย้ายออกไปอาศัยอยู่ชานเมือง ที่ Au der Wildbahn ซึ่งเป็นมุมหนึ่งที่ห่างไกลจากเบอร์ลินตะวันตก รอคอยให้สงครามสิ้นสุดลง อาศัยอยู่ในบ้านหลังเล็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยนิตยสารยุคทเวนตี้ส์ (Twenties) ที่ออกตรงตามเวลาที่กำหนด รูปภาพและความทรงจำท่ามกลางสวนที่หนาแน่น งอกงามไปด้วยดอกไม้ ผลไม้แห้งเปลือกแข็งและแอปเปิ้ล ฮอคทำสวนเลี้ยงไก่ เก็บสะสมวัสดุจากโลกที่ล่มสลายรอบ ๆ ตัวเธอ ผังเอกสารที่ก่อให้เกิดการโต้แย้งทั้งหลายของดาตา และเก็บรักษาอดีตที่มีชีวิตชีวาระหว่างเธอกับราอุลไว้

ผลงานทั้งหมดของฮอคซึ่งรวมถึงงานเขียนและบันทึกปาฐกถาของเธอ จวบจนกระทั่งถึงแก่กรรมในปีคริสต์ศักราช 1978 ส่งผลให้เธอเป็นหนึ่งในตัวแทนที่ยาวนานที่สุดของกลุ่มดาตา ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเรื่องราวบางหัวข้อเช่นการนำเสนอแสดงรูปร่างของผู้หญิงอย่างเป็นทางการ หรือบทบาทที่เป็นสัญลักษณ์ทางเพศไม่ได้ถูกคิดค้นขึ้นโดยทฤษฎีที่เกี่ยวกับสิทธิสตรีในช่วงปี

คริสต์ศักราช 1970-1980 แต่ทว่าประเด็นเหล่านี้ได้ถูกนำเสนออย่างเจียบคมมากกว่า 70 ปีก่อนหน้านี้โดย ฮานนาห์ ฮอคนั่นเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าผลงานภาพถ่ายปะติดของฮอคในช่วงหลายทศวรรษได้แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายโดยอยู่ในขอบเขตของความมีอารมณ์ขัน ความงดงาม และมุ่งเน้นการพรรณนาเพื่อสื่อในเรื่องบทบาทของผู้หญิง และการยกระดับของผู้หญิงในโลกปัจจุบัน

ตลอดชีวิตของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติด ฮานนาห์ ฮอค ได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงศิลปะแบบนี้อย่างเหมาะสม เพื่อทำให้เป็นโลกแห่งศิลปะที่มีความแปลกใหม่และน่าอัศจรรย์แห่งจินตนาการ ฮอคหลงเสน่ห์ในความแตกต่างของดอกไม้ที่มีความหลากหลาย โดยมักจะใช้รูปทรงและรูปแบบขององค์ประกอบสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างสรรค์ภาพทิวทัศน์ เช่น ภาพ Light Sails (ปีคริสต์ศักราช 1943-1946) เป็นภาพที่ไม่คาดฝัน นำหลงใหลมีเสน่ห์ และน่าตกใจจากการถูกคุกคาม

ภายใต้ระบบการปกครองของนาซี ฮอคถูกใส่ร้ายป้ายสีว่าเป็นคนไม่ดีและถูกบังคับให้มีชีวิตอยู่แบบผู้ถูกเนรเทศ เธอได้กอบกู้ไม่เพียงเฉพาะการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายปะติดของเธอเท่านั้น เธอยังได้ป้องกันชิ้นงานในยุคดาดา (Dada Period) ในกรุงเบอร์ลินไว้ จากการถูกรัฐบาลยึด

การแสดงผลงานที่ทำให้ผิดรูป ผิดส่วนของมนุษย์ เครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร และหนังสือที่ฮานนาห์ ฮอคได้ทำเอาไว้ ในปัจจุบันนี้สามารถทำได้โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น ไฟล์ช็อป เพียงแต่งงานของเธอดำเนินการด้วยมือ เธอได้เป็นผู้นำของยุคของเธอ และได้ปูทางบทบาทของผู้หญิงให้หลุดออกจากทัศนคติทั่วไปจากกลุ่มสังคมแบบยอมจำนน ไปสู่บทบาทที่โดดเด่นมากขึ้น โดยท้าทายวิถีทางที่สื่อว่าผู้หญิงควรจะเป็นอย่างไร ฮานนาห์ ฮอค เป็นตัวอย่างของศิลปินที่ใช้อำนาจของเครื่องมือแสดงความคิดเห็นที่สำคัญอย่างมาก

ทั้งนี้ จิม ชิงไลน์ ได้กล่าวถึง ฮานนาห์ ฮอค ใน A life of montage ไว้ว่า

“ถ้าหากจะมีกรไกรศักดิ์ที่สมควรจะได้รับชื่อเสียงระดับจักรวาล มันก็ควรจะเป็นของศิลปินชาวเยอรมันชื่อ ฮานนาห์ ฮอค (Hannah Höch)”

ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์งานภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ที่ท้าทายระบบกฎเกณฑ์ มีคุณค่าที่โดดเด่น และความไม่ชอบธรรมทางการเมืองในยุคสมัยนั้น โดยไม่สูญเสียความมีอารมณ์ขันและการเหน็บแนม ประชดประชัน ถากถาง

ผลงานของเธอได้ตระเวนโชว์ ลำดับตั้งแต่ช่วงปีคริสต์ศักราช 1920-1929 ถึงช่วงปีคริสต์ศักราช 1970-1979 ไปถึง RMIT Gallery ในเมลเบิร์น (Melbourne) การแสดง นิทรรศการผลงานของฮอคได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของภาพถ่ายปะติดในช่วงตลอดชีวิตของเธอ ในฐานะที่เป็นรากฐานและผลงานการแสดงออกที่มีความหมาย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงเมื่อไม่นานมานี้ นักประวัติศาสตร์ศิลป์ได้มองข้ามถึงความสำคัญของงานศิลปะสไลด์ตัดแปะ (Cut and paste artwork) โดยภายในเนื้อหาทางสังคมในขณะนั้น ช่วงเวลาที่ฮอคทำงานท่ามกลางสภาพความจริงที่น่ากลัวของสงครามโลกทั้ง 2 ครั้ง เป็นชีวิตภายใต้ลัทธิชาตินิยมของรัฐบาลเผด็จการ ที่มีลักษณะก้าวร้าว ฮอคได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านผลงานศิลปะของเธอ นอกจากนี้ฮอวยังได้ยืนยันว่าผลงานภาพถ่ายปะติดของเธอไม่เคยหยุดที่จะท้าทายบทบาทของผู้หญิงในสังคม ฮอคมีเจตนามุ่งมั่นที่จะต่อต้านศิลปะ โดยใช้ภาพถ่ายปะติดเป็นจำนวนมากในการตั้งตัวเองออกจากการมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวการต่อต้านศิลปะ

ในต้นฉบับของจดหมายที่เขียนในปีคริสต์ศักราช 1918 ฮอคได้บรรยายถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของจดหมายในกรุงเบอร์ลินว่า “เราประกาศจะล้มล้างคุณค่าที่ลวงละเมิดไม่ได้ของกลุ่มคนชั้นกลาง พ่อค้า นักธุรกิจ ในบรรยากาศที่สังคมไร้เหตุผลเช่นนี้ การทำลายที่ไร้จุดหมายจะเป็นไปไม่ได้ที่จะเป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ ผลงานที่เป็นที่นิยมหรือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติอย่างมีคุณค่า

Victorian College of the Arts historian (วิทยาลัยแห่งประวัติศาสตร์ศิลป์) “นอร์เบท ลอฟเฟลอร์” (Norbet Loeffler) ผู้ให้คำบรรยายในขณะชมนิทรรศการของ ฮานนาห์ ฮอค อธิบายว่า “ความสนใจหลักของจดหมาย คือ เพื่อเปลี่ยนแปลงโลกไม่เพียงแต่การสร้างสรรคผลงานศิลปะ แต่เป็นวิธีการการผลิตที่เปลี่ยนไป โดยถอดโครงสร้างที่เป็นสัญลักษณ์ของอดีตออกเป็นโครงสร้างของอนาคต” โดย ลอฟเฟลอร์ (Loeffler) หมายถึงการเก็บรวบรวมบันทึกและเผยแพร่ความรู้ต่างๆที่เป็นรูปภาพและสื่อตีพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ นิตยสารฯ ยุคใหม่ของศตวรรษที่ 20 ตอนต้น มีแนวโน้มที่จะรักษาระดับมาตรฐานของโลกให้มีเสถียรภาพมั่นคง (stabilize the world) นำเสนอให้สอดคล้องเป็นหน่วยเดียวกัน (unified) และเป็นอะไรที่ไม่มีเปลี่ยนแปลง

ฮอคแสดงกลไกขององค์กรทางเมือง และโครงสร้างแห่งอำนาจซ่อนไว้เบื้องหลังภาพลักษณ์ โดยการตัดและประกอบขึ้นใหม่ อย่างมีอารมณ์ขัน สนุกสนาน เมื่อพิจารณาความเป็นไปในการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ของศิลปะของภาพถ่ายปะติดในปัจจุบัน ลอฟเฟลอร์ (Loeffler) อ้างว่า “ในฐานะที่เป็นยุทธศาสตร์ทางศิลปะ ซึ่งได้บัญญัติขึ้น และถูกทำให้บิดเบือนไป เพื่อว่ามันจะได้สนับสนุนค้ำจุนระบบ” การสร้างสรรค์ปะติดอย่างธรรมดาให้เกิดสุนทรียภาพในการโฆษณานั้น ทำให้เราระลึกถึงว่างานของฮอคได้กระตุ้น และสนใจในสิ่งแวดล้อมทางสังคมอย่างมาก เพราะฉะนั้นประวัติศาสตร์ สามารถนำกรรไกรของฮานนาห์ ฮอค ไปบนที่บูชาตลอดกาลและปล่อยให้พวกเราเสาะหาเครื่องมือของพวกเราเอง (Jim Singline.2547: 1-2 (แปล))

2.2 แนวคิดและเนื้อหาการสร้างสรรค์ผลงาน

ฮานนาห์ ฮอค เป็นสมาชิกอีกคนหนึ่งของกลุ่มจดหมาย ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะเป็นจำนวนมาก โดยได้รับแนวคิดมาจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในช่วงของสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ ในปีคริสต์ศักราช 1918-1933 ในประเทศเยอรมัน โดยมีแบบฉบับในการเจริญเติบโตของสื่องานตีพิมพ์และคำจำกัดความใหม่ในเรื่องของบทบาททางเพศหญิงในสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ Muad Lavin ได้กล่าวถึงผลงานศิลปะของ ฮานนาห์ ฮอค ไว้ว่า

ผลงานของฮอคมักจะเป็นสัญลักษณ์ของอิสรภาพที่เกิดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่สำหรับผู้หญิง ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ความเป็นเพศหญิงที่เข้ากับยุคสมัย ถือได้ว่าฮอคมีแนวคิดที่แตกต่างจากคนอื่นในช่วงการเคลื่อนไหวของดาดา นอกจากนี้ฮอวยังไม่ต่อต้านงานศิลปะไปซะทีเดียว โดยยังคงเขียนภาพไปตลอดช่วงชีวิตของเธอ ผสมผสานไปกับงานภาพถ่ายปะติด งานของฮอคส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรัก รวมถึงกลุ่มรักร่วมเพศ (Homosexual) และ กลุ่มที่รักเพศตรงข้าม (heterosexual) ซึ่งเป็นความขัดแย้งอย่างมากในช่วงนั้นของประเทศเยอรมัน (Lavin.2004)

“ฮานนาห์ ฮอค และสมาชิกกลุ่มดาดาได้ปฏิบัติแนวคิดซึ่งเกิดขึ้นจากสภาพของบ้านเมืองที่สับสน อลหม่าน ปราศจากข้อแม้ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า ภาพถ่ายปะติด แสดงเนื้อหาที่ประหลาดประหลาดผสมผสานกับเรื่องราวที่ล้อเลียน ตลกขบขัน” (Peter Bosswell.2004: แปล)

ฮานนาห์ ฮอค ได้แนวคิดการทำภาพถ่ายปะติดนี้มาจากการที่เธอเห็นชิ้นงานศิลปะที่คนมองว่าไม่น่าสนใจ อันเนื่องมาจากเป็นรูปแบบที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกของความรุ่งเรืองเฟื่องฟูของกองทัพเยอรมัน มองดูเหมือนเป็นศิลปะภาพนิ่งไร้ค่า คือเป็นภาพทหาร มีหน้าของเจ้าของบ้านเช่าของเธอแปะติดอยู่ ฮอคและราอูลได้เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งการทำภาพถ่ายปะติด จนเป็นศิลปะรูปแบบหนึ่งของกลุ่มเบอร์ลินดาดา ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นศิลปะที่มีสุนทรียภาพ โดยแตกต่างจากสาขาที่เน้นทางเรื่องการเมือง โดยมี จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ และจอร์จ กรอสส์ เป็นตัวแทนก่อตั้งขึ้น พวกเขาทั้งหมดเริ่มทำภาพถ่ายปะติด ประมาณปีคริสต์ศักราช 1918 และใช้เวลาอย่างน้อย 2-3 ปี สร้างงานที่อย่างน้อยเมื่อมองอย่างผิวเผินดูคล้ายกัน เช่น ภาพที่แสดงอารมณ์อย่างชัดเจนในหนังสือพิมพ์ และภาพในลักษณะตรงกันข้าม พวกเขารู้สึกโกรธ และอยากทำลายบางสิ่งบางอย่าง เช่น รัฐ ธนาคาร อุตสาหกรรม แต่พวกเขาจำเป็นต้องจำกัดตัวเองในการทำภาพที่ส่งเสริมและเป็นผลสะท้อนสถาบันเหล่านั้น

งานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ได้ใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบที่แตกต่างชนิดกัน และแหล่งข้อมูลในการสรรหาจากสิ่งต่าง ๆ ในงานแต่ละงานด้วย ในความพยายามที่จะซ่อมแซมปะติดปะต่อ เศษเล็กเศษน้อยของสภาพเป็นจริงที่แตกแยก ด้วยวิธีใดก็ตาม ที่ถูกทิ้งเอาไว้ให้เป็นพวกที่น่ากลัวร้ายกาจของสงคราม เพื่อให้เป็นอะไรบางอย่างที่มีความหมายและมีความสอดคล้องเกี่ยวโยงกัน สำหรับ ฮานนาห์ ฮอค ศิลปะไม่ได้เพียงแค่จำกัดขอบเขต เพียงแต่เป็นบทบาทพื้นฐานตามประเพณีนิยมว่าเป็นการสะท้อนชีวิตจริงที่ไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบและในที่สุดก็เป็นผลผลิตของมรดกทางวัฒนธรรม และประเพณีนิยมของใครคนใดคนหนึ่ง แต่อยู่เหนือบทบาทที่เป็นรากฐาน

สำคัญและกลายเป็นเครื่องมือที่มีอำนาจสำหรับศิลปินที่จะยืนยันสิทธิของความรู้สึกในระเบียบแบบแผนของพวกเขาเองและเป็นความสอดคล้องในสิ่งแวดล้อมของพวกเขา ด้วยเหตุนี้บทบาทของศิลปินให้คำจำกัดความชัดเจนอย่างมีประสิทธิภาพในทางที่มีบทบาทร่วมและแหล่งกำเนิดที่สร้างสรรค์มากขึ้น ซึ่งสามารถสังเกตได้ว่า ศิลปินได้เน้นสร้างสรรค์พัฒนาความหมายและความคิดในงานศิลปะของพวกเขาอย่างไร

ฮอคทำงานอยู่ท่ามกลางศิลปินดาดาหัวรุนแรง ซึ่งเป็นพวกที่ต่อต้านความเชื่อในเรื่องของความเป็นธรรมตามสามัญหรือพวกร่วมสไตล์มีรสนิยมในศิลปะ ศิลปินดาดาไม่เพียงแต่จะแสดงออกในการต่อต้านสังคมอย่างรุนแรงในงานทัศนศิลป์เท่านั้น หากยังรวมถึงแวดวงละครดนตรีและกวีนิพนธ์อีกด้วย

ในช่วงทศวรรษที่ 1920 ในช่วงที่เกิดความขัดแย้งทางสังคมและความไม่สงบทางการเมืองในเยอรมัน ศิลปินดาดาในเยอรมันได้แสวงหาการลบล้างความสับสนวุ่นวายของสงครามและการปฏิบัติสังคม โดยใช้วิธีการปฏิเสธ ไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่ครอบงำทางการเมืองของสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ ฮอคและศิลปินดาดาให้ความสนใจในการรักษาคุณสมบัติเฉพาะตัวและอิสรภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงออกอย่างชัดเจนในงานของเธอ

ผลงานของฮอคมีแนวคิดและเนื้อหาที่ไม่กลัวการอธิบายในหัวข้อปัญหาที่รุนแรง และทำให้ผู้คนคิดถึงความกดดันที่สังคมกระทำต่อบุคคล โดยใช้ภาพถ่ายปะติด เรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคในสังคม นำสื่อวัสดุต่าง ๆ มาวางรวมกันและเกิดแนวความคิด จากนั้นจึงสร้างสรรค์ตามบริบททางสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ทำให้ผลลัพธ์ดูแปลกประหลาด โดยบ่งบอกจุดมุ่งหมายและใช้เนื้อหาในสังคมที่เป็นอยู่ในช่วงเวลานั้น

ทั้งนี้ ราเชล เรนี เบตส์ (Rachel Renee Bates) ได้กล่าวว่า

”...การที่ฮอคได้ทำงานในตำแหน่งบรรณาธิการให้กับบริษัทหนังสือ BIZ จึงทำให้เธอได้แหล่งวัตถุดิบสำหรับงานภาพถ่ายปะติดของเธอ ฮอคได้ร่วมงานกับ โมฮอย นอจ (Lazlo Moholy Nagy) ซึ่งอยู่ในสภาพศิลปะโครงสร้างและดาดาในเยอรมัน ทำให้เขาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่องานศิลปะของฮอคคนหนึ่ง เนื่องจากสมุดติดรูป (scrapbook) ที่ตัดมาจากหน้าหนังสือที่ฮอคจัดทำขึ้น มีลักษณะคล้ายกันมากกับรูปภาพบางภาพของ โมฮอย นอจ (Rachel Renee Bates.2004: แปล)

นอกจากนี้ฮอคได้ใช้ภาพและรูปแบบที่แสดงความเป็นเพศหญิง ที่เขียนจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์และนิตยสารให้เป็นประโยชน์ โดยใช้คุณลักษณะเหล่านี้ผสมผสานกับกลวิธีของ ภาพถ่ายปะติด ทำทาสีสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่เป็นตัวแทนของเพศหญิง ซึ่งใช้มาจนเป็น ธรรมเนียมปฏิบัติ และเพื่อลดกระแสความนิยมหลงใหลต่อสิ่งตีพิมพ์เยอรมัน โดยใช้รูปแบบของ “New Woman” คือ เป็นอิสระ มีงานทำและไม่หลงใหลไปกับกระแสนิยมหรือธรรมเนียมปฏิบัติ

ในฐานะที่เป็นศิลปินคนแรกๆ ที่พัฒนาภาพถ่ายปะติด ฮอคใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการใช้เทคนิคนี้ เพื่อเป็นการโค่นล้ม ล้มล้าง เสียดสี เหน็บแนม เย้ยหยัน ต่อการเมืองของประเทศ เยอรมันในสมัยนั้น

ตอนต้นทศวรรษที่ 1920 ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค นำเสนอความงามและความเยาว์วัย การควบคุมบทบาทและเจาะถึงการผลิตสินค้าจำนวนมาก รวมทั้งการเมืองและการจำกัด ทัศนียภาพของชาวยิว คนดำ และสตรี ในภาพ “The Coquette 1” (ปีคริสต์ศักราช 1923 -1925) เป็น ภาพล้อเลียนที่ฮอคนำเสนอลักษณะจำเพาะของเพศหญิงที่สัมพันธ์กับการเมืองโลก ผลงาน “The Strong Men” ในปีคริสต์ศักราช 1931 ฮอคได้ตั้งคำถามถึงบทบาทของทั้งเพศหญิงและชายโดยสื่อ ผ่านภาพนักเพาะกายที่ตัดจากนิตยสารชื่อดัง โดยนำมาสร้างความขัดแย้งด้วยการใส่หน้ากาก ผู้หญิงที่น่ากลัวซึ่งทำขึ้นจากการนำภาพถ่ายของสาวงามมารวมกัน

ผลงานของฮานนาห์ ฮอคแสดงให้เห็นถึงลักษณะของงานที่เสียดสี เหน็บแนมและมีความน่าสนใจในการใช้สื่อต่าง ๆ นอกจากนี้ยังแสดงทรรศนะในการวิพากษ์วิจารณ์การเมืองและ บทบาททางสังคมของผู้หญิงในสมัยนั้นอีกด้วย ฮอค เป็นผู้สนับสนุนคนสำคัญของดาดาใน เบอร์ลิน ทำงานท่ามกลางกลุ่มหัวรุนแรงที่มีแนวคิดต่อต้าน ยุแหย่ ปลุกปั่น และเป็นปรปักษ์กับกลุ่ม ที่มีความคิดคลุมเครือไม่สมบูรณ์

ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1920-1929 ในช่วงที่สังคมรวมตัวกัน มีความไม่สงบทางการเมืองและความวุ่นวายต่าง ๆ มากมายในประเทศเยอรมัน กลุ่มศิลปินดาดาในเบอร์ลินได้ คัดค้าน ล้มล้าง ความสับสนวุ่นวายของสงครามและปฏิบัติ โดยการปฏิเสธความนิยมทาง วัฒนธรรมและการเมืองที่มีบทบาทสำคัญในสมัยนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต่อต้านสาธารณรัฐ ประชาชนไวมาร์ (ชื่อประเทศเยอรมันในสมัยนั้น) ฮอคกับศิลปินดาดาคนอื่น ๆ มักจะเกี่ยวพันอยู่กับการดำรงไว้ซึ่งความเป็นตัวตนที่มีแนวคิดส่วนตัว มีอิสรภาพทางการแสดงความคิดเห็น ความ เกี่ยวพันเหล่านี้ แสดงออกให้เห็นชัดเจนในผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของเธอ

ฮานนาห์ ฮอค แสดงความสามารถในผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของเธอโดยการ รวบรวมชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่ได้ตัดออกมา เพื่อสร้างสรรค์เป็นภาพประกอบใหม่แล้วสามารถนำมาใช้ เชื่อมโยงเพื่อสื่อสารกับสังคม การเมือง และงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเจตนาและจุดมุ่งหมาย

ที่ประเทศประชัน เหน็บแนม เย้ยหยัน ถากถางการเมือง สามารถเห็นได้จากผลงาน ชื่อ Heads of state (ปีคริสต์ศักราช 1918-1920) ที่แสดงภาพของนักการเมืองระดับผู้นำ 2 คน ของสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ (Weimar Republic) อยู่ในร่างไม้สำหรับอาบน้ำ (แบบแช่ในอ่าง) ขนาดใหญ่ ทั้งนี้ Muad Lavin กล่าวถึงเนื้อหาการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค ไว้ว่า

ในภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ชื่อ “Life” ในปี ค.ศ. 1970-72 โดย ฮานนาห์ ฮอค ได้วางภาพ “Domteuse” (Tamar) ซึ่งเป็นเรื่องทางการเมืองยุคศตวรรษที่ 20 และภาพวาดความเป็นผู้หญิง ไว้ระหว่างภาพการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองของการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง และการยอมจำนนต่ออิทธิพลอย่างชัดเจน ก่อนหน้าการยึดครองอำนาจของ National Socialists ไม่นาน ชื่อ “New Woman” ในภาพ “Domteuse” ได้ทำให้ความหวังที่จะทำให้ความสมดุลระหว่างพลังหรืออิทธิพลประชาธิปไตย และการกลับมาของรากฐานที่สำคัญของความเป็นหนึ่งเดียวของบุคลิกความเป็นเพศหญิงที่อยู่ในส่วนลึกของเพศชาย (anima) และบุคลิกความเป็นเพศชายที่อยู่ในส่วนลึกของเพศหญิง (animas) บรรลุผลสำเร็จ (Lavin.2004)

ฮานนาห์ ฮอค และผลงานภาพถ่ายปะติดของเธอ แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะและจำแนกได้ถึงความเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในกลุ่มดาดา โดยแสดงให้เห็นในเอกลักษณ์ของเธอที่มีการอธิบาย ชี้แจงถึงความคิดเห็นที่มีอิสระเป็นอย่างมากในวิถีชีวิตของเธอในยุคนั้น

หลังจากการสลายตัวของดาดา ในช่วงต้นทศวรรษ 1920 ฮานนาห์ ฮอค ใช้สิ่งที่เหลืออยู่ของยุคไวมาร์ สร้างงานที่ให้อารมณ์ ข้อสังเกตอย่างหลักแหลมชัดเจนต่อสิ่งตีพิมพ์ทางสังคม ด้วยอารมณ์ขันที่บิดเบี้ยว ผิดปกติ ด้วยไหวพริบที่ปรับเปลี่ยนทัศนคตินิสัยอย่างประณีต และความสนใจอย่างรอบคอบต่อพิศมัยเรียล อิชซู (pictorial issues-สิ่งตีพิมพ์ที่ประกอบด้วยภาพเป็นหลัก) โดยเฉพาะงานของฮอค จากยุค 1920 ไปนำเสนอสิ่งที่น่าสังเกตว่าเน้นไปในเรื่องของบทบาททางเพศ โดยมีสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์เป็นจุดของการโต้แย้ง อภิปราย การปล่อยให้เป็นอิสระของ “New Woman” ผู้หญิงในยุคใหม่ที่ชีวิตของพวกเขาถูกทำให้โรแมนติกอย่างเป็นแบบฉบับ โดยนิตยสารที่อธิบายตัวอย่างด้วยภาพของยุคนั้น ผลงานศิลปะของฮอค เป็นวรรณกรรมทางเลือกของผู้หญิงยุคทันสมัย เป็นจุดของคุณค่าที่ขัดแย้งที่ว่า การปลดปล่อยให้เป็นอิสระ เป็นการหลอกลวงอย่างใหญ่หลวง จากจำนวนงานทั้งหลายในยุคนั้น งานในชุดของเธอ “From an Ethnographic Museum” ที่ทำให้วรรณกรรมนี้เกิดขึ้นพร้อมกันในยุคเดียวกัน เท่าเทียมกัน ไปถึงผู้หญิงที่ยึดวัฒนธรรมดั้งเดิม

ต่อมาภายหลัง ผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของฮอคมีการเสียดสีน้อยลงและมีอารมณ์ขันมากขึ้น ฮอคเขียนบรรยายได้ภาพตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1969 ว่า “ขอบคุณสำหรับ

นิตยสาร ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลของภาพถ่ายปะติดเหล่านี้ ซึ่งถูกพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือทางวิชาการ และงานแสดงนิทรรศการ”

ฮานนาห์ ฮอค ใช้งานศิลปะของเธอเป็นการสั่งสอนและมุ่งมั่นพยายามอย่างหนักในการสร้างความรู้สึกเกี่ยวกับระเบียบแบบแผน และความเชื่อมโยงที่มีความสัมพันธ์กัน โดยการกำหนดแนวคิดและระยะมุมมองในภาพเอง ในภาพถ่ายปะติดของเธอ ผลงานที่มีชื่อว่า “Peasant Wedding Couple” ฮอค ถ่ายทอดความรู้สึกที่ต่อต้านนาซีอย่างชัดเจน และมีลักษณะก้าวร้าว โดยฮอคใช้หัวของลิง (ape) และรองเท้าบู๊ทของทหารม้านาซี ในการพรรณนาถึงชาวอาร์ยันคู่หนึ่ง แสดงให้เห็นความจริงของตัวเธอเองในงานศิลปะ โดยไม่คำนึงถึงอันตรายในการนำเสนอ ซึ่งถือเป็นความโดดเด่นอย่างหนึ่งในทางศิลปะในงานของเธอ ยิ่งกว่านี้ตัวเลื้อกวัตถุดิบของฮอคในงานภาพถ่ายปะติด ได้แสดงนัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ชมให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบในลักษณะที่มีการคาดเดาริมไว้ก่อนแล้วอย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น การใช้รูปร่างของเพศหญิงที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกที่บริสุทธิ์ โดยปฏิเสธหน้าที่ที่กระตือรือร้น ตื่นตัว ในงานชุด “From an Ethnographic Museum” ซึ่งเป็นกรอบอย่างชัดเจนถึงความเอาใจใส่ของเธอเอง และการแสดงเอกลักษณ์ส่วนตัวด้วยสภาพของผู้หญิงชุมชนชั่วคราวของเธอ ผู้ชมจึงได้เห็นถึงการแสดงเงื่อนไขสถานการณ์ความยากลำบากของผู้หญิงที่ถูกอิทธิพลครอบงำเป็นระยะเวลายาวนานต่อเนื่องกันมา ดังนั้นดูเหมือนว่า ฮอค ใช้งานศิลปะของเธอเป็นลักษณะของตัวแสดงความคิดเห็น คำวิจารณ์ทางสังคมในสิ่งที่เธอสังเกตว่าสร้างปัญหาและรบกวนในสังคม ในกรณีนี้ ฮอค แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับประเทศเยอรมันช่วงสงคราม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค พยายามสร้างและดึงความเข้าใจในเรื่องระเบียบแบบแผนและความเกี่ยวเนื่องออกมาผ่านทางงานศิลปะ ใช้เป็นสื่อในบรรยากาศช่วงหลังสงคราม โดยใช้ภาพถ่ายปะติดสั่งสอนอิทธิพลสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ ทำให้ผู้คนมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องที่เห็นภายใต้อุดมการณ์ที่เธอให้ จะเห็นได้ว่าเป็นไปได้ที่ฮอคจะใช้ศิลปะเป็นเครื่องมืออันมีประสิทธิภาพที่ค่อย ๆ สอนให้มีความรู้สึกในความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการฟื้นฟูสังคมให้กลับมา โดยแสดงให้เห็นถึงอำนาจที่ซ่อนเร้นอยู่ในความเป็นจริงที่เจ็บปวดของยุคหลังสงครามในศตวรรษที่ 20

2.3 กลวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

ในปีคริสต์ศักราช 1912 บราค (Braque) และปิกัสโซ (Picasso) ได้เริ่มสร้างสรรค์ศิลปะประติมากรรมแบบคิวบิสม์ (Cubism) รวมทั้งการปะติดปะต่อเศษวัสดุให้เป็นภาพศิลปะปะติดอย่างเป็นทางการ โดยนำสิ่งจากธรรมชาติ และวัตถุสิ่งของที่ใช้ในชีวิตรประจำวันเข้าไปในภาพศิลปะ อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าและพัฒนาการ และความนิยมในศิลปะปะติดเป็นหนี้บุญคุณ

ความสำเร็จจากดาดา ฟิวเจอริสม์ เซอร์เรียลลิสม์ และ ป๊อป อาร์ตโดยมีสิ่งที่สอดคล้องกัน คือ ทศนคติการต่อต้านกลุ่มคนชั้นกลาง (Anti-bourgeois) และการต่อต้านศิลปะหลักวิชา (Anti-academic) โดยมีวิธีการ คือ การยุง ปลุกปั่น

คำศัพท์ “Photomontage” เป็นคำที่ ศิลปินกลุ่มดาดาในเบอร์ลิน (Berlin Dadaists) กำหนดขึ้นมาใช้เป็นครั้งแรก ซึ่งแปลได้ว่าเป็นการรวบรวมเทคนิคการถ่ายภาพ และการเรียงพิมพ์ เข้าด้วยกัน

ภาพถ่ายปะติด คือ งานศิลปะที่ใช้ภาพถ่าย ภาพจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ นำมาปะติดรวมกันบนพื้นภาพ จัดองค์ประกอบและสาระให้น่าสนใจ เช่น “ภาพความทรงจำของลุง ออกัสท์ นักประดิษฐ์ผู้ไม่มีความสุข” (1919) ของ จอร์จ กรอสส์ (Dadaism) (วิรุณ ตั้งเจริญ.2536 ข:117) ด้วยการใช้กลวิธีที่เรียกว่า “มองตาจ” (Montage) (จากภาษาฝรั่งเศส monter = ติด ปะปิด) ซึ่ง มองตาจ เป็นการใช่วิธีที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนจากภาพถ่ายหรือภาพสิ่งพิมพ์ จัดให้ส่วนต่างๆ ปะติดปะต่อกัน ทับซ้อนกัน หรือรวมเป็นภาพเดียวกัน สอดประสานสัมพันธ์กันทั่วทั้งภาพ (มะลิ จันทร เอื้ออนันท์.2545:571)

อย่างไรก็ตามมีคำและความหมายที่มีความเกี่ยวข้อง และใกล้เคียงกับคำว่า “ภาพถ่ายปะติด” นั้น หลายคำด้วยกัน กล่าวคือ

“คอลลาจ” (Collage) หมายถึง ส่วนประกอบทางศิลปะของวัสดุหรือวัตถุที่ปะติดบน พื้นผิวมักจะเป็นแนวเส้นและสีเดียวกัน

“มอนตาจ” (Montage) หมายถึง ส่วนประกอบของภาพภาพเดียวโดยใช้เทคนิคการนำ ภาพมารวบรวมหรือจัดวางเรียงเป็นระดับชั้น หรือการเสริมเติมภาพหลายภาพหรือหลายดีไซน์

ดูเหมือนว่ามอนตาจ มักจะถูกประยุกต์ใช้ในความหมายของการเสริมเติมภาพใน ขณะที่คอลลาจถูกใช้ในความหมายของการปะติดลงไป และยังไปกว่านี้ในยุคก่อนดิจิทัล เทคโนโลยี (Digital Technology) และการประกอบรูปภาพจากแหล่งต่าง ๆ นั้น ได้ถูกทำขึ้นด้วย วิธีการที่หลากหลาย อาทิเช่น ภาพถ่ายที่ถูกแสงหลายครั้ง ก็สามารถทำได้บน “negative” ในกล้อง ถ่ายรูป หรือโดยกระบวนการทำให้ถูกแสงหลากหลายวิธีการบนกระดาษอัดภาพที่ไวต่อแสงในห้องมืด

ส่วนคำว่า “มอนตาจ” มักจะถูกนำไปใช้ในความหมายของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมากกว่า การผสมรวมกันของภาพแบน ๆ นอกจากนี้มอนตาจยังสามารถใช้วัตถุจริงได้อีกด้วย จึงทำให้ ประเภทของมอนตาจสามารถเป็นวัตถุสามมิติ (three-dimensional object) หรือมีมิติที่น้อยกว่า (very little projected dimension) ได้เช่นกัน

สมาชิกกลุ่มดาดาในเบอร์ลิน ไม่ว่าจะเป็นราอูล ฮอสมานน์ ผู้ซึ่งที่เป็นคู่รักของฮอค ถึง 7 ปี) จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ จอร์จ กรอสส์ โจฮานเนส แบดเดอร์ และริชาร์ด ฮวลเซินเบค ผลงานศิลปะของกลุ่มนี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคม และการเมือง ที่มีสีสันรุนแรง เพื่อฉีกแนวระเบียบธรรมเนียมปฏิบัติ ภาพเขียนมีลักษณะพื้น ๆ ธรรมดา ๆ มีความพยายามที่จะลบล้างสุนทรียศาสตร์แบบเดิม งานที่ต่อต้านศิลปะของพวกเขาทำให้เกิดสื่อแนวใหม่ รวมถึงวัตถุที่ค้นพบศิลปินจำนวนมากในช่วงเวลานี้เฟื่องความสนใจ ลัทธิความเชื่อเกี่ยวกับระบบการเมือง หรือสังคมสมบูรณ์ ในองค์ประกอบ และความเจริญก้าวหน้าพื้นฐานของเทคโนโลยี

ทั้งนี้ Muad Lavin ได้กล่าวถึงกระบวนการของภาพถ่ายปะติดไว้ว่า

“เป็นกระบวนการที่น่าสนใจมาก ๆ ของการนำเศษส่วนชิ้นเล็กชิ้นน้อยที่ไม่ปะติดปะต่อกันมาจัดวางเรียงชิดกัน โดยที่นำภาพถ่ายหรือภาพโฆษณาชิ้นเดิมมาสลับ สับเปลี่ยน ให้เป็นผลงานรูปแบบใหม่ที่ถูกทำขึ้นมาจากความนึกคิดของศิลปิน โดยได้ทำลายจินตนาการของสิ่งที่มีประโยชน์หรือสิ่งที่ให้ผลประโยชน์ส่วนตัวออกไป”

ภาพถ่ายปะติด (Photomontage) เป็นรูปแบบของศิลปะสมัยใหม่ที่ยืดหยุ่นเป็นอย่างมาก โดยประกอบไปด้วยชิ้นส่วนเล็กๆ น้อย ๆ ของภาพถ่าย รูปภาพ คำและวลีจากสื่อหรือแหล่งอื่น ๆ ของวัฒนธรรมที่เป็นที่นิยมในสมัยนั้น เศษเล็กเศษน้อยถูกรวบรวมแล้วปะติดปะต่อเป็นรูปร่างของภาพศิลปะ ฮอคใช้เทคนิคของดาดาในการทำโครงสร้างองค์ประกอบ หรือรูปแบบสรีระ ชีววิทยา หรือบุคคลที่ประทับใจทางจิตวิทยาให้แตกออกเป็นชิ้น ๆ หรือรวบรวมรูปแบบให้เป็นหน่วยเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนของใบหน้าหรือร่างกายของมนุษย์ ซึ่งทำให้เกิดรูปแบบที่แปลกประหลาด น่าตะลึง ก้าวร้าว โดยเปิดโอกาสให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ภาพถ่ายปะติดของฮอคที่มีชื่อว่า “And when you think the Moon is setting” เป็นภาพที่นำมาจากชื่อเพลงเยอรมันยอดนิยมในสมัยนั้นที่กล่าวพาดพิงถึงความเสื่อมของประเทศเยอรมันหลังสงครามอย่างชัดเจน แต่ทว่ายังคงมีความหวังสำหรับการฟื้นฟู (Regeneration) และการทำให้กลับสู่สภาพดั้งเดิม (Renewal) (Lavin.2004)

นอกจากนี้ ลัค ซองท์ ได้กล่าวอีกว่า

นักวิจารณ์บางคนได้พูดว่าผลงานภาพถ่ายปะติด มักจะถูกตัดสินว่าเป็นงานหมิ่นน้อย ขาดความเป็นผู้นำ ผู้กล้าหาญของภาพวาด และการแกะสลัก และแม้กระทั่งภาพถ่าย นอกจากนี้มันยังไม่ใช่อะไรใหม่เลย นอกจากการนำกลับมาใช้อีก แต่ขนาดของงานแสดงเป็นหนึ่งในทรัพย์สินที่มีค่าอย่างยิ่งที่สุด การแสดงนิทรรศการที่เกิดขึ้นมีน้อยมากที่จะแสดงเอกสารอย่างถี่ถ้วนสมบูรณ์ถึงความเปลี่ยนแปลงของจิตรกร และการกระโดดข้ามทศวรรษเหมือนกับฟิล์มที่หมดอายุ นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่น่าตกตะลึงว่าความรู้สึกถึงงานของฮอคจะเกี่ยวกับยุคปัจจุบันต่อเรามากขนาดไหน ในด้านหลักการหรือข้อคิดเห็นในเรื่องเพศ อารมณ์ขัน การจัดสรรในเรื่องอะไรก็ตาม และทุกเรื่องที่อยู่ใกล้แค่เอื้อมอย่างร้ายแรง ยินดี โดย

ที่จริงคือ ในการปฏิเสธความยิ่งใหญ่ของงานภาพถ่ายปะติด แสดงอาการท้าทายเหยียดหยามการเรียกร้องอ้างสิทธิของศิลปินที่เล่นเรื่องพระเจ้า โลกบนผืนผ้าใบว่างเปล่า มันเป็นศิลปะของการทำให้คล้ายตามอะไรบางอย่างที่เป็นส่วนตัว จากการโจมตีอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้งของรูปแบบที่เราควบคุม สอดคอบอกผู้ชมในสไตล์ที่สงบเสียงม่อมตัวของเธอว่า จะลงหรือออกตรงไหน และเริ่มการเรียบเรียงจัดอันดับของชิ้นส่วนด้วยสไตล์ที่เรียกว่าเป็นแบบมวยปล้ำของเธอ (การใช้ชาร์ดตัวหรือหัวของคู่ต่อสู้ – scissors) (Luc Sante.2004: แปล)

ฮอคเป็นสมาชิกดาดา รูปแบบผลงานของเธอได้ถูกความเป็นกลุ่มผู้ชายทำให้การมีส่วนร่วมของเธอซึ่งเป็นผู้หญิงเพียงคนเดียวดูไม่สำคัญ เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในยุโรป ในช่วงเวลาที่ผู้หญิงได้รับสิทธิในการออกเสียง มีนิตยสารที่พิมพ์จำหน่ายเพื่อผู้หญิง และฮอคได้ใช้ช่วงเวลาในยุคใหม่นี้ เป็นแหล่งวัตถุดิบในงานศิลปะของเธอ บทบาททางเพศที่เข้มงวด ไม่ยืดหยุ่น ถูกนำมาล้อเล่น ด้วยกริยาอาการที่เป็นการทำลาย เช่น มักจะเอาหัวของผู้หญิง หรือขา วางไว้บนร่างกายของผู้ชาย หรือกลับกัน เอาร่างกายของผู้ชายวางไว้บนหัว หรือขาของผู้หญิง

ทั้งนี้ มิสซี ฟิงเกอร์ กล่าวว่า “ในยุคหลังสงคราม ฮอคได้ใส่ศิลปะแอฟริกันลงในชุดพิพิธภัณฑสถานแห่งการศึกษาวัฒนธรรมของชนชาติที่แตกต่างกัน สังเกตได้ว่าผู้หญิงถูกตัดสินโดยความคิดตั้งแต่สมัยบรรพกาล สัมพันธ์กับความก้าวหน้าอันเชื่องช้าของผู้หญิงในวัฒนธรรมร่วมยุคของชาวเยอรมัน ตัวอย่างชิ้นงานที่น่าสนใจในยุคนี้ สามารถหาชมได้ที่ Modern Art Museum ของ Ft. Worth คือภาพ “Liebe in Busch” (Love in the Bush – ความรักในป่าละเมาะ) ปี ค.ศ. 1925” (Missy Finger.2004: แปล)

ฮอคตัดภาพหน้า และลำตัวของภาพต่าง ๆ แล้วเอามาปะติดปะต่อกัน ซึ่งส่วนต่าง ๆ จะไม่ใช่ภาพเดิมของชิ้นส่วนนั้น ไม่ว่าจะเป็นขนาด สี หรือ สไตล์ เช่น ภาพดอกเตอร์แฟรงเกนสไตน์ กำลังสาธิตการผ่าตัดวัฒนธรรมความงามซึ่งมองว่าเป็นการกระทำแบบโง่ ๆ ในชุด Ethnographic Museum ของเธอ เธอเรียงภาพรูปปั้นการรวมตัวของสององค์กร ระหว่างชาวแอฟริกันและชาวเอเชียกับส่วนของร่างกายที่เป็นตะวันตก แล้วถามคำถามว่า “ใครคือคนพื้นเมืองในปัจจุบัน” ความเชื่อเกี่ยวกับการปกครองของเธอมักจะเป็นปัจจุบันและมักจะเป็นเรื่องเล็ก ๆ แม้แต่งานที่แสดงความโกรธมากที่สุดของเธอ เธอก็ทำให้มองดูซาบซึ้งด้วยความสนุกสนานที่ดูไร้กังวล ดังนั้นอาจจะได้ความคิดว่าเธอไม่มีข้อคิดเห็นในเรื่องนาซี อย่างไรก็ตามเธอยังคงอยู่ในมุมกึ่งชนบทที่คลุมเครือของเบอร์ลินตลอดช่วงสงคราม แต่ทว่าในขณะที่งานเรื่องการโฆษณาชวนเชื่อของเธอไม่ได้เป็นความคิดของใคร มันก็ยังคงมีความเข้มข้น รุนแรง เช่น ภาพนาซี “The Little” (ปีคริสต์ศักราช 1931) มีนมเป็นมัน และจมูกลักษณะของอาจ อยู่เหนือปากของเด็กทารกที่กำลังเปิดและกำลังตะโกนร้องเสียงดัง ช่องปากเต็มไปด้วยน้ำลาย เป็นภาพที่ทำให้เชื่อได้ว่าเป็นภาพของผู้

ที่กำลังระดมกำลังกันร้องเรียน ในขณะที่เดียวกันภาพ “German Girl” ปีคริสต์ศักราช 1930 ของเธอ มีระเบิดแทนสมอง และมีกระจกเล็กน่ารักเหมือนหัวเข็มหมุดอยู่ด้านบน จากผลงานภาพถ่ายปะติดของฮอคแสดงให้เห็นว่าเธอทำลายความหมายตามสัญนิยมของวัตถุต่าง ๆ และเป็นการเปิดทางให้ผู้ดูได้ตีความศิลปะในแบบวิธีใหม่

ทั้งนี้ ฮัดสัน (Hudson) กล่าวว่า

ผลงานของฮานนาห์ ฮอค และราอูล ฮอสมานน์ในยุคของดาดามีความคล้ายคลึงกันมากโดยทั้งสองใช้ความคิดของคอลลาจเหนือขึ้นไปอีกขั้น และได้นำเทคนิคการถ่ายภาพที่รู้จักกัน คือ “ภาพถ่ายปะติด” (Photomontage) ศิลปะแบบนี้พยายามเลียนแบบธรรมชาติของชีวิตที่ไม่สามารถคาดเดาได้ โดยนำภาพถ่ายเข้ามาสอดแทรก ทำให้องค์ประกอบของภาพที่มีสาระสำคัญในเรื่องของการเสียดสีเห็นเด่นชัดเป็นจริงมากขึ้น ภาพ “Cut with the Kitchen Knife” ของฮอค ที่สร้างขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1919 เกือบจะเป็นแบบศิลปะที่เน้นหนักเรื่องจิตใต้สำนึกและสิ่งเหนือความจริง (Surrealistic) ฮานนาห์ ฮอค ใช้วัสดุจำพวกหนังสือพิมพ์ นิตยสาร พร้อมกับคำพูดต่าง ๆ ภาพถ่ายและจดหมาย ในโครงสร้างของงานเกือบทั้งหมด (Hudson, 2004: แปล)

“ในการทำงานเดียวกันภาพ “ABCD” ของราอูล ฮอสมานน์ (1923-1924) มีลักษณะหลายอย่างที่ไม่เหมือนกับภาพ “Cut with the Kitchen Knife” ของฮอค เพียงแต่ภาพถ่ายปะติดของราอูล ฮอสมานน์ นำเสนอภาพคนอ้าปากค้างด้วยความตกใจ ล้อมรอบด้วยความหลากหลายของรูปแบบตัวอักษร ขนาดที่เรียงพิมพ์ ในสไตล์ของจิตรกรรมและภาพถ่ายคน แทนโครงสร้างรวม ๆ ของภาพ “Cut with the Kitchen Knife” ของฮอค” (John Heartfield. 2004 : 3)

อย่างไรก็ตาม ปีเตอร์ บอสเวลล์ (Peter Boswell) กล่าวถึงผลงานศิลปะของ ฮานนาห์ ฮอค ไว้ว่า “ผลงานศิลปะของฮอคสะท้อนถึงอิทธิพลมากมายของสไตล์จากศิลปะลัทธิโครงสร้าง (Constructivism) เซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) และฟิวเจอริสม์ (Futurism) ซึ่งสามารถมองเห็นถึงรากฐานของงานศิลปะการปะติดปะต่อเศษชิ้นวัตถุต่าง ๆ ขนาดใหญ่ของ โรเบิร์ต ราอูเชนเบิร์ก (Robert Rauschenberg) ในยุค 60's และยังได้ทราบอีกว่าป๊อป อาร์ต (Pop Art-ศิลปะแผนใหม่ที่ส่วนใหญ่เป็นภาพจากโฆษณาที่นำมาปะติดปะต่อกัน) มีรากฐานมาจากดาดา” (Peter Boswell. 2004: แปล)

นอกจากนี้อิทธิพลทางแนวความคิดการทำภาพถ่ายปะติดของฮอค ยังมาจากหนังสือ Ullstein Verlag ซึ่งเป็นหนังสือโฆษณาบ้าน ซึ่งผลิต Berliner Illustrierte Zeitung หรือ BIZ รวมทั้งหนังสือ Der Querschnitt และ Uhu ได้ให้เธอออกแบบชุดและการตกแต่งให้กับผู้หญิง (Die Dame และ Die praktische Berlinerin) (The Practical Berlin Woman – ผู้หญิงที่มีคุณค่าชาวเบอร์ลิน)

ความชำนาญพิเศษอย่างหนึ่งของ ฮานนาห์ ฮอค คือ การตัดภาพนำเอาส่วนหรือตำแหน่งศีรษะของคนหนึ่งไปที่คอของอีกคนหนึ่ง เช่น ภาพศีรษะผู้ชายไปไว้ที่ภาพคอของผู้หญิง ภาพขนาดใหญ่ไว้กับภาพขนาดเล็ก ภาพสัตว์ไว้ที่ภาพมนุษย์ เป็นต้น และภายในส่วนของศีรษะก็นำตาไปเป็นหน้า เช่นเดียวกับปากและส่วนอื่น ๆ ของใบหน้า แขนและขาที่ใส่ถุงน่องของผู้หญิงก็เป็นสิ่งที่ฮอคนิยมเช่นกัน

โดยตลอดอาชีพอันยาวนานของเธอ ฮอคได้ใช้รูปภาพของหน้ากากแอฟริกันส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่ารูปใบหน้าและส่วนต่าง ๆ ที่ใช้วางเรียงติดกันนี้มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมและรูปแบบ โรแมร์ แบร์เดน (Romare Bearden) ศิลปินชาวอเมริกันเชื้อสายนิโกรที่มีความน่าสนใจอย่างมาก โดยในปีคริสต์ศักราช 1960-1969 และ 1970-1979 เขาได้ใช้วิธีการหลายอย่างของฮอคในผลงานของเขา รวมทั้งการแยกส่วนของหน้าและมือที่ใหญ่เกินขนาด ทั้งนี้ภาพ "Rocket to the Moon" (1971) ของโรแมร์ แบร์เดน ถือได้ว่าเป็นการเติบโตและสืบเนื่องมาจากภาพทิวทัศน์เมืองของดาดาโดยตรง แม้ว่าจะมีขนาดไม่ใหญ่ก็ตาม (ขนาด 22×32 ซม.) โรแมร์ แบร์เดน ได้ให้รูปลักษณะใหม่ในยุคนั้น โดยเขากล่าวว่า เขาชอบรูปแบบของจรวดและดวงจันทร์ที่เขาได้แปะติดไว้ด้านบน อันเปรียบเสมือนความคิด หรือสิ่งเพิ่มเติมที่ได้มาโดยไม่คาดคิดมาก่อน ผลงานของโรแบร์ได้ทำให้เกิดกระบวนการของความเจริญการเคลื่อนที่และภาวะสับสนของชีวิตในเมืองใหญ่ ในย่านที่มีผู้คนอาศัยอยู่รวมกันอย่างแออัด

การนำรูปทรงและมาตราส่วนที่มีขนาดต่างกันมาจัดวางเรียงกัน ตอบรับกับชีวิตประจำวัน คือ ความเป็นธรรมชาติของชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นเป็นปกติ ด้วยเทคนิคการใช้เปอร์สเปคทีฟ (Perspective) ทำให้ผลงานได้สัดส่วนเช่นเดียวกับที่เห็นด้วยตาจริงเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เกล (Gale) ได้กล่าวถึงการใช้เทคนิคภาพถ่ายปะติดของฮอคว่า "มันให้ภาพของเมืองใหญ่ที่ดูงงงวย แปลก เป็นสถานที่ที่ดูมีความหลากหลาย ไม่มีขอบเขต เป็นที่ของที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่ชุมนุมกันหนาแน่นอยู่ระหว่างล้อและซี่ล้อที่แล่นไป" (Gale, 2004: แปล) ยกตัวอย่างผลงานของฮอค เช่น ผลงานชื่อ "And when you think the moon is setting" โดยใบหน้าของภาพถ่ายปะติดชิ้นนี้ ถูกดัดแปลงให้เสียรูป โดยใช้วัสดุที่เป็นที่น่าสนใจน่าตะตะตา 3 ชิ้น ปักลงไปอย่างเด่นชัด ทำให้ใบหน้าที่เรียบและใสสะอาดแตกแยกเป็นชิ้น ๆ

นอกจากนี้ ฮอคได้สร้างให้ผลงานของเธอมีสัดส่วนที่ผิดและไม่สมส่วนกัน ยกตัวอย่างเช่น ภาพศีรษะใหญ่ ซึ่งขัดแย้งกับลำตัวที่ดูอ่อนนิ่มสไตล์การวางภาพปะติด เช่นเดียวกับการใช้ความตรงกันข้ามที่ดูน่าตกใจของดวงตาที่มีความแตกต่างกัน เป็นการสร้างสรรค์ความไม่ต่อเนื่อง ความลำบาก และดูไม่สะดวกสบายในงานของเธอ โดยฮอคพยายามดึงความสนใจไปที่งานสไตล์ที่ประกอบไปด้วยชิ้นส่วนที่ไม่ปะติดปะต่อกัน และรูปลักษณะที่ขัดแย้งกันในงานแต่ละชิ้น ซึ่งดู

เหมือนว่าจะเป็นกระจกสะท้อนสภาพความจริงที่ไม่น่าดูและแตกแยกในยุคสมัยนั้น โดยมีความนัยถึงหน้าที่ที่สำคัญอันดับแรกของศิลปะในการสะท้อนความจริงอย่างเหมาะสมเต็มที่

ฮานนาห์ ฮอค ได้แสดงให้เห็นว่า ศิลปะ เครื่องมือหรือวิธีการที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะในงานของเธอนั้น เป็นไปเพื่อที่จะแสดงหรือยืนยันความรู้สึกของตัวเอง ในเรื่องของระเบียบแบบแผนและควมมีเสถียรภาพมั่นคง ฮอคใช้เศษชิ้นส่วนที่เธอเลือกใช้ในงานภาพถ่ายปะติด โดยทั้งหมดเป็นชิ้นส่วนของส่วนที่สมบูรณ์แบบในการรวบรวมเศษชิ้นเล็กชิ้นน้อยที่ได้เลือกสุ่มมา ฮอกรักษาขอบรมที่มีความชัดเจนของชิ้นงานและไม่ผสมกับชิ้นอื่น เธอยังให้ผู้ชม ชมภาพจินตนาการและนำภาพเดิมสร้างชิ้นใหม่ โดยพยายามสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเศษชิ้นเล็กชิ้นน้อยในขณะเดียวกัน ฮอค ยอมให้ผู้ชมมีอิสระในการตีความงามของเธอด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าการประกอบ เรียบเรียงและจัดวางรูปภาพสัดส่วนของสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบและบริบทที่แตกต่างกัน ผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ได้เปลี่ยนแปลงระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับภาพ ที่ท้าทายต่อกฎระเบียบของการแสดงออกและเป็นกลวิธีที่กล่าวได้ว่ามีคุณสมบัติที่ดี ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมตรงไปตรงมา แสดงถึงความเชี่ยวชาญของศิลปินในการจัดวางตำแหน่งต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี และในทำนองเดียวกัน ภาพถ่ายปะติด ก็มีอิทธิพลเป็นอย่างมากในวงการโฆษณาในยุคปัจจุบัน

3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ

3.1 ที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของภาพ

ที่มาของแนวคิดในการสร้างสรรค์ คือ แรงบันดาลใจหรือการกระตุ้นจากเรื่องหรือจากเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งจนเกิดอารมณ์สะเทือนใจ แล้วแสดงอารมณ์นั้นออกมาในผลงานเรื่องเหตุการณ์ ซึ่งแนวคิดจะต้องละลายหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับรูปทรงและเทคนิคอย่างสมบูรณ์ แนวคิดจะแสดงตัวได้ต้องอาศัยรูปทรงกับเทคนิค และรูปทรงจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องประกอบด้วยเทคนิคกับแนวคิด ซึ่งสามารถพัฒนาความหลากหลายของแนวความคิด และพัฒนาแนวทางในการที่จะแก้ปัญหา การประดิษฐ์คิดค้นแนวทางใหม่ขึ้น ความคิดในเชิงสร้างสรรค์ศิลปะนั้นก็เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตามกระบวนการทางความคิดเกี่ยวกับศิลปะนั้น มีที่มาของแนวความคิดหลายทางด้วยกัน ซึ่งแน่นอนว่าการคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาเพื่อจะให้เป็นที่ยอมรับว่าใหม่ไม่ซ้ำใครมาก่อนนั้นย่อมจะไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ดังนั้น “ความคิด” จึงได้ชื่อว่าเป็นปัจจัยเป็นเบื้องต้นในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ

ชูลูด นิ่มเสมอ ให้คำจำกัดความของ “การสร้างสรรค์” ว่า

การสร้างสรรค์ คือ การทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้นในโลกด้วยปัญญาของมนุษย์ สิ่งการสร้างสรรค์ขึ้นนั้นต้องมีลักษณะเป็นต้นแบบในทางใดทางหนึ่ง ไม่ซ้ำกับสิ่งที่เคยมีอยู่แล้ว การสร้างสรรค์เป็นกระบวนการอิสระ ไม่เป็นทาสของสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ หรือปัญญาหรือลัทธิ หรือแบบอย่าง (Style) การสร้างสรรค์ ต้องมีเสรีภาพ มีความนึกคิดอย่างอิสระ มีความริเริ่มและก้าวหน้า

การสร้างสรรค์ศิลปะ หมายถึง การสรรหาหรือคิดค้นรูปทรง หรือหน่วย (Unit) ที่มีสาระต่อจุดหมายของการสร้างสรรค์ และจัดระเบียบของหน่วยนั้น หรือหน่วยเหล่านั้นให้เกิดเป็นรูปทรงใหม่ขึ้น เป็นรูปทรงที่มีเอกลักษณ์ หรือลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน (Individuality) เป็นต้นแบบ (Originality) และมีเอกภาพ การสร้างสรรค์ตรงข้ามกับการเลียนแบบ (Imitation) ไม่ว่าจะเป็นการลอกเลียนแบบจากธรรมชาติหรือจากสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (ชูลูด นิ่มเสมอ. 2534: 307)

“ความคิดสร้างสรรค์” อาจเป็นพรสวรรค์บนฐานความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ IQ และ EQ จิตวิทยา ศักยภาพของสมองและกระบวนการข้อมูลและความคิดสร้างสรรค์ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2545 จ : 163) “ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถของมนุษย์ทุกคนในอันที่จะสร้าง คิด ประดิษฐ์ ผลิตผลใหม่ด้วยวัสดุ วิธีการ ตามความต้องการของตนและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการฝึกฝนปฏิบัติจากการทดลองสม่ำเสมอ จากประสบการณ์ตรงของมนุษย์ ซึ่งทำให้เกิดการค้นพบ และการคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด อาจกล่าวได้ว่าเป็นการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ขึ้นมาให้ปรากฏบนโลกเป็นครั้งแรกทำนองนั้น” (อารี สุทธิพันธุ์ . 2532ค : 99) ความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการได้ประสบพบเห็นสิ่งต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงและประยุกต์ เพื่อประดิษฐ์สิ่งใหม่ขึ้นมา เป็นเสมือนการแตกหน่อความคิด เพื่อจุดประสงค์หลักคือหน้าที่ประโยชน์ใช้สอย และประการถัดมาคือจุดประสงค์เพื่อความงามที่ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ และเกี่ยวข้องกับสุนทรียะเป็นสำคัญนั่นเอง

ความคิดของผู้สร้างที่ต้องการถ่ายทอดเป็นผลงานหรือความรู้สึกต่อโลกภายนอกของผู้สร้างที่ประสงค์จะบันทึกไว้ด้วยสี และรูปแบบ หรือที่เรียกว่า “โครงสร้างทางความคิด”

ทั้งนี้ อารี สุทธิพันธุ์ กล่าวว่า

1. โครงสร้างของความคิดภายใน (Insight thinking in Structure)
2. โครงสร้างของความคิดตามลำดับ (Sequential thinking in Structure)
3. โครงสร้างของความคิดพลิกแพลง (Strategic thinking in Structure)

โครงสร้างของความคิดภายใน หมายถึง ความสามารถในการคิดของผู้สร้างจิตรกรรมหลังจากที่ได้รับสิ่งเร้า หรือประสบการณ์จากโลกภายนอกแล้ว เป็นความคิดริเริ่มภายในวาดโครงการ หรือสร้างภาพพจน์ในสมอง อาจเป็นความคิดแวบหนึ่งที่เกิดขึ้นชั่ววูบ พุ่งขึ้นตามอำนาจจิตของผู้สร้าง (Intuition) โดยอาจคิดเกี่ยวกับรูปแบบที่ใจกำลังจดจ่อ หรือคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เหมาะสมหรือสำหรับเรื่องราวบางส่วนที่ประทับใจ หรือความคิดฝัน

โครงสร้างความคิดภายในนี้ เมื่อปรากฏเป็นจิตรกรรม มักจะเป็นรูปแบบที่บันทึกความรู้สึกตามความคิดของผู้สร้าง เป็นรูปแบบเฉพาะตนมีลักษณะเรียบง่าย อาจเบี่ยงเบนจากรูปแบบที่เคยเห็น

โครงสร้างของความคิดตามลำดับ หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์จากสิ่งที่รับรู้ของผู้สร้างตามลำดับขั้นตอน และความสามารถในการสังเคราะห์รูปแบบขึ้นใหม่ด้วยวิธีการจิตรกรรม และขบวนการถ่ายทอดโลกภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นโครงสร้างทางความคิดที่ปรากฏให้เห็นต่อเนื่องกัน ด้วยรูปแบบที่เคยเห็นทั่วไปในโลกภายนอก โดยมีเค้าโครงเดิมปรากฏเหลืออยู่มาก เป็นจิตรกรรมในเชิงบอกเล่าหรือสร้างสื่อต่อกันได้ง่าย

โครงสร้างความคิดพลิกแพลง เป็นความสามารถในการดัดแปลงรูปแบบของจิตรกรรมให้เป็นประโยชน์ด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น

เพื่อประโยชน์ในทางศาสนา

เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

เพื่อประโยชน์ในการค้า การโฆษณาอุตสาหกรรม

เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร สัญลักษณ์ ปุจฉา-วิสัชนา ฯลฯ (อารี สุทธิพันธุ์. 2519ก: 92-93)

โครงสร้างทางความคิดต่าง ๆ เหล่านี้ มักควบคู่ไปกับส่วนของเนื้อหาทั้งที่เป็นรูปธรรมนามธรรม ซึ่งเนื้อหา (Content) นั้น หมายถึง เรื่องราวหรือสาระของผลงานศิลปะ ซึ่งหมายรวมถึงคุณค่าทางภูมิปัญญา สุนทรียภาพ อารมณ์ และปัจเจกภาพ ผลงานทางศิลปะทุกชิ้นอาจมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนเนื้อหาและส่วนรูปแบบ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2530: 81)

อย่างไรก็ตาม อารี สุทธิพันธุ์ กล่าวว่า

1. เรื่องราวของมนุษย์ และธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ เรื่องความรัก ความใคร่ ความสวยงาม ความทะเยอทะยาน ความอยากรู้ ความก้าวหน้าในชีวิต
2. เรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวกับบุคคลอื่น ได้แก่ เรื่องราวที่เกี่ยวกับกีฬา การแข่งขัน ครอบครัว การเดินทาง การแสดงประเพณี การแสวงหาความเป็นธรรมในสังคม ฯลฯ
3. เรื่องราวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ได้แก่ เรื่องราวที่แสดงถึงธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์ อากาศเป็นพิษ เรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ การค้นคว้าทดลองจรวดขับนำวุธ การส่งดาวเทียม ฯลฯ
4. เรื่องราวที่เกี่ยวกับกำลังใจของมนุษย์ ได้แก่ เรื่องราวที่เกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา โบราณนิยาย ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ฯลฯ

โดยการเลือกเรื่องราวมาถ่ายทอดนั้น ต้องยึดหลัก 4 ประการต่อไปนี้

1. เรื่องนั้นเป็นผลดีต่อระบบการปกครองของประเทศ
2. เรื่องนั้นเป็นผลดีต่อวัฒนธรรมและความเชื่อของประชาชนส่วนใหญ่
3. เรื่องนั้นสร้างให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี
4. เรื่องนั้นช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ (อารี สุทธิพันธุ์. 2519ก : 96)

การที่จะนำแนวคิด โครงสร้างทางความคิด และการจัดเนื้อหา เรื่องราวให้เกิดเป็นจินตภาพที่ต่างไปจากสิ่งที่เคยเห็นและไม่เคยเห็น โดยจินตภาพมีอยู่ 2 ฝ่ายที่คอยส่งเสริมเกื้อกูลกันให้จินตภาพพัฒนาขึ้น คือ จินตภาพภายในและจินตภาพภายนอก งานศิลปะ คือ จินตภาพภายนอกขั้นสุดท้ายของศิลปินให้เกิดขึ้นได้นั้น ต้องผ่านกระบวนการสร้างสรรค์หลายขั้นตอน

อย่างไรก็ตาม ชลูด นิยมเสมอ อธิบายไว้ว่า

กระบวนการของการสร้างสรรค์

1. เกิดรูปความคิดจากการสัมผัสผัส สิ่งเร้าภายนอกหรือภายใน
2. เกิดแนวความคิดจากการรวมตัวของรูปความคิดหลาย ๆ ด้านของสิ่งนั้น จนเป็นจุดหมายของการแสดงออก
3. รูปทรงหรือสัญลักษณ์เบื้องต้นจะปรากฏราว ๆ ในความคิด
4. การเห็นแจ้งผสมกับสัญลักษณ์ ทำให้เกิดจินตภาพขึ้น
5. หาวัสดุและวิธีการเพื่อเป็นสื่อแสดงจินตภาพ และคลี่คลายจินตภาพนั้นจนสมบูรณ์ (ชลูด นิยมเสมอ. 2534 : 327)

3.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

กลวิธีศิลปะ (Art Techniques) เป็นกระบวนการทั้งหมดในการทำงาน สร้างสรรค์ จิตรกรรม ประติมากรรม และอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น กลวิธีการสร้างสรรค์ศิลปะสื่อประสม เป็นต้น
ทั้งนี้ มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ อธิบายว่า

Techniques เป็นความชำนาญเชิงช่างของศิลปินในการใช้สื่อ และการใช้วัสดุหรือวัตถุในการทำงานศิลปะ พอๆ กับการรับรู้ของศิลปินที่มีต่อรายละเอียดต่าง ๆ ในการทำงาน กลยุทธ์เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ใช้ในการทำงานให้ได้ผลดี เช่น ลักษณะในการผสมสี ระบายสีเพื่อให้ได้มาซึ่งสุนทรียรสที่เขามุ่งมาดปรารถนา อย่างไรก็ตามความสามารถและความชำนาญเชิงช่างของศิลปินเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงควบคู่ไปกับการคิดค้นที่จะหาหนทางไปสู่การแสดงออก ด้านความคิดสร้างสรรค์ของเขายากที่จะแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดได้ (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2545: 905)

กล่าวได้ว่า กลวิธีศิลปะ เป็นกระบวนการสร้างงานทางศิลปะ อันแสดงปรากฏการณ์ทางทักษะและลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินโดยกลวิธีดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับสื่อหรือวัสดุที่ใช้ในการแสดงออก

3.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายคำว่า “สื่อวัสดุ” ไว้ดังนี้

สื่อวัสดุ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ สื่อเป็นส่วนหนึ่งของความคิดเกี่ยวกับการดัดแปลงโครงสร้างทางวัสดุ สื่อ (Medium) นั้นเป็นของเหลวที่ผสมลงไปกับผงสี เช่น น้ำมันลินสีดเป็นสื่อที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางให้หมายถึง วัสดุและวิธีการที่ศิลปินใช้สร้างงานศิลปะด้วย เช่น การเขียนภาพด้วยสีน้ำมัน สีน้ำ สีน้ำทึบ สีดินสอ และสีชอล์ก ล้วนเรียกว่าสื่อ แม้แต่ดินเหนียว ทองสัมฤทธิ์ หิน และวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้สร้างงานประติมากรรม ก็เรียกว่า สื่อ ได้เช่นกัน ส่วนวิธีการสร้างงานศิลปะในความหมายนี้สามารถขยายขอบเขตครอบคลุมไปถึงรูปแบบต่าง ๆ ของศิลปะด้วย ได้แก่ ศิลปะในรูปของจิตรกรรม การวาดเส้น ประติมากรรม หรือภาพพิมพ์ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2530 : 157)

การที่ศิลปินจะเลือกใช้วัสดุใดนั้น มักเป็นความต้องการ ความพึงพอใจส่วนบุคคลว่ามีจุดหมายเพื่อสื่อเนื้อหา ถ่ายทอดเรื่องราวในเรื่องใด และต้องการนำเสนอความรู้สึกทางด้านอารมณ์แง่ใดให้เกิดขึ้นในผลงานชิ้นนั้น ๆ โดยทั่วไปแล้วสื่อวัสดุเป็นสิ่งที่มนุษย์นำมาใช้เพื่อช่วยให้การถ่ายทอด ความดลใจที่ได้รับจากธรรมชาติแวดล้อม เป็นรูปธรรมขึ้น เพราะถ้าเพียงแต่มนุษย์มีความรู้สึกสะท้อนอารมณ์หรือได้รับความบันเทิงแล้วไม่มีวัสดุ หรือสื่อมารองรับการถ่ายทอดนั้น ศิลปะก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ โดยสื่อวัสดุนั้นจะต้องกลมกลืนกับเรื่องราว และความสำคัญของผู้ถ่ายทอด อย่างไรก็ตาม วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวถึงความสำคัญของสื่อวัสดุ ไว้ว่า

สื่อวัสดุเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กลวิธีการสร้างผลงานตลอดจนการพัฒนาในผลงานศิลปะที่นอกเหนือไปจากเงื่อนไขของบริบททางสังคม ดังเช่นเมื่อชาวกรีกสามารถค้นพบกลวิธีการหล่อบронซ์ (Bronze) ขึ้นสำหรับการสร้างผลงานประติมากรรม เป็นผลให้สามารถพัฒนารูปร่างท่าทางของผลงานประติมากรรม ให้เกิดเป็นความหลากหลายได้มากขึ้นกว่าเดิม หรือเมื่อศิลปินเริ่มค้นพบกระบวนการทำสีน้ำมันขึ้นใช้ในสมัยฟื้นฟูศิลปะวิทยาการ (Renaissance Art) เป็นผลให้งานผลงานจิตรกรรมในเวลาต่อมาสามารถพัฒนาไปจากเดิมได้มากขึ้น ซึ่งทั้งนี้ เป็นผลมาจากคุณลักษณะของสื่อวัสดุชนิดใหม่นั้นเอง (วิรุณ ตั้งเจริญ.2544ค: 99)

นอกจากนี้ อารี สุทธิพันธุ์ อธิบายถึงความสำคัญของสื่อวัสดุไว้ว่า

วัสดุมีความสำคัญและจำเป็นมากในการถ่ายทอดเป็นผลงานทางทัศนศิลป์ เพราะจะช่วยให้ผลงานนั้นเป็นรูปทรงที่มองเห็นได้ มีความเหมาะสม คงทน ดังนั้นมนุษย์จะต้องรู้จักคุณสมบัติของวัสดุเป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น เมื่อต้องการสลักหินจะต้องรู้จักคุณสมบัติของหิน ว่าอ่อน หรือแข็ง ทนทานหรือไม่ จะต้องคิดสร้างเครื่องมืออะไรสำหรับสลักหินนั้น ๆ ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงเครื่องมือ จะต้องคำนึงถึงวัสดุพร้อมกันไป เรื่องเครื่องมือสำหรับวัสดุชนิดใด มักจะมีรูปทรงเฉพาะอย่างโดยเหมาะสำหรับวัสดุและงานนั้น ๆ เครื่องมือแบ่งออกเป็น 2 พวก คือ เครื่องมือธรรมดา (hand tools) และเครื่องจักร (machine tools) หรือเครื่องทุ่นแรง ทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องมือสำหรับงานสร้างทัศนศิลป์นั้นในตอนต้นศตวรรษที่ 20 ได้มีความคิดว่า “เครื่องมือทุ่นแรงเป็นสิ่งจำเป็น トラバドที่ผู้สร้างสามารถบังคับให้เป็นไปตามความต้องการของเครื่องมือได้” จากความคิดนี้ได้เกิดปัญหาขึ้นระหว่างผู้ยึดมั่นในเครื่องมือธรรมดาและผู้เชื่อในเครื่องจักร (อารี สุทธิพันธุ์ 2532ค: 86 – 87)

สดชื่น ชัยประสาธน์ กล่าวถึงการใช้สื่อวัสดุในการสร้างสรรค์ของศิลปะดาดาไว้ว่า

วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ของลัทธิดาดา หมายถึง ลักษณะของสื่อวัสดุ ที่แสดงถึงมวลสารของวัสดุทางกายภาพ ได้แก่วัสดุที่เกิดจากธรรมชาติ หรือวัสดุที่เกิดจากกรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์ หรือวัสดุสังเคราะห์นำมาใช้สร้างสรรค์ในงานศิลปะ ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

1. ใช้วัสดุประเภทธรรมชาติ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและมวลสารของวัสดุยังคงมีสภาพเดิมตามธรรมชาติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงเองตามธรรมชาติของวัสดุ โดยมีได้ปรุงแต่ง เช่น ส่วนต่าง ๆ ของพืช สัตว์ และแร่ธาตุต่าง ๆ
2. ใช้วัสดุประเภทสำเร็จรูป หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและมวลสารของวัสดุซึ่งได้ถูกแปรสภาพทั้งกายภาพและมวลสาร มีลักษณะรูปร่างและมวลสารแปลกใหม่ ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น ชิ้นส่วนของจักรกล พลาสติกรูปแบบต่าง ๆ โลหะที่ถูกแปลงสภาพเพื่อใช้ในสังคม และเครื่องใช้ในการดำรงชีพของมนุษย์ในสังคม
3. ใช้วัสดุสองประเภทผสมผสานกัน หมายถึง การนำลักษณะทางกายภาพและมวลสาร รวมทั้งการนำเอารูปร่างรูปทางพื้นผิวสีสัมผัสทั้งขอย่างนำมาผสมผสานกันได้อย่างกลมกลืน เช่น การนำซากของสัตว์มาผสมกับการใช้วัสดุสำเร็จรูป (สดชื่น ชัยประสาธน์. 2532 : 40)

วิรุณ ตั้งเจริญ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อวัสดุของศิลปะดาดา ไว้ว่า

ถ้าพิจารณาทางด้านทัศนศิลป์ ศิลปินกลุ่มนี้นิยมใช้สื่อซึ่งเป็นภาพปะติด วัสดุต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งของสำเร็จรูป (Ready-made Object) นำมาเป็นสื่อในการแสดงออก ตัวอย่างผลงานศิลปะดาดา เช่น “น้ำพุ” (Fountain) ของดูชอง ซึ่งนำมาจากโถปัสสาวะเครื่องเคลือบดินเผา ขูดกาแฟและช้อนชนสัตว์

“กระรอก” (Squirrel) ของออปเปินฮาม (Merret Oppenheim) “วัตถุที่ทำลายได้” (Indestructible Object) ของเรย์ ซึ่งตัดภาพถ่ายตาเป็นวงรีติดบนก้านเครื่องวัดจังหวะดนตรี (วิรุณ ตั้งเจริญ.2544ค : 63-64)

ทั้งนี้ เด่นพงษ์ วงศาโรจน์ กล่าวถึงสื่อวัสดุสำเร็จรูปในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ไว้ว่า

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 สื่อวัสดุสำเร็จรูป (Ready made) ได้มีบทบาทในฐานะสื่อวัสดุใหม่สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยเริ่มปรากฏให้เห็นจากการที่ศิลปินนำวัสดุผสมผสานเข้ากับผลงานศิลปะ ด้วยกลวิธีการปะติด (Collage) ซึ่งมีที่มาจากคำว่า Coller ในภาษาฝรั่งเศส หมายถึง การปะติดด้วยกาว และได้ถูกนำมาใช้เรียกกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสองมิติ ด้วยวิธีการนำเอาวัสดุสำเร็จรูปชนิดที่มีรูปลักษณะเป็นแผ่นบาง จำพวกเศษกระดาษ วอลเปเปอร์ ภาพถ่าย เศษผ้า หรือภาพจากนิตยสารซึ่งมี พื้นผิว ขนาด หรือสีสันทัน ที่แตกต่างกันมาปะติดผสมผสาน สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปร่างหรือเนื้อหาที่แปลกใหม่ขึ้น

กลวิธีการปะติดได้ปรากฏให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม ในผลงานของปาโบล ปิกัสโซ (Pablo Picasso, 1881 – 1973) ที่มีชื่อว่า “Still Life with Chair Canning” ซึ่งสร้างขึ้นในเดือนพฤษภาคม ปีคริสต์ศักราช 1912 ด้วยการนำเอาเศษชิ้นส่วนของกระดาษและเส้นน้ำมันที่พิมพ์เป็นลวดลายสายของเก้าอี้หวาย มาปะติดลงบนกระดาษรองรับรูปวงรี ผสมผสานเข้ากับการระบายสีน้ำมันที่แสดงให้เห็นเป็นรูปด้านต่าง ๆ ของวัตถุ ซึ่งมาจากบางส่วนของหนังสือพิมพ์ แก้วไวน์ กล้องยาสูบ มีด และผลไม้ที่วางทับซ้อนกัน โดยมีเชือกที่ขดล้อมเป็นกรอบของผลงาน

จากผลงานชิ้นดังกล่าวเกิดขึ้นจากการนำเอาวัสดุสำเร็จรูปหลายหลายชนิด มาปะติดผสมผสานให้เข้ากับการระบายสีน้ำมัน ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่มีต่อสื่อวัสดุ ตลอดจนการทดลองเลือกสรรวัสดุที่มีคุณลักษณะต่างกันมาอยู่ร่วมกันที่เดียวกัน จนเกิดเป็นกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ต่างไปจากอดีตอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่า กลวิธีการปะติดไม่ได้เป็นแต่เพียงโอกาสในการเลือกวัสดุในการสร้างสรรค์ศิลปะได้หลากหลายมากขึ้นเท่านั้น หากแต่มีส่วนช่วยผลักดันให้ความเชื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในอดีต ได้มีโอกาสก้าวห่างออกจากเงื่อนไขทางทักษะเชิงช่างไปสู่กระบวนการทางความคิดมากขึ้น (เด่นพงษ์ วงศาโรจน์. 2544: 89 – 90)

3.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

โครงสร้างในผลงานศิลปะที่สำคัญ คือ **เส้น** (Line) ดังที่เราจะเห็นได้จากภาพเขียนตามผนังถ้ำของคนสมัยดั้งเดิม การเริ่มต้นของงานศิลปะในวัยเด็กก็ใช้เส้นเช่นเดียวกัน เส้นเป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่ง เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น นอกจากนี้ การเริ่มต้นและการพัฒนาจินตนาการของศิลปินไม่ว่าจะเป็นจิตรกร ประติมากร หรือ

สถาปนิกจะต้องอาศัยเส้นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้น การใช้เส้นนั้นสามารถจะกระทำได้อย่างรวดเร็ว ตรงใจ หรือใช้อย่างพินิจพิเคราะห์ด้วยการใช้ปัญญา เส้นแสดงแก่นแท้ของทุกสิ่งได้อย่างเข้มข้น และยั่งยืนที่สุด

ชูลูด นิ่มเสมอ ให้คำจำกัดความของเส้นไว้ 3 ประเด็นด้วยกัน คือ

คำจำกัดความของเส้น

1. เส้นเกิดจากจุดที่ต่อกันในทางยาว หรือเกิดจากร่างกายของจุดที่ถูกแรงหนึ่งผลักดันให้เคลื่อนที่ไป
2. เส้นขึ้นต้นที่เป็นพื้นฐานจริง ๆ มี 2 ลักษณะ คือ เส้นตรงกับเส้นโค้ง เส้นทุกชนิดเราสามารถจะแยกออกเป็นเส้นตรงกับเส้นโค้งได้ทั้งสิ้น
3. เส้นเป็นขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของสิ่งของ ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของน้ำหนัก และขอบเขตของสี
4. เส้นเป็นขอบเขตของกลุ่ม สิ่งของ หรือรูปทรงที่รวมกันอยู่ เป็นเส้นโครงสร้างที่เห็นได้ด้วยจินตนาการ (ชูลูด นิ่มเสมอ. 2534: 30 – 33)

เส้นโครงสร้างขององค์ประกอบที่เกิดจากเส้นแกนของส่วนต่าง ๆ ที่ประสานกันก่อนที่จะมีรายละเอียดของรูปทรง เส้นชนิดนี้มีความสำคัญต่อการสร้างอารมณ์ความรู้สึกส่วนรวมของงานศิลปะมาก เมื่อเรามองวัตถุที่เป็นมวล เช่น คน ภูเขา ต้นไม้ เราจะรู้สึกในเส้นแกนก่อนสิ่งอื่น เช่น คนยืนจะเห็นเป็นเส้นตั้ง ภูเขาจะเห็นเป็นเส้นนอน คนนั่งจะเห็นเป็นเส้นโค้ง ในฐานะผู้สร้างสรรค์ การวางแผนโครงสร้างขององค์ประกอบก่อนที่จะเขียนมวลหรือรูปทรงลงไป จึงเป็นวิธีที่เราสามารถจะกำหนดความรู้สึกหรืออารมณ์ขึ้นต้นของภาพ เป็นพื้นฐานสำหรับสานต่อด้วยรูปทรงที่มีรายละเอียดและความซับซ้อนให้สมบูรณ์เต็มที่ต่อไป

ทั้งนี้ ชูลูด นิ่มเสมอ กล่าวว่า

หน้าที่ของเส้น

1. แบ่งที่ว่างออกเป็นส่วน ๆ
2. กำหนดขอบเขตของที่ว่าง หมายถึง สร้างรูปร่าง หรือรูปแบบของที่ว่าง
3. กำหนดเส้นรูปนอกของรูปทรง หมายถึง การสร้างรูปทรง
4. ทำหน้าที่เป็นน้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงา หมายถึง การแรเงาด้วยเส้น
5. ให้อารมณ์ความรู้สึกด้วยตัวเอง (ชูลูด นิ่มเสมอ. 2534: 40)

รูปร่างและรูปทรง (Shape and Form) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะซึ่งบ่งบอกไปถึงรูปแบบที่ปรากฏบนผลงานได้ด้วย

รูปร่าง (Shape) หมายถึงรูปที่เกิดจากการกำหนดขอบเขตด้วยเส้น หรือรูปที่มีลักษณะ 2 มิติ เช่น พื้นของสี่เหลี่ยม ฯ

รูปทรง (Form) คือ รูปใด ๆ ที่เป็น 3 มิติ มีความตื้นลึก หนา บาง จะเป็นของจริงหรือภาพลวงตาก็ได้ (พีระพงษ์ กุลพิศาล. 2532: 60)

รูปร่างรูปทรงนั้นเกิดจากการมองเห็นความแตกต่างของแสงและเงา การตัดกันของน้ำหนักทำให้เกิดเป็นรูปร่าง คือ การมีเฉพาะความกว้าง และความยาว เรียกว่าเป็นรูปร่าง ถ้าหากมีลักษณะเป็น 3 มิติ ก็เรียกว่าเป็นรูปทรง

“ทั้งนี้การจัดวางรูปร่าง รูปทรงที่เหมาะสมนั้นต้องอาศัยความมีเอกภาพของรูปทรง คือ การรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบของทัศนธาตุ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงที่สามารถแสดงความคิดหรืออารมณ์ของศิลปินออกมาได้อย่างตรงชัด เอกภาพของรูปทรงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เป็นการเริ่มต้นจากรูปทรง พัฒนาและเติบโตด้วยรูปร่างและจบลงที่รูปทรง” (ชลูด นิ่มเสมอ. 2534: 104)

อย่างไรก็ตาม อารี สุทธิพันธุ์ ได้อธิบายว่า

มนุษย์เรารู้รูปร่างต่าง ๆ มากมายในวันหนึ่ง ๆ ทั้งที่มีลักษณะกว้างกับยาวเป็นสองมิติ และกว้างลึกเป็นสามมิติ รูปร่างทั้ง 2 ลักษณะนี้เกิดขึ้นตามธรรมชาติเองก็มี หรือเกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ก็มี อย่างไรก็ตาม ในทางศิลปะเขาแบ่งรูปร่างตามลักษณะของมิติ กล่าวคือ ถ้ามีลักษณะ 3 มิติ เรียกกันว่ารูปทรง (Form) และถ้ามีลักษณะเป็น 2 มิติ เรียกกันว่ารูปร่าง (Shape) และถ้าผสมกันรวมทั้งสองและสามมิติ มีลักษณะเน้นอนบ่งให้เห็นความสำคัญเรียกกันว่า รูปแบบ ซึ่งมีความหมายคลุมทั่วไป รูปร่างบางที่ก็มองเห็นได้โดยมีบางส่วนเสนอแนะเท่านั้น เช่น รูปร่างเปิด เป็นต้น (อารี สุทธิพันธุ์. 2519ก : 66)

พื้นที่ว่าง (Space) เป็นองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เป็นที่ว่างที่ได้ถูกควบคุมและกำหนดให้มีขอบเขตและความหมายตามที่ศิลปินต้องการ โดยแบบรูปของที่ว่าง หมายถึง รูปร่างหรือบริเวณ 2 มิติของที่ว่างที่ถูกกำหนดขึ้นให้เป็นบวก เป็นลบ หรือเป็นสองนัย อาจแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ แบบรูปปิด และแบบรูปเปิด

ทั้งนี้ชุด นิมเสมอ ได้กล่าวว่า

แบบรูปปิด ได้แก่ แบบรูปของที่ว่างที่มีเส้นรอบนอกล้อมรอบบรรจบกัน ทำให้รูปร่างนั้นเป็นหน่วยที่แยกตัวออกจากที่ว่างที่มีอยู่เดิม แบบรูปปิดนี้จะให้ความรู้สึกในพลังความเคลื่อนไหวแบบตึงเครียดจากการเผชิญหน้ากันระหว่างที่ว่างบวกกับที่ว่างลบ

แบบรูปเปิด ได้แก่ แบบรูปของที่ว่างที่มีเส้นรอบนอกเปิดออก หรือพรั่เลือนที่จุดใดจุดหนึ่งหรือหลายจุด พลังความเคลื่อนไหวของที่ว่างแบบนี้จะเป็นไปอย่างสงบสบาย เคลื่อนไหวไปทั่วทั้งส่วนที่เป็นบวกและส่วนที่เป็นลบ (ชุด นิมเสมอ. 2534: 71)

พื้นผิว (Texture) เป็นส่วนสำคัญหนึ่งในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในด้านของควมมีลักษณะของพื้นผิววัตถุที่แสดงความขรุขระ สากคาย หยาบ แข็งกระด้าง ราบเรียบ ลื่น นุ่ม เป็นต้น ในทางทัศนศิลป์ ลักษณะพื้นผิวนี้นอกจากจะสัมผัสได้ทางกายเท่านั้น แต่ยังอาจสัมผัสได้ทางตาอีกด้วย “พื้นผิว (Surface) เป็นผิวภายนอกของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความกว้างและยาว การขยายตัวต่อเนื่องของความกว้างกับความยาว โดยให้ความหมายของลักษณะผิว (Texture) ไว้ว่า เป็นความหยาบ ละเอียด มัน ด้าน ฯลฯ ที่ปรากฏบนพื้นผิวของวัตถุ” (ชุด นิมเสมอ. 2534 : 286-287)

สามารถกล่าวได้ว่าพื้นผิวนั้น เป็นลักษณะของบริเวณพื้นผิวของสิ่งต่าง ๆ ที่เมื่อสัมผัสจับต้องหรือเมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ว่าหยาบ ละเอียด มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด เป็นก้ำมะหยี่ ฯลฯ

ชุด นิมเสมอ ได้แบ่งลักษณะผิว เป็น 2 ชนิด ไว้ดังนี้

ลักษณะผิวมี 2 ชนิดคือ

1. ลักษณะผิวที่เราจับต้องได้ เช่น กระดาษทราย ผิวส้ม แก้ว ฯลฯ
 2. ลักษณะผิวที่ทำเทียมขึ้น เมื่อมองดูจะรู้สึกว่าหยาบหรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัสจับต้องเข้าจริงกลับเป็นพื้นผิวเรียบ ๆ เช่น วัสดุสังเคราะห์ที่ทำผิวเป็นลายไม้ ลายหิน หรือการใช้พู่กันในงานจิตรกรรมบางชิ้น
- ลักษณะผิวโดยทั่วไปถือว่าเป็นทัศนธาตุที่มีได้เป็นหลักในการสร้างรูปทรง เพราะตัวมันเองมีข้อจำกัด ไม่มีลักษณะทั่วไปสมบูรณ์เหมือนธาตุอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้ว แต่ก็มีศิลปินร่วมสมัยหลายคนใช้ลักษณะผิวเป็นทัศนธาตุที่สำคัญในการสร้างงาน ด้วยการใชพื้นผิวของวัสดุต่าง ๆ มาประกอบเป็นรูปทรงที่สมบูรณ์ได้ (ชุด นิมเสมอ. 2534: 62)

ขนาด-สัดส่วน (Size-Proportion) ขนาด เป็นลักษณะใหญ่เล็กที่ตารับรู้ และประสาทสัมผัสบอกให้ทราบ ขนาดเล็กตรงข้ามกับขนาดใหญ่ ขนาดใกล้เคียงกัน กลมกลืนกัน

ทั้งนี้ ชลูด นิ่มเสมอ อธิบายว่า

สัดส่วน (Proportion) เป็นกฎของเอกภาพที่เกี่ยวข้องกับความสมส่วนซึ่งกันและกันของขนาด (Dimensions) ในส่วนต่างๆ ของรูปทรง และระหว่างรูปทรง ที่เราเห็นคนตัวโต คนเตี้ย คนขายาว หรือ คนขาสั้นเกินไป ก็เพราะเขามีสัดส่วนผิดไปจากธรรมชาติของคนทั่วไป ในศิลปะก็มีความเป็นธรรมชาติของ สัดส่วนนี้อยู่ สัดส่วนเป็นเรื่องของความรู้สึกทางสุนทรียภาพและของอุดมคติ การสมสัดส่วนนี้หมายรวม ไปถึงความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมกลมกลืนกันของสี แสง เงา และทัศนธาตุอื่นๆ ด้วย (ชลูด นิ่มเสมอ. 2534: 161)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เอกภาพของสัดส่วน คือ ความสัมพันธ์ที่สมส่วนกันระหว่างขนาด ของส่วนต่าง ๆ ในรูปทรงหรือระหว่างรูปทรง รวมทั้งความกลมกลืนกันระหว่างทัศนธาตุทั้งหลาย ด้วย อย่างไรก็ตาม อารี สุทธิพันธุ์ ได้อธิบายความของขนาดว่า “เป็นองค์ประกอบของการเห็นที่ เกี่ยวโยงกับตำแหน่ง กล่าวคือ ขนาดใหญ่มักจะเป็นผลมาจากวัตถุนั้นอยู่ในตำแหน่งใกล้กับตัวเรา ขนาดเล็กแสดงว่าอยู่ไกล นอกจากนี้ยังส่งผลไปถึงสัดส่วนของวัตถุต่าง ๆ ในสนามภาพนั้น ๆ ด้วย” (อารี สุทธิพันธุ์. 2532ค: 77)

ดุลยภาพ (Balance) เป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์งานศิลปะให้มีความน่าสนใจ เพิ่มขึ้น มีจุดประสงค์เพื่อจัดภาพให้อยู่ในสภาพสมดุลหยุดนิ่งหรือทรงตัวอยู่ได้ โดยดุลยภาพ เป็นกฎเกณฑ์อันหนึ่งของเอกภาพ หมายถึง การถ่วงน้ำหนักที่เท่ากันสองข้างของสิ่งหรือรูปทรง ดุลยภาพเกิดจากการถ่วงดุลของสิ่งที่ขัดแย้งกัน และจากการรวมตัวหรือการซ้ำของสิ่งที่เหมือนกัน ทั้ง 2 ข้าง โดยเส้นแกนเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดดุลยภาพ มี 3 ชนิด คือ เส้นแกนทางตั้ง ทางราบ และ ทางเฉียง

ทั้งนี้ ชลูด นิ่มเสมอ ยังได้แยกประเภทการใช้ดุลยภาพไว้ 2 ลักษณะคือ

ดุลยภาพของสี การใช้สีให้มีดุลยภาพจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ความจัดของสี น้ำหนักของสี
2. ขนาดหรือปริมาณของสี
3. ความตัดกันหรือความกลมกลืนกับสีพื้น
4. ตำแหน่งของเส้นแกนทางตั้ง

ดุลยภาพของน้ำหนัก มีหลักการใช้ใกล้เคียงกับดุลยภาพของสี กล่าวคือ หน่วยที่มีน้ำหนักตัดกัน น้ำหนักของพื้นจะเป็นหน่วยสำคัญ มีความเด่น และรู้สึกมีน้ำหนักถ่วงมากกว่าหน่วยขนาดเท่ากันที่มี น้ำหนักกลืนกับพื้น (ชลูด นิ่มเสมอ. 2534: 141 – 143)

การจัดภาพให้เกิดสมดุลมี 2 แบบ คือ ดุลยภาพแบบสมมาตร ให้ความรู้สึกหยุดนิ่ง เพราะเป็นการซ้ำของสิ่งที่เหมือนกัน แต่กลับซ้ายเป็นขวา เข้าประจันหน้ากัน ส่วนดุลยภาพแบบอสมมาตรนั้นให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง มี 2 วิธีคือ เมื่อน้ำหนักของหน่วยสองข้างของรูปทรงไม่เท่ากัน ให้เลื่อนเส้นแกนทางตั้งของภาพเข้าหาหน่วยที่มีน้ำหนักมากกว่า อีกประการหนึ่งคือให้หน่วยที่มีน้ำหนักถ่วงเบากว่า มีความน่าสนใจกว่าหน่วยที่มีความหนักมากกว่าด้วยรูปทรง สี เส้น น้ำหนัก หรือลักษณะพื้นผิว

รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน ฮานนาห์ ฮอค นั้นแสดงคุณค่าของศิลปะด้วยสี แสง ค่าต่างแสงเงา ร่องรอยของพุ่กัน รูปว่าง รูปทรง พื้นระนาบ ลักษณะพื้นผิว ส่วนมูลฐานต่าง ๆ ที่สร้างความงามของผลงานและองค์ประกอบแห่งความงาม โดยใช้ลักษณะแบบอย่างของรูปแบบรูปดัดแปลง คือ รูปที่ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่เคยพบเห็นหรือคุ้นเคย บางครั้งดูแล้วยังรู้ว่าคืออะไร ซึ่งมี 3 ชนิดด้วยกันคือ

รูปตัดทอนหรือบิดเบี้ยว (Distort) หมายถึง รูปที่ตัดทอนรายละเอียดต่าง ๆ ออก เหลือไว้เพียงลักษณะที่พอเข้าใจได้

รูปดัดแปลงให้เหนือความเป็นจริง (Exaggerate) คือรูปที่เกิดจากการใช้จินตนาการ และความคิดฝันของศิลปินดูแล้วมีความงดงาม น่าเกลียด แปลกตา มากกว่าความเป็นจริง

รูปสลับตำแหน่ง (Re-arrangement) หมายถึง รูปที่เกิดจากการเปลี่ยนตำแหน่งเปลี่ยนด้านหรือมุม เพื่อให้ดูต่างไปจากความเป็นจริง

3.2.3 การใช้สี

สี (Color) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของงานศิลปะที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับส่วนประกอบอื่นของภาพ ก่อให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ในด้านต่าง ๆ ได้ สี หมายถึง ลักษณะความเข้มของแสงที่ปรากฏแก่ตาให้เป็นสี เช่น เขียว แดง เหลือง น้ำเงิน ฯลฯ สีที่เราเห็นได้เป็นรังสีชนิดหนึ่ง ซึ่งมีช่วงแสงระยะหนึ่งที่ตาสามารถรับรู้ได้เรียกว่า Visual Rays (อารี สุทธิพันธุ์. 2528ข: 123)

นอกจากนี้อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวว่า

สี คือลักษณะความเข้มของแสงที่ปรากฏแก่ตาให้เห็นเป็นสีต่าง ๆ ความเข้มเกี่ยวข้องกับน้ำหนัก หมายถึงว่าสีทุกสีมีน้ำหนัก คือ รวมกับสีดำและสีขาว ดังนั้นจึงเกิดเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสี คือ สีแท้ (Hue) ได้แก่ สีที่ส่งความเข้มมาสู่ตาจำนวนหนึ่งได้แก่ สีเขียว สีแดง สีนํ้าเงิน หรือสีทุกสีที่ไม่ได้ผสมกับสีอื่นเลย

สีผสมขาว (Tint) ได้แก่ สีที่ผสมกับสีขาว เพื่อลดความเข้มและเพิ่มให้น้ำหนักอ่อนลง

สีผสมดำ (Shade) ได้แก่ สีที่ผสมกับสีดำ เพื่อลดความเข้มและเพิ่มน้ำหนักให้แก่ขึ้น

สีผสมเทา (Tone) ได้แก่ สีที่ขาวและสีดำเจืออยู่เท่า ๆ กัน

หลักความกลมกลืนของสีก็ถือตามหลักของส่วนประกอบอื่น ๆ กล่าวคือสีใกล้เคียงกัน กลมกลืนกัน สีใกล้เคียงกัน ตรงข้ามกัน (อารี สุทธิพันธุ์, 2528: 125)

นอกจากนี้ ชลูด นิยมเสมอ กล่าวว่

สีเป็นทัศนธาตุอื่น ๆ อยู่ครบถ้วนแล้ว ยังมีลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 3 ประการคือ

1. ความเป็นสี (Hue) หมายถึงว่า เป็นสีอะไร เช่น แดง เหลือง เขียว ฯลฯ ตามวงสีธรรมชาติ
2. น้ำหนักของสี (Value) หมายถึง ความสว่างหรือความมืดของสี ถ้าเราเพิ่มสีขาวเข้าไปในสีหนึ่ง สีนั้นจะสว่างขึ้น หรือมีน้ำหนักอ่อนลง และถ้าเราเพิ่มสีดำเข้าไปที่ละน้อย ๆ เป็นลำดับ เราจะได้ค่าของสีหรือน้ำหนักของสีที่เรียงลำดับจากแก่ที่สุดไปจนอ่อนที่สุด
3. ความจัดของสี (Intensity) หมายถึง ความสดหรือความบริสุทธิ์ของสีหนึ่ง สีที่ถูกผสมด้วยสีดำจะหม่นลง ความจัดหรือความบริสุทธิ์จะลดลง ความจัดของสีจะเรียงลำดับจากจัดที่สุดไปจนหม่นที่สุดได้หลายลำดับ ด้วยการค่อย ๆ เพิ่มปริมาณของสีดำที่ผสมเข้าไปทีละน้อย จนถึงลำดับที่ความจัดของสีมีน้อยที่สุดคือเกือบดำ (ชลูด นิยมเสมอ, 2534: 57)

ถ้าแบ่งวงสีธรรมชาติออกเป็น 2 ซีกด้วยเส้นดิ่งเส้นหนึ่งซีกทางซ้ายมือซึ่งมีสีเหลือง เหลืองส้ม ส้ม แดงส้ม แดง ม่วงแดง และม่วง จะเป็นสีที่อยู่ในวรรณะอุ่น ซีกทางขวาซึ่งมีสีเหลือง เหลืองเขียว เขียว น้ำเงินเขียว น้ำเงิน ม่วงน้ำเงิน และม่วง จะอยู่ในวรรณะเย็น สีม่วงและเหลืองเป็นสีที่อยู่ในวรรณะกลาง ๆ ถ้าอยู่ในกลุ่มของสีอุ่นก็จะอุ่นด้วย ถ้าอยู่ในกลุ่มสีเย็นก็จะเย็นด้วย

ทั้งนี้ น. ณ ปากน้ำ อธิบายไว้ว่า

นักปราชญ์ฝ่ายศิลปกรรมท่านได้จำแนกสีไว้เป็น 2 ประเภท คือ สีร้อน (Warm Tone) และสีเย็น (Cool Tone) ฝ่ายร้อนก็แสดงอารมณ์กระฉับกระเฉง รื่นเริง หรือร้อนแรง ส่วนฝ่ายเย็นก็คือ ความสงบ ความเศร้า และความเยือกเย็นสีฝ่ายเย็นประกอบด้วยสีที่เย็นตา เย็นใจ เช่น เขียวเหลือง เขียว เขียวแก่ น้ำเงิน และม่วงคราม ส่วนสีฝ่ายร้อน ประกอบด้วยสีที่ให้ความคึกคัก ร้อนแรง หรือกระตุ้นอารมณ์ให้หายจากความเฉื่อยชา ดังเช่น สีเหลือง สีส้ม แสด แดง ม่วงแดง และม่วง สีขาวเป็นสีบริสุทธิ์ แสดงถึงความไม่มีมลทิน ความขึ้นบาน ส่วนสีดำกลับตรงกันข้าม บ่งถึงความเศร้า ความสลดหดหู่ ความตาย ดังนั้น เราคงจะแยกประเภทออกแล้วว่า ถ้าโครงสร้างของสี (Tonality) ในงานจิตรกรรมชิ้นใด มีส่วนใหญ่สีใดสีหนึ่งครอบงำอยู่ เราก็ถือว่าสีนั้น ๆ อยู่ในฝ่ายเย็นหรือร้อน ถ้าโครงสร้างของสีในรูปภาพถูกครอบงำ ด้วยสีเหลือง หมายถึงความสมบูรณ์พูนสุข ความสมปรารถนา สีส้ม หมายถึง อารมณ์กระฉับกระเฉง มีชีวิตชีวาขึ้น สีแสด คือความร้อนแรง การแสดงพลังอำนาจ สีแดง หมายถึง ความขัดแย้ง การต่อสู้ เลือด และอันตราย สีม่วงแดง คือความร้อนรุ่ม แต่อมทุกข์ มีความวิตกกังวล และความเคียดแค้นชิงชัง สีดำ หมายถึง ความตาย ความเศร้า ระทมทุกข์ สีเขียวเหลือง หมายถึงความแจ่มใส เบิกบาน สีเขียว คือ

ความสุขุม และความเจียบวังเวง สีนํ้าเงิน หมายถึง ความเศร้าซึม ความทุกข์ความเจ็บไข้ สีม่วง หมายถึงสีแห่งความซอกซำความทุกข์โศก ระทมทุกข์ (น. ณ ปากน้ำ. 2531 : 49-50)

นอกจากนี้ วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวว่า

- การระบายสีขอบคม (Hard Edge)
- การระบายสีหนาซับซ้อน (Impasto)
- การระบายสีผสมการกดการพิมพ์ (Imprinting)
- การระบายสีด้วยเกรียง (Knife Painting)
- การระบายสีด้วยการใช้เทปกั้นขอบ (Masking)
- การระบายสีด้วยการพิมพ์ครั้งเดียว (Monoprinting)
- การระบายสีผสมน้ำมันบนพื้นที่ไม่ได้ลงสี (Oil-Free)
- การระบายสีเป็นจุด (Pointillism)
- การระบายสีผสมการพิมพ์พื้นภาพ (Rubbing)
- การระบายสีผสมการขีดเป็นเส้น (Sgraffito)
- การระบายสีและขีดพื้นภาพ (Scraping Back)
- การระบายสีอ่อนผสมน้ำมันบนสีเข้มเพื่อสร้างบรรยากาศ (Scumbling)
- การระบายสีให้ขอบรูปทรงประสานกันอย่างนุ่มนวล (Soft Edge)
- การสร้างพื้นผิวได้ภาพ (Texturing)
- การระบายสีกลมกลืนจากชั้นล่างมาสู่ชั้นบน (Under painting)
- การวาดภาพและการระบายสีชั้นบน (Under drawing)
- การระบายสีเปียกบนเปียก (Wet Into Wet)
- การระบายสีเปียกบนพื้นแห้งหมาด (Wet on Dry)
- การระบายสีครั้งเดียวเสร็จ (Alla Prima)
- การระบายสีเรียบกลมกลืน (Blending)
- การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน (Broken Color)
- การระบายสีแสดงลีลารอยพู่กัน (Brushwork)
- การระบายสีผสมผสานการปะติดวัสดุ (Collage)
- การระบายสีโดยลงสีพื้นไว้ก่อน (Colored Ground)
- การระบายสีด้วยสีผสมแสดงน้ำหนักสี (Color Key)
- การระบายสีด้วยสีผสมลวงหน้า (Color Mixing)
- การระบายสีด้วยวัสดุอ่อนนุ่ม (Dabbing)
- การระบายสีด้วยพู่กันสีหมาดหรือสีแห้ง (Dry Brush)
- การระบายสีด้วยนิ้วมือ (Finger Painting)
- การระบายสีด้วยสีเหลวและโปรงแสง (Grazing) (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2543: เอกสารประกอบคำสอน)

3.3 คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต (Computer Graphic Art)

3.3.1 ความหมายและพัฒนาการของคอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์ได้ถือกำเนิดมานานหลายสิบปี หลังจากที่ได้เกิดมาแล้ว ก็มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “คอมพิวเตอร์” ไว้อย่างมากมาย กล่าวโดยสรุปคือ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เก็บและประมวลผลข้อมูลที่เป็นทั้ง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ตัวอักษร ไปจนถึงเป็น อุปกรณ์ในการใช้ความสามารถทางเครือข่าย อันได้แก่ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) ได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ ดิเรก ธีระภูธร กล่าวว่า

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า คอมพิวเตอร์ว่า “เครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ทำหน้าที่เหมือนสมองกล ให้สำหรับแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อน โดยวิธีทางคณิตศาสตร์”

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องสมองกลที่สามารถทำงานด้วย ตนเองได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้คน (People) เป็นผู้สั่งงาน มิฉะนั้นคอมพิวเตอร์ก็จะไม่สามารถสั่งงานได้ด้วยตนเอง (ดิเรก ธีระภูธร.2547: ไม่ปรากฏ)

นอกจากนี้ในบทความเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศได้กล่าวว่า

ความเป็นมาของคอมพิวเตอร์

มนุษย์พยายามสร้างเครื่องมือเพื่อช่วยการคำนวณมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว จึงได้พยายามพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้ง่ายเพิ่มขึ้นตามลำดับดังนี้

ในระยะ 5,000 ปี ที่ผ่านมานี้ มนุษย์เริ่มรู้จักการใช้นิ้วมือและนิ้วเท้าของตนเพื่อช่วยในการคำนวณ และพัฒนาเป็นอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ลูกหิน

ประมาณ 2,600 ปีก่อนคริสตกาล ชาวจีนได้ประดิษฐ์เครื่องมือเพื่อใช้ในการคำนวณขึ้นมานชนิดหนึ่งเรียกว่า ลูกคิด (Abacus) ซึ่งถือได้ว่าเป็นอุปกรณ์ช่วยการคำนวณที่เก่าแก่ที่สุดในโลกและยังคงใช้งานมาจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2158 นักคณิตศาสตร์ชาวสก๊อตแลนด์ชื่อ John Napier ได้ประดิษฐ์อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยในการคำนวณขึ้นมามีชื่อว่า Napier's Bones เป็นอุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับตารางสูตรคูณในปัจจุบัน

พ.ศ. 2185 นักคณิตศาสตร์ชาวฝรั่งเศส ชื่อ Blaise Pascal ได้ออกแบบเครื่องมือช่วยในการคำนวณโดยใช้หลักการหมุนของฟันเฟืองหนึ่งอันถูกหมุนครบ 1 รอบ ฟันเฟืองอีกอันหนึ่งทางด้านซ้ายจะถูกหมุนไปด้วยในเศษ 1 ส่วน 10 รอบ เช่นเดียวกับการทดเลขสำหรับการคำนวณจะดูได้ที่ช่องบน และได้ถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนเมื่อ พ.ศ. 2188 แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เครื่องมือนี้สามารถใช้ได้ดีในการคำนวณบวกและลบ เท่านั้น ส่วนการคูณและหารยังไม่ได้เท่าไร

ในปี 2216 นักปรัชญาชาวเยอรมันชื่อ Gottfried Wilhelm Baron von Leibniz ได้ปรับปรุงเครื่องคำนวณของปาสคาล ซึ่งใช้การบวกซ้ำ ๆ กันแทนการคูณเลข จึงทำให้สามารถทำการคูณและหารได้โดยตรง ซึ่งอาศัยการหมุนวงล้อของเครื่องเอง เครื่องคิดเลขที่ไลบนิซ สร้างขึ้นเรียกว่า Leibniz's Stepped และยังคงค้นพบเลขฐานสอง (Binary Number) คือ เลข 0 และเลข 1 ซึ่งเป็นระบบเลขที่เหมาะสมในการคำนวณ

พ.ศ. 2344 นักประดิษฐ์ชาวฝรั่งเศสชื่อ Joseph Marie Jacquard ได้พยายามพัฒนาเครื่องทอผ้าโดยใช้บัตรเจาะรูในการบันทึกคำสั่งควบคุมเครื่องทอผ้าให้ทำตามแบบที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการประดิษฐ์เครื่องเจาะบัตร (Punched Card Machine) ในเวลาต่อมา และถือว่าเป็นเครื่องจักรที่ใช้ชุดคำสั่ง (Program) ทำงานเป็นเครื่องแรก

พ.ศ. 2373 Charles Babbage ศาสตราจารย์ทางคณิตศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยแคมบริดจ์ของอังกฤษ ได้สร้างเครื่องหาค่าผลต่าง (Difference Engine) ซึ่งเป็นเครื่องที่ใช้คำนวณและพิมพ์ตารางทางคณิตศาสตร์อย่างอัตโนมัติ แต่ก็ไม่สำเร็จตามแนวคิด ด้วยข้อจำกัดทางด้านวิศวกรรมในสมัยนั้น แต่ได้พัฒนาเครื่องมือหนึ่งเรียกว่า เครื่องวิเคราะห์ (Analytical Engine) เครื่องนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ

1. ส่วนเก็บข้อมูล เป็นส่วนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนำเข้าและผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณ
2. ส่วนประมวลผล เป็นส่วนที่ใช้ในการประมวลผลทางคณิตศาสตร์
3. ส่วนควบคุม เป็นส่วนที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายข้อมูลระหว่างส่วนเก็บข้อมูลและส่วนประมวลผล
4. ส่วนรับข้อมูลเข้าและแสดงผลลัพธ์ เป็นส่วนที่ใช้รับข้อมูลจากภายนอกเครื่องเข้าสู่ส่วนเก็บข้อมูลและแสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณด้วยเครื่องวิเคราะห์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับส่วนประกอบของระบบ

คอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน จึงทำให้ Charles Babbage ได้รับการยกย่องให้เป็น "บิดาแห่งคอมพิวเตอร์"

พ.ศ. 2385 สุภาพสตรีชาวอังกฤษชื่อ Lady Augusta Ada Byron ได้ทำการแปลเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่อง Analytical Engine และได้เขียนขั้นตอนของคำสั่งวิธีใช้เครื่องนี้ให้ทำการคำนวณที่ย่างยากซับซ้อนไว้ในหนังสือ Taylor's Scientific Memories จึงนับได้ว่า ออกุสต์ต้า เป็นโปรแกรมเมอร์คนแรกของโลก และยังคงค้นพบอีกว่าชุดบัตรเจาะรูที่บรรจุชุดคำสั่งไว้สามารถนำกลับมาทำงานซ้ำใหม่ได้ถ้าต้องการ นั่นคือหลักการทำงานวนซ้ำ หรือที่เรียกว่า Loop เครื่องมือคำนวณที่ถูกพัฒนาขึ้นในศตวรรษที่ 19 นั้น ทำงานกับเลขฐานสิบ (Decimal Number) แต่เมื่อเริ่มต้นของศตวรรษที่ 20 ระบบคอมพิวเตอร์ได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงมาใช้เลขฐานสอง (Binary Number) กับระบบคอมพิวเตอร์ ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากหลักของพีชคณิต

พ.ศ. 2397 นักคณิตศาสตร์ชาวอังกฤษ George Boole ได้สร้างระบบพีชคณิตแบบใหม่ เรียกว่า พีชคณิตบูลีน (Boolean algebra) ซึ่งมีประโยชน์มากต่อการออกแบบวงจรไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และการออกแบบทางตรรกวิทยาของเครื่องคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันด้วย

พ.ศ. 2423 Dr. Herman Hollerith นักสถิติชาวอเมริกันได้ประดิษฐ์เครื่องประมวลผลทางสถิติเครื่องแรก ซึ่งใช้กับบัตรเจาะรู ซึ่งได้ถูกนำมาใช้ในงานสำรวจสำมะโนประชากรของสหรัฐอเมริกา เรียกบัตรเจาะรูนี้ว่า บัตรฮอลเลอร์ริท หรือบัตรโฮปี้เอ็ม เพราะผู้ผลิตคือบริษัท โฮปี้เอ็ม

พ.ศ. 2480 ศาสตราจารย์ Howard Aiken ได้พัฒนาเครื่องคำนวณตามแนวคิดของแบบเบจ ร่วมกับวิศวกรของบริษัท ไอบีเอ็มได้สำเร็จโดยเครื่องจะทำงานแบบเครื่องจักรกลบนไฟฟ้าและใช้บัตรเจาะรูเป็นสื่อในการนำข้อมูลเข้าสู่เครื่องเพื่อทำการประมวลผล เครื่องมือนี้มีชื่อว่า MARK I หรือมีอีกชื่อหนึ่งว่า IBM Automatic Sequence Controlled Calculator และนับเป็นเครื่องคำนวณแบบอัตโนมัติเครื่องแรกของโลก

พ.ศ. 2486 เป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ศูนย์วิจัยของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา ต้องการเครื่องคำนวณหาทิศทางและระยะทางในการส่งขีปนาวุธ ซึ่งถ้าใช้เครื่องคำนวณสมัยนั้นจะต้องใช้เวลาถึง 12 ชม.ต่อการยิง 1 ครั้ง ดังนั้น จึงให้ทุนอุดหนุนแก่ John W. Mauchly และ Persper Eckert สร้างคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมา มีชื่อว่า ENIAC (Electronic Numerical Intergrater and Calculator) สำเร็จในปี 2489 โดยนำหลอดสุญญากาศจำนวน 18,000 หลอดมาใช้ในการสร้าง ซึ่งมีข้อดีคือ ทำให้เครื่องมีความเร็วและมีความถูกต้องแม่นยำในการคำนวณมากขึ้น

พ.ศ. 2492 Dr. John Von Neumann ได้พบวิธีการเก็บโปรแกรมไว้ในหน่วยความจำของเครื่องได้สำเร็จ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ถูกพัฒนาขึ้นตามแนวคิดนี้ได้แก่ EDVAC (Electronic Discrete Variable Automatic Computer) และนำมาใช้งานจริงในปี 2494 และในเวลาเดียวกันมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ก็ได้มีการสร้างคอมพิวเตอร์ในลักษณะคล้ายกับเครื่อง EDVAC นี้ และให้ชื่อว่า EDSAC (Electronic Delay Storages Automatic Calculator) มีลักษณะการทำงานเหมือนกับ EDVAC คือเก็บโปรแกรมไว้ในหน่วยความจำ แต่มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างออกไปคือ ใช้เทปแม่เหล็กในการบันทึกข้อมูลต่อมา ศาสตราจารย์แอคเคิทและมอซลี ได้ร่วมมือกันสร้างเครื่องคอมพิวเตอร์อีก ชื่อว่า UNIVAC I (Universal Automatic Calculator) ซึ่งผลิตขึ้นมาเพื่อขายหรือเช่า เป็นเครื่องแรกที่ถูกผลิตออกมาซึ่งทำให้คอมพิวเตอร์ขยายตัวออกไปในภาคเอกชน และเริ่มมีการซื้อขายคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งานกันอย่างแพร่หลาย และวิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (ไม่ปรากฏ.2547:ไม่ปรากฏ)

เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือที่มีความมหัศจรรย์มาก สามารถช่วยในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันมากมาย

ในช่วงต้นทศวรรษที่1980 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลเริ่มเป็นที่นิยมใช้มากขึ้น มีนักวิเคราะห์ได้ทำนายไว้อย่างชัดเจนว่าคอมพิวเตอร์จะต้องมีความสำคัญในสังคม บางคนถึงกับทำนายว่าภายในปี ค.ศ. 2000 จะไม่มีบ้านไหนที่ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ (ณัฐฐา ฉัตรสกุลพนิต , จารุ สวรรยาวัฒน์ , อุบลรัตน์ พาชิยานุกูล และ อุไรพร เจตนาชัย (แปล). 2544: 5)

ทั้งนี้ ณัฐฐา ฉัตรสกุลพนิต และคณะกล่าวว่า

ภาพรวมของระบบคอมพิวเตอร์

ระบบคอมพิวเตอร์ (Computer System) ประกอบไปด้วย 4 ส่วนคือ

1. ฮาร์ดแวร์ หรือที่เรียกว่า คอมพิวเตอร์
2. ซอฟต์แวร์ หรือที่เรียกว่า โปรแกรม
3. ข้อมูล คือ สิ่งที่ระบบคอมพิวเตอร์สามารถแปลงให้เป็นสารสนเทศ
4. คน หรือที่เรียกว่า ผู้ใช้

ฮาร์ดแวร์ หมายถึงส่วนต่างๆของคอมพิวเตอร์ที่สามารถสัมผัสได้ ฮาร์ดแวร์ประกอบด้วยการติดต่อระหว่างอุปกรณ์ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถควบคุมการทำงาน การรับ การแสดงผลของเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อพูดถึงคอมพิวเตอร์ปกติแล้วก็จะหมายถึงฮาร์ดแวร์

ซอฟต์แวร์ หมายถึงกลุ่มของคำสั่งอิเล็กทรอนิกส์ที่สั่งฮาร์ดแวร์ให้ทำงาน กลุ่มของคำสั่งนี้เรียกว่า โปรแกรม ซึ่งแต่ละโปรแกรมก็มีหน้าที่เฉพาะของมัน...

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่คอมพิวเตอร์สามารถนำไปใช้งานได้ ข้อมูลประกอบไปด้วย ตัวอักษร ตัวเลข เสียง หรือรูปภาพ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าข้อมูลจะเป็นข้อมูลชนิดใด เมื่อนำเข้าคอมพิวเตอร์จะถูกเปลี่ยนเป็นชนิดตัวเลขทั้งหมด ดังนั้น ข้อมูลภายในคอมพิวเตอร์จึงเรียกว่า ดิจิตอล (Digital) ซึ่งหมายถึงข้อมูลที่ถูกแปลงให้อยู่ในรูปของตัวเลขแล้วนั่นเอง ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์จะมีการรวบรวมข้อมูลไว้ในรูปของไฟล์ (File)

ไฟล์ของคอมพิวเตอร์ คือ เซตของข้อมูล หรือคำสั่งโปรแกรม และจะมีการกำหนดชื่อของไฟล์ด้วย ไฟล์ที่ประกอบด้วยข้อมูลที่ใช้เปิดและใช้งานบ่อย ๆ เรียกว่า ไฟล์เอกสาร (Document) ถึงแม้ว่าคนส่วนมากจะคิดว่าไฟล์เอกสารคือข้อความเท่านั้น แต่ว่าไฟล์เอกสารนั้นอาจจะประกอบไปด้วยข้อมูลหลายชนิดได้เช่นกัน

ส่วนสุดท้ายของระบบคอมพิวเตอร์คือ บุคลากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าผู้ใช้คอมพิวเตอร์ (User)...

เครื่องคอมพิวเตอร์ คือ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้ทั้งในการคิดเลข จัดทำเอกสาร วาดรูป หรือควบคุมอุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งสิ่งที่ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานในด้านต่าง ๆ ได้นั้นขึ้นอยู่กับโปรแกรมที่ใช้นั่นเอง โปรแกรมประกอบไปด้วยคำสั่งทางอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มของคำสั่งต่าง ๆ ที่ทำให้คอมพิวเตอร์สามารถทำงานด้านต่าง ๆ ได้ เรียกว่า โปรแกรม (Program) เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์มีการใช้งานโปรแกรมจะเรียกว่า กำลังรัน (running) หรือเอ็กซีคิวต์ (executing) โปรแกรม โปรแกรมจะบอกให้เครื่องทำงานต่าง ๆ ถ้าไม่มีโปรแกรมเครื่องก็จะไม่สามารถทำงานได้นั่นเอง

หลังจากที่เครื่องคอมพิวเตอร์สั่งให้ระบบปฏิบัติการทำงานเครื่องคอมพิวเตอร์ก็พร้อมที่จะรับคำสั่งจากอุปกรณ์รับข้อมูลซึ่งปกติก็คือคีย์บอร์ดหรือเมาส์นั่นเอง ถึงขั้นตอนนี้ผู้ใช้สามารถสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานได้(ณัฐฐา ฉัตรสกุลพนิต,จารุ สวรรยาวัฒน์ , อุบลรัตน์ พาชิยานุกูล และ อุไรพร เจตนชัย (แปล).

2544: 13, 15, 22-23)

3.3.2 การสร้างสรรค์ผลงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต

คอมพิวเตอร์ กราฟิก (Computer Graphic) เป็นสาขาหนึ่งที่เติบโตอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ที่ออกมาใหม่มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถ

สร้างงานศิลปะด้วยเทคนิคใหม่ ๆ ที่ไม่สามารถทำได้ในอดีต และในอนาคตก็มีแนวโน้มที่จะมีความสามารถต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอีก

ความก้าวหน้าของกราฟิกและเทคโนโลยีของการรับส่งข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตก็มี ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเช่นกัน อีกไม่นานเว็บก็จะเป็นเหมือนกับโทรทัศน์ที่นิยมกันอย่าง แพร่หลาย นอกจากนั้นแล้วข้อมูลที่อยู่บนเว็บก็จะถูกพัฒนาให้มีความรวดเร็วในการรับการส่ง ข้อมูล การดาวน์โหลดก็สามารถแสดงข้อมูลที่เป็นมัลติมีเดียเต็มรูปแบบ คือมีทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ เป็นต้น และอาจไม่หยุดอยู่เพียงแค่นั้น การพัฒนาอาจรวมไปถึงการ ติดต่อสื่อสารผ่านเว็บ การโต้ตอบกันแบบสองทางอีกด้วย (ณัฐฐา ฉัตรสกุลพนิต , จารุ สวรรยา วัฒน์ , อุบลรัตน์ พาศิยานุกูล และ อุไรพร เจตนาชัย (แปล). 2544: 345)

ทั้งนี้ ณัฐฐา ฉัตรสกุลพนิต และคณะกล่าวว่า

ความสำคัญของคอมพิวเตอร์กราฟิก

ในปัจจุบันนี้ซอฟต์แวร์ประเภทกราฟิกได้ถูกนำไปใช้งานมากมายหลายด้าน โดยผู้ใช้หลายคนจากหลาย สาขาอาชีพ แต่ในบางครั้งคนส่วนใหญ่กลับไม่ได้มองเห็นความสำคัญของรูปภาพที่ถูกสร้างโดย ซอฟต์แวร์ประเภทนี้เท่าใดนัก ตัวอย่างของรูปภาพเหล่านั้นได้แก่ แสตมป์ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ถูก ออกแบบโดยซอฟต์แวร์ประเภทดรอว์โปรแกรม (Draw Program) บนเครื่องแมคอินทอช ในหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่างๆ จะมีรูปภาพที่ถูกสร้างและปรับแต่งให้สวยงามด้วยซอฟต์แวร์ประเภทตกแต่งรูปภาพ (Photo Manipulation Programs) หรือแม้กระทั่งไต่เตลของรายการโทรทัศน์ สื่อโฆษณา และ ภาพยนตร์ต่าง ๆ ก็ยังถูกสร้างจากคอมพิวเตอร์ โดยใช้ซอฟต์แวร์ประเภททำภาพเคลื่อนไหวเช่นกัน ด้วยความสามารถในการเลียนแบบการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ศิลปินใช้ในการวาดรูป ซอฟต์แวร์ ประเภทกราฟิกจึงทำให้ผู้ใช้สามารถสร้างงานศิลปะด้วยพู่กัน ดินสอ และเครื่องมือเครื่องมือในห้องมืด เพียงการเคาะแป้นคีย์บอร์ด หรือการคลิกเมาส์เพียงเล็กน้อย บวกกับการฝึกฝนและความสามารถทาง ศิลปะ ผู้ออกแบบก็สามารถสร้างงานที่สวยงามและสลบับซับซ้อนได้

แม้ว่ากราฟิกซอฟต์แวร์จะเริ่มขึ้นมาไม่นาน แต่มีการเติบโตมากในเวลาอย่างรวดเร็ว ในต้นปี ค.ศ. 1980 โปรแกรมกราฟิกส่วนมากมีข้อจำกัดอยู่เพียงการวาดรูปทรงเรขาคณิตอย่างง่าย และมักจะเป็นรูปขาว ดำเท่านั้น ทุกวันนี้กราฟิกซอฟต์แวร์มีการพัฒนาเครื่องมือในการสร้างรูปภาพอย่างหลากหลาย และมี สีสันให้เลือกอย่างไม่จำกัดอีกต่อไป ดังที่ได้เห็นผลงานที่ปรากฏอยู่บนหนังสือพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ หรือแผ่นพับ ในโทรทัศน์และภาพยนตร์ก็ได้้นำกราฟิกซอฟต์แวร์ออกมาสร้างงานที่น่าตื่นตาตื่นใจต่อ ผู้ชมไม่น้อยทีเดียว...

ชนิดของไฟล์รูปภาพ

ซอฟต์แวร์หลาย ๆ ตัวจะมีชนิดของไฟล์เฉพาะตัวอยู่แล้ว เช่น Adobe Illustrator, Corel Draw และ Adobe Photoshop เป็นต้น สำหรับซอฟต์แวร์บางตัวก็มีชนิดของไฟล์ที่สามารถให้เลือกจัดเก็บอยู่หลาย ประเภท นั่นคืออาจจะมีไฟล์ฟอร์แมตเฉพาะตัวของซอฟต์แวร์ตัวนั้นๆ และฟอร์แมตอื่นๆที่ที่สามารถ

ใช้ร่วมกับซอฟต์แวร์ตัวอื่นได้ด้วย ส่วนซอฟต์แวร์บางตัวสามารถจัดเก็บได้เฉพาะฟอร์แมตของตัวเองเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ฟอร์แมตของไฟล์รูปภาพที่ไม่ใช่ฟอร์แมตเฉพาะ และสามารถใช้ได้กับซอฟต์แวร์ทุกประเภทเรียกว่า ฟอร์แมตมาตรฐานของรูปภาพ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ บิตแมปและเวกเตอร์

บิตแมปและเวกเตอร์

ภาพแบบบิตแมปเป็นภาพที่ประกอบด้วยจุดจนเต็มภาพ มองดูคล้ายกับตารางของจุดสี ซึ่งจุดแต่ละจุดจะมีระดับของสีแตกต่างกัน หรืออาจเหมือนกันก็ได้ แต่เมื่อประกอบกันแล้วจะกลายเป็นภาพภาพหนึ่ง ภาพแบบบิตแมปบางครั้งอาจเรียกว่าราสเตอร์อิมเมจ (Raster Image)

ภาพเวกเตอร์เป็นภาพที่ประกอบด้วยเซตของเวกเตอร์ที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์ในการอ้างอิงถึงตำแหน่งของจุดต่าง ๆ บนเส้น

โดยทั่วไป ซอฟต์แวร์ทางกราฟิกสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทตามการแบ่งฟอร์แมตของไฟล์รูปภาพ ซอฟต์แวร์ที่ทำงานกับไฟล์ประเภทบิตแมป จะเรียกว่า เพนต์โปรแกรม (Paint Program) ส่วนซอฟต์แวร์ที่ทำงานกับไฟล์ประเภทเวกเตอร์จะเรียกว่า ดรอว์โปรแกรม

ดรอว์โปรแกรมจะแตกต่างจากเพนต์โปรแกรม คือจะใช้สมการทางคณิตศาสตร์แทนการใช้จุดเพื่อแสดงเส้น รูปร่าง และลาย กราฟิกซอฟต์แวร์ที่ใช้วิธีเวกเตอร์จะสามารถให้รายละเอียดของภาพได้มากกว่า กราฟิกซอฟต์แวร์ที่ใช้วิธีบิตแมป

เวกเตอร์จะใช้วิธีการลากจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดสิ้นสุด ซอฟต์แวร์ที่ใช้หลักการของเวกเตอร์ยังสามารถเพิ่มสมการที่ทำให้เราระบุรายละเอียดเพิ่มเติมอย่างอื่นได้ เช่น ความหนา สีของเส้น ลายของเส้น รวมทั้งคุณสมบัติอย่างอื่นได้ด้วย แม้ว่าบนจอภาพจะมองเป็นพิกเซลก็ตาม แต่สำหรับคอมพิวเตอร์แล้ว จะเก็บเป็นสมการ ดังนั้นการย้ายเส้นจากจุด A ไปยังจุด B คอมพิวเตอร์จะเพียงแค่แทนตำแหน่งของจุด A ด้วยตำแหน่งของจุด B...

กราฟิกซอฟต์แวร์

เนื่องจากการตกแต่งภาพหรือจัดการเกี่ยวกับรูปภาพนั้นเกี่ยวข้องกับหลาย ๆ กระบวนการ เพราะฉะนั้น ผู้ใช้จะไม่สามารถตกแต่งหรือจัดการรูปภาพได้โดยใช้กราฟิกซอฟต์แวร์เพียงตัวเดียว ในความเป็นจริงแล้วจะต้องมีการใช้ซอฟต์แวร์หลายชนิดรวมกัน ซึ่งสามารถแบ่งชนิดของกราฟิกซอฟต์แวร์ได้ดังนี้

- เพนต์โปรแกรม
- โปรแกรมตกแต่งรูปภาพ
- ดรอว์โปรแกรม
- โปรแกรมแคด
- โปรแกรมออกแบบโมเดล 3 มิติ

ในสองชนิดแรกเป็นซอฟต์แวร์ประเภทบิตแมป และส่วนที่เหลือคือซอฟต์แวร์ประเภทเวกเตอร์

เพนต์โปรแกรม

ซอฟต์แวร์ชนิดนี้จะบรรจุด้วยเครื่องมือเกี่ยวกับการเขียนและตกแต่งภาพมากมาย เช่น แปรงระบายสี ปากกา ชอล์ก สีน้ำ หัวพ่นสี ดินสอสี และยางลบ ซึ่งเครื่องมือต่างๆเหล่านี้จะให้ความรู้สึกเหมือนจริงกับผู้ใช้มาก และเนื่องจากซอฟต์แวร์ประเภทนี้เก็บรายละเอียดทุกจุดบนรูปภาพไว้ทั้งหมด จึงสามารถจัดการแต่ละพิกเซลในรูปได้ ซึ่งถือเป็นลักษณะเด่นของซอฟต์แวร์ประเภทบิตแมปนี้

โปรแกรมจะมองรูปภาพเป็นจุดเล็กที่เรียงต่อเนื่องกันเปรียบกับการปูกระเบื้องแผ่นเล็กทั่วพื้นห้อง ซึ่งเราสามารถเลือกได้ว่าต้องการให้กระเบื้องแผ่นใดมีสีใดได้ การเปลี่ยนสีของกระเบื้องหนึ่งแผ่น คือการเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งของรูปภาพนั่นเอง วิธีการจัดการแต่ละพิกเซลนี้มีข้อดีคือยืดหยุ่นสูง แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อเสียบ้าง เช่น เมื่อผู้ใช้ต้องการระบายสีในวงกลมไม่สามารถทำการระบายครั้งเดียวได้ทั่วทั้งวง จะต้องจัดการทีละพิกเซลและอีกข้อหนึ่งก็คือ ซอฟต์แวร์ประเภทนี้ไม่เหมาะสำหรับจัดการข้อมูลที่เป็นตัวอักษร แม้ว่าจะสามารถเพิ่มตัวอักษรลงไปในรูปภาพได้ง่ายดายก็ตาม แต่ถ้าผู้ใช้สะกดคำนั้นผิดพลาด จะต้องแก้ไขโดยลบทั้งคำแล้วเขียนใหม่ทั้งหมด จะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยุ่งยากพอสมควร...

โดยทั่วไปซอฟต์แวร์ประเภทเพนต์โปรแกรมนี้มักจะมีเอฟเฟกต์ต่าง ๆ ให้ใช้งานมากมาย เช่น สามารถแปลงรูปภาพปกติให้เป็นรูปอื่น ๆ ได้อีกหลากหลายวิธี ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ของเพนต์โปรแกรมสามารถทำให้บิตแมปรูปภาพหรือแยกภาพเป็นส่วนย่อย ๆ หรือนำภาพนั้นมาใส่เอฟเฟกต์หมุนภาพ หรืออื่น ๆ ตัวอย่างเพนต์โปรแกรมเช่น Paint Shop Pro, Adobe Super Paint และ Fractal Design Painter

โปรแกรมตกแต่งรูปภาพ

เมื่อใช้สแกนเนอร์ในการเปลี่ยนรูปภาพให้เป็นข้อมูลดิจิทัลที่มีความละเอียดสูงเก็บไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นวิธีการที่ทำได้อย่างง่ายดาย จึงทำให้เกิดซอฟต์แวร์ประเภทหนึ่งที่ใช้สำหรับจัดการภาพบนเครื่องคอมพิวเตอร์ขึ้นมา ซอฟต์แวร์ดังกล่าวจะมีลักษณะคล้ายกันกับเพนต์โปรแกรม เรียกว่าโปรแกรมโฟโตแมนิพูเลชัน จะเป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยตกแต่งรูปถ่ายต่าง ๆ ที่ปกติทำที่ห้องมือ เช่น ทำให้เส้นคมชัดสีสดใสสวยงาม หรือแก้ไขส่วนบกพร่องของภาพ

เพราะโปรแกรมประเภทนี้เป็นโปรแกรมสามารถควบคุมทุกจุดพิกเซลได้เหมือนกับเพนต์โปรแกรม ฉะนั้นจึงสามารถควบคุมลักษณะของรูปภาพที่ต้องการให้เป็นได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ นอกเหนือจากภาพถ่ายแล้วโปรแกรมประเภทนี้ยังสามารถตกแต่งภาพที่เกิดจากการขีดเขียนโดยเพนต์โปรแกรมได้อีกด้วย เนื่องจากภาพที่ออกมาจากเพนต์โปรแกรมนั้นมีลักษณะเป็นบิตแมปเหมือนกันจึงสามารถจัดการได้ไม่ยาก จึงถือว่าโปรแกรมประเภทนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการตกแต่งภาพโดยคอมพิวเตอร์ครั้งแรก ตัวอย่างซอฟต์แวร์ประเภทนี้เช่น Adobe Photoshop, Corel Photo และ Paint Micrographic Picture Publisher เป็นต้น

หากจะพิจารณากันจริง ๆ แล้ว ภาพในสิ่งตีพิมพ์โฆษณาต่าง ๆ ล้วนเป็นภาพที่เกิดจากการตกแต่งด้วยกันทั้งสิ้น หลายครั้งที่เรามักจะคิดกันว่า การเปลี่ยนแปลงนี้ทำได้เพียงแค่การแก้ไขสีส่วนของภาพหรือการกำจัดร่องรอยขีดข่วนที่ไม่เป็นที่ต้องการทั้ง แต่มันมีศักยภาพสูงไปกว่านั้น คำกล่าวที่ว่า “รูปภาพสามารถยืนยันข้อเท็จจริง และไม่สามารถสร้างสิ่งลวงตาได้” จะค่อย ๆ ถูกบันทึกเป็นประวัติศาสตร์ไปด้วยความสามารถของโปรแกรมตกแต่งรูปภาพนี้จะแสดงถึงพลังในการสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

ดรอว์โปรแกรม

เป็นโปรแกรมประเภทที่เหมาะสมกับงานที่ต้องการความถูกต้องและความยืดหยุ่นสูงพอ ๆ กันกับการต้องการความสวยงาม สีสด และเอฟเฟกต์ต่าง ๆ แม้ว่าโปรแกรมประเภทนี้จะไม่สามารถลงรายละเอียดในทุก ๆ จุดอย่างเพนต์โปรแกรมก็ตาม แต่ศิลปินก็สามารถใช้ดรอว์โปรแกรมนี้ในการสร้างภาพที่เป็นศิลปะได้ และนักออกแบบส่วนใหญ่ก็ได้เลือกใช้โปรแกรมประเภทนี้เป็นเครื่องมือในการออกแบบอย่างเต็มตัว ตัวอย่างโปรแกรมประเภทนี้เช่น Macromedia FreeHand, Adobe Illustrator และ CorelDraw เป็นต้น

ดรอว์โปรแกรมมีข้อดีหลัก ๆ สองอย่างเมื่อเทียบกับเพนต์โปรแกรม ในข้อแรก คือ เมื่อทำการวาดวัตถุ นั้นขึ้นมา จะยังคงมีรายละเอียดของวัตถุนั้นอยู่ในคอมพิวเตอร์และสามารถเคลื่อนย้าย ย่อขยายวัตถุ นั้นได้โดยง่ายตาย เพียงเปลี่ยนแปลงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง จากนั้นตำแหน่งอื่น ๆ จะถูกคำนวณโดย สมการทางคณิตศาสตร์ที่เป็นรายละเอียดของรูปนั้น นอกจากการย้ายวัตถุและการย่อขยายขนาดของ วัตถุแล้วยังสามารถเปลี่ยนแปลงรูปร่างได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น รูปวงกลมสามารถเปลี่ยนเป็นรูปวงรีได้ ด้วยการยืดวัตถุ รวมทั้งยังสามารถกำหนดสีและลายของวัตถุผสมกันได้ด้วย

ข้อดีอีกข้อหนึ่งของดรอว์โปรแกรมที่สำคัญคือ สามารถเปลี่ยนแปลงขนาดได้ง่ายตายเพียงแค่ระบุขนาด และตำแหน่งของวัตถุที่ต้องการวาดลงไปเท่านั้น ซึ่งเปรียบเทียบแล้วจะจัดการง่ายกว่าแบบบิตแมป เนื่องจากการเก็บข้อมูลแบบบิตแมป จะเก็บตารางของพิกเซลต่าง ๆ เอาไว้ การที่จะย่อหรือขยายขนาด ของรูปภาพนั้นทำได้โดยให้ความละเอียดที่แตกต่างจากรูปเดิม

ส่วนการเก็บภาพแบบเวกเตอร์นั้นการย่อและขยายภาพจะทำได้ง่ายกว่า เพียงแค่เปลี่ยนแปลงสมการ คณิตศาสตร์เท่านั้นก็สามารถทำให้ดูรูปขนาดใหญ่หรือเล็กลงได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงความละเอียด ของพิกเซลใด ๆ เลย ซึ่งมีผลดีกว่าก็คือรูปภาพที่ได้จะมีคุณภาพเหมือนเดิมไม่ว่าจะเป็นการย่อหรือการ ขยายก็ตาม ด้วยเหตุนี้ดรอว์โปรแกรมจึงถูกเรียกว่าเป็นโปรแกรมที่ไม่ขึ้นกับความละเอียดของภาพ (Resolution Independent)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ดรอว์โปรแกรมเหนือกว่าเพนต์โปรแกรมในการจัดการตัวอักษร เพราะจะมอง ตัวอักษรแต่ละตัวเป็นแต่ละออบเจกต์แทนที่จะมองเป็นจุดเล็กที่ประกอบกันเป็นตัวอักษรหนึ่งตัว เพราะฉะนั้นเราสามารถระบุสี ระดับสี สเกล และรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติมได้ เช่น เอียงกึ่งองศา หรือ หักโค้งได้

ทุกวันนี้ความชัดเจนในการแยกแยะซอฟต์แวร์ตัวไหนเป็นดรอว์โปรแกรมหรือเพนต์โปรแกรมทำได้ ค่อนข้างยากบางครั้งก็มีการรวมคุณลักษณะเด่นของดรอว์โปรแกรมและเพนต์โปรแกรมเข้าด้วยกัน

(ณัฐฐา ฉัตรสกุลพนิต , จารุ สวรรยาวัฒน์ , อุบลรัตน์ พาชิยานุกุล และ อุไรพร เจตนชัย (แปล).

2544: 311-326)

อย่างไรก็ตาม จักรพงษ์ พุ่มกุมาร วราพร มีชีพสม สุதாகานต์ เจริญฤทธิ์ หทัยกาล นารี และพรทิพย์ แซ่เจีย กล่าวว่า

ในปี ค.ศ. 1979 คณะกรรมการวางแผนมาตรฐานซอฟต์แวร์ทางกราฟิก (Graphic Standard Planing Committee : GSPC) ได้พยายามจัดการให้เกิดมาตรฐานของซอฟต์แวร์ทางกราฟิกขึ้นในอเมริกา ซึ่งระบบ CORE (Core Graphic System) ซึ่งเป็นมาตรฐานสำหรับระบบการแสดงผลภาพ 3 มิติ และในเวลาใกล้เคียงกัน สถาบันกำหนดมาตรฐานของประเทศเยอรมนี (West German National Standard : DIN) ก็ได้พัฒนามาตรฐานกราฟิกของตัวเองขึ้นเรียกว่า GKS (Graphic Kernel System) ซึ่งเป็นมาตรฐานสำหรับระบบการแสดงผลภาพ 2 มิติเท่านั้นขนาดส่วนที่เป็น 3 มิติ ในปี ค.ศ. 1982 ระบบ GKS ถูกใช้เป็นมาตรฐานนานาชาติของระบบกราฟิก สมาคมกราฟิกนานาชาติ (International Graphics Community) ก็เลยพยายามรวมมาตรฐาน CORE กับ GKS เข้าเป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่ไม่สำเร็จเนื่องจากมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ต่อมาก็ได้มีการพัฒนามาตรฐานขึ้นอีกหลายมาตรฐาน ทั้งที่เกิดขึ้นใหม่และที่ขยายจากระบบมาตรฐานเดิมตัวอย่างเช่น GKS-3D, PHIGS (Programmer's Hierarchical Interface Graphics System), PHIGS+ เป็นต้น

สำหรับปัจจุบันนี้ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมที่ใช้ในการสั่งในคอมพิวเตอร์ดำเนินการเกี่ยวกับภาพ แบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ โปรแกรมสำเร็จรูป (Package) เป็นโปรแกรมที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านคอมพิวเตอร์กราฟิก เพื่อให้ผู้ใช้โปรแกรมสามารถใช้คอมพิวเตอร์ดำเนินการเกี่ยวกับภาพได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ปัจจุบันมีผู้ผลิตโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านกราฟิกออกจำหน่ายเป็นจำนวนมาก โปรแกรมที่เราเขียนขึ้นเอง เป็นโปรแกรมที่เขียนขึ้นด้วยภาษาคอมพิวเตอร์ เช่น เบสิก ฟอรัทเรน ปาสคาล และอื่น ๆ โดยเขียนด้วยคำและหลักการของภาษานั้น เพื่อให้คอมพิวเตอร์ดำเนินการเกี่ยวกับกราฟิกตามที่เราต้องการ เนื่องจากคอมพิวเตอร์กราฟิกเป็นงานที่สิ้นเปลืองเวลา ทั้งยังต้องใช้กำลังสมองและกำลังกายเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้น เราจึงต้องพิจารณาว่าโปรแกรมกราฟิกที่จะนำมาใช้งาน ควรจะเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป หรือโปรแกรมที่เขียนขึ้นเอง หรือใช้โปรแกรมทั้งสองชนิดร่วมกัน แนวทางการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมกราฟิก อาจพิจารณาได้จากข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. โปรแกรมสำเร็จรูปสามารถใช้งานได้ทันที โดยเสียเวลาศึกษาวิธีการใช้โปรแกรมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โปรแกรมสำเร็จรูปจึงเหมาะกับงานเร่งด่วน และใช้ในการศึกษาของผู้เริ่มต้น
2. โปรแกรมสำเร็จรูปแต่ละโปรแกรม มีจุดมุ่งหมายของการใช้งานแตกต่างกัน เช่น บางโปรแกรมเน้นทางด้านการพิมพ์ภาพ บางโปรแกรมเน้นทางด้านการพิมพ์ตัวอักษร ดังนั้นก่อนที่จะตัดสินใจเลือกโปรแกรมมาใช้งานจึงต้องทำการศึกษาและอาจจะต้องทดลองใช้โปรแกรมนั้นดูก่อน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สิ้นเปลืองเวลา และถ้าเลือกโปรแกรมไม่เหมาะสมก็จะต้องทำให้เสียทั้งเวลาและทรัพย์สินไปโดยเปล่าประโยชน์
3. มีความเป็นไปได้สูงมาก ที่โปรแกรมสำเร็จรูปเพียงโปรแกรมเดียว จะสามารถทำงานให้ตรงกับความต้องการของเราได้ครบถ้วน เช่น โปรแกรมจากต่างประเทศใช้สร้างอักษรไทยไม่ได้ สร้างเสียงที่เราต้องการไม่ได้ จึงอาจจำเป็นต้องใช้โปรแกรมร่วมกันครั้งละหลายโปรแกรม กรณีนี้มีปัญหาดังกล่าวนี้ การเขียนโปรแกรมขึ้นเองจึงเป็นวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุด เพราะเราสามารถเขียนโปรแกรมให้ทำทุกอย่างได้ตามที่เราต้องการ
4. ในระยะยาว การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำให้สิ้นเปลืองมากกว่า เนื่องจากจะต้องหาซื้อโปรแกรมรุ่นใหม่มาใช้แทนโปรแกรมรุ่นเก่าอยู่เสมอ โปรแกรมที่เปลี่ยนรุ่นใหม่จะมีผลให้ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเร็ว

กว่าด้วย ต่างกับโปรแกรมที่เขียนขึ้นเองซึ่งเราสามารถปรับปรุงเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับความต้องการ และสมัยนิยมด้วยค่าใช้จ่ายต่ำกว่า

5. ผู้ผลิตโปรแกรมสำเร็จรูปมีฐานะเป็นผู้ขายหรือผู้รับเงิน ส่วนผู้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมีฐานะเป็นผู้ซื้อหรือผู้จ่ายเงิน ถ้าผู้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปไม่พยายามพัฒนาความรู้ความสามารถก็คงต้องเป็นผู้ซื้อตลอดไป วิธีการที่เหมาะสมสำหรับระยะยาวก็คือผู้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในวันนี้ ควรจะพยายามศึกษาและสร้างโปรแกรมขึ้นใช้เองให้ได้ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในวันข้างหน้าและอาจจะเปลี่ยนเป็นผู้ขายโปรแกรมสำเร็จรูปในอนาคต

6. การเขียนโปรแกรมขึ้นใช้เอง ทำให้เราเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ของคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานด้านกราฟิกได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลให้เรามีความมั่นใจและภูมิใจในความรู้ความสามารถของตนเอง...

...คอมพิวเตอร์กราฟิกกับการประยุกต์ใช้ในงานด้านต่าง ๆ

1. คอมพิวเตอร์กราฟิกกับการออกแบบ คอมพิวเตอร์กราฟิกได้ถูกนำมาใช้ในการออกแบบมาเป็นเวลานาน เราคงจะเคยได้ยินคำว่า CAD (Computer - Aided Design) ซึ่งเป็นโปรแกรมสำหรับช่วยในการออกแบบทางวิศวกรรม โปรแกรมเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ออกแบบหรือวิศวกรออกแบบงานต่างๆ ได้สะดวกขึ้น กล่าวคือ ผู้ออกแบบสามารถเขียนเป็นแบบลายเส้นแล้วลงสี แสงเงา เพื่อให้ดูคล้ายกับของจริงได้ นอกจากนี้แล้วเมื่อผู้ออกแบบกำหนดขนาดของวัตถุลงในระบบ CAD แล้ว ผู้ออกแบบยังสามารถย่อหรือขยายภาพนั้น หรือต้องการหมุนภาพไปในมุมต่างๆ ได้ด้วย การแก้ไขแบบก็ทำได้ง่าย และสะดวกกว่าการออกแบบบนกระดาษ ทางด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์กราฟิกถูกนำมาใช้ในการออกแบบวงจรต่าง ๆ ผู้ออกแบบสามารถวาดวงจรบนจอภาพโดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ระบบจัดเตรียมไว้ให้แล้วมาประกอบกันเป็นวงจรที่ต้องการ ผู้ออกแบบสามารถแก้ไข ตัดต่อ เพิ่มเติมวงจรได้โดยสะดวก นอกจากนี้ยังมีโปรแกรมสำหรับออกแบบ PCB (Printed Circuit Board) ซึ่งมีความสามารถจัดการให้แผ่นปริ้นต์มีขนาดที่จะวางอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เหมาะสมที่สุด

การออกแบบพาหนะต่าง ๆ เช่น รถยนต์ เครื่องบิน หรือเครื่องจักรต่างๆ ในปัจจุบันก็ใช้ระบบ CAD นักออกแบบสามารถจะออกแบบส่วนย่อย ๆ แต่ละส่วนก่อน แล้วนำมาประกอบกันเป็นส่วนใหญ่ขึ้นจนเป็นเครื่องจักรเครื่องยนต์ที่ต้องการได้ นอกจากนี้ในบางระบบยังสามารถที่จะทดสอบแบบจำลองที่ออกแบบไว้ได้ด้วย เช่น อาจจะออกแบบรถยนต์แล้วนำโครงสร้างของรถที่ออกแบบนั้นมาจำลองการวิ่ง โดยให้วิ่งที่ความเร็วต่าง ๆ กันแล้วตรวจดูผลที่ได้ ซึ่งการทดลองแบบนี้สามารถทำได้ในระบบคอมพิวเตอร์และจะประหยัดกว่าการสร้างรถจริง ๆ แล้วนำออกมาศึกษาทดสอบการวิ่ง

การออกแบบโครงสร้าง เช่น ตึก บ้าน สะพาน หรือโครงสร้างใด ๆ ทางวิศวกรรมโยธาและสถาปัตยกรรม ก็สามารถทำได้โดยใช้ CAD ช่วยในการออกแบบ หลังจากสถาปนิกออกแบบโครงสร้างในแบบ 2 มิติเสร็จแล้ว ระบบ CAD สามารถจัดการให้เป็นภาพ 3 มิติ และยังสามารถแสดงภาพที่มุมมองต่างๆ กันได้ตามที่ผู้ออกแบบต้องการ นอกจากนี้ในบางระบบสามารถแสดงภาพให้ปรากฏต่อผู้ออกแบบราวกับว่าผู้ออกแบบสามารถเดินเข้าไปภายในอาคารที่ออกแบบได้ด้วย

2. กราฟและแผนภาพ คอมพิวเตอร์กราฟิกถูกนำมาใช้ในการแสดงภาพกราฟและแผนภาพของข้อมูลได้เป็นอย่างดี โปรแกรมทางกราฟิกทั่วไปในท้องตลาดจะเป็นโปรแกรมที่ใช้ในการสร้างภาพกราฟและแผนภาพ โปรแกรมเหล่านี้ยังสามารถสร้างกราฟได้หลายแบบ เช่น กราฟเส้น กราฟแท่ง และกราฟวงกลม นอกจากนี้ยังสามารถแสดงภาพกราฟได้ทั้งในรูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ ทำให้ภาพกราฟที่ได้ดูดีและน่าสนใจ กราฟและแผนภาพทางธุรกิจ เช่น กราฟหรือแผนภาพแสดงการเงิน สถิติ และข้อมูลทางเศรษฐกิจ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารหรือผู้จัดการกิจการมาก เนื่องจากสามารถทำความเข้าใจกับข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วกว่าเดิม ในงานวิจัยต่างๆ เช่น การศึกษาทางฟิสิกส์ กราฟและแผนภาพมีส่วนช่วยให้นักวิจัยทำความเข้าใจกับข้อมูลได้ง่ายขึ้นเมื่อข้อมูลที่ต้องวิเคราะห์มีจำนวนมาก ระบบข้อมูลทางภูมิศาสตร์ หรือ GIS (Geographical Information System) ก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการแสดงข้อมูลในทำนองเดียวกับกราฟและแผนภาพ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์จะถูกเก็บลงในระบบคอมพิวเตอร์ แล้วให้ระบบคอมพิวเตอร์กราฟิกจัดการแสดงข้อมูลเหล่านั้นออกมาทางจอภาพในรูปของแผนที่ทางภูมิศาสตร์

3. ภาพศิลป์โดยคอมพิวเตอร์กราฟิก การวาดภาพในปัจจุบันนี้ใคร ๆ ก็สามารถวาดได้แล้วโดยไม่ต้องใช้พู่กันกับจานสี แต่จะใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกแทน ภาพที่วาดในระบบคอมพิวเตอร์กราฟิกนี้เราสามารถกำหนดสี แสงเงา รูปแบบลายเส้นที่ต้องการได้โดยง่าย ภาพโฆษณาทางโทรทัศน์หลายชิ้นก็เป็นการใช้คอมพิวเตอร์กราฟิก ข้อดีของการใช้คอมพิวเตอร์วาดภาพก็คือ เราสามารถแก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ต้องการได้ง่าย นอกจากนี้เรายังสามารถนำภาพต่าง ๆ เก็บในระบบคอมพิวเตอร์ได้โดยใช้เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner) แล้วนำภาพเหล่านั้นมาแก้ไข

4. ภาพเคลื่อนไหวโดยใช้คอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์การ์ตูนและภาพยนตร์ประเภทนิยายวิทยาศาสตร์หรือภาพยนตร์ที่ใช้เทคนิคพิเศษต่าง ๆ ในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์ กราฟิกเข้ามาช่วยในการออกแบบและสร้างภาพเคลื่อนไหว (Computer Animation) มากขึ้น เนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็ว และง่ายกว่าวิธีอื่น ๆ นอกจากนี้ภาพที่ได้ยังดูสมจริงมากขึ้น เช่น ภาพยานอวกาศที่ปรากฏในภาพยนตร์ประเภทนิยายวิทยาศาสตร์ เป็นต้น การใช้คอมพิวเตอร์ กราฟิกช่วยให้ภาพที่อยู่ในจินตนาการของมนุษย์สามารถนำออกมาทำให้ปรากฏเป็นจริงได้ ภาพเคลื่อนไหวมีประโยชน์มากทั้งในระบบการศึกษา การอบรม การวิจัย และการจำลองการทำงาน เช่น จำลองการขับรถ การขับเครื่องบิน เป็นต้น เกมส์คอมพิวเตอร์หรือวิดีโอเกมส์ก็ใช้หลักการทำให้ภาพเคลื่อนไหวในคอมพิวเตอร์ กราฟิกเช่นกัน

5. อิมเมจโปรเซสซิง (Image Processing) หมายถึง การแสดงภาพที่เกิดจากการถ่ายรูปหรือจากการสแกนภาพให้ปรากฏบนจอภาพคอมพิวเตอร์ วิธีการทางอิมเมจโปรเซสซิงจะต่างกับวิธีการของคอมพิวเตอร์ กราฟิก กล่าวคือ ในระบบคอมพิวเตอร์ กราฟิก ตัวคอมพิวเตอร์เองจะเป็นตัวที่สร้างภาพ แต่เทคนิคทางอิมเมจโปรเซสซิงนั้นใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการจัดรูปแบบของสีและแสงเงาที่มีอยู่แล้วในภาพให้เป็นข้อมูลทางดิจิทัล แล้วอาจจะมีวิธีการทำให้ภาพที่รับเข้ามามีความชัดเจนมากขึ้นก่อน จากนั้นก็จัดการกับข้อมูลดิจิทัลนี้ให้เป็นภาพส่งออกไปที่จอภาพของคอมพิวเตอร์อีกที วิธีการนี้มีประโยชน์ในการแสดงภาพของวัตถุที่เราไม่สามารถจะเห็นได้โดยตรง เช่น ภาพถ่ายดาวเทียม ภาพจากทีวีสแกนของหุ่นยนต์อุตสาหกรรม เป็นต้น เมื่อภาพถ่ายถูกทำให้เป็นข้อมูลดิจิทัลแล้ว เราก็สามารถจะจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพนั้นได้โดยจัดการกับข้อมูลดิจิทัลของภาพนั่นเอง ซึ่งเราก็จะใช้

หลักการของคอมพิวเตอร์ กราฟิกมาใช้กับข้อมูลเหล่านี้ได้ เช่น ในภาพสำหรับการโฆษณา เราสามารถทำให้ภาพที่เห็นเหมือนภาพถ่ายนั้นแปลกออกไปจากเดิมได้ โดยมีภาพบางอย่างเพิ่มเข้าไปหรือบางส่วน ของภาพนั้นหายไป ทำให้เกิดภาพที่ไม่น่าจะเป็นจริงแต่ดูเหมือนกับเกิดขึ้นจริงได้ เป็นต้น เทคนิคของ อิมเมจโปเซซซิง สามารถประยุกต์ใช้กับการแพทย์ได้ เช่น เครื่องเอกซเรย์ โทโมกราฟี (X-ray Tomography) ซึ่งใช้สำหรับแสดงภาพตัดขวางของระบบร่างกายมนุษย์ เป็นต้น (จักรพงษ์ พุ่มกumar วราพร มีชีพสม สุதாகานต์ เจริญฤทธิ์ หทัยกาล นารี และพรทิพย์ แซ่เจีย : 2550 : ไม่ปรากฏ)

จากที่กล่าวมาข้างต้น กราฟิกซอฟต์แวร์ ที่ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้ในการสร้างงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก ควรเป็นโปรแกรมที่เป็นที่นิยมใช้ในการออกแบบโฆษณา และการสร้างสรรค์ งานศิลปะในปัจจุบัน และช่วยในการการวาดภาพโดยสามารถกำหนดสี แสงเงา รูปแบบลายเส้นที่ ต้องการได้ สามารถแก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ต้องการได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังสามารถนำภาพต่าง ๆ ที่ เก็บในระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner) แล้วนำภาพเหล่านั้นมาแก้ไขได้ จาก ข้อมูล และคุณสมบัติ กราฟิกซอฟต์แวร์ที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเลือกโปรแกรม Adobe Photoshop และ CorelDraw มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค นั้น เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ซึ่งผู้วิจัยได้นำผล การศึกษาค้นคว้าดังกล่าวมาสร้างสรรค์เป็นผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ที่เป็น ลักษณะเฉพาะของผู้วิจัยเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้เลือกผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ของ ฮานนาห์ ฮอค และคัดเลือกผลงานการสร้างสรรค์ในกระบวนแบบภาพถ่ายปะติด ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1889-1975 โดยวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive samples) ซึ่งผลงานดังกล่าว จะต้องเป็นศิลปะดาดา แบบภาพถ่ายปะติด

ผู้วิจัยพบว่ามีผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค เผยแพร่จากหนังสือที่มีในประเทศไทยและจาก อินเทอร์เน็ต ซึ่งรวบรวมผลงานได้ตามหลักเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 67 ภาพ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกภาพ ตัวแทนจากจำนวนดังกล่าว 19 ภาพ ดังนี้

1. ผลงานชื่อ Heads of State, 1918-1919
Color Photograph, 525x367 Pixels
2. ผลงานชื่อ Da Dandy, 1919
Color Photograph, 15.8x21 เซนติเมตร
3. ผลงานชื่อ Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar
Beer Epoch of Germany, 1919
Color Photograph, 16.5x20.9 เซนติเมตร
4. ผลงานชื่อ Dada Ernst, 1920
Color Photograph, 6.4x9 เซนติเมตร
5. ผลงานชื่อ The Beautiful Girl, 1920
Color Photograph, 255x346 Pixels
6. ผลงานชื่อ And When You Think the Moon is Setting, 1921
Color Photograph, 220 x 305 Pixels

7. ผลงานชื่อ **My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)**, 1922
Color Photograph, 16.5x14 เซนติเมตร
8. ผลงานชื่อ **Dada Dance**, 1922
Color Photograph, 5.2x9.6 เซนติเมตร
9. ผลงานชื่อ **The Coquette 1**, 1923-1925
Color Photograph, 400x357 Pixels
10. ผลงานชื่อ **Monument 1 (Denkmal1)**, 1924
Color Photograph, 250x214 Pixels
11. ผลงานชื่อ **Kids**, 1925
Color Photograph, 150x213 Pixels
12. ผลงานชื่อ **Abduction (Entfuhrang)**, 1925
Color Photograph, 312x331 Pixels
13. ผลงานชื่อ **Love (Liebe)**, 1926
Color Photograph, 393x252 Pixels
14. ผลงานชื่อ **Tamar (Domteuse)**, 1930
Color Photograph, 249x350 Pixels
15. ผลงานชื่อ **German Girl (Deutsches Madchen)**, 1930
Color Photograph, 572x1094 Pixels
16. ผลงานชื่อ **Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)**, 1930
Color Photograph, 309x342 Pixels
17. ผลงานชื่อ **Mariene (Marlene)**, 1930
Color Photograph, 201x340 Pixels
18. ผลงานชื่อ **The Strong Men**, 1931
Color Photograph, 224x400 Pixels
19. ผลงานชื่อ **The Bride (Die Braut)**, 1933
Color Photograph, 322x326 Pixels

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยศิลปะภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ของ ฮานนาห์ ฮอค นี้ ผู้วิจัยได้ใช้แหล่งข้อมูลชั้นรอง (Secondary Source) คือ หนังสือศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ และ

ข้อมูลภาพจากแหล่งอื่น ๆ เช่น ภาพจากอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ในประเด็นแนวคิดและเนื้อหาของภาพ กลวิธีการสร้างสรรค์ การใช้สื่อวัสดุ การจัดโครงสร้างของภาพ และการใช้สี

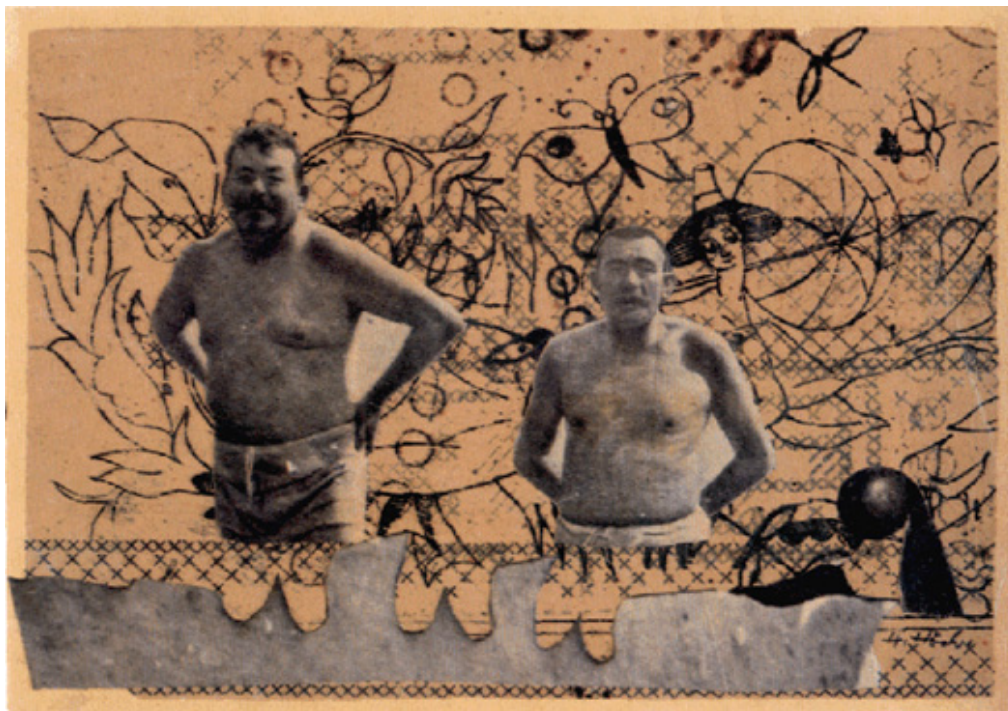
การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวเคราะห์ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาร์ ฮอค นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและเนื้อหา
2. กลวิธีการสร้างสรรค์
 - 2.1 การใช้สื่อวัสดุ
 - 2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ
 - 2.3 การใช้สี

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค

1. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Heads of State, 1918-1919

ภาพประกอบ 1 ผลงานชื่อ Heads of State

1.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ฮานนาห์ ฮอค รวบรวมชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่ได้ตัดออกมาจากนิตยสารและสื่อตีพิมพ์มา สร้างสรรค์เป็นภาพประกอบใหม่ เชื่อมโยงกับเนื้อหาและแนวคิดทางสังคม การเมือง โดยมีเจตนา และจุดมุ่งหมายที่ประชดประชัน เหน็บแนม เย้ยหยัน และถากถางการเมือง

ในภาพแสดงให้เห็นถึงนักการเมืองระดับผู้นำ 2 คน ของสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ (Weimar Republic) ยืนอยู่ในร่างไม้สำหรับอาบน้ำ (แบบแช่ในอ่าง) ขนาดใหญ่ หันหน้ามองผู้ชม ภาพผู้นำด้านซ้ายมืออยู่ในบริบทที่ท้าวสะเอว ผู้นำด้านขวา ยืนเอามือไว้ด้านหลัง ซึ่งเห็นได้ว่าการ ประกอบ เรียบเรียง และจัดวางรูปภาพ สัดส่วน สิ่งแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างกัน ฮานนาห์ ฮอค ได้ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติดที่ได้เปลี่ยนแปลงระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ทำทลายต่อกฎระเบียบของการแสดงออก ซึ่งเป็นกลวิธีที่มีคุณสมบัติที่ดี ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม และมีความตรงไปตรงมา ซึ่งแสดงถึงความเชี่ยวชาญของศิลปินในการจัดวางได้เป็นอย่างดี

1.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

1.2.1 การใช้สีวัสดุ

ผลงาน “Heds of state” ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพจากส่วนต่าง ๆ ที่ตัดมาจากนิตยสารและสื่อสิ่งพิมพ์นำมาปะติดประกอบเป็นภาพใหม่ ในภาพแสดงให้เห็นถึงภาพนักการเมืองระดับผู้นำ 2 คน ของสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ยืนอยู่ในรางไม้สำหรับอาบน้ำ (แบบแช่ในอ่าง) ขนาดใหญ่ หันหน้ามองผู้ชม ภาพผู้นำด้านซ้ายมืออยู่ในบริบทที่ทิวสะเอว ผู้นำด้านขวา ยืนเอามือไว้ด้านหลัง ฮานนาห์ ฮอค ใช้วัสดุสำเร็จรูปที่ตัดให้รูปร่างรูปทรงมีลักษณะที่เป็นรูปทรงอิสระ คล้ายเปลวเพลิงปะติดในส่วนระยะหน้าของภาพ และใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารซึ่งเป็นชิ้นส่วนชิ้นเดียวเป็นพื้นหลังของภาพ ทำให้ภาพดูกลมกลืนยิ่งขึ้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้วัสดุที่ได้นำมาประกอบ เรียบเรียง จัดวางรูปภาพ สัดส่วน สิ่งแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างกันได้อย่างดี

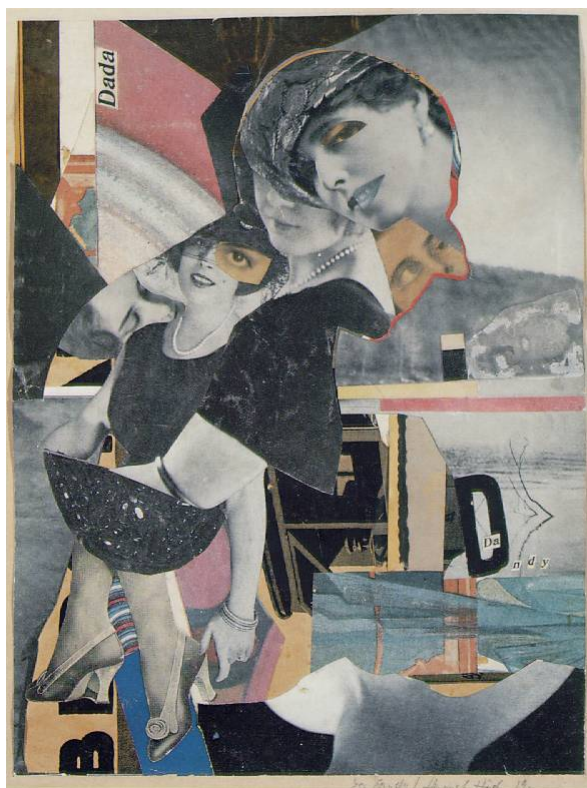
1.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่าผลงาน “Heds of state” นั้น ฮานนาห์ ฮอค จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกันด้วยการใช้ภาพพื้นหลังเป็นภาพที่ตัดจากนิตยสารที่เป็นชิ้นส่วนชิ้นเดียวและจัดให้ภาพมีความสมดุล คือ จัดภาพให้มีดุลยภาพแบบสมมาตร โดยจัดวางตามแนวนอน สังเกตได้เมื่อใช้แกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแนทางตั้ง ฮอคจัดวางให้รูปร่างรูปทรงที่อยู่ทางด้านซ้าย มีลักษณะใหญ่กว่ารูปร่างรูปทรงทางด้านขวา และเมื่อแบ่งครึ่งทางตั้งของภาพ 2 ข้างจะไม่เท่ากัน ฮอคได้เพิ่มรูปทรงอิสระสีดำทางขวาเพื่อให้ภาพดูมีดุลยภาพที่เท่ากัน และในขณะเดียวกัน ฮอคจัดให้ภาพมีดุลยภาพของสี โดยคำนึงถึงน้ำหนักและความกลมกลืนกันกับสีพื้นได้เป็นอย่างดี ทำให้องค์ประกอบมีความลงตัวและสมบูรณ์ในภาพ การจัดวางตำแหน่งของรูปร่าง รูปทรง เส้น ขนาด และสัดส่วน ช่วยเน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนเพิ่มขึ้น

1.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Heds of state” ฮานนาห์ ฮอคใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติดโดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน ได้แก่ สีน้ำตาล เหลือง เทา และดำ โดยให้สีเหลืองและสีน้ำตาลเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพในระยะหลัง ทำให้ภาพมีความเป็นเอกภาพลงตัวเพิ่มความน่าสนใจด้วยการเลือกภาพที่ใช้เส้นเป็นลวดลาย ทำให้ดูไม่น่าเบื่อ น้ำหนักสีที่ใช้มีความใกล้เคียงกัน รูปทรงที่เป็นจุดเด่น ฮอคใช้สีที่มีค่าน้ำหนักที่แตกต่างไปจากระยะหลัง โดยกำหนดให้มีสีเทาดำอมเหลืองและมีโครงสีที่แปลกไปจากส่วนอื่น ทำให้ภาพรวมของโครงสีเป็นการใช้สีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเดียวกัน

2. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Da Dandy, 1919

ภาพประกอบ 2 ผลงานชื่อ Da Dandy

2.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “Da Dandy” เป็นผลงานรูปแบบภาพถ่ายปะติดที่ ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1919 เป็นผลงานที่พรรณนาและเป็นการจัดวางเรียบเรียงหลายระดับที่มีความซับซ้อนทางความคิดด้านศิลปะเกี่ยวกับภาพที่มีลักษณะเด่น ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานชิ้นหนึ่งในบรรดาผลงานจำนวนมากของ ฮานนาห์ ฮอค ที่มีสาระสำคัญในเรื่องของบทบาทและความสัมพันธ์ทางเพศในเพศหญิง เพศชาย และบทบาทของผู้หญิงในสังคมทันสมัย

นอกจากนี้ในภาพ “Da dandy” ได้พาดพิงถึงความสัมพันธ์อันไกลไกล ดุเดือดรุนแรงระหว่างฮานนาห์ ฮอคกับ ราอูล ฮอสมานอีกด้วย ทั้งนี้ชื่อของผลงานชิ้นนี้ก็มาจากลักษณะท่าทางของราอูลนั่นเอง ฮานนาห์ ฮอคได้บรรยายภาพของเธอว่าเป็นภาพแว่นตาข้างเดียว ในสมัยนั้นที่ทำร้ายความรู้สึกของชนชั้นกลางที่ต่ำช้า ซึ่งได้พิจารณาตัวเองว่าเป็นนักปฏิรูป ผู้ที่ยึดถือลัทธิความเจริญก้าวหน้า แต่ได้กระทำการที่ก่อให้เกิดผลรุนแรงตามมาภายหลัง โดยมีผู้ชายชื่อไอ้คนหนึ่ง (a

dandy) จากกลุ่มศิลปินดาดา มีเครื่องมือต่อสู้เป็นแว่นตาข้างเดียว (monocle) ได้ยึดเอาเวทีที่ประชุมของพวกนิยมลัทธิคอมมิวนิสต์

ฮานนาห์ ฮอค ได้รวมชื่อของงานภาพถ่ายปะติดของเธอเป็นปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับศิลปะการออกแบบ อย่างไรก็ตามฮอคได้กำหนดไว้ว่าผลงานชิ้นนี้เป็นภาพโครงร่างภายนอกของหัวของคนตัวดำพื้นขาว แม้ว่าในการมองครั้งแรกจะยากที่จะมองออก เนื่องจากฮอคได้ซ่อนไว้ในลักษณะภาพปริศนาของเด็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยความคิดหรือลักษณะเด่นของผู้หญิงสาววัยอ่อนเยาว์ที่ตามแฟชั่นทันสมัยในชุดเสื้อผ้ายาวและหมวกที่หรูหราฟุ่มเฟือยมากเกินไป มีรอยยิ้มยั่วยวนใจ ไปที่ผู้ชมภาพ ฮอคได้ซ่อนสิ่งเหล่านั้นไว้เพื่อเน้นภาพศิลปะที่ดึงดูดความสนใจและน่าตะลึงด้วยสายตาของคนอื่น ๆ

ภาพ “Da Dandy” ปรากฏให้เห็นเป็นภาพศีรษะที่ไม่มีอะไรเลย นอกจากภาพของผู้หญิงมากมาย ซึ่งมีความหมายว่าผลงานชิ้นนี้เป็นกุญแจไขให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับราอูล ฮอสมานน์ ซึ่งในขณะนั้นเขาได้ใช้ชีวิตอยู่กับทั้งภรรยาของเขา “Elfride” และ ฮานนาห์ ฮอค เนื่องจากราอูลไม่แสดงถึงการตัดสินใจว่าจะเลือกใครระหว่างผู้หญิงสองคน จึงมักมีความตึงเครียดต่อเนื้อเรื่องระหว่างเขากับ ฮานนาห์ ฮอค

ภาพ “Da Dandy” เป็นความห่าเหว เย็นชา และเป็นภาพสะท้อนที่เย้ยหยัน เหน็บแนมความสัมพันธ์ที่ยุ่งเหยิงซับซ้อนนี้ ภาพเหมือนคนรักของเธอ (ราอูล ฮอสมานน์) เป็นแบบแผนอันบริสุทธิ์และถูกปกคลุมด้วยการพรรณนาของเหล่าศิลปินคู่แข่งที่อายุน้อยกว่าเธอเป็นจำนวนมาก

2.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

2.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Da Dandy” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุปะติดลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นลักษณะท่าทางของผู้ชายที่เห็นเป็นรูปร่างรูปทรงด้านข้างตั้งศีรษะลงมาถึงบริเวณหน้าอก ฮานนาห์ ใช้ภาพนี้แสดงเป็นภาพโครงร่างภายนอกซึ่งเป็นลักษณะท่าทางของราอูล ฮอสมานน์ โดยมีภาพของผู้หญิงซึ่งแต่งกายด้วยชุดแฟชั่นนำสมัยอยู่ภายใน ในระยะหลังของภาพ ฮอค ใช้สื่อวัสดุที่ตัดมาจากนิตยสารซึ่งปรากฏเป็นสีเทา ดำ ขาว น้ำตาล ฟ้ำอ่อน ชมพู ม่วง และน้ำเงินปะติดทับซ้อนกันทั่วทั้งภาพ นอกจากนี้ ฮอค ได้ตัดตัวอักษรภาษาอังกฤษคำว่า “Dada” นำมาปะติดบริเวณด้านซ้ายบนของภาพ ตัวอักษร “D” สีดำขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรอื่นปะติดบริเวณด้านขวาล่างของภาพ และนำตัวอักษร “Da” และ “n d y” มาปะติดเรียงต่อกันเป็นคำว่า “Da Dandy”

ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารที่เป็นลักษณะท่าทางของราอูล ฮอสมานน์ โดยปรากฏมีภาพผู้หญิงอยู่ภายในโครงร่างนั้น ฮอคปะติดภาพขา 2 ข้าง และภาพแขนลงบนพื้นระนาบของภาพ โดยให้ส่วนที่กล่าวมาข้างต้น เป็นจุดที่น่าสนใจของภาพ

2.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Da Dandy” นั้น ฮานนาห์ ฮอค จัดภาพได้มีความเป็นเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกัน นอกจากนี้ฮอกระบายได้จัดภาพให้มีความสมดุล คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบสมมาตร ใช้การจัดวางดุลยภาพที่มีระยะและบริเวณว่าง สัมผัสได้เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดวางภาพที่เป็นรูปร่างของ ราอูล ฮอสมานน์ โดยเอียงไปทางขวา จัดภาพให้เกินมาจากเส้นแบ่งครึ่งของภาพ และเมื่อแบ่งครึ่งทางตั้งของภาพ 2 ข้าง จะไม่เท่ากัน ในขณะเดียวกัน ฮอคจัดให้ภาพมีดุลยภาพของสี โดยคำนึงถึงน้ำหนักและความกลมกลืนกันกับสีพื้นได้เป็นอย่างดี ทำให้องค์ประกอบในภาพมีความลงตัวและสมบูรณ์ภายในภาพ การจัดวางตำแหน่งขององค์ประกอบอย่างเหมาะสม เน้นจุดเด่นให้มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ด้วยการเน้นด้วยขนาดของรูปร่าง รูปทรง และเส้นโครงร่างภาพ

2.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Da Dandy” ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติดโดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็น ได้แก่ สีเทา ดำ น้ำตาล ฟ้าอ่อน น้ำเงิน ชมพูม่วง และสีเขียวเป็นพื้นในระนาบหลัง ทำให้โครงสีภายในภาพมีลักษณะของสีที่มีน้ำหนักของสีใกล้เคียงกัน ทำให้รูปทรงที่เกิดขึ้นดูกลมกลืนกัน ฮานนาห์ ฮอค กำหนดให้กรอบรอบนอกมีโครงสีที่สว่างมากกว่าตรงกลางภาพ จึงทำให้ภาพรวมของโครงสีมีการไล่สีน้ำหนักของสีบนวัตถุที่รวมตัวกันอยู่บนพื้นภาพ

3. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany, 1919

ภาพประกอบ 3 ผลงานชื่อ Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany

3.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

จากการที่ ฮานนาห์ ฮอค เป็นผู้หญิงคนเดียวในกลุ่มการเคลื่อนไหวของดาดาในกรุงเบอร์ลิน แสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนักสำหรับเธอ เนื่องจากคำประกาศและคำแถลงการณ์ทั้งหมดของกลุ่มสมาชิกดาดาผู้ชายจะเป็นที่ชื่นชอบ ได้รับการตอบรับอย่างดี และได้รับสนับสนุนทางการเมือง สำหรับเรื่องสิทธิเสมอภาพและเสรีภาพสำหรับเพศต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง ทำให้ฮอคตกอยู่ในฐานะที่เป็นศิลปินที่ไม่ได้รับการใส่ใจอย่างจริงจังจากสมาชิกส่วนใหญ่ในกลุ่มศิลปินดาดา ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจากการบอกเล่าและทัศนคตินี้ คือ คำสรรเสริญ ชมเชย ดังที่ ฮานส์ อาร์ป กล่าวไว้ในหนังสือชีวประวัติของเขาที่ชื่อ “Dada Profile” ซึ่งในหนังสือนั้น ฮานส์ อาร์ป ยกย่องสรรเสริญความสามารถพิเศษของฮอคว่า “ฮอค เป็นเจ้าบ้านในสตูดิโอของราอูล ฮอสมานน์ในตอนกลางคืน ที่ซึ่งจะทำให้เธอเป็นบุคคลที่จำเป็นอย่างยิ่งโดยการจัดการด้วยวิธีการต่าง ๆ ในยามที่ศิลปินดาดาขาดแคลนอาหารหรือสิ่งต่าง ๆ อาทิเช่น การจัดหาขนมปังก้อนทานาย พร้อมเบียร์และ

ภาพ” ทำให้ จอร์จ กรอสส์ และ จอห์น ฮาร์ทฟิลด์ ยินยอมที่จะให้ฮอคมีส่วนร่วมในงานนิทรรศการ “The First International Dada Fair” (งานดาดานานาชาติครั้งที่1)

หลังจากที่ ฮานนาห์ ฮอค ถูกก้าวร้าวทางความคิดจาก ราอูล ฮอสมานน์ เป็นอย่างมากในปีคริสต์ศักราช 1920 ฮอค จึงได้มีแนวคิดที่จะล้มล้างความไม่ไว้วางใจที่ศิลปินดาดาเพศชายบางคนมีต่อเธอ ด้วยการสร้างงานในนิทรรศการที่น่าประทับใจที่สุดครั้งหนึ่งเพื่อออกแสดงผลงานขึ้น ในสัปดาห์แสดงผลงานภาพถ่ายปะติดของเธอซึ่งเป็นชิ้นที่มีขนาดใหญ่มากชิ้นหนึ่ง ชื่อ “Incision with the Dada Pastry Kuefe through Germany’s Last Beer-Belly Cultural Epoch” (Schnitt mit dem Kuchenmesser Dada durch die letzte Weimarer Bierbauchkulturepoche Deutschlands) แต่ทว่าชื่อของเธอถูกลบว่า “Hannchen Hoch” ซึ่งแปลว่า “รูปแบบเล็ก ๆ” ในภาพแสดงให้เห็น ฮานนาห์ ฮอค กับ ราอูล ฮอสมานน์ และแสดงให้เห็นถึงกลวิธีการปะติดในพื้นที่หลังด้วย

ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานที่งดงามและยอดเยี่ยมของปีคริสต์ศักราช 1920 ซึ่ง ฮานนาห์ ฮอค ได้ผสมผสานรายละเอียดมากมายนับไม่ถ้วน เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ภาพเหมือน วัตถุบิดเบี้ยว ที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ทิวทัศน์เมือง และคำแนะนำ คำตักเตือน ใจความสำคัญต่าง ๆ ลงในผลงานของเธออีกด้วย ในภาพเป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวทางการเมือง โดยแสดงให้เห็นสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ความสับสนวุ่นวาย และความได้เปรียบ ไม่ลงรอยกัน

ภาพชิ้นนี้เป็นภาพแบบปะติดปะต่อเศษเล็กเศษน้อยที่ฮอคได้เรียบเรียง เพิ่มเติมสิ่งต่างๆ มากกว่าจะเป็นการผสม ภาพชิ้นนี้เป็นความถูกต้องและแสดงให้เห็นเด่นชัดถึงบรรยากาศโดยรวม นอกจากนี้ยังเห็นตัวแทนของอำนาจเก่าทางการเมืองที่ล้มลง คือ “Kaiser Wilhelm ที่ 2” ผู้ซึ่งสละราชสมบัติมกุฎราชกุมาร และนายพล Field Marshal Hindenburg และการเผชิญหน้ากับตัวแทนของอำนาจใหม่ คือ “Friedrich Ebert” ซึ่งเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสาธารณรัฐไวมาร์ (Weimar-อาณาจักรเยอรมันในอดีต) และ Hjalmar Schacht พนักงานธนาคารและต่อมาได้เป็นประธานของ “Reichsbank” นอกจากนี้ในภาพได้แสดงให้เห็นภาพของนักกีฬา นักแสดง นักเต้นรำ และนักกายกรรมแทรกอยู่ท่ามกลางบุคคลเหล่านั้น

นอกจากนั้นผลงานชิ้นนี้ยังแสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ในขณะนั้น ได้แก่ การเมือง ศิลปะ กีฬา ดาดา และเครื่องจักรที่ทันสมัยของโลก มีหัวรถจักร ขบวนรถ Orient Express รถยนต์ และกังหันน้ำ การแข่งขันลูกบอล และรถจักรยาน กระจัดกระจายอยู่บนพื้นผิวด้านหน้าของภาพ ผสมผสานกันอยู่ในแต่ละฉาก

ผลงานชิ้นนี้ “Incision with the Dada Kitchen Knife through Germany's Last Weimar Beer-Belly Cultural Epoch มีความหมายเป็น 2 ลักษณะ ซึ่งจะมีความหมายที่ชัดเจนมากกว่าเมื่อใช้เป็นภาษาเยอรมัน เนื่องจากคำว่า “Schnitt” (incision) มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการกรีดที่ใช้ตัดออกมาเป็นภาพที่ฮอคสร้างสรรค์ขึ้น และยังเป็นวรรณคดีที่หลักแหลม คิดอย่างลึกซึ้งของฮอคด้วย โดยเห็นได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค ประยุกต์ใช้มีดผ่าตัด ว่าเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองและ เป็นช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง

3.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

3.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสารปะติดลงบนพื้นระนาบ 2 มิติ โดยผสมผสานรายละเอียดมากมาย นับไม่ถ้วน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ภาพเหมือน วัตถุดิบอื่น ๆ ที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน คำแนะนำ คำตักเตือน และใจความสำคัญต่าง ๆ ลงในผลงาน ภาพชิ้นนี้เป็นภาพแบบปะติดปะต่อพิเศษเล็กน้อยที่ฮอคได้เรียบเรียง เพิ่มเติมสิ่งต่าง ๆ มากกว่าจะเป็นการผสม

ฮอคนำภาพของผู้ที่เป็นแบบมาสร้างเป็นผลงาน ซึ่งมีที่มาจากแหล่งที่หลากหลาย ทำให้ผลงานมีตัวตลกทั่วภาพ กล่าวคือ บางครั้งฮอคนำร่างของผู้คนมาทำให้ผิดรูปผิดร่างไป ในขณะเดียวกันผลงานของเธอก็แสดงถึงทัศนียภาพที่มีขนาดกว้างใหญ่ บริเวณตรงกลางภาพจะปรากฏเห็นศิลปินดาดาในกรุงเบอร์ลินบางคนอยู่ในภาวะที่สับสน ไม่ว่าจะเป็น โจฮานเนส แบทเตอร์ ราอูล ฮอสมานน์ และตัวของเธอเอง (ฮานนาห์ ฮอค)

ผลงานของฮอคชิ้นนี้ ตัดมาจากสิ่งตีพิมพ์และนิตยสารที่หลากหลาย แสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่สับสนวุ่นวายอยู่ในขณะนั้น ด้านล่างทางขอบซ้ายของภาพ สามารถอ่านคำเชิญชวนของเธอได้ว่า “ร่วมเป็นสมาชิกดาดา” และยังมีคำขวัญ คำโฆษณาอยู่ในบริเวณอื่นของภาพอีก เช่น “ลงทุนในดาดา” หรือ “ชัยชนะของดาดา”

3.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany” นั้น ฮานนาห์ ฮอค จัดภาพได้มีความเป็นเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกัน จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบอสมมาตร ใช้การจัดวางดุลยภาพที่มีระยะและบริเวณว่าง โดย ฮานนาห์ ฮอค แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ความสับสนวุ่นวาย และความโต้แย้ง ไม่ลงรอยกัน ทำให้ภาพชิ้นนี้แสดงให้เห็นเด่นชัดถึงบรรยากาศโดยรวม นอกจากนี้ยังเห็นตัวแทนของ

อำนาจเก่าทางการเมืองที่ล้มลง คือ Kaiser Wilhelm ที่ 2 ผู้ซึ่งสละราชสมบัติมกุฎราชกุมาร และ นายพล Field Marshal Hindenburg กับการเผชิญหน้ากับตัวแทนของอำนาจใหม่ คือ “Friedrich Ebert” ซึ่งเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสาธารณรัฐไวมาร์ (Weimar-อาณาจักรเยอรมันในอดีต) และ Hjalmar Schacht พนักงานธนาคารและต่อมาได้เป็นประธานของ “Reichsbank” นอกจากนี้ ในภาพได้แสดงให้เห็นภาพของนักกีฬา นักแสดง นักเต้นรำ และนักกายกรรมแทรกอยู่ท่ามกลาง บุคคลเหล่านั้น

ผลงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ในขณะนั้น ได้แก่ การเมือง ศิลปะ กีฬา ดาตา และเครื่องจักรที่ทันสมัยของโลก มีหัวรถจักร ขบวนรถ Orient Express รถยนต์ และกังหันน้ำ การแข่งขันลูกบอล และรถจักรยาน กระจัดกระจายอยู่บนพื้นผิวด้านหน้าของภาพ ผสมผสานกันอยู่ในแต่ละฉาก ในขณะเดียวกัน ฮอคได้จัดฉากทั้งหมดให้เป็นความเคลื่อนไหว ท่ามกลางรายละเอียดอื่น ๆ ซึ่งสามารถจำตีกระฟ้าของนิวยอร์กได้ด้วยงานศิลปะแบบโมทีฟ นอกจากนี้ ฮานนาห์ ฮอค ได้เรียบเรียงภาพเกี่ยวกับการคาดเดาในอนาคตของกรุงเบอร์ลินระหว่าง ความเป็นเมืองเอกขนาดใหญ่ เมืองที่เป็นศูนย์กลางการค้าหรืออื่น ๆ และความเป็นเมืองบูชาย์ญ

3.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany” ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติดโดย ใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน ซึ่งทำให้ภาพนี้แสดงความรู้สึกถึงความตื่นเต้น กระฉับกระเฉง และความวุ่นวายของบรรยากาศทางการเมืองในสมัยนั้น ฮอคใช้ความกลมกลืนของสี โดยใช้สีที่อยู่ในแผนสีกลมกลืน คือ กลุ่มสีส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม ทำให้ภาพภาพนี้เกิดเอกภาพและความกลมกลืนที่ช่วยจูงใจให้คล้อยตามได้

1. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Dada Ernst, 1920

ภาพประกอบ 4 ผลงานชื่อ Dada Ernst

4.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ในภาพ “Dada Ernst” ฮานนาห์ ฮอค ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงสมัยใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยมสมัยใหม่ โดยในภาพฮอคแสดงถึงภาพชา 2 ข้าง ผู้ชาย และเงินปะติดระหว่างกัน ซึ่งเป็นจุดนำหลักของรูปภาพเชื่อมเงินไปยังนักกีฬาขี่ม้าสมัยใหม่ ในระยะหลังของภาพมีผู้หญิงเปลือยเล่นทรมเปิด ทั้งหมดสื่อถึงความสัมพันธ์เพศของผู้หญิงในการเคารพโลกสมัยใหม่ ฮอคสร้างภาพผู้หญิงที่เปี่ยมไปด้วยความหวังและความกลัวกับการก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีของผู้หญิงชาวเยอรมันสมัยใหม่

4.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

4.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Dada Ernst” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยนำภาพจากส่วนต่าง ๆ ที่ตัดมาจากนิตยสารและสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพแสดงให้เห็นถึงภาพชา 2 ข้าง ผู้ชาย และเงินปะติดระหว่างกัน โดยเชื่อม

เงินไปยังนักกีฬาโยมมาสติทกหญิงสมัยใหม่ ในระยะหลังของภาพมีผู้หญิงเปลือยเล่นทรมเปิด บริเวณมุมขวาด้านล่างของภาพเป็นภาพผู้หญิงยืนหันด้านข้าง พื้นหลังเป็นสีส้มเหลือง

4.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Dada Ernst” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกัน นอกจากนี้ ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความสมดุล คือจัดภาพที่มีดุลยภาพแบบสมมาตร จัดวางภาพที่มีระยะและบริเวณว่าง ฮอคใช้รูปร่างและรูปทรงของภาพที่ตัดมาจัดวางให้มีสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน แต่ดูด้วยความรู้สึกแล้วเท่ากัน ทำให้ผลงานดูแล้วให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว

4.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Dada Ernst” ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสาร นำมาปะติดโดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็น โดยนำสีต่างวรรณะมาจัดวางองค์ประกอบในภาพ กล่าวคือ ใช้สีในกลุ่มสีแยกตรงข้าม คือ กลุ่มสีเหลืองส้ม น้ำเงิน และสีม่วง ฮอคใช้ดุลยภาพของสีที่มีน้ำหนักของสีที่ไม่เท่ากัน กล่าวคือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดวางให้ภาพในส่วนทางด้านขวามีค่าน้ำหนักของสี และความจัดของสีที่มากกว่าด้านซ้าย ทำให้ภาพมีความตักกันน่าสนใจมากขึ้น

5. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Beautiful Girl, 1920

ภาพประกอบ 5 ผลงานชื่อ Beautiful Girl

5.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ผลงาน “Beautiful Girl” ขึ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค แสดงให้เห็นถึงเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาเทคโนโลยีของมนุษย์ โดยนำภาพของสาวงามไฮเทคสวมชุดว่ายน้ำสมัยใหม่ มีหลอดไฟชนิดกระเปาะกลมส่องบนหัวขณะนั่งบนคันเหาะเล็ก ถูกล้อมรอบไปด้วยรูปภาพที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมต่าง ๆ มาประกอบกัน ยกตัวอย่างเช่น ตรารถ BMW ยางรถเกียร์ ฟันเฟืองและนาฬิกาหมุดด้านขวามือ มีรูปนักมวยปรากฏในระยะหลังของภาพ ในภาพศีรษะผู้หญิงมีตาแมวจ้องมองมาที่ผู้ดูเป็นการสื่อถึงความทันสมัย เทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนที่ทันสมัย เหล่านี้เป็นการโฆษณาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้หญิง ท่ามกลางความหวังนี้ปรากฏเห็นความหวาดกลัวจากในตาที่มองมายังผู้ชม ภาพสื่อการมองโลกในแง่ดีเกี่ยวกับเทคโนโลยีและความสัมพันธ์ของมันเกี่ยวกับผู้หญิงยุคใหม่

5.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

5.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Beautiful Girl” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยนำภาพจากส่วนต่าง ๆ ที่ตัดมาจากนิตยสารและสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อวัสดุนำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ

2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพแสดงให้เห็นถึงรูปภาพที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพของตรารถ BMW ยางรถ เกียร์ ฟันเฟืองและนาฬิกาหมุน ซึ่งเป็นสื่อที่ ฮานนาห์ ฮอค ใช้แทนความหมายในเรื่องความทันสมัยและเทคโนโลยี

5.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Beautiful Girl” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน ฮอคจัดภาพให้มีความสมดุล คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบคล้ายคลึงกัน 2 ข้าง คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดให้ภาพทั้ง 2 ข้างมีลักษณะที่ไม่เหมือนกันเลยทีเดียว แต่มีลักษณะของรูปร่างรูปทรงที่คล้ายคลึงกันและถ่วงกันได้ ฮอคจัดภาพโดยการจัดวางที่ศูนย์กลางของภาพ ทำให้ภาพดูนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว เน้นจุดเด่นในระยะหน้า โดยการเน้นด้วยขนาดของรูปร่างรูปทรง ให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น และวางจุดเด่นให้อยู่ในตำแหน่งทางด้านซ้ายมากกว่าด้านขวา ทำให้ภาพดูไม่น่าเบื่อ และน่าสนใจมากขึ้น

5.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Beautiful Girl” ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติดโดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ กลุ่มสีแยกตรงข้าม ได้แก่ สีส้ม เหลือง และสีน้ำเงิน ผลงานชิ้นนี้ ฮอคใช้ดุลยภาพของสีที่มีน้ำหนักของสี และความจัดของสีที่ใกล้เคียงกัน ทำให้รูปร่างรูปทรงที่เกิดขึ้นในภาพดูกลมกลืนกัน ฮานนาห์ ฮอค จัดให้กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่สว่างมากกว่าบริเวณตรงกลางภาพ จึงทำให้ภาพรวมของโครงสร้างมีการไล่สีน้ำหนักของสีบนวัตถุที่รวมตัวกันอยู่บนพื้นภาพ นอกจากนี้ฮอคได้จัดให้ภาพมีความสมดุลของสี โดยเมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดวางให้ภาพในส่วนทางด้านขวามีค่าน้ำหนักของสีที่มากกว่าด้านซ้าย ทำให้ภาพมีความตัดกันกับสีพื้น ช่วยให้ภาพมีจุดเด่นที่ชัดเจนน่าสนใจมากขึ้น

6. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ And When You Think the Moon is Setting, 1921

ภาพประกอบ 6 ผลงานชื่อ And When You Think the Moon is setting

6.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ผลงาน “And When You Think the Moon is Setting” ของฮานนาห์ ฮอค เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของมนุษย์กับการเมือง ฮอคใช้ใบหน้าของผลงานภาพถ่ายปะติดขึ้นนี้ถูกดัดแปลงให้เสียรูป โดยใช้วัสดุที่เป็นที่น่าสนใจ นำตะตาคำนวน 3 ภาพปะติดลงไปอย่างเด่นชัด คือ ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพศีรษะของ Gerhard Hauptmann โดยไม่มีสัญลักษณ์ผมขาวเป็นกระเชิงของเขา เวลาของภาพเป็นช่วงเวลาขณะที่พระจันทร์กำลังตกลงขอบฟ้า มีตราซึ่งอยู่ในระยะหน้าของภาพ และยังมีภาพของบุคคลที่ชี้ชัดได้ว่าเป็น John D. Rockefeller อีกด้วย

ชื่อของภาพมาจากเพลงยอดนิยมในยุคนั้นของประเทศเยอรมัน ที่แสดงความหมายว่า ถึงแม้จะอยู่ในสถานะที่เสื่อมลงกำลังจะสิ้นสุด แต่ประเทศเยอรมันก็จะกลับมารุ่งเรืองอีกครั้ง ซึ่ง Hauptmann ได้รับรองเห็นด้วยกับรัฐบาลของไวมาร์ ซึ่งถูกศิลปินติดตามองว่าเขามิมีค่าเหลืออยู่อีกแล้ว ฮอคแสดงให้เห็นถึงน้ำหนักที่แสดงถึงความเสื่อมสลาย และแสดงถึงสัญลักษณ์ของการกลับมาของความเจริญรุ่งเรือง

6.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

6.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “And When You Think the Moon is Setting” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด (Photomontage) โดยนำภาพจากส่วนต่าง ๆ ที่ตัดมาจากนิตยสาร กระดาษสีและสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อวัสดุนำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพแสดงให้เห็นถึงรูปภาพศีรษะของ Gerhard Hauptmann โดยไม่มีสัญลักษณ์ผมขาวเป็นกระเชิง มีตราซึ่งอยู่ในระยะหน้าของภาพ เวลาของภาพเป็นช่วงเวลาขณะที่พระจันทร์กำลังตกกลับขอบฟ้า และยังมีภาพของบุคคลที่ชี้ชัดได้ว่าเป็น John D. Rockefeller บริเวณลำตัวที่มีหัวลิงกอริลล่า เป็นภาพหัวของเด็กผู้หญิงซึ่งผมสะบัดพลิ้วไปด้านหลังในขณะที่เธอร้อง ภาพบางส่วนฮอคนำเอาชิ้นส่วนของภาพ Die Dame มาเสริมในงานชิ้นนี้ด้วย ทำให้ใบหน้าที่อยู่เรียบและใสสะอาด ดูแตกแยกออกเป็นชิ้น ๆ

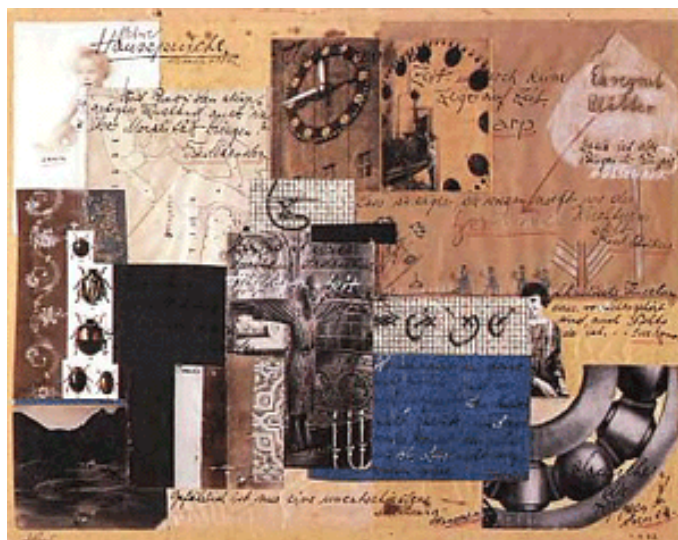
6.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่าผลงาน “And When You Think the Moon is Setting” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน และจัดวางภาพให้มีความสมดุลกัน จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบสมมาตร ใช้การจัดวางดุลยภาพที่มีระยะและบริเวณว่าง ทำให้ภาพเกิดน้ำหนักที่สองข้างเท่ากัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ภาพอาจไม่เท่ากันจริงพอดี แต่เท่ากันในความรู้สึกตามที่ตามองเห็น เรียกว่าเป็นการจัดวางทัศนธาตุบนระนาบโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร นอกจากนี้ ฮอคได้จัดเรียงลำดับของรูปร่างรูปทรง น้ำหนักอ่อนแก่ พื้นผิว และบริเวณว่าง ทำให้รู้สึกมีความตื่น ลึก ลวงตาได้

6.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “And When You Think the Moon is Setting” ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีส้ม เหลือง เหลืองส้ม น้ำตาล และเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้สีคู่ตรงข้าม คือ สีน้ำเงินกับสีส้มในภาพ ทำให้ภาพมีความตัดกันกับสีพื้นอีกด้วย นอกจากนี้ ฮอค ได้ใช้ดุลยภาพของสีที่มีน้ำหนักของสี และความจัดของสีที่ใกล้เคียงกัน ทำให้รูปร่างรูปทรงที่เกิดขึ้นในภาพดูกลมกลืนกัน ช่วยให้ภาพมีจุดเด่นที่ชัดเจนน่าสนใจมากขึ้น

7. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ My Domestic mottoes (Meine Haussprüche), 1922

ภาพประกอบ 7 ผลงานชื่อ My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)

7.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

“My Domestic Mottoes” (คติพจน์ภายในครอบครัว / ประเทศของฉัน) เป็นผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค บนกระดาษแข็ง ซึ่งนับได้ว่าเป็นผลงานสะสม ของที่ระลึกแห่งความทรงจำของกลุ่มศิลปินดาดาซ์หนึ่ง โดย ฮานนาห์ ฮอค ไม่เคยกล่าวว่าเธอเป็นนักทฤษฎี โดยเธอมักจะทิ้งตำแหน่งนี้ให้กับศิลปินคนอื่น ๆ ซึ่งคนแรกและคนที่สำคัญที่สุด ก็คือ คนรักของเธอ “ราอูล ฮอสมานน์” และเป็นตำแหน่งที่ว่างสำหรับเพื่อน ๆ และสมาชิกดาดาคนอื่น ๆ ด้วย

ผลงานชิ้นนี้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบ้านของ ฮานนาห์ ฮอค เอง เนื่องจากผลงานชิ้นนี้ใช้คำขวัญ คติพจน์และความมีสติปัญญาอย่างลึกซึ้ง ซึ่งถูกกล่าวไว้โดยศิลปินดาดาระดับแกนนำหลายคน (Arp, Huelsenbeck, Schwitters, Johannes Baader, Hausmann, Goethe, Nietzsche, และ Friedlander) บทความทั้งหมดนี้สัมพันธ์กับเวลา และความตาย และหลากหลายคำพูด ข้อความที่ขัดแย้งกับความรู้สึกรักของคนทั่วไปของดาดา บางภาพดูเหมือนจะเป็นชิ้นส่วนสำหรับสมุดภาพ หรืออัลบั้มรูป ได้แก่ รูปถ่ายแมลงปีกแข็ง งานครอสติช รูปร่างจากเศษไม้ และภาพใบไม้ที่วาดจากชอล์ก ภาพนาฬิกาที่ไม่มีเข็มทำให้ดูชะงัก เพื่อให้คิดถึงการลำดับเหตุการณ์ในภาพมีการใช้คำที่มีเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกันเช่น cross และ cross-stich กล่าวโดยรวมถึงผลงานชิ้นนี้ได้ว่า มีภาพรวมที่สมบูรณ์แบบด้วยการแบ่งกลุ่มตามแบบแผน มีหลักการสำคัญของการออกแบบชัดเจน แต่ความหมายของคำของภาพเหล่านั้น ค่อนข้างเป็นปริศนาและน่าฉงน “My Domestic Mottoes” เป็นภาพเหมือน ที่แสดงให้เห็นถึงการถากถาง

เย้ยหยันเล็กน้อยของ ฮานนาห์ ฮอค ทั้งนี้จากการอ้างอิงการสะท้อนภาพของเคิร์ต ชวิตเทอร์ส ฮานส์ อาร์ป และโจฮานเนส แบดเดอร์ ผลงานชิ้นนี้ ฮอคถ่ายทอดออกมาเหมือนเป็นป้ายติดประกาศ ซึ่งพื้นหลัง ทำจากกระดาษหนังสือพิมพ์หลากหลายที่มีรูปแบบในการตกแต่ง พรรณนาให้เห็นเป็นรูปภาพ ภาพประกอบที่เป็นระบบ มีหลักการ และมีรายละเอียดของแผนที่ กลไกของศิลปะที่ย้อนกลับมาปรากฏให้เห็นในผลงานชิ้นนี้เช่นกัน ในขณะที่เดียวกันผลงานชิ้นนี้ก็เหมือนกับในงาน “Incision with the Dada Kitchen Knife through Germany's Last Weimar Beer-Belly Cultural Epoch” ซึ่งฮอคไม่ค่อยที่จะเรียบเรียงวัตถุต่าง ๆ ตามลำดับก่อนหลัง เธอได้แสดงให้เห็นภาพเหมือนของเธอเองในงานชิ้นนี้ ซึ่งได้ซ่อนอยู่ในส่วนประกอบสำคัญต่างในภาพแบบปะติดของเธอ

นอกจากนี้ บนกระดาษที่ติดบนกระดาษแข็ง ฮานนาห์ ฮอค ได้เขียนคำขวัญที่เป็นสาระสำคัญของกลุ่มศิลปินดาดา และลงลายมือชื่อผู้เขียนคำขวัญนั้น ๆ ไว้ เช่น “Only an undecided mixture is dangerous” - ส่วนผสมที่ยังไม่ได้รับการตัดสินใจเท่านั้นที่เป็นอันตราย ได้มาจากราอูล ฮอสมานน์ “Let them say they don't know where the church tower stands” - ปลอ่ยให้เขาพูดไปว่า พวกเขาไม่รู้ว่าหอคอยของโบสถ์ตั้งอยู่ที่ไหน (คัดมาจากบทประพันธ์ของ เคิร์ต ชวิตเทอร์ส ชื่อ “An Anna Blume” และคำขวัญที่ลึกลับ “Dada polices the police” ดาดารักษาความสงบเรียบร้อยของตำรวจ ของ ริชาร์ด ฮวลเซนเบ็ค) เนื่องจากคำขวัญเหล่านั้นถูกเขียนอย่างระมัดระวังด้วยลายมือที่สะอาดเรียบร้อย ทำให้ผลงานชิ้นนี้ของ ฮานนาห์ ฮอค ได้พลังที่ทำให้คงอยู่ได้

ภายในปีคริสต์ศักราช 1922 ความเคลื่อนไหวของกลุ่มศิลปินดาดาได้แตกสลายลง และสมาชิกแต่ละคนของกลุ่มได้เริ่มวิถีทางของตนเอง บางคนได้ก่อตั้งสัมพันธ์มิตรใหม่ และได้มีโครงการหนึ่งที่เกิดขึ้นในเดือนกันยายนปีนั้น คือ International Congress for Constructivists and Dadaist ซึ่งจัดขึ้นที่สถาบันเบาแฮร์สในไวมาและความสัมพันธ์ส่วนตัวของ ฮานนาห์ ฮอค กับราอูล ฮอสมานน์ ก็แตกสลายเช่นเดียวกัน ในผลงานชื่อ “My Domestic Mottoes” ชิ้นนี้ ฮอคได้รวมกลุ่มสมาชิกดาดาอีกครั้ง ได้แก่ ฮานส์ อาร์ป จากเมืองซูริก เคิร์ต ชวิตเทอร์ส จากเมืองแฮนโนเวอร์ และริชาร์ด ฮวลเซนเบ็ค วอลเตอร์ เซอร์เนอร์ ราอูล ฮอสมานน์ จากกรุงเบอร์ลิน ซึ่งตัว ฮานนาห์ ฮอค เองนั้น กำลังมองอย่างค่อนข้างเหนียมอาย จากด้านหลังตะแกรงรั้วไม้ ผลงานชิ้นนี้ได้อนุรักษ์คติพจน์ของกลุ่มศิลปินดาดาเหล่านั้น และประกอบไปกับงานศิลปะของเธอในทศวรรษยุคต่อมาของชีวิตเธอ

และถึงแม้ว่าในอนาคต ฮานนาห์ ฮอค จะอุทิศเวลาของเธอไปกับการเขียนภาพที่มากขึ้น แต่ทว่าหลักการสำคัญของศิลปะภาพถ่ายปะติด และงานปะติดก็ยังคงมีอิทธิพลและดำเนินต่อไปเพื่อแสดงถึงคุณสมบัติ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของผลงานศิลปะของเธอ

7.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

7.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “My Domestic Mottoes” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด (Photomontage) โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ ภาพจากนิตยสารและกระดาษแข็ง เป็นสื่อวัสดุนำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ โดยบางภาพดูเหมือนจะเป็นชิ้นส่วนที่มาจากสมุดภาพ หรืออัลบั้มรูป ได้แก่ รูปถ่ายแมลงปีกแข็ง งานครอสติช รูปร่างจากเศษไม้ และภาพใบไม้ที่วาดจากชอล์ก (Chalk drawing of a tree leaf) ภาพนาฬิกาที่ไม่มีเข็ม ผลงานชิ้นนี้ ฮอค ปะติดพื้นหลัง (background) ด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ที่มีความหลากหลาย มีรูปแบบในการตกแต่ง พรรณนาให้เห็นเป็นรูปภาพ ภาพประกอบที่เป็นระบบ มีหลักการ และมีรายละเอียดของแผนที่ (detail of a map) เพื่อให้คิดถึงการลำดับเหตุการณ์ในภาพ

7.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “My Domestic Mottoes” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน เนื่องจากการใช้การทำซ้ำของรูปร่างสี่เหลี่ยม ตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป รวมทั้งการจัดวางภาพให้มีความสมดุลกัน ทำให้ภาพเกิดน้ำหนักที่สง่างามเท่ากัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ภาพอาจไม่เท่ากันจริงพอดี แต่เท่ากันในความรู้สึกตามที่ตามองเห็น เรียกว่าเป็นการจัดวางทัศนธาตุบนระนาบโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร จัดวางจุดเด่นตามลักษณะแนวนอน (Linear Balance) ทำให้ภาพให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว

7.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “My Domestic Mottoes” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีส้ม เหลือง เหลืองส้ม น้ำตาล เป็นพื้นหลังของภาพ และเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้สีคู่ตรงข้าม คือ สีน้ำเงินในระนาบหน้าของภาพ ทำให้ภาพมีความตัดกันกับสีพื้น จัดให้กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่สว่างมากกว่าบริเวณตรงกลางภาพ จึงทำให้ภาพรวมของโครงสร้างมีการไล่สีน้ำหนักของสีบนวัตถุที่รวมตัวกันอยู่บนพื้นภาพ จัด

ได้ว่าภาพ “My Domestic Mottoes” นี้มีภาพรวมที่สมบูรณ์แบบด้วยการแบ่งกลุ่มตามแบบแผน และมีหลักการสำคัญของการออกแบบที่ชัดเจน

8. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Dada Dance, 1922

ภาพประกอบ 8 ผลงานชื่อ Dada Dance

8.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ผลงาน “Dada Dance” ของฮานนาห์ ฮอค เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ สังคม และค่านิยมในสมัยนั้น โดยฮอคใช้เป็นคำแถลงถึงผู้หญิง โดยบอกว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องนำแพชชั่นเพื่อให้ดูสวยงาม ในภาพมีผู้หญิง 2 คน ผู้หญิงทางขวามือแต่งกายด้วยชุดนำแพชชั่น สวมรองเท้าและหมวกที่เข้าชุดกัน ในภาพชิ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค ต้องการชี้ให้เห็นถึงคำว่า ความงามทางสังคม ที่ไม่จำเป็นต้องนำสมัย เพื่อให้ได้รับการตัดสิน ชื่นชมว่าสวย ซึ่งผู้หญิงในภาพนั้นกำลังยืนโพสท่าที่เป็นที่นิยมในแพชชั่นนำสมัยของสมัยนั้น

8.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

8.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Dada Dance” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้น

ระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพมีผู้หญิง 2 คน ผู้หญิงทางขวามือแต่งกายด้วยชุดน้ำแฟชั่น สวมรองเท้าและหมวกที่เข้าชุดกัน ฮอคใช้ภาพที่ตัดเป็นชิ้นเดียว สีนํ้าตาลเป็นพื้นหลังของภาพ บริเวณด้านล่างของภาพใช้ข้อความที่ตัดมาแล้วนำมาเรียบเรียงปะติด เป็นข้อความใหม่

8.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Dada Dance” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน จัดวางภาพให้มีความสมดุลกัน ทำให้ภาพเกิดน้ำหนักที่สองข้างเท่ากัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ภาพอาจไม่เท่ากันจริงพอดี แต่เท่ากันในความรู้สึกตามที่ตามองเห็น เรียกว่าดุลยภาพแบบอสมมาตร ใช้การจัดวางดุลยภาพที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลางในระยะหน้าของภาพ ทำให้ภาพให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว

8.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Dada Dance” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีส้ม เหลือง ชมพู และนํ้าตาล โดยใช้สีนํ้าตาลเป็นพื้นหลังของภาพ เน้นจุดน่าสนใจให้มีค่าน้ำหนักที่ตัดกันกับสีพื้น และจัดให้กรอบรอบนอกมีโครงสีที่สว่างมากกว่าบริเวณจุดเด่น ทำให้ภาพมีความสวยงามลงตัว

9. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Coquette 1, 1923-1925

ภาพประกอบ 9 ผลงานชื่อ The Coquette 1

9.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ผลงาน “The Coquette 1” ของ ฮานนาห์ ฮอค เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการเมือง เป็นภาพที่ ฮานนาห์ ฮอค ล้อเลียนลักษณะจำเพาะของเพศหญิงที่มีความสัมพันธ์กับการเมืองโลก

9.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

9.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “The Coquette 1” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสาร เป็นสื่อวัสดุนำมาปะติดประกอบลงบนพื้นกระดาษ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพฮอคใช้รูปร่างรูปทรงของคน และสัตว์ นำมาจัดเรียงสลับตำแหน่งใหม่ โดยภาพที่อยู่ด้านซ้ายมือ ฮอคใช้รูปร่างของผู้หญิงในลักษณะท่านั่งไขว่ขา มีภาพศีรษะที่ไม่มีเส้นผม แสดงออกเพียงเฉพาะใบหน้านำมาจัดวางไว้ด้วยกัน ภาพตรงกลาง ฮอคใช้รูปร่างของเด็กยืนหันข้าง แสดงออกในท่าทางที่กำลังยื่นของให้ผู้หญิงด้านซ้ายมือ โดยมีหัวเป็นสุนัข และภาพด้านขวามือ ฮอคก็จัดวางสลับสับเปลี่ยนให้ภาพเป็นศีรษะของคน และมีลำตัวเป็นสุนัขยืนเรียงลำดับกัน บริเวณมุมขวามือ ฮอคนำกระดาษวงรีสีส้มแดง และภาพแมลงมาปะติดในภาพ

9.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “The Coquette 1” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน จัดวางภาพให้มีความสมดุลกัน ทำให้ภาพเกิดน้ำหนักที่สง่างามเท่ากัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว รูปร่างรูปทรงในภาพอาจไม่เท่ากันจริงพอดี แต่เท่ากันในการรู้สึกตามที่ตามองเห็น เรียกว่าดุลยภาพแบบอสมมาตร จัดวางจุดเด่นในระยะหน้าตามแนวนอนของภาพ ทำให้ภาพให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว และมีเรื่องราวที่น่าสนใจมากขึ้น

9.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “The Coquette 1” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีเหลือง เทา ม่วง น้ำเงิน และน้ำตาล ใช้สีเหลืองเป็นพื้นหลังของภาพ เน้นจุดน่าสนใจให้มีค่าน้ำหนักที่เข้มตัดกันกับสีพื้นที่มีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่า จัดให้พื้นหลังมีโครงสร้างที่สว่างมากกว่าบริเวณจุดสนใจที่อยู่ในระยะหน้า ทำให้ภาพมีความสวยงามชัดเจนยิ่งขึ้น

10. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Monument 1, 1924

ภาพประกอบ 10 ผลงานชื่อ Monument 1 (Denkmal1)

10.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “Monument 1” เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสังคมและค่านิยม ฮานนาห์ ฮอค นำภาพประติมากรรมสมัยก่อนกับส่วนที่เป็นร่างกายผู้หญิงเยอรมันสมัยใหม่ นำมาจัดเรียงใหม่ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ค่อนข้างแปลก ด้านหนึ่งของผู้หญิงถูกผสมผสานกับผู้หญิงชาวอัฟริกันที่หน้าอกค่อนข้างแบนราบ มีแขนแบบแขนผู้ชาย มี 3 ขา ขาข้างหนึ่งสวมกางเกงขายาว อีกข้างหนึ่งแยกไม่ออกว่าเป็นขาผู้หญิงหรือเป็นขานักเต้น แขนทั้งสองกดแน่นแนบอยู่กับคาง แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมและความทันสมัยในสังคม

10.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

10.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Monument 1” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพ ฮอค นำภาพที่เป็นใบหน้าประติมากรรมสมัยก่อนมาปะติดกับส่วนที่เป็น

ร่างกายผู้หญิงชาวเยอรมัน โดยถูกผสมผสานกับผู้หญิงชาวอัฟริกันที่มีหน้าอกแบนราบ ลักษณะของใบหน้าหันไปทางขวา ส่วนลำตัวมีอิริยาบถที่หันไปในทิศทางตรงข้ามกัน คือ ทางซ้าย มีลักษณะของแขนที่เป็นแบบแขนผู้ชาย แขนอีกข้างเห็นเฉพาะหัวไหล่ มี 3 ขา ขาข้างหนึ่งสวมกางเกงขายาว อีกข้างหนึ่งแยกไม่ออกกว่าเป็นขาผู้หญิงหรือเป็นขานักเต้น โดยมีแขนทั้งสองกดแนบแน่นอยู่กับคาง สอดนำส่วนต่าง ๆ เหล่านี้มาจัดวางเรียงประกอบกัน โดยจัดให้ยืนอยู่ตำแหน่งบนพื้นสี่เหลี่ยมคางหมูสีดำ

10.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ผลงาน “Monument 1” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดานหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารซึ่งเป็นสื่อวัสดุประเภทสำเร็จรูป นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ฮอคใช้การจัดวางให้มีความสมดุล คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง (Axial Balance) คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางดิ่ง ฮอคจัดให้ภาพมีน้ำหนักที่ไม่เหมือนกันเลยทีเดียว ใช้ลักษณะของรูปร่างรูปทรงที่ถ่วงกันได้ เน้นจุดเด่นในระนาบหน้า โดยการเน้นด้วยขนาดของรูปร่างรูปทรง ใช้ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันในส่วนของระนาบหน้าและระนาบหลัง กล่าวคือ ในส่วนระนาบหน้าค่าน้ำหนักมีความเข้มกว่าในส่วนของพื้นหลัง มีการชักนำให้สายตาเคลื่อนที่ไปตามทิศทางที่เอียงไปทางด้านซ้ายมากกว่าด้านขวา ทำให้เป็นการจัดดุลยภาพแบบอสมมาตร ภาพดูไม่น่าเบื่อ มีความน่าสนใจมากขึ้น

10.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Monument 1” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็นเป็นส่วนใหญ่ของภาพ คือ สีเทา ดำ และสีฟ้าอ่อน โดยใช้สีเหลืองเป็นจุดตัดของภาพ เน้นจุดสนใจให้มีค่าน้ำหนักที่ตัดกับสีพื้นซึ่งมีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่า จัดให้พื้นหลังมีโครงสร้างที่หม่นลง จัดวางบริเวณจุดสนใจอยู่ในระนาบหน้าที่มีค่าน้ำหนักของสีสว่างมากกว่าส่วนของพื้นหลัง จึงทำให้ภาพรวมของโครงสร้างมีการไล่ค่าน้ำหนักของสีบนวัตถุ

11. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Kids, 1925

ภาพประกอบ 11 ผลงานชื่อ Kids

11.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “Kids” เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง ในภาพเป็นภาพของเด็กทารกผู้ชายที่มีลักษณะผมสั้นเป็นมัน จมูกที่มีลักษณะงออยู่เหนือปากของเด็กทารกที่กำลังเปิด และกำลังตะโกนร้องเสียงดัง ช่องปากเต็มไปด้วยน้ำลาย เป็นภาพที่ ฮานนาห์ ฮอค แสดงให้เห็นเชื่อได้ว่าเป็นภาพของผู้ที่ระดมกำลังกันร้องเรียนถึงเหตุการณ์ในสมัยนั้น

11.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

11.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Kids” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพ ฮอค นำภาพที่เป็นพื้นผิวมาปะติดเป็นส่วนของพื้นหลังของภาพ ไม่มีการจัดวางองค์ประกอบอื่นที่ซับซ้อน โดยจัดวางใบหน้าของเด็กผู้ชาย มาปะติดเป็นจุดที่น่าสนใจ จากนั้นจึงนำภาพตา จมูกและปากในอิริยาบถต่าง ๆ มาปะติดทับลงไป โดยชิ้นส่วนของจมูกและปากนั้นเป็นชิ้นส่วนที่มีจากที่เดียวกัน เห็นได้จากการที่ภาพทั้งสองเป็นชิ้นภาพที่ต่อกัน ไม่มีร่องรอยของการตัดมาประกอบใหม่ ทำให้ภาพ “Kids” นี้ ใช้สื่อวัสดุที่มีที่มาไม่หลากหลาย

11.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ผลงาน “Kids” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ฮอคใช้การจัดวางให้มีความเป็นเอกภาพด้วยเน้นจุดเด่นให้มีเพียงชิ้นเดียว ไม่มีองค์ประกอบอื่นเสริม จัดภาพให้มีความสมดุลแบบสมมาตร คือ จัดภาพบริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดให้ภาพมีน้ำหนักที่อยู่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง เน้นจุดสนใจด้วยขนาดของรูปร่างรูปทรง ใช้ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันในส่วนของระยะหน้าและระยะหลัง กล่าวคือ ในส่วนระยะหน้าจะมีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่าในส่วนของพื้นหลัง ช่วยทำให้จุดน่าสนใจในระยะหน้ามีความเด่นชัดมากขึ้น

11.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Kids” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็นเป็นส่วนใหญ่ของภาพ คือ สีเทา ดำ และมีการไล่ค่าน้ำหนักให้เกิดขึ้นในส่วนของระยะหลังของภาพอีกด้วย ฮอคใช้รูปร่างรูปทรงสีเหลือง น้ำตาล ม่วง อ่อน เทาอ่อนวางบริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง เน้นจุดสนใจให้มีค่าน้ำหนักที่ตัดกับสีพื้นซึ่งมีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่า จัดให้พื้นหลังมีโครงสร้างที่หม่นลง จัดวางบริเวณจุดสนใจอยู่ในระยะหน้าที่มีค่าน้ำหนักของสีสว่างมากกว่าส่วนของพื้นหลัง จึงทำให้ภาพรวมของโครงสร้างมีการไล่ค่าน้ำหนักของสีบนวัตถุ

12. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Abduction, 1925

ภาพประกอบ 12 ผลงานชื่อ Abduction (Entfuhrang)

12.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “Abduction” เป็นภาพที่แสดงเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง โดยฮอคแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับผู้หญิงเยอรมันสมัยใหม่ เรื่องในภาพเกี่ยวกับอัฟริกา เป็นภาพของ ฮอคนั่งบนประติมากรรมไม้อัฟริกา ประติมากรรมนั้นประกอบด้วยผู้ชาย 2 คน และผู้หญิง 2 คนที่ลำเลียงสิ่งของบนหลังสัตว์ ฮอควางรูปภาพบนพื้นฐานใหญ่และให้ต้นเซอริเป็นพื้นหลัง หนึ่งในหัวผู้หญิงที่แกะสลักเป็นหัวผู้หญิงเยอรมันสมัยใหม่ คนที่หันหัวไปทางหลังเปรียบเทียบกับอีกคนที่เป็นไม้แกะสลักดูเหมือนว่าจะตะโกน อ้าปากกว้าง ฮอคต้องการสื่อความแตกต่างและแม้แต่ตำแหน่งที่ไม่ถูกต้องก็สื่อความเปลี่ยนแปลงในเมืองไวมาร์ ซึ่งทำให้ผู้หญิงรู้สึกตื่นเต้น แต่ในขณะเดียวกันก็รู้สึกถึงการขาดเสถียรภาพและความไม่มั่นคง

12.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

12.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Abduction” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพ ฮอค นำภาพที่เป็นพื้นผิวมาปะติดเป็นส่วนของพื้นหลังของภาพ

จากนั้นจึงใช้ภาพที่เป็นองค์ประกอบและจุดน่าสนใจของภาพมาจัดวาง ปะติดเรียบเรียงเป็นภาพใหม่ขึ้นมา ฮอคบรรยายให้เห็นผู้หญิงชาวเยอรมันที่ทันสมัย ในลักษณะของการเล่าเรื่อง มีภาพชาวแอฟริกันนั่งอยู่บนงานแกะสลักไม้แบบแอฟริกัน งานแกะสลักประกอบด้วยผู้ชายแอฟริกันสองคน และผู้หญิงสองคนกำลังถูกล่าเลียงขนย้ายโดยสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ผิดปกติ ฮอควางรูปแกะสลักบนฐานที่มีต้นเซอรียีนเป็นฉากหลัง หนึ่งในรูปหัวแกะสลักผู้หญิงถูกแทนที่ด้วยผู้หญิงชาวเยอรมันที่ทันสมัย ซึ่งหัวหันไปทางด้านหลัง เมื่อเปรียบเทียบกับงานนามธรรมที่เรียบง่าย หน้าของรูปแกะสลักไม้ของผู้หญิงชาวเยอรมันดูเหมือนกำลังอ้าปากกว้างตะโกนแยกเสียงร้อง

ข้อความความหมายของฮอค บอกเป็นนัยถึงข้อแตกต่างหรือการแบ่งชั้นวรรณะ หรืออาจจะเป็นแม้กระทั่งการเคลื่อนที่จากที่เดิมหรือการล่องลอยลึกลับ เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไวมาร์ ที่สำหรับผู้หญิงหมายถึงความตื่นตัว แต่ในขณะเดียวกันเป็นความรู้สึกของความไม่มั่นคงแน่นอนและการเคลื่อนย้ายหรือการทำให้ออกจากที่ซ่อน

12.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

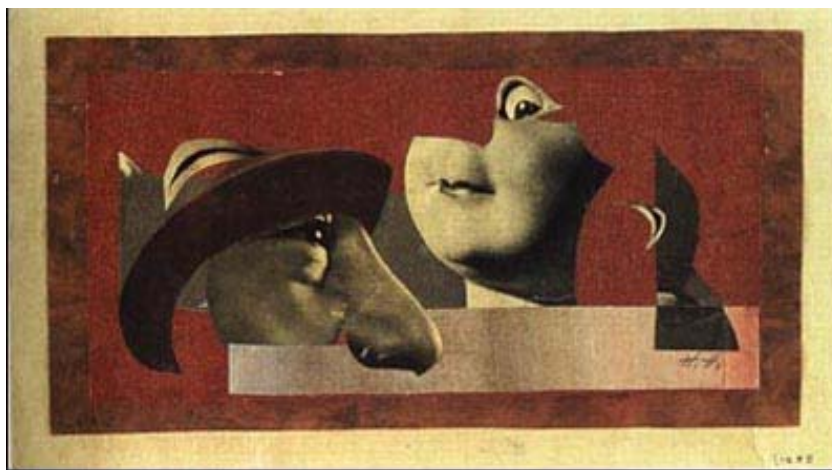
ผลงาน “Abduction” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารซึ่งเป็นสื่อวัสดุประเภทสำเร็จรูป นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ฮอคใช้การจัดวางให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสมดุลแบบบอสมมาตร คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพตามแนวนอน เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดให้ภาพมีค่าน้ำหนักที่โน้มเอียงไปทางด้านขวามากกว่าด้านซ้ายเล็กน้อย เน้นจุดสนใจด้วยการทำซ้ำของรูปร่างรูปทรง มากกว่า 2 หน่วยขึ้นไป ซ้ำด้วยน้ำหนัก และขนาดสัดส่วน ทำให้ภาพมีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ใช้สีที่สดใส ใช้ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันในส่วนของระยะหน้าและระยะหลัง กล่าวคือ ในส่วนระยะหน้าจะมีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่าในส่วนของพื้นหลัง ช่วยทำให้จุดน่าสนใจในระยะหน้ามีความเด่นชัดมากขึ้น

12.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Abduction” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสาร นำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็นเป็นส่วนใหญ่ของภาพ คือ สีน้ำเงิน น้ำตาล และสีดำ ฮอคใช้รูปร่างรูปทรงที่เป็นจุดเด่นของภาพด้วยการใช้ภาพที่มีสีเหลืองน้ำตาล ไล่ค่าน้ำหนักในตัววัตถุ และในส่วนที่เป็นลูกเซอริ เน้นจุดสนใจให้มีความน้ำหนักที่ติดกับสีพื้นซึ่งมีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่า จัดให้พื้นหลังมีโครงสร้างที่หม่น จัดวางจุดสนใจอยู่ในระยะหน้าที่มีสีสดใสได้แก่ สีน้ำเงิน และ

สีแดง ซึ่งมีความจัดของสีอยู่มาก และได้จัดวางตำแหน่งของจุดสนใจในภาพให้สว่างกว่าในส่วน
ของพื้นหลังซึ่งไม่มีการไล่ค่าน้ำหนักและมีเพียงสีแดงเดียว คือ สีน้ำเงิน

13. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Love (Liebe), 1926

ภาพประกอบ 13 ผลงานชื่อ Love (Liebe)

13.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “Love (Liebe)” นี้ ฮานนาห์ ฮอค สื่อถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวส่วนตัว โดยฮอคแสดงความสัมพันธ์ของความรักระหว่างเธอกับราอูล ฮอสมานน์ ที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ เปรียบเทียบความรักระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ฮอคใช้รูปภาพของตุ๊กตาที่มีชื่อเสียง ซึ่ง ณ เวลานั้น เป็นมวผลผลิตที่ดูบริสุทธิ์ และเต็มไปด้วยความมหัศจรรย์ นัยน์ตามีขนาดใหญ่และปากมีรอยยิ้มที่
สุภาพเรียบร้อย ใบหน้าดูแปลก ลดความจริงใจลง เห็นได้จากการที่ฮอคตัดด้วยมุมที่แปลกไปจาก
ภาพอื่น อีกนัยหนึ่งเราเห็นผู้ชายชาวอังกฤษกำลังจ้องมองตุ๊กตา ซึ่งตุ๊กตาถูกใช้เพื่อแสดงความ
หมายถึงผู้หญิงสมัยใหม่ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงวิถีของตัวเอง ทั้งผู้ชายและผู้หญิงดูเหมือนว่าจะเป็น
การสื่อความรักที่ไม่สามารถเปิดเผยได้

13.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

13.2.1 การใช้สีวัสดุ

ผลงาน “Love (Liebe)” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจาก
กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสารเป็นสีวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้น
ระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพแสดงให้เห็นถึงภาพของตุ๊กตาที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น ฮอคตัด

ภาพนัยน์ตาและดั้งจมูกออก เหลือเพียงนัยน์ตาข้างซ้ายที่มีขนาดใหญ่เพียงข้างเดียว ที่ปากมีรอยยิ้มที่ดูสุภาพเรียบร้อย ทำให้เมื่อมองดูในภาพรวมแล้วใบหน้าดูแปลก ในภาพนี้ตุ๊กตาถูกใช้เพื่อแสดง ความหมายถึงผู้หญิงสมัยใหม่ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของตัวเอง อีกภาพหนึ่งเป็นภาพผู้ชายชาวอังกฤษ หันหน้าด้านข้าง ไม่มีปาก ไม่มีหู สวมหมวกปีกกว้าง บนหมวกมีขนนกประดับกำลังจ้องมองมาที่ตุ๊กตา พื้นผิวในระยะหลัง สอคใช้ภาพ และกระดาษสีมาปะติด ขึ้นด้านหลังเป็นภาพขึ้นที่มีพื้นผิวดูแล้วไม่เรียบ ขึ้นถัดมาเป็นกระดาษสีที่มีพื้นผิวเรียบ มีค่าน้ำหนักที่สว่าง สอคใช้ชิ้นส่วนที่มีค่าน้ำหนักที่สว่างที่สุดเป็นฐานของภาพ

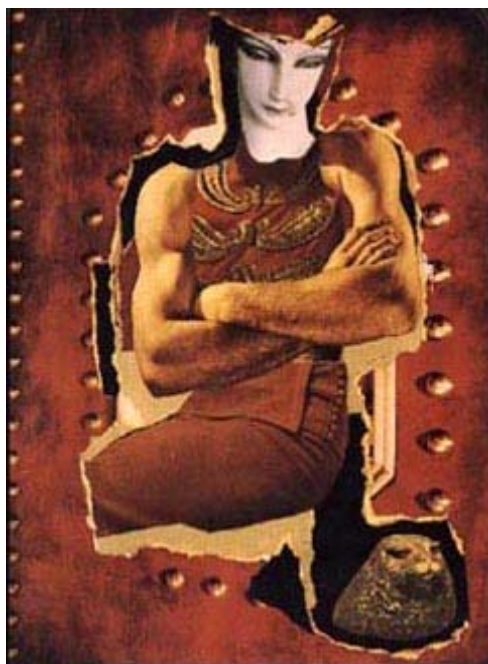
13.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่าผลงาน “Love (Liebe)” นั้น ฮานนาห์ สอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน ด้วยการใช้แผนสีกลมกลืน คือ กลุ่มสีแดง แดงส้ม และเหลืองส้ม สอคจัดภาพให้มีความสมดุล คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบคล้ายคลึงกัน 2 ข้าง คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง สอคจัดให้ภาพทั้ง 2 ข้างมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน มีลักษณะของรูปร่างรูปทรงที่คล้ายคลึงและถ่วงกันได้ จัดภาพโดยการจัดวางที่ตามลักษณะแนวนอน (Linear Balance) เน้นจุดเด่นในระยะหน้า โดยการเน้นด้วยขนาดของรูปร่างรูปทรง ให้รูปร่างรูปทรงตัดกับพื้นหลัง เสริมจุดเด่นให้มีความชัดเจนขึ้น

13.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Love (Liebe)” นั้น ฮานนาห์ สอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีแดง แดงส้ม น้ำตาลและเหลืองส้มเป็นพื้นหลังของภาพ และเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักที่แตกต่างกัน โดยในส่วนระยะหน้า สอคใช้ค่าน้ำหนักของสีที่สว่างกว่าส่วนอื่น ส่วนที่เป็นจุดเด่นของภาพใช้สีที่ตัดกับส่วนของระยะหน้าและระยะหลัง ในระยะหลังหรือพื้นหลังของภาพใช้ภาพสีน้ำตาลแดง โดยจัดให้มีค่าน้ำหนักที่เข้มที่สุด จัดให้กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่เข้มกว่าบริเวณตรงกลางภาพ ภาพรวมของโครงสร้างมีการไล่ค่าน้ำหนักของสี

14. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Tamar (Domteuse), 1930

ภาพประกอบ 14 ผลงานชื่อ Tamar (Domteuse)

14.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ผลงาน “Tamar” เป็นภาพที่พรรณนาถึงภาพหุ่นนางแบบที่โซว์เสื้อ ในลักษณะท่าทางที่นั่งกอดอกมองลงมาถึงภาพสิงโตทะเลที่อยู่ด้านล่างขวาของภาพ ซึ่งการจัดวางตำแหน่งของภาพอยู่ในลักษณะที่มีความชัดเจนกว่าภาพสิงโตทะเล ที่มีขนาดเล็กกว่าภาพหุ่นนางแบบที่โซว์เสื้อ ซึ่งดูเหมือนว่ากำลังนั่งครุ่นคิดบางสิ่งบางอย่าง ในขณะที่เดียวกันภาพสิงโตทะเลในภาพก็มองดูลึกลับ ทำท่าทางฉลาดแกมโกง ถ้ามองเข้าไปดูใกล้ ๆ จะสังเกตเห็นว่าสิงโตทะเลในภาพสวมใส่เครื่องประดับ และภาพหุ่นนางแบบที่โซว์เสื้อก็ปรากฏให้เห็นเครื่องลายครามบนหน้าอก แต่ก็ไม่ได้แสดงปฏิกิริยาใดใดเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ดวงตาของสิงโตทะเลและของหุ่นนางแบบที่โซว์เสื้อได้แสดงถึงลักษณะที่เหมือนกัน ทำให้เป็นที่น่าสนใจถึงความขัดแย้งระหว่างกันของทั้งสองนี้ ใครจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบกว่ากัน ระหว่างสิงโตทะเลหรือภาพหุ่นนางแบบที่โซว์เสื้อ ฮานนาห์ ฮอค ได้ใช้ภาพที่แสดงถึงสายตาของทั้งคู่ที่มีลักษณะการแสดงออกที่เหมือนกันนี้เป็นการตั้งคำถาม เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่ผู้ชมสามารถมองเห็นและสังเกตได้ ในขณะเดียวกัน ผู้ชมก็อาจรู้สึกสับสนระหว่างสิ่งที่มองกับการเป็นผู้ถูกมอง ฮอคใช้ภาพนี้เป็นสื่อในการตั้งคำถามถึงบทบาทในเรื่องเพศ ใช้การจัดวางท่าทางการแสดงออกเป็นคำถามให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอภาพนี้ด้วยตนเอง

14.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

14.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Tamar (Domteuse)” ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด (Photomontage) โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพแสดงให้เห็นถึงภาพของหุ่นนางแบบที่โชว์เสื้อ ในลักษณะท่าทางที่นุ่งกอดอกซึ่งมีลักษณะของกล้ามเนื้อแขนที่ใหญ่ และดูเหมือนว่ากำลังนั่งครุ่นคิดบางสิ่งบางอย่าง ได้มองลงมาที่ภาพสิงโตทะเลที่อยู่ด้านล่างขวาของภาพ ภาพสิงโตทะเลมีขนาดเล็กกว่าภาพหุ่นนางแบบที่โชว์เสื้อ ในขณะเดียวกันภาพสิงโตทะเลในภาพก็มองดูกลับ ทำท่าทางฉลาดแกมโกง ถ้ามองเข้าไปดูใกล้ ๆ จะสังเกตเห็นว่าสิงโตทะเลในภาพสวมใส่เครื่องประดับ และภาพหุ่นนางแบบที่โชว์เสื้อก็ปรากฏให้เห็นเครื่องลายครามบนหน้าอก นอกจากนี้ดวงตาของสิงโตทะเลและของหุ่นนางแบบที่โชว์เสื้อได้แสดงถึงลักษณะที่เหมือนกัน ในพื้นหลังของภาพ ฮอค ใช้ภาพที่นำมาจากนิตยสารมาติดโดยเลือกใช้ภาพที่มีสีใกล้เคียง ดูกลมกลืนกับภาพที่ใช้เป็นจุดเด่นของภาพ

14.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพ จะเห็นได้ว่าผลงาน “Tamar (Domteuse)” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ เป็นอันหนึ่งอันเดียว มีความสอดคล้องกลมกลืนกันของสี คือ ใช้สีน้ำตาล ส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม นอกจากนี้ฮออยังได้จัดภาพให้มีความสมดุล คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบสมมาตร ใช้การจัดวางดุลยภาพที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง สังเกตได้เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดวางภาพที่เป็นจุดเด่นโดยอยู่ในตำแหน่งทางด้านซ้ายมากกว่าด้านขวา จัดภาพให้เกินมาจากเส้นแบ่งครึ่งของภาพ และเมื่อแบ่งครึ่งทางตั้งของภาพ 2 ข้างจะไม่เท่ากัน ในขณะเดียวกัน ฮอคจัดให้มีดุลยภาพของสี โดยคำนึงถึงน้ำหนักและความกลมกลืนกันกับสีพื้นได้เป็นอย่างดี ทำให้องค์ประกอบในภาพลงตัวและสมบูรณ์ ช่วยเน้นจุดเด่น จุดน่าสนใจของภาพซึ่งอยู่บริเวณศูนย์กลาง มีความชัดเจนขึ้น

14.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Tamar (Domteuse)” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ น้ำตาล ส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม โดยให้พื้นผิวซึ่งเป็นสีน้ำตาล และสีส้มเป็นพื้นหลังของภาพ ทำให้โครงสีภายในภาพมีลักษณะของสีที่มีค่าน้ำหนักใกล้เคียงกัน และเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้เส้นรอบจุดน่าสนใจที่มีสีน้ำตาล

อ่อน และให้จุดนำสายตาที่มีความจัดของสีหรือน้ำหนักของสีที่เข้มเท่ากับระยะหลังของภาพ เส้นกรอบรอบรูปร่างรูปทรงที่บริเวณจุดสนใจในภาพมีโครงสร้างที่สว่างกว่ารูปร่างรูปทรงที่อยู่บริเวณตรงกลางภาพ

15. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ German Girl, 1930

ภาพประกอบ 15 ผลงานชื่อ German Girl (Deutsches Madchen)

15.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “German Girl” นี้ ฮานนาห์ ฮอค สื่อถึงเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยม โดย 3 ใน 4 ของใบหน้าและส่วนของลำคอ จัดวางเป็นโครงร่างของภาพ และอีก 1 ส่วนในใบหน้าถูกปะติดด้วยผ้าสีเทา หน้าของผู้หญิงถูกตกแต่งด้วยไข่มุก พื้นหลังของภาพเป็นสีดำเข้มแบบ Serene ทำผมผู้หญิงขึ้นสไตล์ญี่ปุ่น มีระเบิดแทนสมองและมีกระจกเล็กน่ารักเหมือนหัวเข็มหมุดอยู่ด้านบนของภาพ ฮอคใช้สัญลักษณ์ดังกล่าวนี้ แทนการทำลายความหมายตามสัญนิยมของวัตถุต่าง ๆ ฮานนาห์ ฮอค สร้างการขัดกันในภาพโดยจัดไม่ให้ผู้หญิงมีหน้าผาก และมีนัยน์ตาที่ไม่ตรงคู่กัน

ฮอคสร้างภาพนี้เพื่อเป็นตัวแทนผู้หญิงชาวเยอรมัน โดยสื่อแสดงคำถามเกี่ยวกับความงามของผู้หญิงกับมาตรฐานของสังคมในสมัยนั้น ซึ่งเปรียบคล้ายว่าผู้หญิงไม่มีความฉลาด ไม่มีไหวพริบ คือ สื่อเพื่อเป็นการเรียกร้องถึงสิทธิเรื่องความเสมอภาคระหว่างผู้ชายและผู้หญิง

15.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

15.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “German Girl” ขึ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสีและภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพประกอบไปด้วยภาพของใบหน้าผู้หญิงและภาพที่เป็นส่วนของลำคอ นัยน์ตาทั้งสองข้างมีที่ขนาดไม่เท่ากัน ข้างขวามีขนาดที่โตกว่าข้างซ้าย และอีก 1 ส่วนในใบหน้าถูกปะติดด้วยผ้าสีเทา หน้าของผู้หญิงถูกตกแต่งด้วยไข่มุก พื้นหลังของภาพเป็นสีดำ ยึดแบบ Serene ทำผมผูกขึ้นสไตล์ญี่ปุ่น มีระเบิดแทนสมองและมีกระจกเล็กน่ารักเหมือนหัวเข็มหมุดอยู่ด้านบนของภาพ ฮอคใช้สัญลักษณ์ดังกล่าวนี้ แทนการทำลายความหมายตามสัญลักษณ์ของวัตถุต่าง ๆ ฮานนาห์ ฮอค สร้างการขัดกันในงานโดยจัดไม่ให้ผู้หญิงมีหน้าผาก และมีนัยน์ตาที่ไม่ตรงคู่กัน

15.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “German Girl” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน คือ สีดำ สีเทา และสีเหลืองน้ำตาล ฮอคจัดภาพให้มีความสมดุล คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดให้ภาพทั้ง 2 ข้างมีลักษณะของรูปร่างรูปทรงที่แตกต่างกัน เน้นจุดน่าสนใจของภาพให้อยู่บริเวณศูนย์กลาง ให้อูปร่างรูปทรงที่เป็นจุดน่าสนใจตัดกับพื้นหลัง ทำให้จุดน่าสนใจของภาพมีความชัดเจนขึ้น

15.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “German Girl” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ สีดำ สีเทา และสีเหลืองน้ำตาล ฮอคจัดวางตำแหน่งของพื้นสีดำให้เป็นพื้นหลังของภาพ และเพิ่มจุดตัดของภาพในระยะหน้าด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักสว่าง กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่เข้มมากกว่าจุดเด่นที่อยู่บริเวณตรงกลางภาพ ทำให้เห็นความแตกต่างของพื้นหลังกับระยะหน้าที่มีความชัดเจน

16. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Indian Female Dancer, 1930

ภาพประกอบ 16 ผลงานชื่อ Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)

16.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ผลงาน “Indian Female Dancer” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ จัดองค์ประกอบศิลปะโดยนำภาพถ่ายหลาย ๆ ภาพ หรือจากภาพถ่ายหลาย ๆ ส่วน ใช้แสดงการผสมผสานกันของรูปสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นธรรมดา ทำให้ดูผิดแผกแปลกไปกว่าธรรมดาเป็นการทำลายความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามที่เคยเข้าใจกันมา และเปิดทางให้ผู้ชมผลงานแปลความหมายกันเอง

ในภาพแสดงเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยม ฮอคแสดงให้เห็นเป็นภาพผู้หญิงซึ่งครึ่งหน้าของเธอเป็นรูปผู้หญิงชาวอินเดีย ใช้มีดม้วนผมเสียบซ่อนไว้ข้างหลัง ใช้ล้อมเป็นมงกุฎ ฮอคจัดภาพแสดงถึงไหวพริบของผู้หญิงเยอรมันสมัยใหม่ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเป็นแม่บ้านแม่เรือน โดยใบหน้าของผู้หญิงในภาพ ฮอคตัดมาจากภาพถ่ายของนักแสดงหญิงที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น ที่ชื่อว่า Marie Falconetti ฮอคสื่อความหมายของภาพนี้ในประเด็นที่ว่า แม้ผู้หญิงจะมีความทันสมัยเช่นไรก็ตาม ก็ยังคงเป็นแม่บ้าน และพร้อมที่จะทำสงครามได้ในขณะเดียวกัน

16.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

16.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “Indian Female Dancer” ขึ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารซึ่งเป็นสื่อวัสดุประเภทสำเร็จรูป นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในภาพประกอบไปด้วยภาพของภาพถ่ายหลาย ๆ ภาพ หรือจากภาพถ่ายหลาย ๆ ส่วน โดยฮอคใช้ภาพผู้หญิงซึ่งครึ่งหน้าของเธอเป็นรูปผู้หญิงชาวอินเดีย มีมัดม้วนผมเสียบซ่อนไว้ข้างหลัง และใช้ข้อล้อมเป็นมงกุฎ โดยใบหน้าของผู้หญิงในภาพ ฮอคตัดมาจากภาพถ่ายของนักแสดงหญิงที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น ที่ชื่อว่า Marie Falconetti

16.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Indian Female Dancer” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน จัดวางให้มีความเป็นเอกภาพด้วยเน้นจุดเด่นให้มีเพียงขึ้นเดียว ไม่มีองค์ประกอบอื่นเสริม จัดภาพให้มีความสมดุลแบบสมมาตร คือ จัดภาพที่มีดุลยภาพที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง (Axial Balance) เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดให้ภาพมีน้ำหนักที่อยู่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง เน้นจุดสนใจด้วยขนาดของรูปร่างรูปทรง ใช้ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันในส่วนของระยะหน้าและระยะหลัง กล่าวคือ ในส่วนระยะหน้าจะมีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่าในส่วนของพื้นหลัง ช่วยทำให้จุดน่าสนใจในระยะหน้ามีความเด่นชัดมากขึ้น

16.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Indian Female Dancer” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีเป็นองค์ประกอบ คือ สีน้ำตาล น้ำเงินเขียว และเทา ฮอคใช้ภาพสีน้ำตาลเป็นทั้งกรอบรูปและพื้นหลังสุดของภาพ พื้นผิวในระยะถัดมาเป็นสีน้ำเงินเขียว ซึ่งเป็นสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็น การที่ฮอคใช้สีน้ำเงินในระยะกลางของภาพ ทำให้ภาพมีความตัดกันกับสีพื้นและจุดน่าสนใจของภาพ จัดให้กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่สว่างมากกว่าระยะกลางของภาพ

17. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ Mariene (Marlene), 1930

ภาพประกอบ 17 ผลงานชื่อ Mariene (Marlene)

17.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “Mariene (Marlene)” เป็นภาพที่มีเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม และ ค่านิยม ฮานนาห์ ฮอค สร้างงานชิ้นนี้ขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1930 เมื่อภาพยนตร์เรื่อง “The Blue Angel” เป็นเรื่องราวที่สะท้อนถึงความรุนแรงทางอารมณ์และยึดตามอักษร สิ่งที่เห็นมีความเป็นจริงโดยไม่บิดเบือน ฮอคนำภาพผู้หญิงไปไว้บนฐานเสา หรือรูปปั้นสลัก พร้อมกับมีการจัดเรียงปะติดใหม่บนร่างกาย ฮอคแสดงภาพผู้ชายตัวเล็ก 2 คนที่มุมขวาด้านล่าง ซึ่งมองไปที่ขาผู้หญิง 2 ข้าง ที่มีขนาดใหญ่ซึ่งสวมรองเท้าส้นสูง และถุงน่องตั้งอยู่บนสิ่งก่อสร้างดั้งเดิม ทางขวามือมีผู้หญิงหลายคน ทาปากสีแดงไม่อยู่บนชั้นบันได ผู้ชายจ้องผู้หญิงซึ่งถูกเขียนชื่อว่า Marlene ซึ่งในปีคริสต์ศักราช 1930 นั้น เป็นปีที่ Marlene มีชื่อเสียงอย่างมาก จากภาพยนตร์เรื่อง เทพธิดาสีน้ำเงิน (Blue Angel)

การจัดวางภาพของฮอคชิ้นนี้ เป็นการสื่อถึงการตั้งคำถามท้าทายเกี่ยวกับบทบาท ความสัมพันธ์ทางเพศ และความมีชื่อเสียงของเพศหญิงที่เต็มไปด้วยความสงสัย ความศรัทธาและ เลื่อมใส

17.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

17.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ภาพ “Mariene (Marlene)” ขึ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพถ่ายหลาย ๆ ภาพ หรือจากภาพถ่ายหลาย ๆ ส่วน จากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ จัดองค์ประกอบศิลปะโดยแสดงถึงการผสมผสานกันของรูปภาพสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นภาพธรรมชาติ ทำให้ดูผิดแผกแปลกไปกว่าธรรมชาติ ผลงาน “German Girl” ขึ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค จัดให้ภาพประกอบไปด้วยภาพผู้หญิงที่จัดวางไปไว้บนฐานเสา หรือรูปปั้นสลัก พร้อมกับมีการจัดเรียงปะติดใหม่บนร่างกาย ฮอคแสดงภาพผู้ชายตัวเล็ก 2 คนที่มุมขวาด้านล่าง จ้องไปยังภาพขาผู้หญิง 2 ข้าง ซึ่งถูกเขียนชื่อว่า Marlene ผู้ชายตัวเล็ก 2 คนนั้นมองไปที่ เท้าโดยมีลักษณะชี้ไปที่ด้านบนของภาพ ขาทั้งสองข้างมีขนาดใหญ่ สวมรองเท้าส้นสูง และถุงน่องที่ตั้งอยู่บนสิ่งก่อสร้างที่เป็นลักษณะดั้งเดิม ทางขวามือด้านบนของภาพมีผู้หญิงทาปากสีแดง

17.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ผลงาน “Mariene (Marlene)” ขึ้นนี้ ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ นำมาปะติดประกอบลงบนพื้นระนาบ 2 มิติเป็นภาพใหม่ ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “Mariene (Marlene)” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน จัดวางภาพให้มีความสมดุลกัน ทำให้ภาพมีน้ำหนักทั้งสองข้างเท่ากัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ภาพอาจไม่เท่ากันจริงพอดี แต่เท่ากันในความรู้สึกตามที่ตามองเห็น เรียกว่าเป็นการจัดวางทัศนธาตุบนระนาบโดยใช้ดุลยภาพแบบอสมมาตร จัดวางจุดเด่นที่มีระยะและบริเวณว่าง ทำให้ภาพให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว

17.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “Mariene (Marlene)” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีส้ม เหลือง เหลืองส้ม น้ำตาล เทา และสีดำ โดยให้สีน้ำตาล และสีส้มที่มีการไล่ค่าน้ำหนักอ่อนแก่เป็นพื้นหลังของภาพ และเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้สีโดยคำนึงถึงตำแหน่งของเส้นแกนทางตั้ง คือ แบ่งสีส้มให้อยู่ทางด้านขวาและสีน้ำตาลอยู่ทางด้านซ้าย ทำให้จุดน่าสนใจของภาพตัดกันกับสีพื้น กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่สว่างกว่าบริเวณจุดสนใจของภาพ

18. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Strong Men, 1931

ภาพประกอบ 18 ผลงานชื่อ The Strong Men

18.1 แนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “The Strong Men” ชิ้นนี้ เป็นการแสดงเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยม ฮานนาห์ ฮอค ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบาทของทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยสื่อผ่านภาพนักเพาะกายที่ตัดจากนิตยสารชื่อดัง นำมาสร้างและจัดวางโครงสร้างให้ขัดแย้งด้วยการใส่หน้ากากผู้หญิงที่ดูน่ากลัว ซึ่งฮอคทำขึ้นจากการนำภาพถ่ายของสาวงามมารวมกัน

18.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

18.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “The Strong Men” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ จัดองค์ประกอบศิลปะโดยนำภาพถ่ายของสาวงามมารวมกันหลาย ๆ ภาพ และภาพถ่ายจากหลาย ๆ ส่วน มาปะติดผสมผสานกันของรูปลักษณ์ต่าง ๆ ที่เป็นธรรมดา ทำให้ดูผิดแผกแปลกไปกว่าธรรมดา ผลงาน “The Strong Men” ชิ้นนี้ประกอบไปด้วยภาพของนักเพาะกาย ภาพหน้ากากผู้หญิง และภาพถ่ายผู้หญิงที่เป็นสาวงาม

มารวมกัน ตรงกลางภาพเป็นภาพหน้าคนที่เป็นผู้ชายแก่ นัยน์ตาทั้งสองข้างมีขนาดที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากอีกครั้งหนึ่งของใบหน้า สอดนำภาพของผู้หญิงสาวมาปะติดทับลงไป

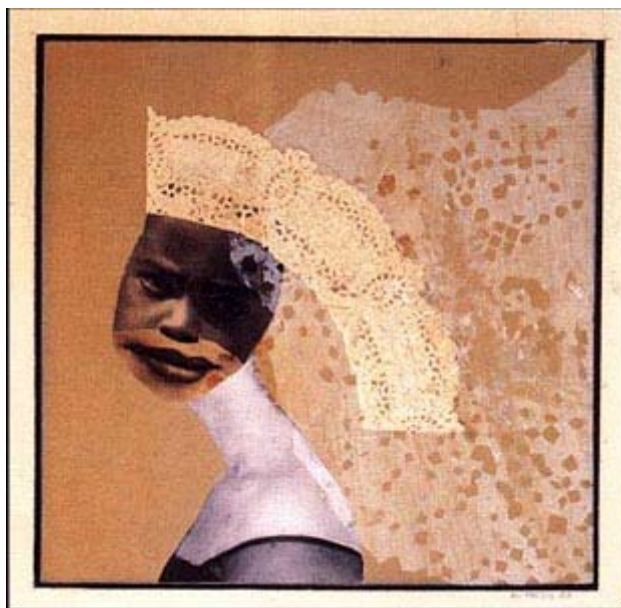
18.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “The Strong Men” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน เนื่องจากการซ้ำของรูปร่างรูปทรง และใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ด้วยการลดหลั่นกันของรูปร่างรูปทรง โดยจัดเรียงลำดับของส่วนประกอบที่มีลักษณะแหลมให้มีการเคลื่อนไหวตามลำดับ คือ จากรูปทรงใหญ่ไปหารูปทรงเล็ก จัดวางภาพให้รูปร่างรูปทรงมีความสมดุลกัน แต่ในภาพเกิดน้ำหนักสองข้างที่ไม่เท่ากัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว น้ำหนักของภาพด้านขวามีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าด้านซ้าย การจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตร จัดวางจุดเด่นที่มีระยะและบริเวณว่าง ทำให้ภาพให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว

18.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “The Strong Men” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีส้ม เหลือง แดงส้ม น้ำตาล และสีเทา โดยใช้แผนสีกลมกลืน คือ กลุ่มสีส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาพ ใช้สีเหลือง และสีน้ำตาลเป็นพื้นหลังของภาพ ในระยะหน้าของภาพใช้สีที่มีความจัดของสี คือ สีส้ม ช่วยให้ภาพเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น บริเวณตรงกลางภาพใช้ภาพที่มีสีเทา ทำให้ภาพมีความตัดกันกับสีพื้นและส่วนอื่น ๆ มุมขวาล่างของภาพใช้สีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าส่วนอื่นของภาพ

19. การวิเคราะห์ผลงานชื่อ The Bridge C., 1933

ภาพประกอบ 19 ผลงานชื่อ The Bride C. (Die Braut)

19.1 ที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของผลงาน

ภาพ “The Bridge C.” เป็นภาพที่มีเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยม เป็นการแสวงหาความเป็นธรรมในสังคม ที่เป็นเรื่องของเชื้อชาติ โดย ฮานนาห์ ฮอค นำเอาภาพลำตัวช่วงอก สีเทาดำ ขึ้นส่วนของภาพคอและปากของผู้หญิงสีขาว ปากของผู้หญิงคนอื่นกับใบหน้าที่ไม่ใช่ชาวคอเคเชียน ซึ่งมีตาข่ายผ้าคลุมศีรษะไว้ มาจัดวางเรียบเรียงขึ้นใหม่เป็นภาพเดียวกัน ฮอคสื่อความหมายของภาพนี้โดยมิให้ผู้ชมสามารถให้คำนิยามในเรื่องของเชื้อชาติของผู้หญิงได้

19.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

19.2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลงาน “The Bridge C.” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้กลวิธีภาพถ่ายปะติด โดยตัดภาพจากกระดาษหนังสือพิมพ์ และภาพจากนิตยสารเป็นสื่อวัสดุ จัดองค์ประกอบศิลปะโดยนำภาพถ่ายหลาย ๆ ภาพ หรือจากภาพถ่ายหลาย ๆ ส่วน ใช้แสดงการผสมผสานกันของรูปสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นธรรมดา ทำให้ดูผิดแผกแปลกไปกว่าธรรมดา และเปิดทางให้ผู้ชมผลงานแปลความหมายกันเอง โดยมิให้ผู้ชมสามารถเดา หรือให้คำนิยามในเรื่องเชื้อชาติของผู้หญิงในภาพได้ ฮอคนำเอาภาพลำตัวช่วงอก สีเทาดำ ขึ้นส่วนของภาพคอและปากของผู้หญิงสีขาว ปากของผู้หญิงคนอื่นกับใบหน้า

ที่ไม่ใช่ชาวคอเคเซียนสีน้ำตาล ซึ่งมีตาข่ายผ้าคลุมศีรษะไว้ มาปะติดประกอบขึ้นมาใหม่ ให้มีความน่าสนใจและมีโครงสร้างของรูปร่างรูปทรงมนุษย์ที่แปลกไปจากเดิม

19.2.2 การจัดโครงสร้างของภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพจะเห็นได้ว่า ผลงาน “The Bridge C.” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน จัดวางจุดน่าสนใจของภาพในระยะหน้า เน้นด้วยสี ทำให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น จัดวางภาพให้มีทิศทางการหันเหไปในทิศทางเดียวกันหรือเกือบจะเป็นทางเดียวกัน จัดภาพที่มีดุลยภาพแบบสมมาตร ใช้การจัดวางดุลยภาพที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ฮอคจัดวางภาพรูปร่างรูปทรงที่เป็นจุดเด่น จุดน่าสนใจของภาพใหม่มีความโน้มเอียงไปทางซ้ายของภาพ จัดให้เกินมาจากเส้นแบ่งครึ่งของภาพ และเมื่อแบ่งครึ่งทางตั้งของภาพ 2 ข้างจะไม่เท่ากัน ในขณะเดียวกัน ฮอคจัดให้มีดุลยภาพของสี ที่มีความกลมกลืนกัน ทำให้องค์ประกอบในภาพมีความลงตัว และสมบูรณ์ภายในภาพ การจัดวางตำแหน่งขององค์ประกอบอย่างเหมาะสม เน้นขนาดของรูปร่างรูปทรงและโครงร่างภาพ และภาพให้อารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว

19.2.3 การใช้สี

การใช้สีในผลงาน “German Girl” นั้น ฮานนาห์ ฮอค ใช้ภาพที่ตัดมาจากนิตยสารนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน คือ สีเหลือง ส้ม น้ำตาล น้ำตาลเข้ม เทาอ่อน และเทาแก่เป็นองค์ประกอบภายในภาพ โดยใช้สีที่อยู่ในกลุ่มสีส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพ และเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักที่แก่กว่า คือ สีน้ำตาลและสีเทาแก่ ทำให้ภาพตัดกันกับสีพื้น จัดให้กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่สว่างมากกว่าบริเวณตรงกลางภาพ

ตารางการวิเคราะห์เพิ่มเติม

สรุปผลการวิเคราะห์

จากเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ สามารถวิเคราะห์ผลงานภาพถ่ายปะติด 19 ภาพของ ฮานนาห์ ฮอค โดยสรุปได้ดังนี้

ตาราง 1 ตารางวิเคราะห์แนวคิดและเนื้อหาของภาพ

ชื่อภาพ	แนวคิดและเนื้อหาของภาพ		
	ส่วนตัว	การเมือง	สังคม ค่านิยม
1. Heads of State		/	
2. Da Dandy	/		
1. Cut with the Kitchen Knife Dada through The Last Weimar Beer Epoch of Germany		/	
4. Dada Ernst			/
5. The Beautiful Girl			/
6. And When You Think the Moon is Setting		/	
7. My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)	/		
8. Dada Dance			/
9. The Coquette 1		/	
10. Monument 1 (Denkmal1)			/
11. Kids		/	
12. Abduction (Entfuhrang)		/	
13. Love (Liebe)	/		
14. Tamar (Domteuse)			/
15. German Girl (Deutsches Madchen)			/
16. Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)			/
17. Mariene (Marlene)			/
18. The Strong Men			/
19. The Bride C. (Die Braut)			/

สรุปการวิเคราะห์ ตาราง 1 แนวคิดและเนื้อหาของภาพ

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยมีแนวคิดและเนื้อหาของภาพที่เกี่ยวกับเรื่องราวส่วนตัว จำนวน 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.79 ในขณะที่ ฮานนาห์ ฮอค สร้างผลงานที่มีแนวคิดและเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในสมัยนั้น จำนวน 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 31.58 รวมทั้งแนวคิดและเนื้อหาของภาพที่เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม และค่านิยม จำนวน 10 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 52.63 ดังนั้นจึงวิเคราะห์ได้ว่า แนวคิดและเนื้อหาของภาพในการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม และค่านิยมมากที่สุด จากนั้นเป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเป็นอันดับรองลงมา และสุดท้าย คือ แนวคิดและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวส่วนตัว

ตาราง 2 ตารางวิเคราะห์การใช้สื่อวัสดุ

ชื่อภาพ	การใช้สื่อวัสดุ			
	ภาพจากหนังสือพิมพ์	ภาพจากนิตยสาร	กระดาสี	กระดาสีการ์ดแข็ง
1. Heads of State	/	/		
2. Da Dandy	/	/	/	
3. Cut with the Kitchen Knife Dada through The Last Weimar Beer Epoch of Germany	/	/	/	
4. Dada Ernst	/	/		
5. The Beautiful Girl	/	/		
6. And When You Think the Moon is Setting	/	/	/	
7. My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)	/	/		/
8. Dada Dance	/	/	/	
9. The Coquette 1	/	/	/	
10. Monument 1 (Denkmal1)	/	/		
11. Kids	/	/		
12. Abduction (Entfuhrang)	/	/	/	
13. Love (Liebe)	/	/	/	
14. Tamar (Domteuse)	/	/		
15. German Girl (Deutsches Madchen)	/	/	/	
16. Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)	/	/		
17. Mariene (Marlene)	/	/		
18. The Strong Men	/	/		
19. The Bride C. (Die Braut)	/	/		

สรุปการวิเคราะห์ ตาราง 2 การใช้สื่อวัสดุ

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า ฮานนาร์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้สื่อวัสดุที่มาจากหนังสือพิมพ์ และจากนิตยสาร จำนวน 10 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 52.63 ใช้หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และกระดาษสีเป็นสื่อวัสดุ จำนวน 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 42.11 รวมทั้งใช้หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และกระดาษการ์ดแข็งเป็นสื่อวัสดุ จำนวน 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.26 ดังนั้นจึงวิเคราะห์ได้ว่าการใช้สื่อวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาร์ ฮอค เป็นสื่อวัสดุที่เป็นภาพจากหนังสือพิมพ์ และนิตยสารมากที่สุด จากนั้นเป็นภาพที่ใช้หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และกระดาษสีเป็นสื่อวัสดุเป็นอันดับรองลงมา และสุดท้ายคือการใช้หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และกระดาษการ์ดแข็งเป็นสื่อวัสดุ

ตาราง 3 ตารางวิเคราะห์การจัดโครงสร้างภาพ

ตาราง 3 ตารางวิเคราะห์การจัดดุลยภาพ (Balance)

ชื่อภาพ	การจัดดุลยภาพ	
	แบบสมมาตร	แบบอสมมาตร
1. Heads of State		/
2. Da Dandy		/
3. Cut with the Kitchen Knife Dada through The Last Weimar Beer Epoch of Germany		/
4. Dada Ernst		/
5. The Beautiful Girl		/
6. And When You Think the Moon is Setting		/
7. My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)		/
8. Dada Dance		/
9. The Coquette 1		/
10. Monument 1 (Denkmal1)		/
11. Kids	/	
12. Abduction (Entfuhrang)		/
13. Love (Liebe)		/
14. Tamar (Domteuse)		/
15. German Girl (Deutsches Madchen)	/	
16. Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)	/	
17. Mariene (Marlene)		/
18. The Strong Men		/
19. The Bride C. (Die Braut)		/

สรุปการวิเคราะห์ ตาราง 3 การจัดดุลยภาพ (Balance)

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยการจัดดุลยภาพแบบสมมาตร จำนวน 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.79 และจัดดุลยภาพแบบอสมมาตร จำนวน 16 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 84.21 ดังนั้น จึงวิเคราะห์ได้ว่าการจัดดุลยภาพของ ฮานนาห์ ฮอค เป็นการจัดดุลยภาพแบบอสมมาตรมากที่สุด จากนั้นจึงเป็นการจัดดุลยภาพแบบสมมาตรเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 4 ตารางวิเคราะห์การจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตร

ชื่อภาพ	การจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตร			
	จัดวางที่ ศูนย์กลาง	จัดวางที่บริเวณ เส้นผ่าศูนย์กลาง	จัดวาง ตาม แนวนอน	จัดวางที่มี ระยะและ บริเวณว่าง
1. Heads of State			/	
2. Da Dandy				/
3. Cut with the Kitchen Knife Dada through The Last Weimar Beer Epoch of Germany				/
4. Dada Ernst				/
5. The Beautiful Girl		/		
6. And When You Think the Moon is Setting				/
7. My Domestic mottoes (Meine Hausprüche)			/	
8. Dada Dance		/		
9. The Coquette 1			/	
10. Monument 1 (Denkmal1)	/			
11. Kids		/		
12. Abduction (Entfuhrang)			/	
13. Love (Liebe)			/	
14. Tamar (Domteuse)		/		
15. German Girl (Deutsches Madchen)	/			
16. Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)	/			
17. Mariene (Marlene)				/
18. The Strong Men				/
19. The Bride C. (Die Braut)		/		

สรุปการวิเคราะห์ ตาราง 4 การจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตร

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยการจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตรที่ศูนย์กลาง จำนวน 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.05 การจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตร ที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง จำนวน 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.05 การจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตรตามแนวนอน จำนวน 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 26.32 รวมทั้งการจัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตร ที่มีระยะและบริเวณว่าง จำนวน 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 31.58 ดังนั้น จึงวิเคราะห์ได้ว่าการจัดดุลยภาพแบบอสมมาตรของ ฮานนาห์ ฮอค จัดวางดุลยภาพที่มีระยะและบริเวณว่างมากที่สุด จัดวางดุลยภาพแบบอสมมาตรตามแนวนอนเป็นอันดับรองลงมา จากนั้นจึงเป็นการจัดดุลยภาพแบบอสมมาตรที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลางและที่ศูนย์กลางเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 5 ตารางวิเคราะห์การใช้สี

ชื่อภาพ	การใช้สี			
	วรรณะร้อน	วรรณะเย็น	วรรณะเดียว	ต่างวรรณะ
1. Heads of State	/		/	
2. Da Dandy		/		/
3. Cut with the Kitchen Knife Dada through The Last Weimar Beer Epoch of Germany	/			/
4. Dada Ernst		/		/
5. The Beautiful Girl	/			/
6. And When You Think the Moon is Setting	/			/
7. My Domestic mottoes (Meine Hausprüche)	/			/
8. Dada Dance	/			/
9. The Coquette 1	/			/
10. Monument 1 (Denkmal1)	/		/	
11. Kids		/	/	
12. Abduction (Entfuhrang)		/		/
13. Love (Liebe)		/	/	
14. Tamar (Domteuse)		/	/	
15. German Girl (Deutsches Madchen)	/		/	
16. Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)	/			/
17. Mariene (Marlene)	/		/	
18. The Strong Men	/		/	
19. The Bride C. (Die Braut)	/		/	

สรุปการวิเคราะห์ ตาราง 5 การใช้สี

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยสรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้สีที่อยู่ในวรรณะร้อน และอยู่ในวรรณะเดียวกัน จำนวน 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 31.58 สีที่อยู่ในวรรณะร้อน แต่อยู่ต่างวรรณะกัน จำนวน 7 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 36.84 สีที่อยู่ในวรรณะเย็น และอยู่ในวรรณะเดียวกัน จำนวน 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.79 รวมทั้งการใช้สีที่อยู่ในวรรณะเย็น แต่อยู่ต่างวรรณะกัน จำนวน 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.79 ดังนั้นจึงวิเคราะห์ได้ว่า การใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค ใช้สีอยู่ในวรรณะร้อน และอยู่ต่างวรรณะกันมากที่สุด ใช้สีที่อยู่ในวรรณะร้อน และอยู่ในวรรณะเดียวกันรองลงมา จากนั้นจึงเป็นการใช้สีที่อยู่ในวรรณะเย็น และอยู่ในวรรณะเดียวกัน รวมทั้งการใช้สีที่อยู่ในวรรณะเย็น แต่อยู่ต่างวรรณะกันเป็นอันดับสุดท้าย

บทที่ 4

การพัฒนาสร้างสรรค์

แนวคิด

การเปลี่ยนแปลงและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยยุคใหม่ อันเป็นยุคที่ถูกครอบงำด้วยแนวคิดแบบทุนนิยม ซึ่งครอบครองแนวคิดดั้งเดิมในสังคมอย่างเบ็ดเสร็จ เป็นสังคมที่เต็มไปด้วยโลกแห่งดิจิทัล และยุคของหลังสมัยใหม่ หรือยุคของชาเขียว โดยมีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม สังคมไทยยุคใหม่ได้รับความคิดต่อวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกำลังแผ่ขยายแทรกซึมผสมผสานกับวิถีดั้งเดิม และมีความนิยมที่แตกต่างไปจากเดิมของสังคมไทยเข้าไปทุกขณะ

ค่านิยมไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะเยาวชนไทย มักจะมองว่าวัฒนธรรมไทยเป็นเรื่องล้าสมัย ไม่น่านิยมชมชอบ ทำให้ค่านิยม ซึ่งหมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการถือปฏิบัติในด้านครอบครัว สังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และจริยธรรม เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ให้มีลักษณะที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง เป็นไปในลักษณะที่มีวิถีปฏิบัติแปลกไปจากเดิม เช่น ความนิยมเครื่องประดับเพื่อแสดงฐานะในสังคม ความไม่กระตือรือร้นที่จะยกฐานะการงาน ความฟุ่มเฟือยในพิธีกรรมต่าง ๆ ความมีรสนิยมสูง แต่ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ความหลากหลายของค่านิยมไทยมีอยู่มากมาย แต่ที่เด่นชัดที่สุดในปัจจุบัน คือ ความมีรสนิยมสูง แต่ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และค่านิยมใหม่จากตะวันตก เช่น คนไทยยกย่องผู้มีความรู้ รักสนุก นิยมความเป็นตะวันตก และรักอิสระ ซึ่งฝังแน่นอยู่ในจิตสำนึกของเยาวชนไทย

การรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกจากสื่อต่าง ๆ โดยการเลียนแบบ ทำให้วัฒนธรรมของไทยเกิดสังคมยุคใหม่อันเต็มไปด้วยความหลากหลายทางสังคม ระบบทุนนิยม และวัฒนธรรมต่างชาติ เช่น “อุตสาหกรรมไวเทนนิง” และ “คอร์สการลดน้ำหนัก” โดยมีเนื้อหาทางความคิด เพียงว่าการเป็นผู้หญิงที่ดี ก็คือ ต้องผอม ผิวขาว รวย และมีสัดส่วนที่ดึงดูดเพศตรงข้าม การใช้เครื่องสำอาง ปลุกฝัง จัดสร้างให้เชื่อและยอมรับว่าผู้หญิงผิวขาว ใช้กระเป๋าี่ห้อย และ การมีคุณสมบัติเหล่านั้น คือ มาตรฐานใหม่ และจัดเป็นคุณค่าอย่างหนึ่ง ซึ่งแท้จริงแล้ว เป็นเพียงอารมณ์แห่งสมัยนิยมเท่านั้น ทว่าอารมณ์แห่งสมัยนิยมนี้ช่วยสร้างความมั่นใจในผู้หญิงชนชั้นกลางเป็นอย่างมาก วัฒนธรรมเหล่านี้จะมีอยู่ไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองจากลูกค้า กระแสสังคม และค่านิยมอย่างต่อเนื่องในปริมาณที่มาก” (นันทขว้าง สิริสุนทร.2547 : คำนำ) สังคมยุคใหม่กำลังอยู่ในโลกที่ถูกสั่งสอน ทำให้สังคมไทยเชื่อและศรัทธาต่อความงามจอมปลอม อันเป็นความเชื่อที่มีเบื้องหลังทางวัฒนธรรมใหม่ ต้องพยายามสนใจ สิ่งที่เป็นกระแสนิยม อาทิเช่น การนั่งร้านสตาร์บัคส์ ขับรถ

ฮอนด้า กิชาเขียว ไปมอเตอร์โชว์ ดัดฟัน การตั้งชื่อเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น การที่ต้องทำตัวให้ติดอยู่กับกระแสนิยมเหล่านี้ ทั้งที่ไม่ได้มีใจหรือแสดงความสนใจแม้แต่เพียงนิดเดียว เป็นเพียงความต้องการบริโภคความรู้สึกที่ทันสมัย ทำให้กล่าวได้ว่าสังคมไทยยุคใหม่ ได้ถูกขับเคลื่อนในเชิงพาณิชย์ ก่อให้เกิดค่านิยมใหม่ ผสมผสานกับ ค่านิยมเก่าทำให้ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทยชาติความเป็นเอกลักษณ์ไทย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดสร้างสรรค์ในบริบทสังคมไทยอันมีเนื้อหาในประเด็นต่าง ๆ ที่มีความน่าสนใจในช่วงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาพัฒนาเป็นผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต (Computer Graphic Art) ชุดนี้

การสร้างสรรค์และพัฒนาคอมพิวเตอร์กราฟิก

จากการศึกษาการสร้างงานศิลปะของ ฮานนาห์ ฮอค ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการศึกษา มาเป็นส่วนเสริมในการสร้างสรรค์ศิลปะในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี โดยใช้คนและสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายและเชื่อมโยงความคิดที่มีความหมายบ่งบอกถึงสังคมและวัฒนธรรมในสังคมไทยยุคใหม่ นำมาเป็นแนวทางพื้นฐานในการสร้างผลงานศิลปะโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์เป็นผลงานชุด “สังคมและวัฒนธรรม กระแสนิยม”

เพื่อให้เห็นการพัฒนาของผู้วิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งการสร้างสรรค์ผลงานออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงการศึกษาและพัฒนาผลงาน และช่วงการพัฒนาผลงานในขั้นสุดท้าย

ช่วงการศึกษาและพัฒนาผลงาน

1. ผลงาน Beautiful popcorn , Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 20 ผลงานชื่อ Beautiful popcorn

แนวคิดและเนื้อหา

จากการศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพถ่ายประวัติของ ฮานนาห์ ฮอค แล้ว ปรากฏว่าแนวคิด และที่มาของเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดส่วนตัว การเมือง สังคมและค่านิยมในประวัติศาสตร์ของเยอรมันช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของศิลปิน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดและเนื้อหาดังกล่าวมาปรับเข้ากับประวัติศาสตร์และสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องของลัทธิบริโภคนิยมของสังคมและวัฒนธรรมในไทยยุคใหม่ที่เป็นเพียงมายาคติ ความเชื่อที่สะท้อนเรื่องราวและบริบทต่าง ๆ ทั้งบวกและลบ

ผลงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยสะท้อนเนื้อหาทางสังคมและค่านิยมการบริโภคป๊อปคอร์น (Pop corn) ในโรงภาพยนตร์ ที่ทุกคนต้องซื้อเข้าไปทานในขณะที่ชมภาพยนตร์ อันเนื่องมาจากการโฆษณาของสินค้าที่เน้นการตลาดหยาบยื่นให้ การจัดวางสินค้า การตอบสนองความต้องการต่อผู้เข้าชมภาพยนตร์ ทำให้สังคมไทยยุคนี้ อยู่ในโลกที่ถูกทำให้เชื่อและศรัทธาต่อความงาม และค่านิยมจอมปลอม หลายคนต้องบริโภคป๊อปคอร์น เพียงเพื่อให้อยู่ในกระแส อินเทรนด์ (In trend) บริโภคความรู้สึกที่ทันสมัย และไม่ว่าจะเป็นเหตุผลใดก็ตามที่ทำให้เราต้องซื้อ ทว่าในการดูหนังที่บ้าน เราไม่มีความจำเป็นต้องรู้สึกถึงความต้องการ บริโภคป๊อปคอร์น ในขณะที่ชมภาพยนตร์เลย

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรที่ศูนย์กลาง ได้จัดภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร ให้รูปร่างรูปทรงมีความสมดุลกัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว คำนวณน้ำหนักของทั้งสองข้างจะเท่ากัน จัดวางจุดเด่นในระยะหน้า และเน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่ชัดเจนมากกว่าพื้นหลังของภาพซึ่งผู้วิจัยลดความจัดของสีให้มีค่าน้ำหนักที่อ่อนลง ทำให้แสดงถึงระยะใกล้ไกลของภาพ

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าเป็นจุดน่าสนใจของภาพ และให้พื้นหลังของภาพเป็นโครงสร้างที่หม่นลง ทำให้ภาพมีความตัดกัน ในภาพผู้วิจัยใช้สีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะร้อน ได้แก่ สีน้ำตาล สีเทา สีม่วง และน้ำตาลเข้ม ซึ่งจัดวางให้มีค่าน้ำหนักอ่อนแก่เพื่อให้ภาพดูมีมิติ และช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช็อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

2. ผลงาน Louis, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 21 ผลงานชื่อ Louis

แนวคิดและเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยสะท้อนเนื้อหาทางสังคมและค่านิยมการใช้สินค้าแบรนด์ เนม (Brand Name) การซื้อกระเป๋าี่ี่ห้อดัง ซื้อเพราะอารมณ์แห่งสมัยนิยม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าอารมณ์แห่งสมัยนิยมนี้ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้หญิงชนชั้นกลางเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากแนวคิดและพื้นฐานทางจิตใจสังคมไทยเป็นสังคมที่ชอบทำให้ตนเองดูดี จะได้ดูห่างจากกลุ่มคนที่มีฐานะยากจน ทำให้กลุ่มคนชั้นกลางที่ต้องการขยับตัวเองไปสู่ฐานะที่ดูสูงกว่าพยายามไขว่คว้าเอาสิ่งนอกกายเหล่านี้ มาประดับตนเองเพื่อให้ดูดี ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเพียงค่านิยมและกระแสสังคมจอมปลอมเท่านั้น

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรที่ศูนย์กลาง ได้จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร ให้รูปร่างรูปทรงมีความสมดุลกัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ค่าน้ำหนักของทั้งสองข้างจะเท่ากัน จัดวางจุดเด่นในระยะหน้าที่ศูนย์กลางช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

และเน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่อ่อนกว่าพื้นหลังของภาพ ซึ่งผู้วิจัยเพิ่มความจัดของสีให้มีค่าน้ำหนักที่เข้มขึ้น ทำให้รู้สึกถึงระยะของภาพ

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหลังของภาพ และให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่อ่อนลง เพื่อเพิ่มจุดตัดของภาพ ในภาพใช้สีดำ น้ำตาล เทา ในส่วนที่เป็นจุดเด่น จุดน่าสนใจของภาพ โดยในพื้นที่หลังใช้สีดำ เพิ่มลดลายสีเหลือง ชมพู ฟ้ามุ่ย และน้ำตาลเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาของภาพ จัดวางจุดน่าสนใจของภาพที่ศูนย์กลางช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช้อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

3. ผลงาน Fire man, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 22 ผลงานชื่อ Fire man

แนวคิดและเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยสะท้อนเนื้อหาทางสังคมและค่านิยมของผู้หญิงชนชั้นกลาง อันเนื่องมาจากผู้หญิงในสังคมยุคปัจจุบัน ใช้หน้าตาและร่างกายของตัวเองก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ใหญ่โตและสูงขึ้น โดยไม่ยึดหลักประเพณีดั้งเดิมของไทย ที่สอนให้ผู้หญิงรักษาวลสงวนตัว พึ่งพาตนเอง ใช้ความสามารถ ความรู้ที่มีในการประกอบอาชีพและพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะทำให้ผู้หญิงมีความสามารถที่เท่าเทียมกับบุรุษ ผู้วิจัยมีแนวคิดที่ต้องการให้ผู้หญิงชนชั้นกลางในสังคมไทยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานโดยไม่ต้องอาศัยรูปลักษณ์ภายนอก หรือร่างกายเข้าแลกกับหน้าที่การงานที่สูงขึ้น เนื่องจากตำแหน่งและหน้าที่การงานเหล่านั้น แท้จริงแล้วเป็นเพียงรูปลักษณ์จอมปลอมในสังคมแห่งมายาคติเท่านั้น

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง ได้จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนด

ดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางดิ่ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางซ้าย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าพื้นหลังของภาพ ซึ่งมีโครงสร้างของค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่า

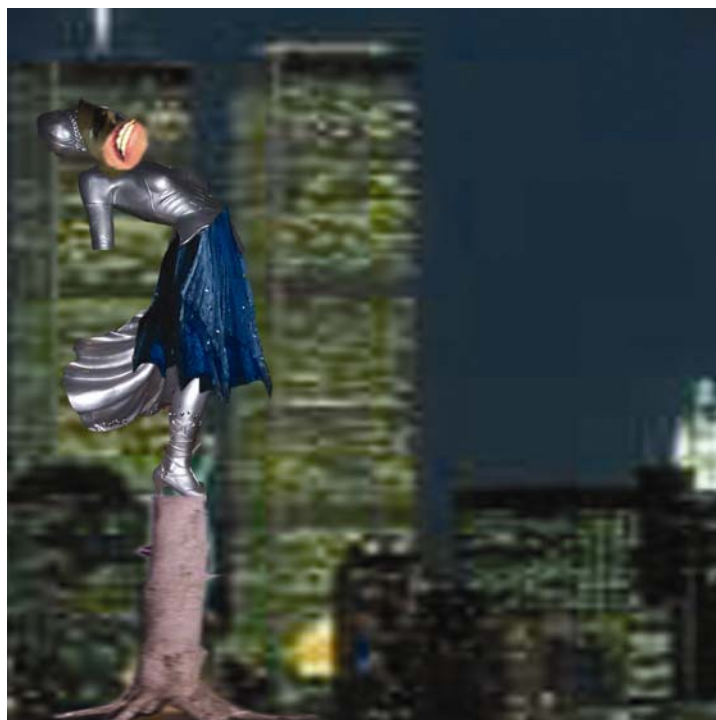
การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ คือ ใช้สีเทา น้ำตาล และสีดำเป็นจุดเด่นของภาพ และให้ระยะหลังเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่อ่อนลง เพื่อเพิ่มจุดตัดของภาพ ในภาพเป็นสีที่อยู่ในวรรณะร้อน และใช้ความกลมกลืนของสี คือ สีส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม จัดวางจุดน่าสนใจของภาพ ที่ศูนย์กลางช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช้อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

4. ผลงาน High Fashion, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 23 ผลงานชื่อ High Fashion

แนวคิดและเนื้อหา

สังคมไทยในยุคปัจจุบัน เป็นยุคที่แข่งขันกันในเรื่องของฐานะ รูปลักษณ์ อันเป็นเปลือกภายนอก ไม่สนใจในเรื่องหรือเนื้อหาของสิ่งที่เป็นอยู่จริง หรือสิ่งที่กำลังเป็นอยู่ เห็นได้ชัดจากการแต่งกาย บางคนมีค่านิยมที่ผิด แต่งกายไม่ถูกกาลเทศะ สังคมไทยถูกปลูกฝัง จัดสร้างให้เชื่อว่าการสวมใส่เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายที่ดี มีราคาแพง เป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการเป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาในสังคม มีมาตรฐานและเป็นคุณค่าของมนุษย์อย่างหนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าแท้จริงแล้วมนุษย์จะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาและคุณค่าทางสังคมที่อยู่อย่างเข้าใจมากกว่า

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางซ้าย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ

จุดเด่นในระยะหน้ามีความชัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นที่หลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่เข้มกว่าในระยะหน้า

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความชัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหลังของภาพ คือ สีที่อยู่ในวรรณะเย็น ได้แก่ สีน้ำเงิน เขียวแก่ และสีดำเป็นพื้นหลังของภาพ และให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่เข้ม ขอบภาพมีลักษณะชัดเจน ทำให้เป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ ในภาพเป็นสีที่อยู่ในวรรณะเย็น และใช้ความกลมกลืนของสี คือ สีน้ำเงิน น้ำเงินเขียว และน้ำเงินม่วงช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช็อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

5. ผลงาน Hi! My dear. , Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 24 ผลงานชื่อ Hi! My dear

แนวคิดและเนื้อหา

ในสังคมยุคชาเขียวที่อะไรต่อมิอะไรในสังคมไทยล้วนต้องมีส่วนผสมของชาเขียวเข้ามาเกี่ยวข้อง หลายคนต้องพยายามสนใจสิ่งเหล่านี้ เพราะกลัวตกกระแส กลัวจะเชย ไม่ทันสมัย ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ขึ้นเพื่อให้ผู้บริโภคทั่วไปได้ตระหนักถึงประโยชน์และสาระแท้ของชาเขียว ว่าในสิ่งที่เราเลือกที่จะบริโภคนั้นคุ้มค่ากับสิ่งที่ต้องเสียไปและแลกมาหรือไม่

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นหลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่อ่อนกว่าในระยะหน้า

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ คือ สีที่อยู่ในวรรณะเย็น ได้แก่ สีเขียว เหลือง น้ำตาล และดำเป็นพื้นหลังของภาพ ให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่เข้ม เป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ ในระยะหน้าของภาพเป็นสีที่อยู่ในวรรณะเย็น คือ สีน้ำเงิน เทา น้ำตาล น้ำเงินม่วง และดำช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช้อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีรูปร่างผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

6. ผลงาน Beautiful woman, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 25 ผลงานชื่อ Beautiful woman

แนวคิดและเนื้อหา

ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง สุภาพษิต คำพังเพยนี้ ใช้ได้กับสังคมไทยทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะในสังคมไทยยุคปัจจุบัน ที่ผู้หญิงบางคนทุ่มงบกว่าครึ่งของรายได้เพื่อแลกกับความสวยงามตามแฟชั่น สรรหาสารพัดวิธีที่จะทำให้ตัวเองดูดี ตามมาตรฐานกระแสนิยมที่ว่า ผู้หญิงที่ดูดี ต้องผอม ผิวขาว รวย และมีสัดส่วนที่ดึงดูดเพศตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสวยด้วยการตัด ฉีด เติมน คัดลอกกรรมร่างกายให้เสียเลือดเนื้อ เพียงเพื่อให้ดูดีเท่านั้น

ความจริงผู้หญิงทุกคนมีความสวยงามตามธรรมชาติอยู่แล้ว แต่สิ่งที่ทำให้พฤติกรรมการดูแลตัวเองของผู้หญิงเปลี่ยนไป ก็คือ โฆษณาสินค้าต่างๆ ที่มีนัยของการสื่อสารที่ต้องการให้ผู้รับทราบมาตรฐานความสวยในแบบที่น่าเสนอ และหากผู้หญิงคนใด ไม่เป็นดังมาตรฐานนี้ ผู้หญิงคนนั้นก็หมดคุณค่าในสังคม ไม่ได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง หรือถูกล้อเลียนอยู่ตลอดเวลา สุดท้ายแล้วผู้หญิงก็ตกเป็นเหยื่อของโฆษณาสินค้าด้วยการบริโภคไปโดยปริยาย

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิชัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิชัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นหลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่อ่อนกว่าในระยะหน้า

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิชัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ คือ สีที่อยู่ในวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง ม่วง เหลือง และน้ำตาล ใช้สีแดงส้มเป็นพื้นหลังของภาพ ให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่เข้ม เป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิชัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช้อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

7. ผลงาน Kill and Fly by Chin., Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 26 ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin

แนวคิดและเนื้อหา

กระแสการเมืองไทยในยุครัฐบาลทักษิณที่ผ่านมา เป็นยุคที่รัฐบาลและกลุ่มทุนนิยมครอบครองอย่างเบ็ดเสร็จ สื่อต่าง ๆ ถูกอิทธิพลและอำนาจรัฐเข้าครอบงำ ปกปิด เบี่ยงเบนข้อเท็จจริง ทำให้สังคมไทยยุคใหม่ได้ยินบ้าง ไม่ได้ยินบ้าง เห็นได้จากเหตุการณ์กรณีใช้หัวदनกที่ผ่านมา ไก่หลายล้านตัวตกเป็นจำเลยทางสังคม ถูกฆ่า อันเนื่องมาจากผลกระทบที่รัฐบาลปกปิดข้อมูลในประเด็นที่ว่าใช้หัวदनกไม่ระบาศเข้าสู่เมืองไทย ทั้งนี้เพื่อมิให้กระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศ

ทว่าแท้จริงแล้ว การระบาศของใช้หัวदनกที่แพร่เข้าสู่ประเทศไทยนั้น มากเกินกว่าที่รัฐบาลจะควบคุมได้ แม้กระนั้นรัฐบาลทักษิณก็ได้แสดงความรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เลี้ยงไก่หลายรายถึงกับสิ้นเนื้อประดาตัว ไก่หลายสิบล้านตัวถูก ฝังทั้งเป็น ถูกฆ่าตายอย่างไม่รู้วิธีไหนหน่อ อันเนื่องมาจากการปกปิดข้อมูลเหล่านี้ของรัฐบาลทักษิณ

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ได้นั้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่สว่างกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นหลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีเข้มมากกว่าในระยะหน้า

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่สว่างให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดง ขาว เหลือง และน้ำเงินม่วง ใช้สีเหลืองส้ม และสีน้ำตาลไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลดสายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ ซึ่งจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช็อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน เพิ่มการวาดภาพ และลงสีโดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปและคอเรล ดรอว์ เพื่อให้ภาพดูน่าสนใจมากขึ้น ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮาน นาร์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

8. ผลงาน Flower and the peace , Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 27 ผลงานชื่อ Flower and the peace

แนวคิดและเนื้อหา

จากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้น ทำให้เศรษฐกิจ ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเสียหายเป็นอย่างมาก อีกทั้งขวัญและกำลังใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุก็แย่ลง ผู้วิจัยซึ่งเป็นคนภาคใต้โดยกำเนิด ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่มีแนวคิดและเนื้อหาที่เรียกร้องให้ผู้ที่สร้างความเสียหายเหล่านี้ ยุติการกระทำที่เป็นการทำลายชาติและความแตกแยกระหว่างศาสนา กลับมาสร้างความสงบสุข และสันติภาพให้คืนสู่พี่น้อง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็ว เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสงบและมีสันติสุขโดยแท้จริง

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางซ้าย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น ใช้รูปร่างรูปทรงของดอกไม้เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนสันติภาพ ด้วยการทำซ้ำ โดยสร้างให้มีความ

กลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ในภาพเป็นการซ้ำด้วยรูปร่างรูปทรง ซ้ำด้วยน้ำหนัก พื้นผิว สี และซ้ำด้วยขนาดและสัดส่วน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มและมีชนิดของสีที่มากกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ และใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดงม่วง เหลือง เทา และเหลือง ใช้สีเหลืองน้ำตาล และสีน้ำตาลเข้มไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลดคลายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ ซึ่งจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เนื่องจากโปรแกรมโฟโต้ช้อปเป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับตกแต่งและสร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

9. ผลงาน Alcohol for you, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 28 ผลงานชื่อ Alcohol for you

แนวคิดและเนื้อหา

จากค่านิยมทุกค่าที่เราได้รับการปลูกฝังมานั้น ล้วนต่างมีหรือเคยมีประโยชน์ต่อสภาพความเป็นไปภายใต้ระบบการปกครอง สภาวะเศรษฐกิจ และสังคม และตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมายในแต่ละช่วงเวลา เช่นเดียวกันกับเยาวชนที่กำลังเติบโตเพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและกำลังขับเคลื่อนประเทศชาติก็กลับรับเอาค่านิยมผิด ๆ ที่ว่า การดื่มสุรา หรือแอลกอฮอล์นั้น เป็นการแสดงถึงความเป็นชายหรือความเป็นผู้ใหญ่ เป็นการเข้าสังคมอย่างหนึ่ง ทำให้เยาวชนเหล่านี้ต้องตกอยู่ในวังวนของอบายมุขอื่น ๆ ตามมา ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและปัญหาอื่น ๆ ผู้วิจัยต้องการสื่อให้เยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศเล็งเห็นโทษของสุราและอบายมุขสิ่งไม่ดี ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยว เพื่อจะทำให้สังคมและประเทศชาติได้มีคุณภาพชีวิตและคุณภาพทางสังคมที่ดีขึ้น

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิชัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิชัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นจัดองค์ประกอบศิลป์ให้มีการหันเหไปในทิศทางเดียวกัน คือ หันเหไปทางด้านซ้ายของภาพ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น คู่มือการเคลื่อนไหว ใช้รูปร่างรูปทรงของคนขาสั้น ซึ่งเป็นขาของเด็กที่กำลังเติบโต กำลังสูงโล่งซึ่งภายในโล่งนั้นเต็มไปด้วยสุราและแอลกอฮอล์ยี่ห้อต่าง ๆ เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนค่านิยมผิด ๆ จัดโครงสร้างภาพให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ด้วยการใช้ดุลยภาพของสีเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช้ค่าน้ำหนัก พื้นผิว สี ขนาดและสัดส่วน ที่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสี คือ มีค่าน้ำหนักที่เข้มและมีหลากหลายกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ ซึ่งใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิชัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความสดใสให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดง เหลือง เขียว น้ำเงิน และสีขาว ใช้สีเหลืองน้ำตาล และสีน้ำตาลเข้มไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลดทอนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ โดยจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิชัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เพิ่มการวาดภาพ และลงสีโดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปและคอเรลดรอว์ เพื่อให้ภาพดูน่าสนใจมากขึ้น ผู้วิชัยตกแต่งและสร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นทางและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

10. ผลงาน Go to Slimming, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 29 ผลงานชื่อ Go to Slimming

แนวคิดและเนื้อหา

ค่านิยมไทยในปัจจุบัน เป็นการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกจากสื่อต่าง ๆ โดยการเลียนแบบ ทำให้วัฒนธรรมของไทยเกิดสังคมยุคใหม่อันเต็มไปด้วยความหลากหลายทางสังคม ระบบทุนนิยม และวัฒนธรรมต่างชาติ การเข้าคอร์สการลดน้ำหนัก โดยมีเนื้อหาทางความคิด เพียงว่าการเป็นผู้หญิงที่ดี ก็คือ ต้องผอม ผิวขาว รวย และมีสัดส่วนที่ดึงดูดเพศตรงข้าม การมีคุณสมบัติเหล่านั้น คือ มาตรฐานใหม่ และจัดเป็นคุณค่าอย่างหนึ่ง ซึ่งแท้จริงแล้ว เป็นเพียงอารมณ์แห่งสมัยนิยมเท่านั้น อารมณ์แห่งสมัยนิยมนี้ ช่วยสร้างความมั่นใจในผู้หญิงชนชั้นกลางเป็นอย่างมาก ทำให้สังคมไทยเชื่อและศรัทธาต่อความงามจอมปลอม อันเป็นความเชื่อที่มีเบื้องหลังทางวัฒนธรรมใหม่ ต้องพยายามสนใจ สิ่งที่เป็นกระแสนิยม ดำรงชีวิตท่ามกลางค่านิยมใหม่ ผสมผสานกับค่านิยมเก่า ทำให้ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและค่านิยม

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยทำให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้

ภาพที่เป็นจุดสนใจจัดวางอยู่ที่แนวนอน (Linear balance) จัดองค์ประกอบศิลป์ให้มีการซ้ำของรูปร่างรูปทรงเพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น ในภาพผู้วิจัยใช้รูปร่างรูปทรงของผู้หญิงซึ่งมีลักษณะและสรีระที่อ้วน กำลังชูแขนทั้งสองข้างขึ้น ภายในสรีระเหล่านั้นเป็นโครงกระดูกถูกห่อหุ้มอยู่ภายใต้เสื้อผ้าที่มีสีสันทวยงาม ใช้เป็นสื่อสัญลักษณ์แทนค่านิยมผิด ๆ ที่ผู้หญิงที่ลดน้ำหนักและเข้าคอร์สลดน้ำหนักต่าง ๆ อาจทำให้สรีระดูลดลง ผอมลง แต่ทว่ากลับทำให้ร่างกายทรุดโทรม และมีสรีระที่ผิดปกติไปทีละน้อย ๆ โดยที่ไม่ทันรู้ตัว ใช้วงกลมสีแดงส้ม เพื่อสื่อถึงเป้าหมายที่ผู้หญิงต้องการจะไปให้ถึงโดยไม่ทันคิดถึงอันตรายที่จะเข้ามาถึงตัว

ผู้วิจัยจัดโครงสร้างภาพให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ด้วยการใช้ดุลยภาพของสีเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช้ค่าน้ำหนัก พื้นผิว สี ขนาดและสัดส่วน ที่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสี คือ มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ ซึ่งใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ใช้สีที่อยู่ในวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง เหลือง ชมพู และสีน้ำตาล ใช้สีเหลือง น้ำตาล และสีน้ำตาลเข้มไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลวดลายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ โดยจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ เพิ่มการวาดภาพ และลงสีโดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปและคอเรล ดรอว์ เพื่อให้ภาพดูน่าสนใจมากขึ้น ผู้วิจัยตกแต่งและสร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติด (Photomontage) ของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

11. ผลงาน Where is my brain? , Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 30 ผลงานชื่อ Where is my brain?

แนวคิดและเนื้อหา

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ลืมนึกถึงรากเหง้าทางความคิดไปว่า มนุษย์ลดความสำคัญของการใช้สมอง เป็นการให้ความสะดวกสบายของเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน แม้กระทั่งการติดต่อสื่อสารที่ใช้โทรศัพท์ในการพูดคุยสื่อสารกับผู้อื่น เราสามารถคุยเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากมาย แต่เมื่อเผชิญหน้าพบปะกันสังคมชีวิตประจำวัน กลับมองข้ามรายละเอียดเล็กน้อยในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มนุษย์ใช้เทคโนโลยีไปโดยไม่รู้คุณค่าและลืมนึกถึง ซึ่งเทคโนโลยีที่เห็นได้ชัดเจน ก็คือ โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยใช้โทรศัพท์มือถือเป็นสื่อเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่า มนุษย์ใช้โทรศัพท์โดยการใช้นิ้วหัวแม่มือเป็นตัวสั่งการทำงานทั้งหมด ทำให้ลืมนึกไปว่าสิ่งที่มนุษย์ควรให้ความสำคัญ ควรเป็นเรื่องของการใช้ความคิดทางสมองมากกว่าใช้ความสะดวกสบายของเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ไม่อยู่นิ่งอยู่กับที่ ในส่วนระยะหน้าของภาพเน้นให้มีความชัดเจนขึ้น โดยใช้รูปร่างรูปทรงของคนกำลังถือโทรศัพท์อยู่ในมือด้านขวา โดยที่นิ้วหัวแม่มือเป็นก้อนสมอง ผู้วิจัยสื่อแสดงให้เห็นเพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนยุคปัจจุบันที่มนุษย์ลดความสำคัญของการใช้สมอง เป็นการให้ความสำคัญสบายของเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน

ผู้วิจัยจัดโครงสร้างภาพด้วยการนำภาพจากอินเทอร์เน็ต มาตกแต่งและนำมาจัดวางเรียงต่อกัน โดยสร้างให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ในภาพเป็นการซ้ำด้วยรูปร่างรูปทรง ซ้ำด้วยน้ำหนัก พื้นผิว สี และซ้ำด้วยขนาดและสัดส่วน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความชัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มและมีชนิดของสีที่มากกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ และใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความชัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดง เหลือง ส้ม ม่วง เทา และสีดำ ใช้สีแดง แดง ส้ม และน้ำตาลแดงจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่มีค่าน้ำหนักที่มีความสดของสีลงในพื้นหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ แสดงถึงความรวดเร็วในการใช้ความสะดวกสบายของเทคโนโลยี และเน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ ปรับตกแต่งสีโดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปและคอเรล ดรอว์ เพื่อให้ภาพดูน่าสนใจมากขึ้น ผู้วิจัยตกแต่งและสร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

ช่วงการพัฒนาผลงานในขั้นสุดท้าย

1. ผลงาน Beautiful popcorn, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 31 ผลงานชื่อ Beautiful popcorn

แนวคิดและเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยสะท้อนเนื้อหาทางสังคมและค่านิยมการบริโภคป๊อปคอร์น (Pop corn) ในโรงภาพยนตร์ ที่ทุกคนต้องซื้อเข้าไปทานในขณะที่ชมภาพยนตร์ อันเนื่องมาจากการโฆษณาของสินค้าที่นักการตลาดหยิบยื่นให้ การจัดวางสินค้า การตอบสนองความต้องการต่อผู้เข้าชมภาพยนตร์ ทำให้สังคมไทยยุคนี้ อยู่ในโลกที่ถูกทำให้เชื่อและศรัทธาต่อความงาม และค่านิยมจอมปลอม หลายคนต้องบริโภคป๊อปคอร์น เพียงเพื่อให้อยู่ในกระแส อินเทรนด์ (In trend) บริโภคความรู้สึกที่ทันสมัย และไม่ว่าจะเป็นเหตุผลใดก็ตามที่ทำให้เราต้องซื้อ ทว่าในการดูหนังที่บ้าน เราไม่มีความจำเป็นต้องรู้สึกถึงความต้องการ บริโภคป๊อปคอร์น ในขณะที่ชมภาพยนตร์

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรที่ศูนย์กลาง ได้จัดภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร ให้รูปร่างรูปทรงมีความสมดุลกัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ค่าน้ำหนักของทั้งสองข้างจะ

เท่ากัน จัดวางจุดเด่นในระยะหน้า และเน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่ชัดเจนมากกว่าพื้นหลังของภาพซึ่งผู้วิจัยลดความจัดของสีให้มีค่าน้ำหนักที่อ่อนลง ทำให้แสดงถึงระยะใกล้ไกลของภาพ

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าเป็นจุดน่าสนใจของภาพ และให้พื้นหลังของภาพเป็นโครงสีสดใสนั่น เพื่อให้ภาพดูแลเวให้ความรู้สึกความตัดกัน ในภาพผู้วิจัยใช้สีที่อยู่ในกลุ่มวรรณะเย็น ได้แก่ สีฟ้า ซึ่งจัดวางให้มีค่าน้ำหนักอ่อนแก่เพื่อให้ภาพดูมีมิติ และช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช็อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักในภาพ สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

2. ผลงาน Louis, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 32 ผลงานชื่อ Louis, Computer Graphic Art

แนวคิดและเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยสะท้อนเนื้อหาทางสังคมและค่านิยมการใช้สินค้าแบรนด์ เนม (Brand Name) การซื้อกระเป๋าถือดัง ชื่อเพราะอารมณ์แห่งสมัยนิยม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าอารมณ์แห่งสมัยนิยมนี้ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้หญิงชนชั้นกลางเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากแนวคิดและพื้นฐานทางจิตใจสังคมไทยเป็นสังคมที่ชอบทำให้ตนเองดูดี จะได้ดูห่างจากกลุ่มคนที่มีฐานะยากจน ทำให้กลุ่มคนชั้นกลางที่ต้องการขยับตัวเองไปสู่ฐานะที่สูงกว่าพยายามไขว่คว้าเอาสิ่งนอกกายเหล่านี้ มาประดับตนเองเพื่อให้ดูดี ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเพียงค่านิยมและกระแสสังคมจอมปลอมเท่านั้น

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรที่ศูนย์กลาง ได้จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร ให้อารมณ์ภาพมีความ

สมดุลกัน โดยเมื่อใช้เส้นแกนสมมติ ทำหน้าที่แบ่งภาพซ้ายขวาแล้ว ค่าน้ำหนักของทั้งสองข้างจะเท่ากัน จัดวางจุดเด่นในระยะหน้าที่ศูนย์กลางช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้นและเน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่อ่อนกว่าพื้นหลังของภาพ ซึ่งผู้วิจัยเพิ่มความจัดของสีให้มีค่าน้ำหนักที่เข้มข้น ทำให้รู้สึกถึงระยะของภาพ

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้ม และเบลอจัดวางให้อยู่ในระยะหลังของภาพ และให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่สว่างมากขึ้น เพื่อเพิ่มจุดตัดของภาพ ในภาพใช้สีดำ น้ำตาล เทา ในส่วนที่เป็นจุดเด่น จุดน่าสนใจของภาพ โดยในพื้นหลังใช้สีดำ เพิ่มลวดลายสีเหลือง ชมพู ฟา เขียว และน้ำตาลเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาของภาพ จัดวางจุดน่าสนใจของภาพที่ศูนย์กลางช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช็อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักในภาพในระยะหลังของภาพให้มีทิศทางที่ทำให้ดูแล้วเกิดความเคลื่อนไหว ในลักษณะภาพลวงตา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

3. ผลงาน Fire man, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 33 ผลงานชื่อ ผลงาน Fire man

แนวคิดและเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยสะท้อนเนื้อหาทางสังคมและค่านิยมของผู้หญิงชนชั้นกลาง อันเนื่องมาจากผู้หญิงในสังคมยุคปัจจุบัน ใช้หน้าตาและร่างกายของตัวเองก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ใหญ่โตและสูงขึ้น โดยไม่ยึดหลักประเพณีดั้งเดิมของไทย ที่สอนให้ผู้หญิงรักษาวลสงวนตัว ฟังพาดตนเอง ใช้ความสามารถ ความรู้ที่มีในการประกอบอาชีพและพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะทำให้ผู้หญิงมีความสามารถที่เท่าเทียมกับบุรุษ ผู้วิจัยมีแนวคิดที่ต้องการให้ผู้หญิงชนชั้นกลางในสังคมไทยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานโดยไม่ต้องอาศัยรูปลักษณ์ภายนอก หรือร่างกายเข้าแลกกับหน้าที่การงานที่สูงขึ้น เนื่องจากตำแหน่งและหน้าที่การงานเหล่านั้น แท้จริงแล้วเป็นเพียงรูปลักษณ์จอมปลอมในสังคมแห่งมายาคติเท่านั้น

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดวางดุลยภาพแบบสมมาตรที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง ได้จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางซ้าย เพื่อเพิ่ม

ความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่สว่างมากขึ้น

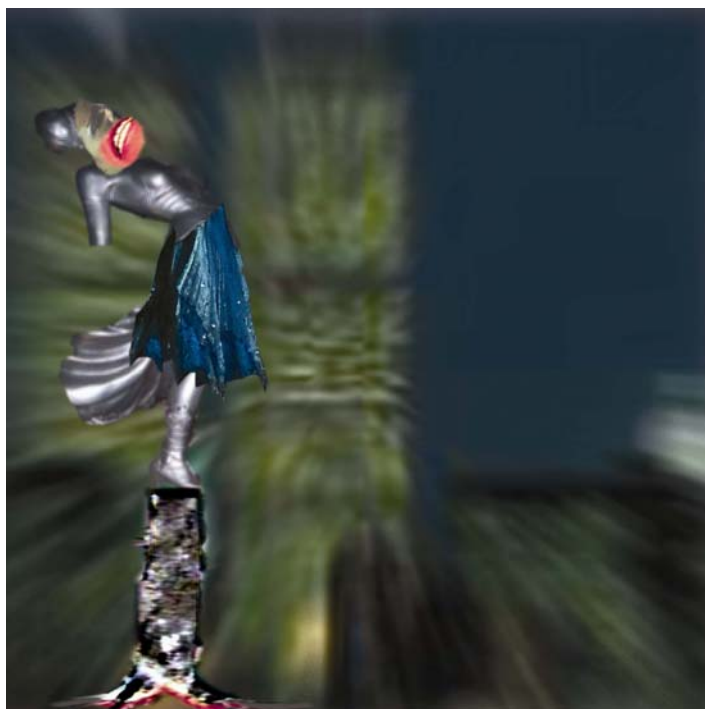
การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่สว่างมากขึ้นจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ คือ สีม่วง ชมพู แดง เขียว เป็นจุดเด่นของภาพ และให้ระยะหลังเป็นโครงสีที่อยู่ในวรรณะร้อน และใช้ความกลมกลืนของสี คือ สีส้ม แดงส้ม และเหลืองส้ม จัดวางจุดน่าสนใจของภาพ ที่ศูนย์กลางช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช้อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักในภาพในระยะหลังของภาพให้มีทิศทางที่ทำให้ดูแล้วเกิดความเคลื่อนไหว ในลักษณะภาพลวงตา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิธีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

1. ผลงาน High Fashion, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 34 ผลงานชื่อ High Fashion

แนวคิดและเนื้อหา

สังคมไทยในยุคปัจจุบัน เป็นยุคที่แข่งขันกันในเรื่องของฐานะ รูปลักษณ์ อันเป็นเปลือกภายนอก ไม่สนใจในเรื่องหรือเนื้อหาของสิ่งที่เป็นอยู่จริง หรือสิ่งที่กำลังเป็นอยู่ เห็นได้ชัดจากการแต่งกาย บางคนมีค่านิยมที่ผิด แต่งกายไม่ถูกกาลเทศะ สังคมไทยถูกปลูกฝัง จัดสร้างให้เชื่อว่าการสวมใส่เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายที่ดี มีราคาแพง เป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการเป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาในสังคม มีมาตรฐานและเป็นคุณค่าของมนุษย์อย่างหนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าแท้จริงแล้วมนุษย์จะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาและคุณค่าทางสังคมที่อยู่อย่างเข้าใจมากกว่า

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางซ้าย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ

จุดเด่นในระยะหน้ามีความชัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่อ่อนกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นที่หลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่เข้มกว่าในระยะหน้า

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความชัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหลังของภาพ คือ สีที่อยู่ในวรรณะเย็น ได้แก่ สีน้ำเงิน เขียวแก่ และสีดำเป็นพื้นหลังของภาพ และให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่เข้ม ขอบภาพมีลักษณะชัดเจน ทำให้เป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ ในภาพเป็นสีที่อยู่ในวรรณะเย็น และใช้ความกลมกลืนของสี คือ สีน้ำเงิน น้ำเงินเขียว และน้ำเงินม่วงช่วยเน้นให้จุดเด่นชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช้อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักในภาพในระยะหลังของภาพให้มีทิศทางที่ทำให้ดูแล้วเกิดความเคลื่อนไหว ในลักษณะภาพลวงตาที่ดูพุ่งออกมา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

2. ผลงาน Hi! My dear. , Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 35 ผลงานชื่อ Hi! My dear

แนวคิดและเนื้อหา

ในสังคมยุคชาเขียว ที่อะไร ต่อมิอะไรในสังคมไทยล้วนต้องมีส่วนผสมของชาเขียวเข้ามาเกี่ยวข้อง หลายคนต้องพยายามสนใจสิ่งเหล่านี้ เพราะกลัวตกกระแส กลัวจะเชย ไม่ทันสมัย ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้บริโภคทั่วไปได้ตระหนักถึงประโยชน์และสาระแท้ของชาเขียว ว่าในสิ่งที่เราเลือกที่จะบริโภคนั้นคุ้มค่ากับสิ่งที่ต้องเสียไปและแลกมาหรือไม่

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นหลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่อ่อนกว่าในระยะหน้า

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ คือ สีที่อยู่ในวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง ม่วง เหลือง และเหลืองน้ำตาล ใช้สีแดงส้มเป็นพื้นหลังของภาพ ให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่สว่างมากขึ้น เป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช้อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักในภาพในระยะหน้าของภาพให้ดูสว่าง สร้างภาพให้ดูมีมิติรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

3. ผลงาน Beautiful woman, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 36 ผลงานชื่อ Beautiful woman

แนวคิดและเนื้อหา

ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง สุภาพสิต คำพังเพยนี้ ใช่ว่าได้กับสังคมไทยยุคทุกสมัย โดยเฉพาะในสังคมไทยยุคปัจจุบัน ที่ผู้หญิงบางคนทุ่มงบกว่าครึ่งของรายได้เพื่อแลกกับความสวยงามตามแฟชั่น สรรหาสารพัดวิธีที่จะทำให้ตัวเองดูดี ตามมาตรฐานกระแสนิยมที่ว่า ผู้หญิงที่ดูดี ต้องผอม ผิวขาว รวย และมีสัดส่วนที่ดึงดูดเพศตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสวยด้วยการตัด ฉีด เจียน ดูด ดัน ศัลยกรรมร่างกายให้เสียเลือดเนื้อ เพียงเพื่อให้ดูดีเท่านั้น

ความจริงผู้หญิงทุกคนมีความสวยงามตามธรรมชาติอยู่แล้ว แต่สิ่งที่ทำให้พฤติกรรมการดูแลตัวเองของผู้หญิงเปลี่ยนไป ก็คือ โฆษณาสินค้าต่างๆ ที่มีนัยของการสื่อสารที่ต้องการให้ผู้รับทราบมาตรฐานความสวยในแบบที่น่าเสนอ และหากผู้หญิงคนใด ไม่เป็นดังมาตรฐานนี้ ผู้หญิงคนนั้นก็จะหมดคุณค่าในสังคม ไม่ได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง หรือถูกล้อเลียนอยู่ตลอดเวลา สุดท้ายแล้วผู้หญิงก็ตกเป็นเหยื่อของโฆษณาสินค้าด้วยการบริโภคไปโดยปริยาย

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น ปรับแต่งองค์ประกอบของสีให้มีพื้นผิวที่มีลักษณะลวงตา คือ ดูแล้วพุ่งไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ได้เน้นการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นหลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่อ่อนกว่าในระยะหน้า

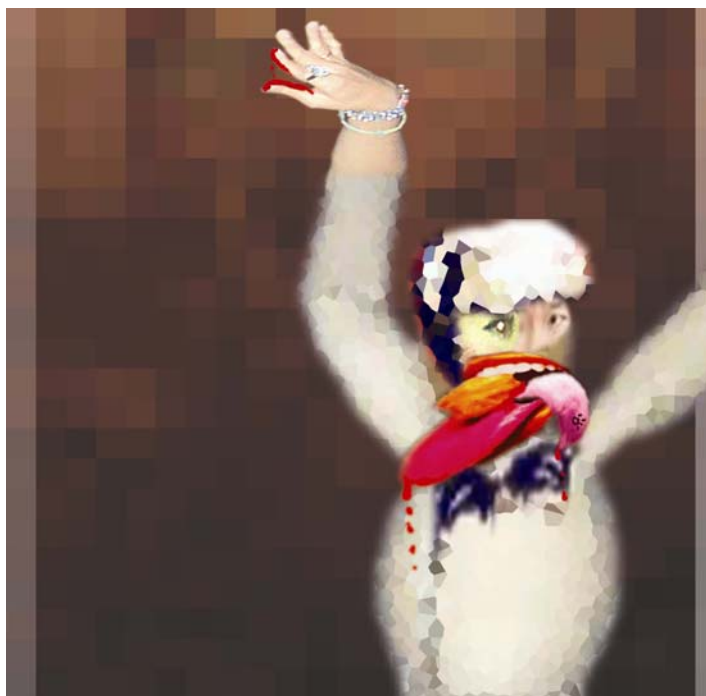
การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มจัดวางให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ คือ สีที่อยู่ในวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง ม่วง เหลือง และน้ำตาล ใช้สีแดงส้มเป็นพื้นหลังของภาพ ให้ระยะหน้าเป็นโครงสร้างที่มีค่าน้ำหนักที่เข้ม เป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช็อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับเปลี่ยนค่าน้ำหนักในภาพในระยะหลังของภาพให้มีทิศทางที่ทำให้ดูแล้วเกิดความเคลื่อนไหว ในลักษณะภาพลวงตาที่ดูพุ่งออกมา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

7. ผลงาน Kill and Fly by Chin., Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 37 ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin

แนวคิดและเนื้อหา

กระแสการเมืองไทยในยุครัฐบาลทักษิณที่ผ่านมา เป็นยุคที่รัฐบาลและกลุ่มทุนนิยมครอบครองอย่างเบ็ดเสร็จ สื่อต่าง ๆ ถูกอิทธิพลและอำนาจรัฐเข้าครอบงำ ปกปิด เบี่ยงเบนข้อเท็จจริง ทำให้สังคมไทยยุคใหม่ได้ยินบ้าง ไม่ได้ยินบ้าง เห็นได้จากเหตุการณ์กรณีใช้หัวदनกที่ผ่านมา ไก่หลายล้านตัวตกเป็นจำเลยทางสังคม ถูกฆ่า อันเนื่องมาจากผลกระทบที่รัฐบาลปกปิดข้อมูลในประเด็นที่ว่าใช้หัวदनกไม่ระบดเข้าสู่เมืองไทย ทั้งนี้เพื่อมิให้กระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศ

ทว่าแท้จริงแล้ว การระบดของใช้หัวदनกที่แพร่เข้าสู่ประเทศไทยนั้น มากเกินกว่าที่รัฐบาลจะควบคุมได้ แม้กระนั้นรัฐบาลทักษิณก็ได้แสดงความรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เลี้ยงไก่หลายรายถึงกับสิ้นเนื้อประดาตัว ไก่หลายสิบล้านตัวถูก ฝังทั้งเป็น ถูกฆ่าตายอย่างไม่รู้วิธีไหนหน่อ อันเนื่องมาจากการปกปิดข้อมูลเหล่านี้ของรัฐบาลทักษิณ

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิชัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิชัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ได้เน้นด้วยการใช้สีที่มีความจัดของสี หรือค่าน้ำหนักของสีที่ตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่สว่างกว่าพื้นหลังของภาพ และในพื้นหลังใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีเข้มมากกว่าในระยะหน้า ปรับแต่งพื้นผิวของพื้นหลังและส่วนที่เป็นจุดเด่นให้น่าสนใจด้วยการลดความชัดเจนของความเป็นจริงให้น้อยลง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิชัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่สว่างให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดง ขาว เหลือง และน้ำเงินม่วง ใช้สีเหลืองส้ม และสีน้ำตาลไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลวดลายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ ซึ่งจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิชัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช้อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับแต่งพื้นผิวของระยะหลังและจุดเด่นให้แตกต่างไปจากเดิม สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานานาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

8. ผลงาน Flower and the peace, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 38 ผลงาน Flower and the peace

แนวคิดและเนื้อหา

จากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้น ทำให้เศรษฐกิจ ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเสียหายเป็นอย่างมาก อีกทั้งขวัญและกำลังใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุก็แย่ลง ผู้วิจัยซึ่งเป็นคนภาคใต้โดยกำเนิด ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่มีแนวคิดและเนื้อหาที่เรียกร้องให้ผู้สร้าง ความเสียหายเหล่านี้ ยุติการกระทำที่เป็นการทำลายชาติและความแตกแยกระหว่างศาสนา กลับมาสร้างความสงบสุข และสันติภาพให้คืนสู่พี่น้อง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็ว เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสงบและมีสันติสุขโดยแท้จริง

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้

ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางซ้าย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น ใช้รูปร่างรูปทรงของดอกไม้เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนสันติภาพ ด้วยการทำซ้ำ โดยสร้างให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ในภาพเป็นการซ้ำด้วยรูปร่างรูปทรง ซ้ำด้วยน้ำหนัก พื้นผิว สี และซ้ำด้วยขนาดและสัดส่วน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มและมีชนิดของสีที่มากกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ และใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดงม่วง เหลือง เทา และเหลือง ใช้สีเหลือง น้ำตาล และสีน้ำตาลเข้มไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลดคลายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ ซึ่งจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช็อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับแต่งพื้นผิวในระยะหลังของภาพให้ดูแล้วเกิดการเคลื่อนไหว ในลักษณะดวงตาที่พุ่งออกมา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาร์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

9. ผลงาน Alcohol for you, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 39 ผลงานชื่อ Alcohol for you

แนวคิดและเนื้อหา

จากค่านิยมทุกค่าที่เราได้รับการปลูกฝังมานั้น ล้วนต่างมีหรือเคยมีประโยชน์ต่อสภาพความเป็นไปภายใต้ระบบการปกครอง สภาวะเศรษฐกิจ และสังคม และตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมายในแต่ละช่วงเวลา เช่นเดียวกันกับเยาวชนที่กำลังเติบโตเพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและกำลังขับเคลื่อนประเทศชาติก็กลับรับเอาค่านิยมผิด ๆ ที่ว่า การดื่มสุรา หรือแอลกอฮอล์นั้น เป็นการแสดงถึงความเป็นชายหรือความเป็นผู้ใหญ่ เป็นการเข้าสังคมอย่างหนึ่ง ทำให้เยาวชนเหล่านี้ต้องตกอยู่ในวังวนของอบายมุขอื่น ๆ ตามมา ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและปัญหาอื่น ๆ ผู้วิจัยต้องการสื่อให้เยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศเล็งเห็นโทษของสุราและอบายมุขสิ่งไม่ดี ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยว เพื่อจะทำให้สังคมและประเทศชาติได้มีคุณภาพชีวิตและคุณภาพทางสังคมที่ดีขึ้น

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้

ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นจัดองค์ประกอบศิลป์ให้มีการหันเหไปในทิศทางเดียวกัน คือ หันเหไปทางด้านซ้ายของภาพ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น คู่มือการเคลื่อนไหว ใช้รูปร่างรูปทรงของคนขาสั้น ซึ่งเป็นขาของเด็กที่กำลังเติบโต กำลังงูโลงซึ่งภายในโลงนั้นเต็มไปด้วยสุราและแอลกอฮอล์ยี่ห้อต่าง ๆ เพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนค่านิยมผิด ๆ จัดโครงสร้างภาพให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ด้วยการใช้ดุลยภาพของสีเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช้ค่าน้ำหนัก พื้นผิว สี ขนาดและสัดส่วน ที่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีติดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสี คือ มีค่าน้ำหนักที่เข้มและมีหลากหลายกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ ซึ่งใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความสดใสให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดง เหลือง เขียว น้ำเงิน และสีขาว ใช้สีเหลืองน้ำตาล และสีน้ำตาลเข้มไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลดลายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ โดยจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มจุดตัดของภาพ เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช็อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสีให้เห็นความชัดเจนของลดลาย ปรับแต่งพื้นผิวในระยะหลังของภาพให้ดูแล้วเกิดการเคลื่อนไหว ในลักษณะดวงตาที่พุ่งออกมา ตั้รูปทรงที่เป็นส่วนของหยดเลือดออก เพื่อให้ภาพสัมพันธ์กับแนวคิดและเนื้อหา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

10. ผลงาน Go to Slimming, Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 40 ผลงานชื่อ Go to Slimming

แนวคิดและเนื้อหา

ค่านิยมไทยในปัจจุบัน เป็นการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกจากสื่อต่าง ๆ โดยการเลียนแบบ ทำให้วัฒนธรรมของไทยเกิดสังคมยุคใหม่อันเต็มไปด้วยความหลากหลายทางสังคม ระบบทุนนิยม และวัฒนธรรมต่างชาติ การเข้าคอร์สการลดน้ำหนัก โดยมีเนื้อหาทางความคิด เพียงว่าการเป็นผู้หญิงที่ดี ก็คือ ต้องผอม ผิวขาว รวย และมีสัดส่วนที่ดึงดูดเพศตรงข้าม การมีคุณสมบัติเหล่านั้น คือ มาตรฐานใหม่ และจัดเป็นคุณค่าอย่างหนึ่ง ซึ่งแท้จริงแล้ว เป็นเพียงอารมณ์แห่งสมัยนิยมเท่านั้น อารมณ์แห่งสมัยนิยมนี้ ช่วยสร้างความมั่นใจในผู้หญิงชนชั้นกลางเป็นอย่างมาก ทำให้สังคมไทยเชื่อและศรัทธาต่อความงามจอมปลอม อันเป็นความเชื่อที่มีเบื้องหลังทางวัฒนธรรมใหม่ ต้องพยายามสนใจ สิ่งที่เป็นกระแสนิยม ดำรงชีวิตท่ามกลางค่านิยมใหม่ ผสมผสานกับค่านิยมเก่า ทำให้ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและค่านิยม

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยทำให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้

ภาพที่เป็นจุดสนใจจัดวางอยู่ที่แนวนอน (Linear balance) จัดองค์ประกอบศิลป์ให้มีการซ้ำของรูปร่างรูปทรงเพื่อเพิ่มความน่าสนใจในระยะหน้าเน้นให้ชัดเจนขึ้น ในภาพผู้วิจัยใช้รูปร่างรูปทรงของผู้หญิงซึ่งมีลักษณะและสรีระที่อ้วน กำลังชูแขนทั้งสองข้างขึ้น ภายในสรีระเหล่านั้นเป็นโครงกระดูกถูกห่อหุ้มอยู่ภายใต้เสื้อผ้าที่มีสีสีนสวยงาม ใช้เป็นสื่อสัญลักษณ์แทนค่านิยมผิด ๆ ที่ผู้หญิงที่ลดน้ำหนักและเข้าคอร์สลดน้ำหนักต่าง ๆ อาจทำให้สรีระดูลดลง ผอมลง แต่ทว่ากลับทำให้ร่างกายทรุดโทรม และมีสรีระที่ผิดปกติไปทีละน้อย ๆ โดยที่ไม่ทันรู้ตัว ใช้วงกลมสีแดงส้ม เพื่อสื่อถึงเป้าหมายที่ผู้หญิงต้องการจะไปให้ถึงโดยไม่ทันคิดถึงอันตรายที่จะเข้ามาถึงตัว

ผู้วิจัยจัดโครงสร้างภาพให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ด้วยการใช้ดุลยภาพของสีเข้ามาเกี่ยวข้อง ใช้ค่าน้ำหนัก พื้นผิว สี ขนาดและสัดส่วน ที่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความจัดของสี คือ มีค่าน้ำหนักที่เข้มกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ ซึ่งใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่สว่างขึ้นในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความจัดของสีให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ใช้สีที่อยู่ในวรรณะร้อน ได้แก่ สีแดง เหลือง ชมพู และสีน้ำตาล ใช้สีเหลือง น้ำตาล และสีน้ำตาลเข้มไล่ค่าน้ำหนัก และเพิ่มลดคลายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อหาในภาพ โดยจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่สว่างขึ้นในพื้นหลัง เพื่อให้ภาพดูมีความกลมกลืนของสี เน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช็อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช็อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับแต่งพื้นผิวในระยะหลังของภาพให้ชัดเจนขึ้นตัดรูปทรงที่เป็นส่วนของวงกลมสีแดงส้มออก เพื่อให้ภาพสัมพันธ์กับแนวคิดและเนื้อหา สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

11. ผลงาน Where is my brain? , Computer Graphic Art, 1134X1134 pixels

ภาพประกอบ 41 ผลงานชื่อ Where is my brain?

แนวคิดและเนื้อหา

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ลืมนองรากเหง้าทางความคิดไปว่า มนุษย์ลดความสำคัญของการใช้สมอง เป็นการให้ความสะดวกสบายของเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน แม้กระทั่งการติดต่อสื่อสารที่ใช้โทรศัพท์ในการพูดคุยสื่อสารกับผู้อื่น เราสามารถคุยเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากมาย แต่เมื่อเผชิญหน้าพบปะกันสังคมชีวิตประจำวัน กลับมองข้ามรายละเอียดเล็กน้อยในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มนุษย์ใช้เทคโนโลยีไปโดยไม่รู้คุณค่าและลืมนอง ซึ่งเทคโนโลยีที่เห็นได้ชัดเจน ก็คือ โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยใช้โทรศัพท์มือถือเป็นสื่อเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่า มนุษย์ใช้โทรศัพท์โดยการใช้นิ้วหัวแม่มือเป็นตัวสั่งการทำงานทั้งหมด ทำให้ลืมนองว่าสิ่งที่มนุษย์ควรให้ความสำคัญ ควรเป็นเรื่องของการใช้ความคิดทางสมองมากกว่าใช้ความสะดวกสบายของเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน

กลวิธีการสร้างสรรค์

การจัดโครงสร้างภาพ

ในการจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานโดยการให้มีความเป็นเอกภาพ จัดภาพให้มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้หลักการจัดองค์ประกอบด้วยการจัดวางโดยใช้ดุลยภาพแบบสมมาตร คือ เมื่อใช้เส้นแกนที่กำหนดดุลยภาพ คือ เส้นแกนทางตั้ง ผู้วิจัยจัดให้ภาพที่เป็นจุดเด่นมีความโน้มเอียงไปทางขวา เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ไม่อยู่นิ่งอยู่กับที่ ในส่วนระยะหน้าของภาพเน้นให้มีความชัดเจนขึ้น โดยใช้รูปร่างรูปทรงของคนกำลังถือโทรศัพท์อยู่ในมือด้านขวา โดยที่นิ้วหัวแม่มือเป็นก้อนสมอง ผู้วิจัยสื่อแสดงให้เห็นเพื่อเป็นสื่อสัญลักษณ์แทนยุคปัจจุบันที่มนุษย์ลดความสำคัญของการใช้สมอง เป็นการให้ความสำคัญสละของเทคโนโลยีเข้ามาทดแทน

ผู้วิจัยจัดโครงสร้างภาพด้วยการนำภาพจากอินเทอร์เน็ต มาตกแต่งและนำมาจัดวางเรียงต่อกัน โดยสร้างให้มีความกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน ในภาพเป็นการซ้ำด้วยรูปร่างรูปทรง ซ้ำด้วยน้ำหนัก พื้นผิว สี และซ้ำด้วยขนาดและสัดส่วน นอกจากนี้ได้เน้นจุดสนใจในภาพด้วยการใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีตัดกับพื้นหลัง คือ จุดเด่นในระยะหน้ามีความชัดของสีที่มีค่าน้ำหนักที่เข้มและมีชนิดของสีที่มากกว่าในส่วนที่เป็นพื้นหลังของภาพ และใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่หม่นลงในพื้นหลัง

การใช้สี

ในการใช้สีของภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพของสี โดยใช้สีที่มีความชัดของสีหรือค่าน้ำหนักที่เข้มให้อยู่ในระยะหน้าของภาพ ได้แก่ สีแดง เหลือง ส้ม ม่วง เทา และสีดำ ใช้สีแดง แดง ส้ม และน้ำตาลแดงจัดวางให้เป็นพื้นหลังของภาพ ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักของสีที่มีค่าน้ำหนักที่มีความสว่างของสีเพิ่มขึ้นลงในพื้นหลัง เพื่อแสดงถึงความรวดเร็ว มีชีวิตชีวาในการใช้ความสะดวกสบายของเทคโนโลยี และเน้นให้จุดเด่นมีความชัดเจนขึ้น

การบูรณาการกลวิธี

ในการบูรณาการกลวิธี ผู้วิจัยพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต โดยใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการจัดวางองค์ประกอบและตกแต่งภาพ พัฒนาการสร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือในโปรแกรมโฟโต้ช้อปเพิ่มลูกเล่น ตกแต่งสี ปรับแต่งพื้นผิวในระยะหลังของภาพให้ชัดเจนสว่างขึ้น สร้างภาพให้ดูผิดรูปผิดส่วน ซึ่งผลงานภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ได้ทำเอาไว้ ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและรากฐานที่มีการริเริ่มสร้างสรรค์จนส่งผลเป็นอิทธิพลต่อวิถีคิด กระบวนทัศน์ และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบัน

บทที่ 5

สรุปผลและการอภิปรายผล

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการทัศนผลงานศิลปะดาดา ที่ใช้เทคนิคการสร้างสรรค์กระบวนการแบบภาพถ่ายปะติด ของ ฮานนาห์ ฮอค ในประเด็นดังนี้

1.1.1 ที่มาของแนวคิดและเนื้อหาของภาพ

1.1.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

1.1.2.1 การใช้สีวัสดุ

1.1.2.2 การจัดโครงสร้างภาพ

1.1.2.3 การใช้สี

1.2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาสร้างสรรค์คอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ในบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

2. ความสำคัญของการวิจัย

2.1 ทำให้ทราบถึงกระบวนการทัศนของผลงานในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา กระบวนการ และการบูรณาการกลวิธี

2.2 สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาและวิจัยผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค มาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

2.3 เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศิลปะทัศนศิลป์ตามกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะภาพถ่ายปะติด และศิลปะแนวทางอื่นที่มีผลเกี่ยวเนื่องกัน

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ในการวิจัยเรื่องคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต : กรณีศึกษาศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค นั้น ผู้วิจัยได้นำผลงานของศิลปินมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive samples) โดยผลงานศิลปะในกลุ่มตัวอย่างนั้นได้มาจากหนังสือต่างประเทศ เอกสารวิชาการ และข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องจำนวน 67 ภาพ เมื่อจำแนกและวิเคราะห์แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนในการศึกษาวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ เป็นผลงานภาพถ่ายปะติด จากนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกผลงานตามวิธีดังกล่าวข้างต้น จนได้กลุ่มตัวอย่าง

อันเป็นงานที่แสดงถึงการสร้างสรรค์ของ ฮานนาห์ ฮอค ซึ่งข้อมูลภาพผลงานศิลปะที่นำมา
ทำการศึกษาวิเคราะห์นั้น เป็นข้อมูลภาพพิมพ์ 4 สี จำนวนทั้งสิ้น 19 ภาพ ดังนี้

1. ผลงานชื่อ **Heads of State**, 1918-1919
Color Photograph, 525x367 Pixels
2. ผลงานชื่อ **Da Dandy**, 1919
Color Photograph, 15.8x21 เซนติเมตร
3. ผลงานชื่อ **Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar
Beer Epoch of Germany**, 1919
Color Photograph, 16.5x20.9 เซนติเมตร
4. ผลงานชื่อ **Dada Ernst**, 1920
Color Photograph, 6.4x9 เซนติเมตร
5. ผลงานชื่อ **The Beautiful Girl**, 1920
Color Photograph, 255x346 Pixels
6. ผลงานชื่อ **And When You Think the Moon is Setting**, 1921
Color Photograph, 220 x 305 Pixels
7. ผลงานชื่อ **My Domestic mottoes (Meine Haussprüche)**, 1922
Color Photograph, 16.5x14 เซนติเมตร
8. ผลงานชื่อ **Dada Dance**, 1922
Color Photograph, 5.2x9.6 เซนติเมตร
9. ผลงานชื่อ **The Coquette 1**, 1923-1925
Color Photograph, 400x357 Pixels
10. ผลงานชื่อ **Monument 1 (Denkmal1)**, 1924
Color Photograph, 250x214 Pixels
11. ผลงานชื่อ **Kids**, 1925
Color Photograph, 150x213 Pixels
12. ผลงานชื่อ **Abduction (Entfuhrang)**, 1925
Color Photograph, 312x331 Pixels
13. ผลงานชื่อ **Love (Liebe)**, 1926
Color Photograph, 393x252 Pixels

14. ผลงานชื่อ **Tamar (Domteuse)**, 1930
Color Photograph, 249x350 Pixels
15. ผลงานชื่อ **German Girl (Deutsches Madchen)**, 1930
Color Photograph, 572x1094 Pixels
16. ผลงานชื่อ **Indian Female Dancer (Indische Tanzerin)**, 1930
Color Photograph, 309x342 Pixels
17. ผลงานชื่อ **Mariene (Marlene)**, 1930
Color Photograph, 201x340 Pixels
18. ผลงานชื่อ **The Strong Men**, 1931
Color Photograph, 224x400 Pixels
19. ผลงานชื่อ **The Bride (Die Braut)**, 1933
Color Photograph, 322x326 Pixels

3.2 ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์กระบวนการทัศน์ผลงานภาพถ่ายปะติด ในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี

3.3 ผลที่ได้จากการศึกษาผลงานภาพถ่ายปะติดของฮานนาห์ ฮอค ในประเด็นแนวคิด และเนื้อหา กระบวนแบบ และการบูรณาการกลวิธี จะนำมาสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคอมพิวเตอร์กราฟิก อาร์ต ในบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

4. ผลการศึกษาวิเคราะห์

1. แนวคิดและเนื้อหาของภาพ

ผลการศึกษาวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยมีแนวคิดและเนื้อหาของภาพที่เกี่ยวกับเรื่องราวส่วนตัว เช่น เรื่องราวระหว่างความรักของฮอกกับราอูล ฮอสมานน์ ที่ราอูลปิดบังไม่ให้ฮอกรู้ความจริงที่ว่าเขามีครอบครัว ภรรยาและลูกอยู่แล้ว เป็นสาเหตุให้ฮอกเสียใจเป็นอย่างมาก ส่วนแนวคิดและเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองนั้น แสดงถึงสภาพและเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้ผู้คนรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยในการปกครองของพรรคไวมาร์ในสมัยนั้น นอกจากนั้นแล้วยังมีการผสมผสานแนวคิดและเนื้อหาของภาพที่เป็นเรื่องราวของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสังคม และค่านิยม ซึ่งรูปแบบความเป็นอยู่ในสังคมอุตสาหกรรม และทุนนิยมทำให้เกิดสภาพความเป็นอยู่ ค่านิยมของผู้หญิง และผู้คนในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เปลี่ยนแปลงไป ฮอคนำเอาสื่อวัสดุที่สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวที่คิดค้นมาจากอุตสาหกรรมเหล่านั้น มาสร้างสรรค์เป็นผลงานภาพถ่ายปะติด จึงนับได้ว่าตรงกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ได้ตั้งไว้

2. กลวิธีการสร้างสรรค์

2.1 การใช้สื่อวัสดุ

ผลการศึกษาวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้สื่อวัสดุที่มาจากหนังสือพิมพ์ จากนิตยสาร กระดาษสี และกระดาษการ์ดแข็ง นำมาจัดเรียงวางองค์ประกอบ โดยผสมผสานไปกับการใช้ตัวอักษรปะติดเป็นข้อความเพื่อสื่อถึงความคิดและความรู้สึกที่มีต่อภาพ ๆ นั้นไปยังผู้ชม และใช้ภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น เป็นตัวบ่งบอกถึงความคิดที่เกิดขึ้นได้อย่างทันสมัยต่อเหตุการณ์

2.2 การจัดโครงสร้างภาพ

ผลการศึกษาวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยเมื่อพิจารณาองค์ประกอบภายในภาพโดยรวมจะเห็นได้ว่า ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค นั้น ได้จัดภาพให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสอดคล้องกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน ใช้การจัดวางดุลยภาพแบบสมมาตร และจัดดุลยภาพแบบอสมมาตร สร้างความเป็นเอกภาพในผลงานด้วยการเน้นจุดเด่น และจัดวางองค์ประกอบอื่นเสริม เช่น การจัดวางจุดเด่นไว้ในระยะหน้า จัดวางที่ศูนย์กลาง จัดวางตามแนวนอน หรือการจัดวางที่มีระยะและบริเวณว่าง เน้นจุดสนใจด้วยขนาดของรูปร่างรูปทรง ใช้ค่าน้ำหนักที่แตกต่างกันในส่วนของระยะหน้าและระยะหลัง เหล่านี้ล้วนช่วยเน้นให้จุดเด่นหรือจุดน่าสนใจมีความเด่นชัดมากขึ้น

2.3 การใช้สี

ผลการศึกษาวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้สีที่อยู่ในวรรณะร้อน วรรณะเย็น สีที่อยู่ในวรรณะเดียวกัน และ อยู่ต่างวรรณะกัน การใช้สีในผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค นั้น ใช้ภาพที่ตัดมาจากสื่อวัสดุที่มีที่มาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร กระดาษสี และกระดาษการ์ดแข็งนำมาปะติด โดยใช้ภาพสีที่มีการไล่ค่าน้ำหนักอ่อนแก่ของภาพ การเพิ่มจุดตัดของภาพด้วยการใช้สีโดยคำนึงถึงตำแหน่งของเส้นแกน ทำให้จุดน่าสนใจของภาพตัดกันกับสีพื้น กรอบรอบนอกมีโครงสร้างที่แตกต่างไปจากบริเวณจุดสนใจของภาพ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยเน้นให้จุดเด่นหรือจุดน่าสนใจมีความเด่นชัดเพิ่มมากขึ้น

5. การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย

จากการวิเคราะห์ผลงานของ ฮานนาร์ ฮอค ได้ลักษณะเด่นในผลงาน ผู้วิจัยจึงนำบางส่วนมาดัดแปลง และสร้างสรรค์เป็นผลงานของผู้วิจัย จำนวน 11 ภาพ มีดังนี้

1. ผลงานชื่อ Beautiful popcorn, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
2. ผลงานชื่อ Louis, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
3. ผลงานชื่อ Fire man, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
4. ผลงานชื่อ High Fashion, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
5. ผลงานชื่อ Hi! My dear. , Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
6. ผลงานชื่อ Beauty woman, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
7. ผลงานชื่อ Kill and Fly by Chin., Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
8. ผลงานชื่อ Flower and the peace , Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
9. ผลงานชื่อ Alcohol for you, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
10. ผลงานชื่อ Go to Slimming, Computer Graphic Art, 110x110 ซม.
11. ผลงานชื่อ Where is my brain? , Computer Graphic Art, 110x110 ซม.

ในการพัฒนาสร้างสรรค์ของผู้วิจัยนั้น ได้นำลักษณะเด่นบางส่วนของ ฮานนาร์ ฮอค มาเป็นแนวในการประยุกต์ใช้ ดังนี้

5.1 แนวคิดและเนื้อหาของภาพ

ผู้วิจัยนำเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของ ฮานนาร์ ฮอค มาสื่อและประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของสังคมไทยในยุคปัจจุบัน อันเป็นยุคที่ถูกครอบงำด้วยแนวคิดแบบทุนนิยม นอกจากนั้นยังใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามระบบอุตสาหกรรม ซึ่งมีอิทธิพลกับการดำรงชีวิตและค่านิยมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยโลกแห่งดิจิทัล และยุคของหลังสมัยใหม่ โดยมีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกำลังแผ่ขยายแทรกซึม ผสมผสานกับวิถีดั้งเดิม และมีความแตกต่างไปจากเดิมของสังคมไทยเข้าในทุกขณะ ผู้วิจัยนำสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมาเป็นแนวคิดและเนื้อหาของภาพตามรูปแบบผู้วิจัย โดยอาศัยบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

5.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้นำจุดเด่นการสร้างสรรค์ผลงานของ ฮานนาห์ ฮอค มาประยุกต์ใช้ ดังนี้

5.2.1 การจัดโครงสร้างของภาพ ผู้วิจัยนำแนวคิดของวิธีการจัดวางองค์ประกอบให้มีความเป็นเอกภาพ จัดดูยภาพแบบสมมาตรและอสมมาตรมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดวางรูปทรงต่างๆ ที่ผู้วิจัยนำมาใช้พัฒนาสร้างสรรค์ เช่น การจัดวางองค์ประกอบที่มี 2 ข้าง เท่ากัน และไม่เท่ากัน ทั้ง 2 ข้าง นอกจากนั้นยังมีการจัดวางรูปทรงที่ศูนย์กลาง ที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง และการจัดวางที่มีระยะและบริเวณว่าง โดยที่ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์และดัดแปลงให้เข้ากับผลงานและเนื้อหาภายในภาพของผู้วิจัย และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดูยภาพและจุดน่าสนใจของภาพมาพัฒนาจัดวางให้ง่ายต่อการจัดวางรูปทรงในระยะต่าง ๆ ของผลงาน

5.2.2 การใช้สี ผู้วิจัยใช้สีวรรณะเดียว ต่างวรรณะ ความกลมกลืนของสี จากแผนสีกลมกลืน และสีแยกตรงข้ามมาประยุกต์พัฒนาสร้างสรรค์ให้เข้ากับรูปแบบและเนื้อหาของภาพคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ตามแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้น

5.2.3 การใช้สื่อวัสดุ จากการศึกษาการใช้สื่อวัสดุของ ฮานนาห์ ฮอค ปรากฏว่า ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้สื่อวัสดุที่มาจากหนังสือพิมพ์ จากนิตยสาร กระดาษสี และกระดาษการ์ดแข็ง นำมาจัดเรียงวางองค์ประกอบ โดยผสมผสานไปกับการใช้ตัวอักษรปะติดเป็นข้อความเพื่อสื่อถึงความคิดและความรู้สึกที่มีต่อภาพ ๆ นั้นไปยังผู้ชม และใช้ภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น เป็นตัวบ่งบอกถึงความคิดที่เกิดขึ้นได้อย่างทันสมัยต่อเหตุการณ์ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้โปรแกรมโฟโต้ช้อปในการสร้างสรรค์ผลงาน และต้องการสื่อให้เห็นถึงนวัตกรรมใหม่ในยุคปัจจุบันที่เพิ่มความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานโดยไร้ข้อจำกัดทั้งทางความคิดและทางปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ภาพที่มีแหล่งที่มาจากอินเทอร์เน็ต และใช้การตกแต่งสี การสร้างพื้นผิว การกำหนดทิศทาง จังหวะ และการเคลื่อนไหวของภาพจากการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต คือ โปรแกรมโฟโต้ช้อป และคอเรลดรอว์ ในการสร้างสรรค์ผลงาน

5.3 สรุปผลการพัฒนาสร้างสรรค์ของผู้วิจัย

5.3.1 แนวคิดและเนื้อหาของภาพ ผู้วิจัยนำเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทของสังคมไทยในยุคปัจจุบัน อันเป็นยุคที่ถูกครอบงำด้วยแนวคิดแบบทุนนิยม และใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามระบบอุตสาหกรรม ซึ่งมีอิทธิพลกับการดำรงชีวิตและค่านิยมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยโลกแห่งดิจิทัล และ

ยุคของหลังสมัยใหม่ โดยมีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมาเป็นแนวคิดและเนื้อหาของภาพตามรูปแบบผู้วิจัย โดยอาศัยบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

5.3.2 กลวิธีการสร้างสรรค์

5.3.2.1 **การจัดโครงสร้างของภาพ** ผู้วิจัยใช้หลักการจัดวางองค์ประกอบให้มีความเป็นเอกภาพ จัดดุลยภาพแบบสมมาตรและอสมมาตรมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดวางรูปทรง ที่นำมาใช้พัฒนาสร้างสรรค์ ใช้หลักการจัดวางรูปทรงที่ศูนย์กลาง ที่บริเวณเส้นผ่าศูนย์กลาง และการจัดวางที่มีระยะและบริเวณว่าง โดยที่ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์และดัดแปลงให้เข้ากับผลงานและเนื้อหาภายในภาพของผู้วิจัย และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้วิจัยใช้การจัดวางดุลยภาพและจุดน่าสนใจของภาพมาพัฒนาจัดวางให้ง่ายต่อการจัดวางรูปทรงในระยะต่าง ๆ ของผลงาน

5.3.2.2 **การใช้สี** ผู้วิจัยใช้สีวรรณะเดียว ต่างวรรณะ ความกลมกลืนของสี จากแผนสีกลมกลืน และสีแยกตรงข้ามมาประยุกต์พัฒนาสร้างสรรค์ให้เข้ากับรูปแบบและเนื้อหาของภาพคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต ตามแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้น

5.3.2.3 **การใช้สื่อวัสดุ** ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ภาพที่มีแหล่งที่มาจากอินเทอร์เน็ต และใช้การตกแต่งสี การสร้างพื้นผิว การกำหนดทิศทาง จังหวะ และการเคลื่อนไหวของภาพจากการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวข้องของคอมพิวเตอร์ กราฟิก อาร์ต คือ โปรแกรมโฟโต้ช็อป และคอเรลดรอว์ ในการสร้างสรรค์ผลงาน

6. การอภิปรายผลการศึกษาวิเคราะห์

เนื้อหาและแนวคิด

ดาดามีแนวคิดเพื่อสังคมและต่อต้านศิลปะในอดีต เกิดขึ้นที่เมืองซูริคในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 ขึ้นนี้ตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1916 โดยการสุมเอาคำมาจากหนังสือพจนานุกรม ขบวนการเผยแพร่ไปทั่วยุโรปและอเมริกา ผู้บุกเบิกศิลปะคตินิยมนี้ ได้แก่ ศิลปิน ฮันส์ อาร์ป และกลุ่มนักประพันธ์ทริสตัน ทซารา ฮูโก บัลล์ และริชาร์ด ฮวลเซินเบค มีคติประจำกลุ่มว่า “ทุกสิ่ง^๑ที่ศิลปินถ่มออกมาเป็นผลงานศิลปะทั้งสิ้น” ก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง รวมทั้งการต่อต้านต่อวิธีการประหลาด ๆ ในการสร้างศิลปะ ที่ดูราวกับขีดเขียนหรือวาดออกมาโดยอัตโนมัติปราศจากการวางแผนไตร่ตรอง กลุ่มผู้สร้างงานในคตินิยมดาดานี้ นำเอาคุณสมบัติของสิ่งเก็บตกและวัสดุสำเร็จรูปมาใช้ (Found object และ Ready-made) รวมทั้งกลวิธีปะติด (Collage) รวมทั้งวัตถุและ

กลวิธีที่ยังมีเคยได้รับการยอมรับจากวงการศิลปะมาก่อนในอดีต ขบวนการนี้เป็นปฏิกิริยาต่อรูปแบบและวัตถุที่เคยทำกันมาแต่เดิมในวงการศิลปะ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนะที่พวกนักวิจารณ์เรียกกันว่า “ต่อต้านศิลปะ” นักศิลปะในกลุ่มคตินิยมดาดาได้แก่ มาร์เซล ดูชองปี มักซ์ เอิร์นส์ ฮันส์ อาร์ป ฟรานซิส ปิกาเปีย แมน เรย์ และเคร์ท ซวิทเทอร์ส งานตามคตินิยมดาดา แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายของการเชิดชูสามัญวัตถุให้ผิดไปจากฐานะเดิมที่เป็นอยู่ และต่อต้านรูปเคารพ หรือต่อต้านสิ่งที่เป็นที่นิยมกันมาดั้งเดิมในแบบกระเช้าเข้าเหย้า

ฮานนาห์ ฮอค พยายามสร้างและดึงความเข้าใจในเรื่องระบบแบบแผนและความเกี่ยวเนื่องออกมาผ่านทางงานศิลปะ ใช้เป็นสื่อในบรรยากาศช่วงหลังสงคราม โดยใช้ภาพถ่ายปะติดสั่งสอนอิทธิพลสาธารณรัฐประชาชนไวมาร์ ทำให้ผู้คนมีความเห็นสอดคล้องกันในสิ่งที่เห็น ภายใต้อุดมการณ์ที่เธอให้ จะเห็นได้ว่าเป็นไปได้ที่ฮอคจะใช้ศิลปะเป็นเครื่องมืออันมีประสิทธิภาพที่ค่อย ๆ สอนให้มีความรู้สึกในความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการฟื้นฟูสังคมให้กลับมา โดยแสดงให้เห็นถึงอำนาจที่ซ่อนเร้นอยู่ในความเป็นจริงที่เจ็บปวดของยุคหลังสงครามในศตวรรษที่ 20

ศิลปินที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา คือ ฮานนาห์ ฮอค ซึ่งเป็นศิลปินหญิงเพียงผู้เดียวที่มีบทบาทในการสร้างงานศิลปะตามแนวคิดดาดา โดยใช้กลวิธีของภาพถ่ายปะติด (Photomontage) อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นเบื้องต้นในการศึกษา พบว่า ฮอค นิยมการใช้สื่อวัสดุที่นำมาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และใช้กระดาษสี กระดาษการ์ดแข็ง ซึ่งมีลักษณะเป็น 2 มิติมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยการปะติด ประกอบขึ้นเป็นภาพใหม่ โดยมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเยอรมันในช่วงเวลานั้น นำมาสื่อเพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ

การใช้สื่อวัสดุ

ฮานนาห์ ฮอค สร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยการนำเศษวัสดุชิ้นเล็กชิ้นน้อยมาปะติดปะต่อกัน จนเป็นรูปแบบที่ดูดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสรรค์รูปร่างและใบหน้าของมนุษย์ การสร้างสรรค์งานในลักษณะเช่นนี้มักจะแสดงออกถึงความน่าตกใจและอีกทีก็ครึกโครม โดยฮอคใช้วัสดุที่มีอยู่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมในขณะนั้นมาปะติดประสานกันทั่วทั้งภาพ นิยมใช้กระดาษสี ภาพถ่าย ภาพจากนิตยสารและหนังสือพิมพ์ กระดาษการ์ดแข็ง โดยลักษณะวัสดุที่ใช้เป็น 2 มิติ

กลวิธีการสร้างสรรค์

ฮานนาห์ ฮอค เป็นศิลปินหญิงกลุ่มดาดาในเยอรมันใช้ภาพถ่ายปะติด (Photomontage) เรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคในสังคม นำสื่อวัสดุต่าง ๆ มาวางรวมกันและเกิดแนวความคิด จากนั้นได้สร้างให้ผลงานมีสัดส่วนที่ผิดและไม่สมส่วน ขัดแย้งกัน เป็นการ

สร้างสรรค์ผลงานตามต้องการ ทำให้ผลลัพธ์ดูแปลกประหลาด นอกจากนี้ ฮอคใช้การนำรูปทรง และมาตราส่วนที่มีขนาดต่างกันมาจัดวางเรียงกัน ด้วยเทคนิคการใช้เปอร์สเปคทีฟ ทำให้ผลงานได้สัดส่วนเช่นเดียวกับที่เห็นด้วยตาจริงเพียงเล็กน้อย

ฮานนาห์ ฮอค แสดงให้เห็นว่า ศิลปะ เครื่องมือหรือวิธีการที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะในงานของเธอนั้น เป็นไปเพื่อที่จะแสดงหรือยืนยันความรู้สึกของตัวเอง ในเรื่องของระเบียบแบบแผน และความมีเสถียรภาพมั่นคง ฮอคใช้เศษชิ้นส่วนที่เธอเลือกใช้ในงานภาพถ่ายปะติด โดยทั้งหมดเป็นชิ้นส่วนของส่วนที่สมบูรณ์แบบในการรวบรวมเศษชิ้นเล็กชิ้นน้อยที่ได้เลือกสุ่มมา โดยพยายามสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเศษชิ้นเล็กชิ้นน้อยในขณะเดียวกัน ฮอค ยอมให้ผู้ชมมีอิสระในการตีความงามของเธอด้วย

จากที่กล่าวมา เห็นได้ว่าการประกอบ เรียบเรียงและจัดวางรูปภาพ สัดส่วนของ สิ่งแวดล้อม องค์ประกอบและบริบทที่แตกต่างกัน ผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ได้เปลี่ยนแปลงระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมที่ทำนายต่อการแสดงออกและเป็นกลวิธีที่กล่าวได้ว่ามีคุณสมบัติที่ดี ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมตรงไปตรงมา แสดงถึงความเชี่ยวชาญในการจัดวางตำแหน่งต่างๆ ที่สร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี และในทำนองเดียวกัน ภาพถ่ายปะติด ก็มีอิทธิพลเป็นอย่างมาก ในวงการโฆษณาและศิลปะในยุคปัจจุบัน

7. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเนื้อหาและแนวคิด โครงสร้างภาพ สื่อวัสดุและกลวิธีของฮานนาห์ ฮอค พบว่ามีแนวคิดต่อต้านสงครามและความเอารัดเอาเปรียบกันในสังคม เรื่องราวทางการเมือง เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสังคมและค่านิยมในสมัยนั้น รวมทั้งเนื้อที่เป็นเรื่องส่วนตัว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการแสดงออกทางด้านเนื้อหาและแนวคิด กลวิธีในการนำเสนอ ซึ่งมีรูปแบบที่แตกดัน ประชดสังคม ต่อด้านศิลปะอดีต จนเป็นการเปลี่ยนแปลงขบวนการสร้างสรรค์ศิลปะในยุคต่อมา

การศึกษาผลงานและประวัติของฮานนาห์ ฮอค นั้น ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะประเด็นที่น่าสนใจและเลือกเฉพาะบุคคลแต่แท้จริงแล้ว ควรศึกษาศิลปินที่เกี่ยวข้องคนสำคัญของ ฮานนาห์ ฮอค ด้วย คือ ราอูล ฮอสมานน์ เนื่องจากเป็นผู้ที่ร่วมบุกเบิกการสร้างภาพถ่ายปะติดที่สำคัญ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ดิเรก ธีระภูธร.(2547). *ความหมายและความเป็นมาของคอมพิวเตอร์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2547. จาก <http://www.edu.nu.ac.th/wbi/366514/p4-2.htm>
- จักรพงษ์ พุ่มกumar ; วราพร มีชีพสม ; สุதாகานต์ เจริญฤทธิ์ ; หทัยกาล นารี ; และพรทิพย์ แซ่เจีย. (2549). *คอมพิวเตอร์กราฟิก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2547. จาก <http://www.graphic.s5.com/page13.html>
- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. (2545). *โลกศิลปะในศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.
- เด่นพงษ์ วงศาโรจน์. (2544). *สื่อวัสดุสำเร็จรูปกับผลงานศิลปะร่วมสมัย*. ใน *จินตภาพ*. หน้า 89-90 กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น. ณ ปากน้ำ. นามแฝง. (2531). *ความเข้าใจในศิลปะ*. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.
- ชลุด นิมเสมอ. (2534). *องค์ประกอบของศิลปะ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). *พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ : ครูสภา ลาดพร้าว
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2536ก). *ทัศนศิลป์*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2543ข). *ศิลปะและพื้นที่*. กลุ่มศิลปะหลากหลายในคริสต์ศตวรรษที่ 20 พื้นฐานของศิลปะและพื้นที่. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2544ข). *ปฏิกริยาศิลปะดาดาอิสม์ ป๊อปอาร์ต กระบวนทัศน์ศิลปะหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 และภาพความคิดของศิลปะจินตทัศน์*. ใน *จินตภาพ*. หน้า 60-66 กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.
- _____. (2544ค). *ศิลปะจากอดีตถึงรอยต่อสหัสวรรษใหม่*. ใน *จินตภาพ*. หน้า 9, 15-16 กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.
- _____. (2545ง). *ประวัติศาสตร์ศิลป์และการออกแบบ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อีแอนด์ไอคิว.
- นันทขว้าง สิริสุนทร. (2547). *วัฒนธรรมนมใหญ่เน้นเรื่องเล็ก นมเล็ก ๆ สี่เรื่องใหญ่*. กรุงเทพฯ : เนชั่นบุ๊คส์.
- นีลนุช ไทยศิริ. (2545). *การศึกษาศิลปะภาพพิมพ์ของแคธี คอลวิทซ์ (Kathe Kollwitz)*. ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (ทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พิชัย ตูรคินานนท์. (2546). *ความเป็นจริงในภาพถ่ายแนวเซอร์เรียลลิสม์ของ แมน เรย์. สารคดี.*

กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ (1984).

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. (2545). *พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ.* กรุงเทพฯ : เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล-

พับลิเคชั่น จำกัด.

สงวน รอดบุญ. (2533). *ลัทธิและสกุลช่างศิลปะตะวันตก.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สดชื่น ชัยประสาธน์. (2532). *การตีความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์*

ในฝรั่งเศส ค.ศ. 1919-1969. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้ง กรุ๊ป.

อัศนีย์ ชูอรุณ. (2530ก). *ประวัติศิลปะตะวันตก.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อารี สุทธิพันธุ์. (2528). *ศิลปะนิยม.* กรุงเทพฯ : กระดาษสา.

Bates, Rachel Renee. (2004). *Hannah Höch.* Retrieved April 8, 2004, from

http://facultyweb.anderson.edu/~krrudynski/spring_04/groupthree/ca_rrbates_hoch_04.pdf.

Boswel, Peter; Makela, Maria; & Lanchner, Carolyn. (2004). *The Photomontages of*

Hannah Höch. , New York : D.A.P. / Distributed Art Publishers. Retrieved

November 11, 2004, from <http://www.dallasgoethecenter.org.hannah.htm>.

Crotti Etching. (2004). Retrieved November 13 , 2004 , from

<http://papillongallery.com/crittietching.htm/>

Donohue, Mariena. (2004). *Ahead of Her Time, German Artist Challenged Accepted*

Social Values. Retrieved December 9, 2004, from

http://csmonitor.com/cgi_bin/durableRedirect.pl?durable/1997/09/10/feat/arts.1.html

Finger, Missy. *Book Review.* , Retrieved November 11, 2004, from

<http://www.dallasgoethecenter.org.hannah.htm>.

Heartfield, John. (2004). *Hannah Höch.* , Retrieved November 11, 2004, from

http://www.scd.uni-lyon3.fr/externe/lee/lee_dada.html

L.Dillon, George. (2004). *Dada Photomontage and net. Art Sitemaps* , Retrieved

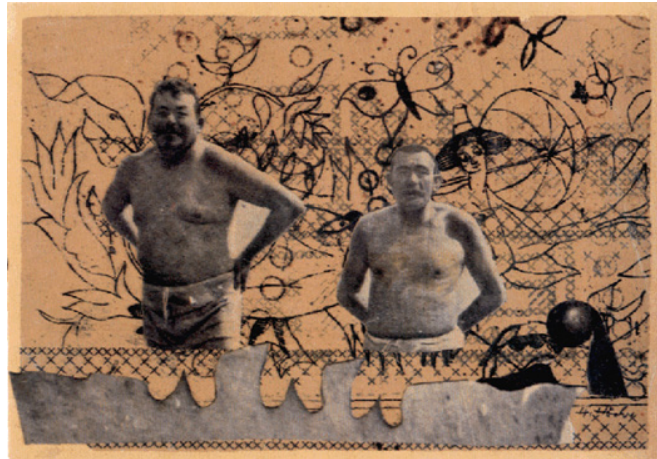
November 13 , 2004 , from <http://faculty.washington.edu/dillon/rhethtml/>

[Dadamaps/dadamaps2b.html](http://faculty.washington.edu/dillon/rhethtml/Dadamaps/dadamaps2b.html)

- Lavin, Muad. (2004). *Adrogyny, Spectatorship, and the Weimar Photomontages of Hannah Höch*, Retrieved November 13 , 2004 , from [http://links.jstor.org/sici?sici=0094-033x\(199023\)51%3c62%3AASATWP%3E2.0c0%3B2-2](http://links.jstor.org/sici?sici=0094-033x(199023)51%3c62%3AASATWP%3E2.0c0%3B2-2)
- Richter, Hans. (1964). *Dadaist Manifesto*. , Retrieved November 13 , 2004 , from http://www.zakros.com/jhu/apmSu03/discussiontopic_2.html
- Richter, Hans. (1997). *DADA art and anti-art*. London : Thames and Hudson Ltd.
- Rubin, William S. (1968). *Dada Surrealism and Their Heritage*. New York: Museum of Modern Art.
- Sante, Luc. (2004). *Dada's Girl – Hannah Höch thumbs her nose at art*. Retrieved November 13, 2004, from <http://slate.msn.com/id/2914>
- Tzara, Tristan. (2004). *Dadaism*. Retrieved November 13 , 2004 , from <http://www.serabella.com/encyclopedia/article-Dadaism.html/>
- Visual inventions: a brief history of photography & photomontage*. (2004). Retrieved November 13, 2004, from <http://www.usfa.edu/library/thacher/visualinventions/>

ภาคผนวก

ภาพผลงานศิลปะภาพถ่ายปะติดของ ฮานนาห์ ฮอค ที่ใช้ในการศึกษา
ระหว่างปี ค.ศ. 1889-1978

Heads of State (1918-1919)

Da Dandy (1919)

Cut with the Kitchen Knife Dada through the Last Weimar Beer Epoch of Germany
(1919)

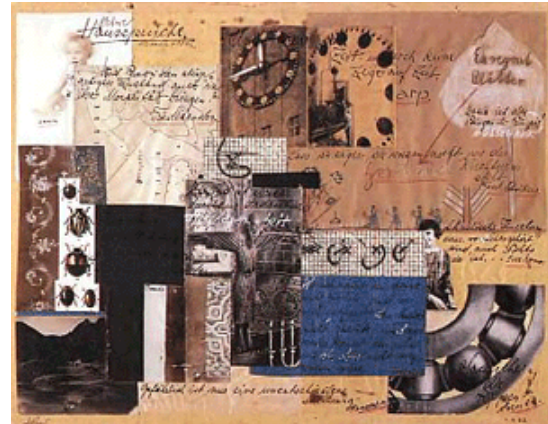
Dada Ernst (1920)

The Beautiful Girl (1920)

And When You Think the Moon is Setting (1921)

My Domestic mottoes (1922)

Dada Dance (1922)

The Coquette 1, 1923-1925

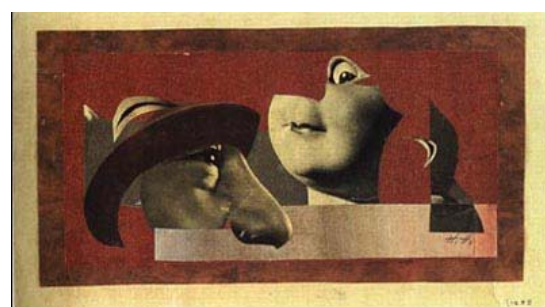
Monument 1 (1924)

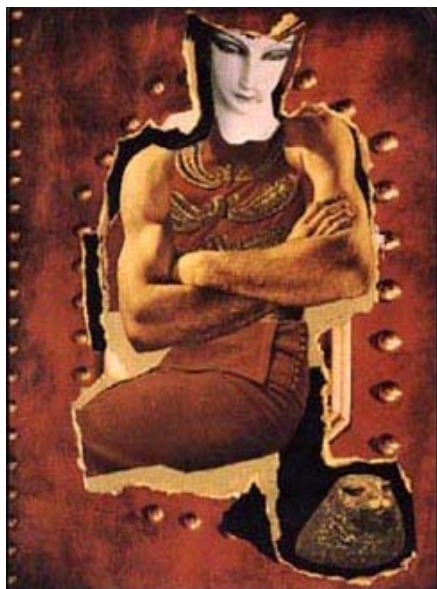
The Kids (1925)

Abduction (1925)

Love (Liebe) (1926)

Tamar (Domteuse) (1930)

German Girl (1930)

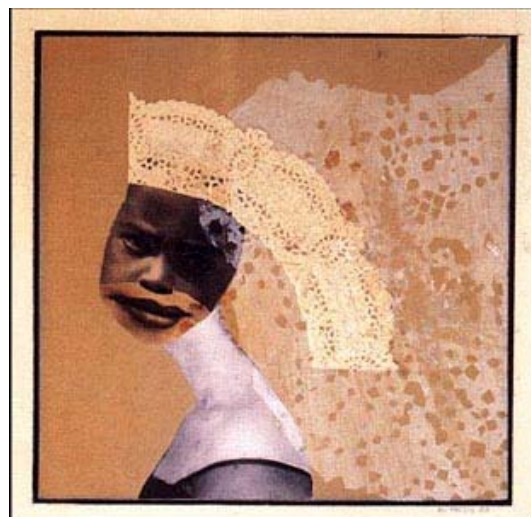
Indian Female Dancer (1930)

Mariene (Marlene) (1930)

The Strong Men (1931)

The Bride C. (1933)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศุภริน ทิพย์ธนสาร
วัน เดือน ปีเกิด	14 มิถุนายน 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดภูเก็ต
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	17/106 หมู่บ้านธรรณีทอง ถ.เทพกระษัตรี ต.รัชฎา อ.เมือง ภูเก็ต
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้สอน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา ๓ สุราษฎร์ธานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนสตรีภูเก็ต
พ.ศ. 2545	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยทักษิณ
พ.ศ. 2550	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศป.ม.) ทัศนศิลป์ : ศิลปะ- สมัยใหม่ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ